

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان رضوی

سازمان جهاد دانشگاهی
استان خراسان رضوی

طرح پژوهشی

بازنگری مطالعات و سند آمایش استان خراسان رضوی

کارفرما: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان رضوی

مجری: سازمان جهاد دانشگاهی خراسان رضوی

۷- تحلیل ساختار خدمات

۷-۳- تحلیل وضعیت تربیت بدنی

تابستان ۱۴۰۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	۳-۷- تحلیل وضعیت تربیت بدنی.....
۲	۱-۳-۷- بررسی و تحلیل اسناد فرادست، قوانین و مقررات و مصوبات مهم مرتبط بخش تربیت بدنی.....
۱۱	۲-۳-۷- بررسی و تحلیل آموزه های مطالعات پیشین آمایش سرزمین، آموزه های تجارب بین المللی و سایر مطالعات مرتبط بخشی به منظور سازماندهی فضایی بخش تربیت بدنی.....
۲۹	۳-۳-۷- شناسایی و تحلیل روندها و کلان روندهای بین المللی، ملی و منطقه ای تأثیرگذار بر توسعه آتی بخش تربیت بدنی.....
۳۲	۴-۳-۷- بررسی و تحلیل وضع موجود و روندها و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش تربیت بدنی.....
۳۳	۵-۳-۷- جایگاه، آثار و پیامدهای بخش از لحاظ.....
۳۶	۶-۳-۷- توزیع فضایی فعالیت های بخش و علل شکل گیری این فعالیت ها و احصاء فعالیت های کلیدی تأثیرگذار بر توسعه فضایی بخش.....
۱۲۴	۷-۳-۷- بررسی و تحلیل تعارضها، عدم توازن ها و عدم تعادل های بین بخشی- بین منطقه ای در بخش تربیت بدنی از بعد چشم اندازها، راهبردها، آثار و پیامدها، پیوندهای پسین و پیشین، انتظارات متقابل و.....
۱۲۶	۸-۳-۷- ارائه مناطق همگن عملکردی بخش تربیت بدنی.....
۱۲۹	۹-۳-۷- شناسایی، واکاوی و تحلیل راهبردی بخش (نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای فرارو) و ریشه یابی بحران های فعلی و احتمالی در حوزه های ورزش قهرمانی، همگانی و حرفه ای.....

فهرست نقشه ها

صفحه	عنوان
۳۲	نقشه ۱. تراکم اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی.....
۳۳	نقشه ۲. فضاهای ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع اماکن.....
۳۷	نقشه ۳. توزیع جغرافیایی ورزشکده ها در استان های کشور.....
۹۱	نقشه ۴. نسبت اماکن ورزشی آقایان به بانوان.....
۹۸	نقشه ۵. سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی.....
۱۰۷	نقشه ۶. توزیع فضایی پروژه های ورزشی ناتمام در استان خراسان رضوی.....
۱۱۰	نقشه ۷. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به مربی در استان خراسان رضوی.....
۱۱۱	نقشه ۸. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به داور در استان خراسان رضوی.....
۱۱۱	نقشه ۹. نسبت اماکن ورزشی بخش خصوصی و سایر دستگاه ها به اداره ورزش و جوانان در استان خراسان رضوی.....
۱۱۵	نقشه ۱۰. کانون های پیشنهادی فوتبال در استان خراسان رضوی.....
۱۲۰	نقشه ۱۱. رشته های اولویت دار ورزشی پیشنهادی استان خراسان رضوی.....
۱۲۲	نقشه ۱۲. ورزش های تیمی و انفرادی اولویت اول در استان خراسان رضوی.....
۱۲۳	نقشه ۱۳. نماد ورزش های تیمی و انفرادی در استان خراسان رضوی.....
۱۲۶	نقشه ۱۴. مناطق همگن عملکردی (تعداد مربی) در استان خراسان رضوی.....
۱۲۷	نقشه ۱۵. مناطق همگن عملکردی (تعداد داور) در استان خراسان رضوی.....
۱۲۸	نقشه ۱۶. مناطق همگن عملکردی (تعداد ورزشکار سازمان یافته) در استان خراسان رضوی.....
۱۲۹	نقشه ۱۷. مناطق همگن عملکردی (تعداد اماکن ورزشی) در استان خراسان رضوی.....

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۱. قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور	۶
جدول ۲. شاخص های اهداف کمی عملیات اصلی فصل ورزش و تفریحات استان خراسان رضوی سال های برنامه ششم توسعه	۸
جدول ۳. حجم عملیات اصلی فصل ورزش و تفریحات استان خراسان رضوی سال های برنامه ششم توسعه	۹
جدول ۴. دسته بندی گزاره های تأثیرگذار بر تربیت بدنی مستخرج از اسناد فرادست	۱۰
جدول ۵. شناسایی روندها و کلان روندهای تأثیرگذار بر توسعه آتی بخش تربیت بدنی در استان خراسان رضوی	۲۹
جدول ۶. تعداد ورزشکده ها در کشور به تفکیک استان سال ۱۴۰۰	۳۶
جدول ۷. اماکن ورزشی روباز و سرپوشیده در کشور و استان خراسان رضوی به تفکیک نوع مالیکت (دولتی و خصوصی) سال ۱۴۰۰	۳۸
جدول ۸. تعداد و وسعت اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع مالکیت سال ۱۴۰۰	۳۹
جدول ۹. سهم اماکن ورزشی در بخش شهری و روستایی استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰	۴۰
جدول ۱۰. تعداد اماکن ورزشی فعال و غیرفعال در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰	۴۰
جدول ۱۱. تعداد اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک ماهیت ملک سال ۱۴۰۰	۴۱
جدول ۱۲. تعداد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت سال ۱۳۹۹	۴۱
جدول ۱۳. تعداد و وسعت اماکن ورزشی شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک مالکیت سال ۱۴۰۰	۴۲
جدول ۱۴. تعداد و وسعت اماکن ورزشی اداره ورزش و جوانان در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰	۴۴
جدول ۱۵. تعداد و وسعت اماکن ورزشی بخش خصوصی در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰	۴۵
جدول ۱۶. تعداد و وسعت اماکن ورزشی سایر ارگان های دولتی در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰	۴۶
جدول ۱۷. تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت سال ۱۳۹۹	۴۸
جدول ۱۸. تعداد اماکن ورزشی (اداره ورزش و جوانان) استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت طی سال های ۱۳۸۰-۱۳۹۹	۵۳
جدول ۱۹. تعداد هیات های ورزشی فعال در استان خراسان رضوی و شهرستان ها	۵۴
جدول ۲۰. سرانه زمان انجام ورزش افراد ۱۵ ساله و بیشتر ورزش کرده در هر روز سال ۱۳۹۹	۵۵
جدول ۲۱. وضعیت فعالیت های ورزشی افراد ۱۵ ساله و بیشتر سال ۱۳۹۹	۵۶
جدول ۲۲. عناوین کسب شده در رویدادهای بین المللی	۵۷
جدول ۲۳. عناوین کسب شده در لیگ های کشوری	۵۹
جدول ۲۴. برگزاری مسابقات قهرمانی استان	۶۳
جدول ۲۵. رتبه بندی استان ها در ابعاد مختلف توسعه ورزش قهرمانی	۶۴
جدول ۲۶. بررسی جایگاه استان خراسان رضوی در سه رشته ورزشی منتخب مدال آور	۶۶
جدول ۲۷. بررسی شاخص های تربیت بدنی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۱۳۹۸	۶۶

- جدول ۲۸. رتبه بندی شهرستان های استان خراسان رضوی بر اساس شاخص های تربیت بدنی..... ۶۸
- جدول ۲۹. تعداد مربیان و داوران در استان خراسان رضوی بر حسب رشته های ورزشی و به تفکیک جنسیت. ۷۰
- جدول ۳۰. نسبت ورزشکار سازمان یافته به مربی و داور در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت و رشته ورزشی..... ۷۲
- جدول ۳۱. تعداد نفرات و گواهی صادره در ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۷۵
- جدول ۳۲. تعداد نفرات دارای گواهی ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت..... ۷۷
- جدول ۳۳. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان- سال ۱۳۹۸..... ۷۷
- جدول ۳۴. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت سال ۱۳۹۸..... ۷۹
- جدول ۳۵. رشته های ورزشی با بیشترین ورزشکار سازمان یافته در استان خراسان رضوی - سال ۱۳۹۸..... ۷۹
- جدول ۳۶. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در استان خراسان رضوی بر حسب رشته های ورزشی و به تفکیک جنسیت سال ۱۳۹۸..... ۸۰
- جدول ۳۷. شرکت کنندگان سازماندهی شده در مسابقات ورزشی بر حسب رشته در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان سال ۱۳۹۸..... ۸۳
- جدول ۳۸. شرکت کنندگان سازماندهی شده در مسابقات ورزشی بر حسب رشته در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان سال ۱۳۹۸..... ۸۵
- جدول ۳۹. شرکت کنندگان سازماندهی شده در مسابقات ورزشی بر حسب رشته در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان سال ۱۳۹۸..... ۸۷
- جدول ۴۰. تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت..... ۸۹
- جدول ۴۱. سرانه کاربری ورزشی در ایران و جهان..... ۹۱
- جدول ۴۲. سرانه ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک بخش و نوع..... ۹۲
- جدول ۴۳. سرانه ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها..... ۹۳
- جدول ۴۴. درصد سرانه ورزشی سازمان ها در شهرستان های استان خراسان رضوی..... ۹۵
- جدول ۴۵. سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها..... ۹۷
- جدول ۴۶. طبقه بندی شهرستان های استان خراسان رضوی بر اساس سرانه ورزشی..... ۹۷
- جدول ۴۷. تعداد پروژه های نیمه تمام ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۹۹
- جدول ۴۸. پروژه های ورزشی ناتمام در استان خراسان رضوی به تفکیک دستگاه اجرایی، وسعت و درصد پیشرفت..... ۹۹
- جدول ۴۹. نسبت ورزشکاران سازمان یافته به جمعیت ورزشکار، داور و مربی در استان خراسان رضوی..... ۱۰۸
- جدول ۵۰. مقایسه درصد جمعیت ورزشکار سازمان یافته در کشور و استان خراسان رضوی..... ۱۱۱
- جدول ۵۱. ظرفیت های ورزشی سایر دستگاه های دولتی و بخش خصوصی در شهرستان های استان خراسان رضوی..... ۱۱۳
- جدول ۵۲. درصد ظرفیت های ورزشی دستگاه های مختلف در استان خراسان رضوی..... ۱۱۶

- جدول ۵۳. تعداد اماکن ورزشی سایر دستگاه های دولتی و بخش خصوصی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۱۱۶
- جدول ۵۴. وسعت اماکن ورزشی (مترمربع) سایر ارگان های دولتی در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فضای ورزشی ۱۱۶
- جدول ۵۵. رشته های اولویت دار ورزشی پیشنهادی استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۱۲۰
- جدول ۵۶. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد مربی ورزش در استان خراسان رضوی ۱۲۶
- جدول ۵۷. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد داور در استان خراسان رضوی ۱۲۷
- جدول ۵۸. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد ورزشکار سازمان یافته در استان خراسان رضوی ۱۲۷
- جدول ۵۹. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی ۱۲۸
- جدول ۶۰. ماتریس ارزیابی عوامل داخلی (نقاط ضعف و قوت) در حوزه ورزش استان خراسان رضوی ۱۲۹
- جدول ۶۱. ماتریس ارزیابی عوامل خارجی (فرصت ها و تهدیدها) در حوزه ورزش استان خراسان رضوی ۱۳۰

فهرست اشکال

صفحه

عنوان

- شکل ۱. فرآیند بررسی و تحلیل اسناد فرادست اثرگذار بر تربیت بدنی..... ۳
- شکل ۲. اسناد فرادست مصوب ملی مؤثر بر حوزه تربیت بدنی..... ۳
- شکل ۳. مسائل کلان حوزه تربیت بدنی ی مبتنی بر تحلیل محتوای اسناد فرادست..... ۱۱
- شکل ۴. شاخص های فرآیندی ورزش..... ۱۲
- شکل ۵. ساختار ورزش استرالیا..... ۱۴
- شکل ۶. وضعیت ساختار ورزش انگلستان..... ۱۶
- شکل ۷. ساختار ورزش ایالات متحده آمریکا..... ۱۷
- شکل ۸. ساختار ورزش در آلمان..... ۱۸
- شکل ۹. وضعیت سلسله مراتب و روابط مالی ساختار ورزش چین..... ۱۹
- شکل ۱۰. ساختار ورزش ژاپن..... ۲۱
- شکل ۱۱. ساختار ورزش آفریقای جنوبی..... ۲۲
- شکل ۱۲. ساختار ورزش فنلاند..... ۲۳
- شکل ۱۳. ساختار ورزش برزیل..... ۲۴
- شکل ۱۴. ساختار ورزش کانادا..... ۲۵
- شکل ۱۵. رابطه حوزه های چهارگانه ورزش در وزارت ورزش و سایر وزارتخانه ها، سازمانها و نهادهای ذی ربط..... ۲۶
- شکل ۱۶. هرم سنی استان خراسان رضوی سال ۱۳۹۵..... ۳۰
- شکل ۱۷. توزیع درصدی جمعیت کشور در سه گروه عمده سنی ۱۳۹۵-۱۳۳۵..... ۳۰
- شکل ۱۸. الگوی توسعه مشاغل ورزشی در ایران..... ۳۵
- شکل ۱۹. تعداد ورزشکده ها در کشور به تفکیک استان ها..... ۳۷
- شکل ۲۰. درصد اماکن ورزشی شهری و روستایی در استان خراسان رضوی..... ۴۰
- شکل ۲۱. درصد اماکن ورزشی فعال و غیرفعال در استان خراسان رضوی..... ۴۱
- شکل ۲۲. درصد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت..... ۴۲
- شکل ۲۳. تعداد اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۴۹
- شکل ۲۴. تعداد استادیوم ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۵۰
- شکل ۲۵. تعداد استخر در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۵۰
- شکل ۲۶. تعداد پیست در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۵۱
- شکل ۲۷. تعداد زمین ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۵۱
- شکل ۲۸. تعداد زورخانه در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۵۲
- شکل ۲۹. تعداد سالن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان..... ۵۲
- شکل ۳۰. تعداد سالن و زمین ورزشی در استان خراسان رضوی طی سال های ۱۴۰۰-۱۳۸۰..... ۵۳

- شکل ۳۱. تعداد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت طی سال های ۱۴۰۰-۱۳۸۰..... ۵۳
- شکل ۳۲. سرانه زمان انجام ورزش افراد ۱۵ ساله و بیشتر ورزش کرده استان های منتخب و سایر استان ها در هر روز سال ۱۳۹۶ (بر حسب دقیقه)..... ۵۶
- شکل ۳۳. درصد بیشترین فعالیت های ورزشی انجام شده در کشور سال ۱۳۹۹..... ۵۶
- شکل ۳۴. متوسط هزینه ورزش خانوارهای استان های منتخب و سایر استان ها در ماه سال ۱۳۹۶ (بر حسب ریال) ۵۷
- شکل ۳۵. رتبه بندی شهرستان های استان خراسان رضوی در بخش تربیت بدنی ۶۹
- شکل ۳۶. تعداد داوران و مربیان در استان خراسان رضوی به تفکیک رشته ورزشی..... ۷۲
- شکل ۳۷. گواهی های صادره در ورزش در کشور به تفکیک استان ۷۵
- شکل ۳۸. گواهی های صادره در ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۷۶
- شکل ۳۹. درصد نفرات دارای گواهی ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت..... ۷۷
- شکل ۴۰. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان- سال ۱۳۹۸ ۷۸
- شکل ۴۱. درصد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت - سال ۱۳۹۸ ۷۹
- شکل ۴۲. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در استان خراسان رضوی به تفکیک رشته ورزشی ۸۲
- شکل ۴۳. تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت ۹۰
- شکل ۴۴. سرانه ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها ۹۵
- شکل ۴۵. سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها ۹۷
- شکل ۴۶. تعداد پروژه های ورزشی نیمه تمام در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۹۸
- شکل ۴۷. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به جمعیت کل در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۱۰۹
- شکل ۴۸. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به مربی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۱۰۹
- شکل ۴۹. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به داور در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۱۱۰
- شکل ۵۰. تعداد اماکن ورزشی سایر دستگاه های دولتی و بخش خصوصی در استان خراسان رضوی ۱۱۴
- شکل ۵۱. میزان ظرفیت بخش خصوصی و سایر دستگاه نسبت به اداره ورزش و جوانان ۱۱۵
- شکل ۵۲. وسعت اماکن ورزشی سایر ارگان ها در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فضای ورزشی ۱۱۸
- شکل ۵۳. استادیوم ورزشی آزادی تربت حیدریه ۱۱۸
- شکل ۵۴. استادیوم ورزشی تختی مشهد ۱۱۹
- شکل ۵۵. استادیوم ورزشی ثامن الائمه مشهد ۱۱۹
- شکل ۵۶. استادیوم ورزشی امام رضا (ع) مشهد ۱۱۹
- شکل ۵۷. استادیوم ورزشی سبزواری ۱۱۹
- شکل ۵۸. ماتریس عوامل داخلی و خارجی حوزه تربیت بدنی در استان خراسان رضوی ۱۳۱

۷-۳- تحلیل وضعیت تربیت بدنی

آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به تربیت بدنی و ورزش می باشد. اطلاعات مندرج در این بخش از طریق اداره کل ورزش و جوانان اخذ و ارائه گردیده است.
تعاریف و مفاهیم:

زورخانه: مکان ورزشی که دارای گود اختصاصی و جایگاه ویژه مرشد بوده و به منظور اجرای ورزش های باستانی احداث شده است.

ورزش همگانی: انجام حرکات و نرمش هایی که افراد برای دستیابی به تندرستی، سلامت و آمادگی جسمانی با کمترین هزینه در هر زمان و هر مکان و بدون نیاز به ابزار خاص به آن می پردازند؛ مانند پیاده روی، دوهای نرم، نرمش و کوه پیمایی.

پیست: مکان ورزشی با مسیر مشخصی است که به تناسب رشته های ورزشی و بر اساس استانداردهای فنی برای انجام تمرینات و مسابقات احداث شده است.

سالن ورزشی: مکان سرپوشیده ای است که برابر ضوابط فنی برای انجام فعالیت های ورزشی در یک رشته ی خاص احداث شده است.

مکان ورزشی: فضایی است که به منظور انجام فعالیت های ورزشی با رعایت ضوابط فنی و اجرایی ایجاد شده است.

استادیوم ورزشی: مکان ورزشی که دارای جایگاه تماشاچیان بوده و از حداقل استانداردها و ضوابط فنی لازم برای برگزاری مسابقات رسمی ورزشی برخوردار باشد.

ورزشکاران سازمان یافته: به ورزشکارانی اطلاق می گردد که کارت بیمه ورزشی از سازمان تربیت بدنی دریافت نموده و جزو آمار رسمی ورزشکاران استان قرار گرفته اند.

شرکت کنندگان سازماندهی شده: به ورزشکاران، مربیان، داوران، سرپرستان و همراهان تیم های ورزشی حاضر در مسابقات استانی و اعزام به مسابقات برون استانی و کشوری اطلاق می گردد که دارای کارت بیمه یک اثر ورزشی نیز هستند.

زمین بازی: رایج ترین مکان ورزشی است که در شهرها و روستاها وجود دارد. زمین مذکور رو باز و مسطح است و دارای کاربری ورزشی بوده و دارای خط کشی هایی است که محدوده بازی را مشخص می کنند. زمین بازی از ضوابط فنی لازم برای انجام فعالیت های ورزشی مانند تنیس، بسکتبال و هندبال و... برخوردار است و مورد استفاده قرار می گیرد.

میدان: محل مشخص شده برای برگزاری مسابقات یک رشته ورزشی که اندازه های آن مطابق قوانین و مقررات آن رشته می باشد.

پیست ورزشی: به فضایی اطلاق می شود که برای انجام مسابقات سرعتی ایجاد شده باشد و شامل مسیر مشخصی که به تناسب رشته های ورزشی و بر اساس استانداردهای فنی برای انجام تمرینات و مسابقات احداث می شود.

استخر ورزشی: سازه ای است که به شکل مستطیل که در درون زمین ساخته شده و از آب پر می شود تا برای شنا مورد استفاده قرار گیرد. البته امکان دارد از نظر شکلی مستطیل نباشد ولی مکانی است که دارای ضوابط فنی ورزشی لازم بوده و در آن امکان فعالیت رشته های ورزشی آبی وجود داشته باشد.

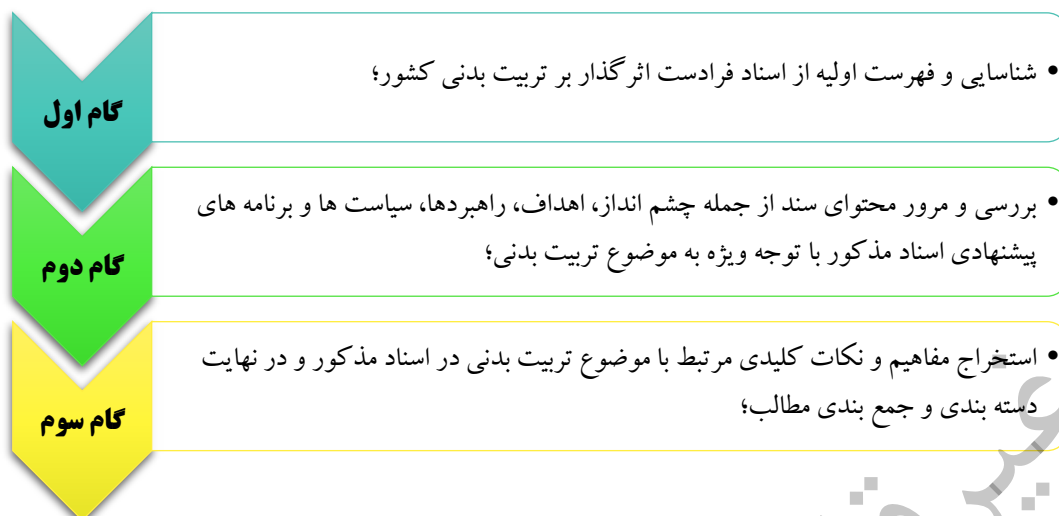
کانون ورزشی: مکان های ورزشی که بر اساس فعالیت، کاربری و ساختمان های ورزشی ایجاد شده اند و دارای انواع مختلف می باشند.

استادیوم ورزشی: سازه ای بیضی یا دایره ای شکل است و معمولاً رو باز که ویژه بازی ها و مسابقاتی مانند فوتبال و دو میدانی می باشد و ردیف های پلکانی برای نشستن تماشاگران در اطراف آن ساخته می شود و زیر جایگاه هم ممکن است مکان های سرپوشیده ورزشی تعبیه شود. همچنین امکان دارد مکان های روباز برای ورزش هایی نظیر تنیس را هم در کنار داشته باشد. در تعریفی دیگر مکانی است مجهز به سکوهایی تماشاچی، سازه ها و امکانات جانبی محصور شده با استانداردها و ضوابط فنی لازم برای برگزاری رویدادهای ورزشی.

باشگاه ورزشی: به مکانی اطلاق می شود که توسط سازمان های دولتی و یا بخش خصوصی به منظور اشاعه ورزش به وجود آمده باشد و افراد علاقه مند را به عضویت بپذیرد. باشگاه ورزشی هویت و موقعیت اجتماعی دارد و تیم هایی را برای شرکت در مسابقات بین باشگاهی در ورزش های گوناگون معرفی می کند.

۷-۳-۱- بررسی و تحلیل اسناد فرادست، قوانین و مقررات و مصوبات مهم مرتبط بخش تربیت بدنی

لازمه خط مشی گذاری در هر بخش یا موضوعی، بررسی جایگاه آن نزد مقامات مسئول و به خصوص سیاست گذاران در سطوح مختلف حاکمیتی است؛ چرا که این امر تعیین کننده اهمیت آن بخش در کشور و میزان توجه و حمایت قانونی، مالی، فنی و اجرایی است که برای فعالیت های توسعه ای به آن بخش اختصاص می یابد. اسناد فرادست نه تنها آنچه را که سیستم یا سازمان مورد نظر باید انجام دهد، روشن و مشخص می کند، بلکه مسئولیت های آن را در مقابل مردم، جامعه، سازمان ها و سیستم های دیگر شرح می دهند و با تشریح و تفکیک موارد از برقراری سیستم های موازی و تداخل وظایف و فعالیت ها جلوگیری می نمایند. همچنین، احکام برگرفته از مطالعات و اسناد فرادستی از جمله مهمترین قیود و الزامات مؤثر برنامه ریزی ها هستند؛ و در این راستا، تربیت بدنی را می توان به طور مستقیم و غیرمستقیم یکی از ابزارهای اساسی تحقق بندها و مفاد متعددی از اسناد فرادست کشور دانست. فرآیند بررسی و تحلیل اسناد فرادستی در قالب شکل زیر ارائه شده است.

شکل ۱. فرآیند بررسی و تحلیل اسناد فرادست اثرگذار بر تربیت بدنی

مهمترین اسناد توسعه ای مصوب ملی که محتوای آنها می تواند مبنایی برای جهت دهی به گزارش مذکور باشد، به شرح ذیل است:

شکل ۲. اسناد فرادست مصوب ملی مؤثر بر حوزه تربیت بدنی

در ادامه، با بررسی و مرور محتوای اسناد مذکور، مهمترین موارد مرتبط با موضوع تربیت بدنی در هر سند ارائه و در نهایت در یک چارچوب کلی، جمع بندی خواهد شد.

❖ سند ملی آمایش سرزمین

- احیاء و تقویت نمادها و رویدادهای ملی، منطقه ای، مذهبی و قومی انسجام بخش در پهنه جغرافیایی کشور

❖ قانون اساسی کشور

"اصل سوم": دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم، همه امکانات خود را برای امور زیر به کار برد:

- آموزش و پرورش و تربیت بدنی رایگان برای همه در تمام سطوح، و تسهیل و تعمیم آموزش عالی

❖ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

- در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ساحت های شش گانه در تربیت دانش آموزان مورد توجه جدی قرار گرفته اند. هر چند که در تمام سطوح مذکور به نوعی به تربیت جسمی و روانی اشاره شده، در ساحت زیستی و بدنی به طور ویژه به این مهم پرداخته شده است. این سند در بخش اهداف و راهکارهای تحقق آنها به لزوم ایجاد زیرساخت ها و اهمیت توجه به تربیت بدنی و ورزش به دفعات اشاره کرده است. از جمله:

- راهکار ۱۴، ایجاد و متناسب سازی فضاهای تربیتی و اقتضات فرهنگ اسلامی ایرانی و شرایط اقلیمی و جغرافیایی؛

- راهکار ۱۴-۳ اهتمام به طراحی و ساخت و تجهیز مناسب و فضای ورزشی در تمام مدارس؛

- راهکار ۵-۲ ایجاد ساز و کارهای لازم برای تقویت آداب و سبک اسلامی ایرانی در تمام ساحت های تربیتی (از جمله زیستی و بدنی)؛

- در بند ۱۰ از فصل دوم سند تحول بنیادین مربوط به بیانیه ارزش ها به سلامت جسمانی، نشاط و تقویت اراده اشاره شده است. همچنان که در بخش ساحت زیستی و بدنی آمده است، این ساحت «بخشی از جریان تربیت رسمی و عمومی است که ناظر به حفظ و ارتقای سلامت و رعایت بهداشت جسمی و روانی متریبان در مقابل خود و دیگران، تقویت قوای جسمی و روانی، مبارزه با عوامل ضعف و بیماری، حفاظت از محیط زیست و احترام به طبیعت است».

❖ تربیت بدنی از دیدگاه رهبر معظم انقلاب

در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی، سیاست های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش از دیدگاه مقام معظم رهبری در حوزه تربیت بدنی به شرح زیر ارائه می شود:

- ارتقای سلامت جسمی و روحی معلمان، دانش آموزان و پیشگیری از آسیب های اجتماعی؛
- ارتقای تربیت عقلانی و رشد بینش دینی، سیاسی و اجتماعی دانش آموزان؛

- رشد و شکوفایی ذوق و استعداد‌های فرهنگی و هنری و تقویت روحیه نشاط و شادابی در دانش‌آموزان؛
- توسعه تربیت بدنی و ورزش مدارس.

❖ سیاست های کلی نظام

- اتخاذ راهکارهای پیشگیرانه در مقابله با تهدیدات و آسیب های ناشی از مواد مخدر و روان گردان با بهره گیری از امکانات دولتی و غیردولتی با تأکید بر تقویت باورهای دینی مردم و اقدامات فرهنگی، هنری، ورزشی، آموزشی و تبلیغاتی در محیط خانواده، کار، آموزش و تربیت و مراکز فرهنگی و عمومی.

❖ سیاست های کلی برنامه ی ششم توسعه

- توسعه ی تربیت بدنی و ورزش همگانی

❖ سیاست های فرهنگی، اجتماعی ورزش زنان کشور

(مصوبه چهار صد و دهمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی)

- فراهم آوردن زمینه دستیابی زنان به امکانات و تسهیلات و مکان های ورزشی در کشور با رعایت موازین اسلامی به منظور تأمین شادابی و سلامت جسمی و روانی زنان
- تقویت فرهنگ ورزش و حمایت از فعالیت های ورزشی مناسب با وضعیت جسمانی زنان با رعایت موازین اسلامی و پرهیز از اعمال سلیقه در فعالیت ها و محیط های ورزشی و ایجاد هماهنگی در سطوح مختلف دولتی و غیردولتی
- پرهیز از تبحر و حرکت های انفعالی در مقابل الگوهای منفی رفتاری در فعالیت های ورزشی بانوان
- تشویق زنان به شرکت در فعالیت های تربیت بدنی با تأکید بر ورزش همگانی و ایجاد تشکیلات ورزشی از طریق تقویت بودجه و امکانات ورزش آموزشگاهی و احداث و تجهیز فضاها و اماکن ورزشی سرپوشیده
- ارائه الگوی شایسته از ورزش زنان به جوامع اسلامی

❖ قانون برنامه پنجاه ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران:

"ماده (۷) بند (چ):"

- وجوه هزینه هایی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور احداث، تکمیل و تجهیز فضاها، اماکن و توسعه ورزش همگانی و یا به عنوان کمک به وزارت ورزش و جوانان پرداخت می شود با تأیید این وزارت به عنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی تلقی می گردد.

❖ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور

"ماده ۳۱"

- هزینه خدمات مدیریت طرح های تملک دارایی های سرمایه ای بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان مجری ساختمان ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور، شرکت مادر تخصصی تولید برق حرارتی، شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی و مؤسسه جهاد نصر، حداکثر تا دو و نیم درصد (۲/۵٪) عملکرد تخصیص اعتبارات ذیربط با احتساب اعتبارات دریافتی از منابع بودجه عمومی کشور تعیین می گردد.

❖ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

جدول ۱. قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

موضوع تعرفه	عنوان جزء	نرخ تعرفه (ریال)
درآمد حاصل جهت تکمیل، توسعه، تعمیر و نگهداری مجموعه های ورزشی کارگران موضوع ردیف ۱۶۰۱۷۱	به ازاء هر کارگر	۱۰۰.۰۰۰

منبع: قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

❖ الزامات قانونی احکام استانی

- ماده ۹۴، ۹۶، تبصره ذیل ماده ۶۳ و تبصره ذیل ماده ۷۳ قانون برنامه ششم توسعه کشور
- ماده ۹۶ قانون الحاق (۲) و ماده ۵۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)

❖ پیش بینی شاخص های هدف و عملیات مرتبط طی سال های برنامه عملیاتی ششم توسعه استان (۱۳۹۶-۱۴۰۰)

- به منظور تحقق اهداف کلی و راهبردهای مورد نظر فصل ورزش و تفریحات طی سال های برنامه ششم توسعه استان، اهداف کمی در قالب عملیات اصلی به شرح زیر تدوین شده است:
- پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه با احداث و توسعه ۶۴۵۰۷ مترمربع از اماکن و فضاهای ورزشی بانوان، سرانه فضاهای ورزشی سرپوشیده بانوان از ۷۸ مترمربع به ازای هزار نفر زن در سال ۱۳۹۵ به ۹۱ متر مربع به ازای هزار نفر زن در سال ۱۴۰۰ افزایش یابد.
 - پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه با احداث، توسعه و تکمیل ۸۱۱۲۷ مترمربع از سالن های ورزشی چند منظوره زیر ۲۵۰۰ نفری، سرانه فضاهای ورزشی سرپوشیده به ازای هزار نفر جمعیت از ۸۲ متر مربع در سال ۱۳۹۵ به ۱۰۰ متر مربع در سال ۱۴۰۰ افزایش یابد.
 - پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه با احداث، توسعه و تکمیل ۱۱۲ هزار مترمربع از زمین های ورزشی روباز، سرانه فضاهای ورزشی روباز به ازای هزار نفر جمعیت (با توجه به رشد ۱/۴ درصدی جمعیت استان) تغییر چندانی نداشته و در سطح ۴۱۰ متر مربع طی این سال ها ثابت بماند.

- پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه با احداث، توسعه و تکمیل ۱۸۸۷۷ مترمربع از استخرهای سرپوشیده تمرینی، سرانه استخرهای سرپوشیده تمرینی به ازای هزار نفر جمعیت از ۲۴ مترمربع در سال ۱۳۹۵ به ۲۵ متر مربع در سال ۱۴۰۰ افزایش یابد.
- پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه استان با تعمیر و بهسازی و نوسازی ۳۳۷ هزار مترمربع از اماکن و فضاهای ورزشی و صرف حدود ۱۱۳/۱ میلیارد ریال جهت تجهیز اماکن و فضاهای ورزشی، نسبت زیربنای اماکن و فضاهای ورزشی نیازمند تجهیز، تعمیر، بهسازی و نوسازی به کل زیربنای اماکن ورزشی از ۴۷ درصد در سال ۱۳۹۵ به ۳۴ درصد تا پایان سال ۱۴۰۰ خواهد رسید.
- پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه استان با احداث و توسعه ۷۶۸۰۳ مترمربع از اماکن و فضاهای ورزشی سرپوشیده دانش آموزی، سرانه فضاهای ورزشی سرپوشیده دانش آموزی به ازای هزار نفر دانش آموز از ۱۳۸ مترمربع در سال ۱۳۹۵ به ۱۹۲ مترمربع تا پایان سال ۱۴۰۰ خواهد رسید.
- پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه استان با احداث و توسعه ۱۵ هزار مترمربع اماکن و فضاهای ورزشی روباز دانش آموزی، سرانه فضاهای ورزشی روباز دانش آموزی به ازای هزار نفر دانش آموز از ۱۳۱ مترمربع در سال ۱۳۹۵ به ۱۳۴ مترمربع تا پایان سال ۱۴۰۰ خواهد رسید.
- پیش بینی شده طی سال های برنامه ششم توسعه استان با تعمیر و بهسازی و نوسازی ۳۵ هزار مترمربع از اماکن و فضاهای ورزشی دانش آموزی و با هزینه ۴۷/۴ میلیارد ریال جهت تجهیز اماکن و فضاهای ورزشی دانش آموزی، نسبت زیربنا اماکن و فضاهای ورزشی دانش آموزی نیازمند تعمیر بهسازی، نوسازی و تجهیز شده به کل زیربنای اماکن ورزشی دانش آموزی از ۱۹ درصد در سال ۱۳۹۵ به ۸ درصد تا پایان سال ۱۴۰۰ خواهد رسید.

❖ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور

❖ "تبصره ۹- آموزش، پژوهش و فرهنگ"

- به استناد بند (پ) ماده (۹۲) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، وزارت ورزش و جوانان و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلفند درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را به ردیف درآمدی شماره ۱۴۰۱۸۴ نزد خزانه داری کل کشور واریز نمایند. وجوه واریزی از محل ردیف ۴۷- ۵۳۰۰۰۰ مندرج در جدول شماره (۹) این قانون به نسبت سی درصد (۳۰٪) در اختیار وزارت ورزش و جوانان (برای کمک به فدراسیون های مربوط) و هفتاد درصد (۷۰٪) در اختیار سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار می گیرد.

- دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (۲۷/۰٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را از طریق ردیفهای درآمدی و هزینه‌ای مربوطه برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به ویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ از طریق ردیفهای مربوط به وزارت ورزش و جوانان شصت درصد (۶۰٪) و وزارت آموزش و پرورش چهل درصد (۴۰٪) و پس از مبادله موافقتنامه به این وزارتخانه‌ها اختصاص می‌یابد:

❖ سند آمایش سرزمین استان خراسان رضوی

- "ماده ۲- سند راهبردی آمایش استان"
- ارتقاء نقش استان در ورزش همگانی، برگزاری و میزبانی رویدادهای بین‌المللی ورزشی
- "ماده ۳- سند اجرایی آمایش استان"
- شهرستان قوچان در صنایع، بازرگانی، دامپروری و کشاورزی، منطقه مرزی باجگیران، موسیقی محلی و ورزش (کشتی چوخه)
- "سیاست‌های سرزمینی توسعه بخش تربیت بدنی در استان"
- ایجاد و تقویت زیرساخت‌های سلامت و تأسیسات ورزشی با مشارکت بخش خصوصی
- تقویت کمی و کیفی ورزش همگانی و قهرمانی
- "ماده ۴- برنامه‌های اجرایی آمایش استان"
- برنامه توسعه خدمات و تجهیز فضاهای ورزشی
- "تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی"
- ارتقاء خدمات اداری، امنیتی و انتظامی، بهداشتی، درمانی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی و سایر خدمات موردی به ویژه در مناطق محروم و کمتر توسعه یافته استان تا حد استاندارد

جدول ۲. شاخص‌های اهداف کمی عملیات اصلی فصل ورزش و تفریحات استان خراسان رضوی سال‌های برنامه ششم توسعه

پیش‌بینی					مقدار سال ۱۳۹۵	واحد اندازه گیری	شاخص هدف
۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶			
برنامه گسترش ورزش بانوان							
۰.۰۹۱	۰.۰۸۷	۰.۰۸۳	۰.۰۸۰	۰.۰۷۹	۰.۰۷۸	مترمربع	سرانه فضاهای ورزشی سرپوشیده بانوان
برنامه گسترش ورزش همگانی							
۰.۴۱	۰.۴۱	۰.۴۱	۰.۴۱	۰.۴۱	۰.۴۱	مترمربع	سرانه فضاهای ورزشی روباز
۰.۱۰۰	۰.۰۹۴	۰.۰۹۰	۰.۰۸۷	۰.۰۸۴	۰.۰۸۲	مترمربع	سرانه فضاهای ورزشی سرپوشیده
۰.۰۲۵	۰.۰۲۵	۰.۰۲۵	۰.۰۲۴	۰.۰۲۴	۰.۰۲۴	مترمربع	سرانه استخرهای سرپوشیده تمرینی

پیش بینی					مقدار سال ۱۳۹۵	واحد اندازه گیری	شاخص هدف
۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶			
۰.۳۴	۰.۳۷	۰.۳۹	۰.۴۲	۰.۴۴	۰.۴۷	درصد	نسبت زیربنا اماکن و فضاهای ورزشی نیازمند تعمیر بهسازی، نوسازی و تجهیز شده به کل زیربنای اماکن ورزشی
برنامه ورزش و سلامت دانش آموزان							
۰.۱۳۴	۰.۱۳۲	۰.۱۳۱	۰.۱۳	۰.۱۲۹	۰.۱۳۱	مترمربع	سرانه فضاهای ورزشی روباز دانش آموزی
۰.۱۹۲	۰.۱۷۹	۰.۱۶۸	۰.۱۵۸	۰.۱۴۹	۰.۱۳۸	مترمربع	سرانه فضاهای ورزشی سرپوشیده دانش آموزی
۸.۰	۱۱.۰	۱۴.۰	۱۶.۰	۱۸.۰	۱۹.۰	درصد	نسبت زیربنا اماکن و فضاهای ورزشی دانش آموزی نیازمند تعمیر بهسازی، نوسازی و تجهیز شده به کل زیربنای اماکن ورزشی دانش آموزی

منبع: برنامه عملیاتی ششم توسعه استان خراسان رضوی (۱۳۹۶-۱۴۰۰)

جدول ۳. حجم عملیات اصلی فصل ورزش و تفریحات استان خراسان رضوی سال های برنامه ششم توسعه

پیش بینی					مقدار سال ۱۳۹۵	واحد اندازه گیری	عنوان عملیات
۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶			
برنامه گسترش ورزش بانوان							
۱۹۰۱۶	۱۶۴۱۷	۱۴۴۱۱	۱۳۰۷۴	۱۵۸۹	۱۵۴	مترمربع	احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی بانوان
برنامه گسترش ورزش همگانی							
۲۱۷۲۵	۱۸۹۶۵	۱۵۲۹۸	۱۳۹۴۵	۱۱۱۹۴	۱۷۰۰	مترمربع	احداث، توسعه و تکمیل سالن های ورزشی چند منظوره زیر ۲۵۰۰ نفر
۱۶۵۰۳	۱۳۹۷۲	۱۲۰۷۵	۱۰۷۷۱	۵۸۶۹۰	۷۱۰	مترمربع	احداث، توسعه و تکمیل زمین های ورزشی روباز
۴۲۸۵	۳۷۰۰	۴۶۱۰	۴۳۰۰	۱۹۸۲	۵۰۰	مترمربع	احداث، توسعه و تکمیل استخر های سرپوشیده تمرینی
۸۸۵۰۰	۷۶۰۰۰	۶۶۰۰۰	۶۲۰۰۰	۴۴۵۰۰	۳۵۰۰	مترمربع	تعمیر، بهسازی و نوسازی اماکن و فضاهای ورزشی
۳۰۰۰۰	۲۶۰۰۰	۲۳۰۰۰	۱۹۰۰۰	۱۵۱۵۱	۱۰۰۰	میلیون ریال	تجهیز اماکن و فضاهای ورزشی
برنامه ورزش و سلامت دانش آموزان							
۱۸۳۹۴	۱۵۹۵۰	۱۴۰۲۹	۱۲۷۳۸	۱۵۶۹۱	۱۵۵۹۲۲	مترمربع	احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی سرپوشیده دانش آموزی
۴۵۳۵	۳۹۱۵	۳۴۳۵	۳۱۱۵	۰	۱۴۷۹۴۸	مترمربع	احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی روباز دانش آموزی
۹۵۳۳	۸۲۳۰	۷۲۲۵	۶۵۵۵	۳۴۵۷	۹۲۷۰۲	مترمربع	تعمیر، بهسازی و نوسازی اماکن و فضاهای ورزشی دانش آموزی

پیش بینی					مقدار سال ۱۳۹۵	واحد اندازه گیری	عنوان عملیات
۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶			
۱۲۹۶۹	۱۱۳۱۰	۱۰۰۵۰	۹۰۵۰	۴۰۵۱	۲۰۰۰	میلیون ریال	تجهیز اماکن و فضاهای ورزشی دانش آموزی

منبع: برنامه عملیاتی ششم توسعه استان خراسان رضوی (۱۳۹۶-۱۴۰۰)

جدول ۴. دسته بندی گزاره های تأثیرگذار بر تربیت بدنی مستخرج از اسناد فرادست

نام اسناد	گزاره های تأثیرگذار بر تربیت بدنی مستخرج از اسناد فرادست	محورها و زمینه های اصلی
سیاست های کلی برنامه ی ششم توسعه	توسعه تربیت بدنی	توسعه تربیت بدنی و ورزش
تربیت بدنی از دیدگاه رهبر معظم انقلاب	توسعه تربیت بدنی و ورزش مدارس	
سیاست های فرهنگی، اجتماعی ورزش زنان کشور	فراهم آوردن زمینه دستیابی زنان به امکانات و تسهیلات و مکان های ورزشی در کشور با رعایت موازین اسلامی به منظور تأمین شادابی و سلامت جسمی و روانی زنان	تقویت ورزش بانوان
	تقویت فرهنگ ورزش و حمایت از فعالیت های ورزشی مناسب با وضعیت جسمانی زنان با رعایت موازین اسلامی و پرهیز از اعمال سلیقه در فعالیت ها و محیط های ورزشی و ایجاد هماهنگی در سطوح مختلف دولتی و غیردولتی	
	پرهیز از تفریح و حرکت های انفجالی در مقابل الگوهای منفی رفتاری در فعالیت های ورزشی بانوان	
	تشویق زنان به شرکت در فعالیت های تربیت بدنی با تأکید بر ورزش همگانی و ایجاد تشکیلات ورزشی از طریق تقویت بودجه و امکانات ورزش آموزشگاهی و احداث و تجهیز فضاها و اماکن ورزشی سرپوشیده	
ارائه الگوی شایسته از ورزش زنان به جوامع اسلامی		
سند ملی آمایش سرزمین	احیاء و تقویت نمادها و رویدادهای ملی، منطقه ای، مذهبی و قومی انسجام بخش در پهنه جغرافیایی کشور	احیای رویدادهای ورزشی
سیاست های کلی نظام	تقویت باورهای دینی مردم و اقدامات فرهنگی، هنری، ورزشی	
قانون اساسی کشور	آموزش و پرورش و تربیت بدنی رایگان برای همه در تمام سطوح	تربیت بدنی رایگان برای همه و در تمام سطوح
سیاست های کلی برنامه ی ششم توسعه	توسعه ورزش همگانی	توسعه ورزش همگانی
قانون برنامه پنجساله ششم	توسعه ورزش همگانی	
سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	ساخت و تجهیز مناسب و فضای ورزشی در تمام مدارس	توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی

نام اسناد	گزاره های تأثیرگذار بر تربیت بدنی مستخرج از اسناد فرادست	محورها و زمینه های اصلی
قانون برنامه پنجساله ششم	احداث، تکمیل و تجهیز فضاها، اماکن ورزشی	

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

ارزیابی کلی از بررسی و مرور محتوای اسناد فرادست در حوزه تربیت بدنی دربرگیرنده مفاهیم و گزاره هایی کلیدی به شرح ذیل است که برخی از آنها می تواند واقعاً مهم و قابل تأمل باشد:

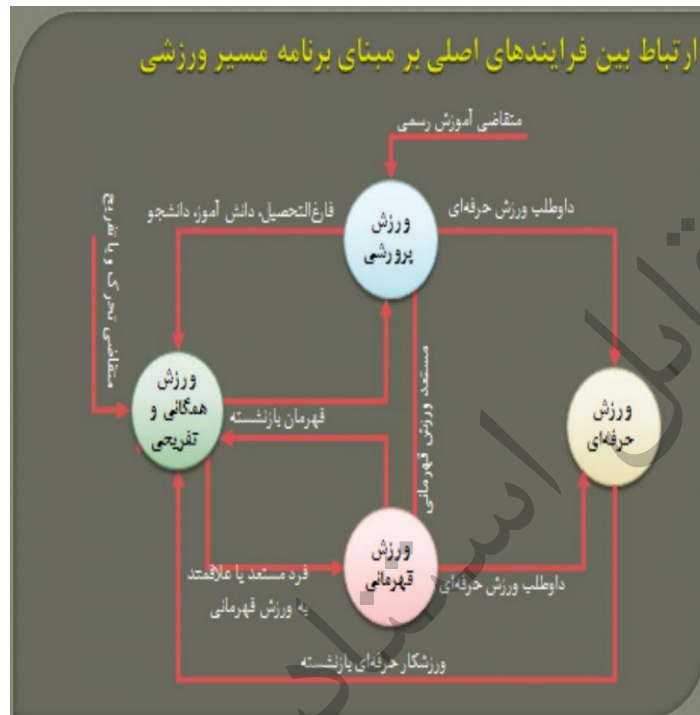
شکل ۳. مسائل کلان حوزه تربیت بدنی مبتنی بر تحلیل محتوای اسناد فرادست

۲-۳-۷- بررسی و تحلیل آموزه های مطالعات پیشین آمایش سرزمین، آموزه های تجارب بین المللی و سایر مطالعات مرتبط بخشی به منظور سازماندهی فضایی بخش تربیت بدنی

سازمان های ورزشی مانند اکثر سازمان ها و نهادهای سایر حوزه ها برای بقا و دوام در عرصه رقابت جهانی به سازمانی راهبردمحور تبدیل شدند، به طوری که بسیاری از سازمان های ورزشی کشورهای مختلف بر حسب مأموریت خود راهبرد لازم را تهیه کردند و با اجرای آن به موفقیت های خوبی دست یافتند. با حاکمیت چنین تفکری، برخی از سازمان های ورزشی برای توفیق در مأموریت خود راهبرد سازمانی خود را تدوین نموده اند.

در سطح ملی اولین برنامه استراتژیک ورزش کشور به طرح جامع ورزش کشور بر می گردد که در سال ۱۳۸۲ بر اساس چشم انداز بیست ساله کشور تدوین گردید و در همان سال نیز به تصویب هیئت وزیران رسید

ولی با تغییری که در دولت و تحولاتی که در دیدگاه مدیران ورزشی به وجود آمد، طرح جامع مذکور عملیاتی نشد. ضمن اینکه در سال ۱۳۸۷ کمیته ملی المپیک ایران ۱۳ راهبرد و ۱۱ هدف بلند مدت را برای این کمیته تدوین کرد و با طراحی نقشه راهبردی کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران برای کمیته مذکور ۴۱ هدف بلند مدت پیشنهاد شد.

شکل ۴. شاخص‌های فرآیندی ورزش

منبع: طرح جامع ورزش مصوب ۱۳۸۲ هیئت وزیران دولت وقت

در این بخش، به تجارب کشورهای مختلف در بخش ورزش به منظور سازمانی فضایی بخش تربیت بدنی مورد بررسی قرار گرفته که در ادامه به آنها پرداخته می‌شود:

❖ مالزی

انجمن المپیک مالزی با اجرای اولین برنامه راهبردی خود (۲۰۰۳-۱۹۹۳) به موفقیت‌هایی همچون افزایش اعتبار و جایگاه، به کارگیری فناوری اطلاعات، بهره‌مندی از نیروی انسانی متخصص، بازسازی تسهیلات و امکانات، اصلاح اساسنامه طبق نیازهای جدید، تقویت بنیه مالی، قدردانی از ورزشکاران، برگزاری کنفرانس سالیانه و تأسیس آکادمی ملی المپیک نایل شد.

دولت مالزی از طریق وزارت ورزش سه برنامه بزرگ ملی برای افراد در تمام سنین راه اندازی کرد. این سه برنامه، "مالزی متناسب"، "روز ملی ورزش" و "الهام بخشیدن" بودند. این برنامه‌ها در تمام ۱۵ ایالت و بیش

از ۱۲۰ بخش سازماندهی شده اند و در نتیجه تمام مردم با هرگونه زندگی و سن را در برمی گیرد. در نهایت، هدف اصلی این سیاست ورزشی، تبدیل ورزش به یک فرهنگ در زندگی روزمره مردم بود.

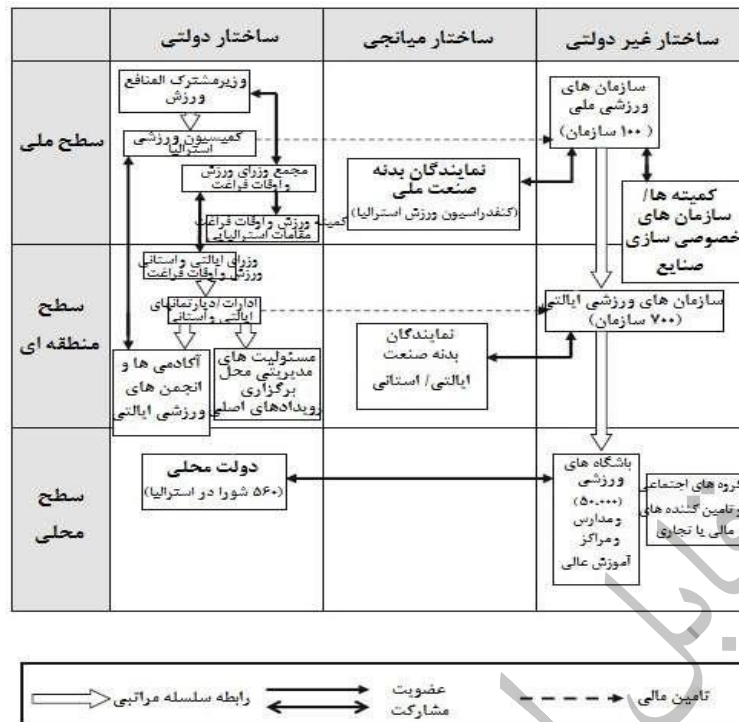
(جوادی پور و رهبری، ۱۳۹۶: ۷).

❖ استرالیا

کشور استرالیا با تهیه و اجرای راهبردهای خود توانست در بسیاری از فعالیت های خود از جمله حضور در رقابت های بین المللی و بازی های المپیک به موفقیت های قابل توجهی دست یابد. در سند راهبردی ورزش استرالیا، مأموریت عبارت است از: غنی کردن زندگی مردم استرالیا از طریق ورزش، افزایش فرصت ها به منظور مشارکت و برتری در ورزش؛ چشم انداز عبارت است از: تأیید استرالیا به عنوان پیشرو ورزش قهرمانی در جهان؛ برخی از اهداف کلان عبارت اند از: ایجاد نظام ملی اثربخش در ورزش برای تحقق مشارکت حداکثری استرالیایی ها در ورزش، تضمین برتری عملکرد ورزش قهرمانی استرالیا در سطح جهان، حمایت از میزبانی رویدادهای بین المللی و برخی از راهبردها عبارت اند از: به کارگیری اقدامات مؤثر برای تشویق فدراسیون های ملی به توسعه باشگاه ها و انجمن های ورزشی محلی، ایجاد مسیرهای مؤثر برای مشارکت مردم استرالیا در ورزش، ارائه مشوق هایی برای ایجاد مدیریت مؤثر در فدراسیون های ملی، تدوین الگوی توسعه منابع مالی رشته های ورزشی با تأکید بر فرصت های موجود در بخش غیردولتی (مظفری و همکاران، ۱۳۹۰).

در استرالیا ارائه خدمات ورزشی با رویکرد همگانی و تفریحی ریشه در این باور دارد که ورزش و تفریح برای جامعه مفید بوده و دخالت دولت در این امر به افزایش رفاه مردم کمک خواهد کرد. با این وجود، دولت استرالیا قبل از سال ۱۹۷۲، حضور کم رنگی در بخش ورزش و سلامت داشته است. اما، در آن سال ها و با وجود این شرایط، ورزشکاران استرالیایی در مسابقات بین المللی بسیار موفق ظاهر شدند. تأسیس وزارت گردشگری و تفریحات در دولت ویتلام، در سال ۱۹۷۲ نقطه عطف شروع سیاست گذاری و حمایت دولت از ورزش محسوب می شود. این اقدام در پاسخ به افزایش جمعیت شهرنشینی و به خطر افتادن سلامت مردم در طول سال های ۱۹۵۰ تا ۱۹۶۰ اتفاق افتاد. در حال حاضر دولت استرالیا رویکردی تماماً ورزشی در جهت توسعه ورزش اتخاذ کرده است. این رویکرد بر افزایش مشارکت ورزشی و موفقیت در مسابقات بین المللی و رقابت های ملی متمرکز است.

دولت همچنین از ظرفیت ورزش به منظور توسعه مشارکت های اجتماعی و افزایش سطح سلامتی مردم استفاده می کند. این ساختار، سطح مسئولیت های دولت فدرال مشترک المنافع، دولت های ایالتی و دولت های محلی را منعکس می کند. وزیر ورزش دولت، از طریق «دپارتمان منطقه ای استرالیا، دولت محلی، هنر و ورزش» و با استفاده از هماهنگی و تدوین سیاست های توسعه ای، حوزه ورزش و تفریحات را مدیریت می کند. دولت مشترک المنافع همچنین در جهت احداث زیرساخت ها و پشتیبانی از برنامه های ورزشی سرمایه گذاری می کند. کمیسیون ورزشی استرالیا، بازوی قانونی دولت فدرال و محل تصمیم گیری در مورد سیاست های ورزشی دولت است.

شکل ۵. ساختار ورزش استرالیا

منبع: (Hellmann and Petry, 2013)

همکاری با دولت در جهت اجرای طرح های ورزشی سلامت محور بدنه دولتی هر سازمان ملی ورزش را نمایندگانی از انجمن های ورزشی ایالات و مناطق تشکیل می دهند. کنفدراسیون ورزش استرالیا در رأس نهادهای ورزش استرالیا قرار دارد. اکثریت اعضای آن را افراد عضو سازمان های ملی ورزش استرالیا، انجمن های صنعتی و شرکت های مرتبط با ورزش تشکیل می دهند. سازمان های ورزشی ایالتی هر کدام یک رشته ورزشی مشخص را در سطح ایالت مدیریت و اداره می کنند. سازمان های ملی ورزش، با هدف حمایت از برنامه های استعدادیابی و افزایش مشارکت، دارای همکاری نزدیکی با سازمان های ورزشی ایالتی هستند. مسئولیت های سازمان های ورزشی ایالتی، همان مسئولیت سازمانهای متناظر آنها در سطح کشوری است. سازمان های ورزشی ایالتی، با دولت های منطقه ای و ایالتی در جهت تدوین سیاست ها و تأمین زیرساخت لازم همکاری می کنند. سازمان های ورزشی ایالتی همچنین با ارائه دهندگان خدمات ورزش همگانی، باشگاه های محلی و سایر گروه های اجتماعی به منظور افزایش مشارکت ورزشی مردم همکاری می کنند. باشگاه های ورزشی با سازمان های ملی ورزش و سازمان های ورزشی ایالتی همکاری نزدیکی دارند. سایر گروه های اجتماعی مانند انجمن مردان مسیحی جوان، باشگاه شهروندان پلیس جوان و ارائه دهندگان خدمات ورزشی انتفاعی (نظیر مراکز پرورش اندام) طیف وسیعی از خدمات مرتبط با ورزش با هدف ترویج فرصت مشارکت مردم در ورزش های سازمان یافته را عرضه می کنند.

❖ انگلیس

در سند راهبردی ورزش کشور انگلستان مأموریت عبارت است از: ترغیب به کسب برتری، ترغیب به نوآوری، تدارک تسهیلات ورزشی بهتر؛ چشم انداز عبارت است از: تبدیل انگلستان به فعال ترین و موفقترین ملت ورزشی جهان در سال ۲۰۲۰؛ برخی از اهداف کلان عبارت اند از: افزایش مشارکت عمومی در فعالیت های ورزشی، افزایش موفقیت های بین المللی در ورزش قهرمانی، حمایت از میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ و برخی از راهبردها عبارت اند از: تخصیص بهینه بودجه ملی بین فدراسیون های ورزشی، بهینه سازی ارائه خدمات تخصصی به ورزشکاران، ایجاد هماهنگی در ورزش قهرمانی، توسعه تسهیلات تمرینی در مراکز ملی. تمرکز اصلی سیاست سرمایه گذاری انگلستان در ورزش، به موفقیت در کسب مدال خلاصه می شود (مظفری و همکاران، ۱۳۹۰).

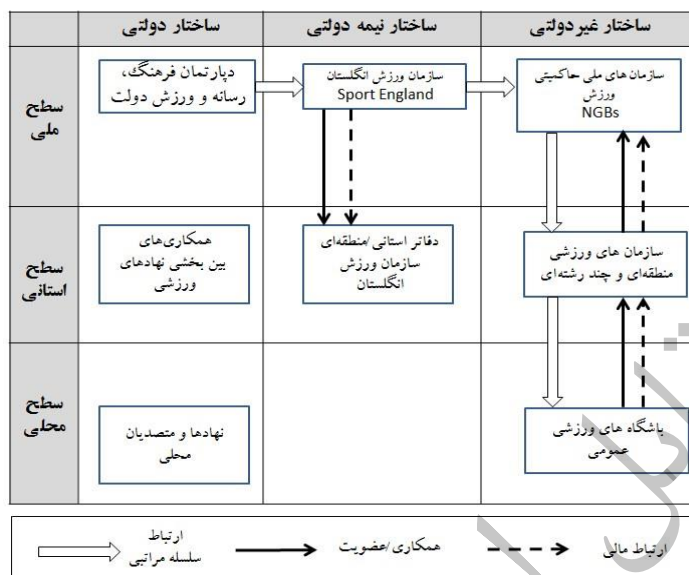
در اهداف کلان برنامه های راهبردی ورزش انگلستان، حمایت از برگزاری رویدادهای ورزشی بزرگ دیده می شود. رویدادهای ورزشی بزرگ توجه میلیاردها نفر را در سراسر جهان به خود جلب می کنند، بنابراین موقعیت مناسبی را برای نشان دادن توانایی های کشور برگزار کننده، تصویر و فرهنگش به وجود می آورند. دفتر منافع مشترک و امور خارجه استدلال کرد که برگزاری بازی های المپیک ۲۰۱۲ لندن می تواند تأثیر عمیقی بر شهرت بین المللی انگلستان داشته باشد (جلالی فراهانی، ۱۳۹۶).

مهمترین اهداف برگزاری رویدادهای ورزشی کمک به پیشرفت ورزش، توسعه اجتماعی و همگرایی، توسعه اقتصادی (به ویژه گردشگری)، بهبود وجهه و شهرت شهر، منطقه یا کشور محل برگزاری و بالاخره توسعه زیرساخت های شهری است (جلالی فراهانی و همکاران، ۱۳۹۴).

ورزش در بریتانیا از ساختار و نظام پیچیده ای برخوردار است. وظیفه توسعه ورزش قهرمانی بر عهده نهادهای ورزشی بریتانیای کبیر است، اما مسئولیت ورزش همگانی بر عهده نهادهای ورزشی هرکدام از کشورهای انگلستان، ایرلند شمالی، اسکاتلند و ولز است. هرکدام از این کشورها دارای شوراهای ورزشی برای سیاست گذاری در حوزه ورزش همگانی هستند. شبکه سازمانی ورزش انگلستان در چهار سطح ملی (دولت)، ملی (نهادهای غیردولتی)، منطقه ای و محلی قابل تقسیم بندی است. دپارتمان فرهنگ، رسانه و ورزش در دولت انگلستان مسئولیت ورزش را بر عهده دارد. البته بخش های دیگری نظیر دپارتمان سلامت، دپارتمان کودک، مدارس و خانوارها، دپارتمان تجارت، کسب و کار و تنظیم مقررات، دپارتمان مجامع و دولت محلی در دولت مرکزی وجود دارند که با ورزش مرتبط هستند. این امر نشان می دهد که ورزش در انگلستان مقوله ای فرابخشی است که در موضوعات مهم اجتماعی نظیر کاهش جرائم، امور شهروندی، سلامت، تربیت و اقتصاد تأثیرگذار است. سازمان ورزش انگلستان یک سازمان عمومی ناظر، شبه دولتی و مستقل است که توسط دولت تأسیس شده و مسئولیت اصلی آن سیاست گذاری در حوزه ورزش است. در سطح منطقه ای ورزش انگلستان، نهادهای زیر فعالیت می کنند:

- ادارات دولتی؛
- دفاتر منطقه ای سازمان ورزش انگلستان؛

- هیئت های ورزشی شهرستانی؛
- نمایندگان نهادهای ملی حاکمیتی در سطح منطقه ای و شهرستانی.

شکل ۶. وضعیت ساختار ورزش انگلستان

منبع: (Hellmann and Petry, 2013)

سازمان های محلی، قلب اصلی بخش ورزش انگلستان هستند و باشگاه های ورزشی و فرمانداری های محلی، اصلی ترین نقش را در این میان ایفا می کنند. به طور کلی در سطح محلی ورزش انگلستان، نهادهای زیر فعالیت می کنند:

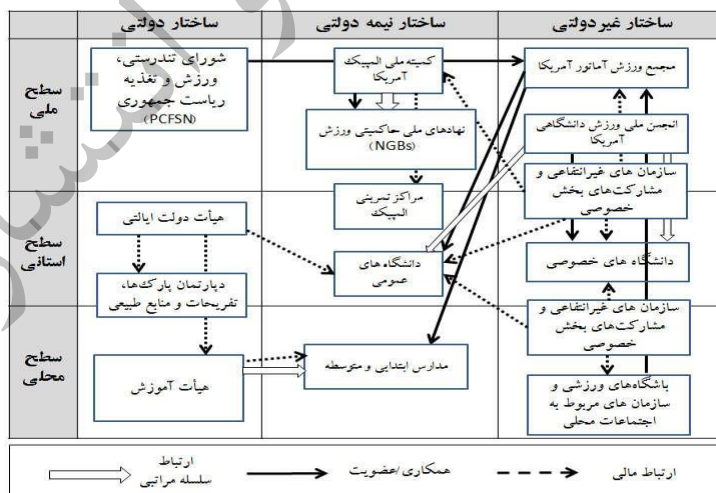
- فرمانداری های محلی؛
- شبکه های عمومی ورزش؛
- مدارس؛
- دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی؛
- سازمان های غیرانتفاعی و معتمد محلی؛
- بخش خصوصی نظیر باشگاه های سلامت و آمادگی جسمانی؛
- شوراهای ورزش محلی، انجمن ها و باشگاه های ورزشی؛

به طور کلی جهت گیری ساختار ورزش انگلستان، پایین به بالا بوده و با بستر سازی مشارکت حداکثری مردم، کلیت ساختار به ساختاری نیمه دولتی و خصوصی تبدیل شده است. ضمن اینکه ساز و کار نظارت هم به صورت شورایی در هر سه سطح محلی، استانی و ملی پیش بینی شده و حقوق بخش خصوصی نیز از طریق اتحادیه ها پیگیری می شود.

❖ ایالات متحده آمریکا

ایالات متحده آمریکا، نظام و ساختار ورزشی مشخص و کاملاً متفاوت با ساختار ورزش اکثر کشورهای توسعه یافته دارد و برخلاف آنها، دولت آمریکا قصد مداخله در تمام سطوح (ملی، منطقه ای و محلی) ورزش را ندارد. در این کشور دولت فدرال نقش محدودی در سازماندهی و هدایت ورزش بر عهده دارد، و مانند بسیاری از کشورها، سازمان دولتی شبیه به وزارت ورزش که مسئول توسعه و اجرای سیاست های ورزش و توسعه ورزش همگانی باشد، ندارد. در سطح ورزش حرفه ای، اغلب معتقدند که پنج لیگ حرفه ای به نوعی محور و چشم انداز ورزش آمریکا محسوب می شوند. هر کدام از این لیگ های حرفه ای دارای انجمن مستقل و ساختار سازمانی مربوط به خود هستند. بعد از لیگ های حرفه ای، مسابقات بین دانشگاهی بخصوص در رشته های فوتبال و بسکتبال دومین ساختار و فضا برای ورزش محسوب می شود. بزرگترین بخش مدیریت ورزش دانشگاه ها، اتحادیه ملی ورزش دانشگاهی آمریکا است. این اتحادیه در سال ۱۹۰۶ تأسیس و مقر اصلی این اتحادیه در ایندیاناپولیس واقع شده است. مسابقات بین دانشگاهی در بسیاری از دانشگاه های برجسته کشور، از جمله دانشگاه های بزرگ دولتی، تبدیل به یک سرمایه گذاری چند میلیون دلاری شده است. نقش تحصیلات متوسطه در ورزش آمریکا منحصر به فرد است، میلیون ها نفر از دانش آموزان به عنوان اعضای تیم های دبیرستان و تیم های دانشگاهی به رقابت می پردازند.

دانش آموزان مدارس ابتدایی علاقه مند به شرکت در مسابقات بین مدارس هستند، به امید آنکه در مسابقات مقطع دبیرستان نتایج بهتری کسب کنند و بتوانند در مسابقات بین دانشگاهی به رقابت بپردازند. برای برخی لیگ های حرفه ای به ویژه فوتبال و بسکتبال، لیگ های مدرسه ای و دانشگاهی تیم های سطح امید محسوب می شوند. سومین مسیر مشارکت ورزشی مردم آمریکا، چه در سطح همگانی - تفریحی و چه در سطح حرفه ای از طریق باشگاه ها به خصوص باشگاه های محلی است.

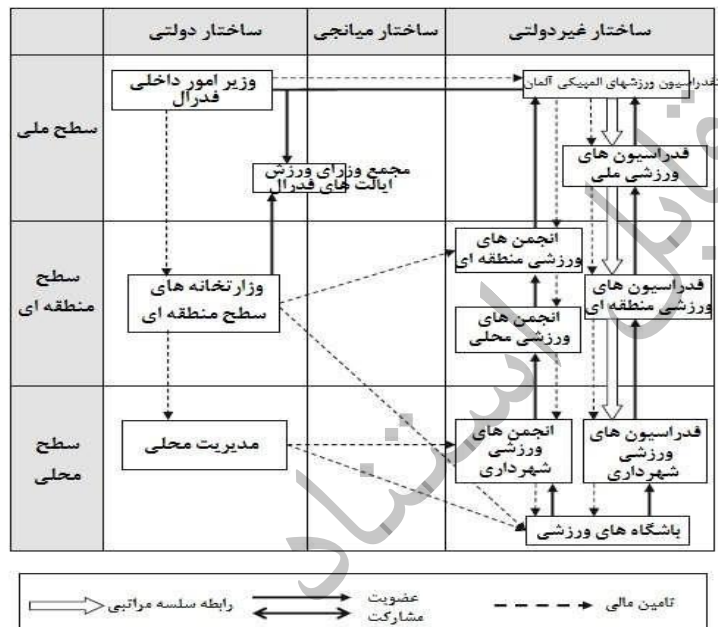
شکل ۷. ساختار ورزش ایالات متحده آمریکا

منبع: (Hellmann and Petry, 2013)

❖ آلمان

ساختار ورزش آلمان تا حد بسیار زیادی شبیه ساختار فدرال است که مشخصه جمهوری فدرال آلمان محسوب می شود. این ویژگی باعث می شود ورزش آلمان از ساختاری مستقلی بهره مند باشد. همانطور که در شکل زیر نشان داده شده است ساختار ورزش آلمان در سطح فدرال دارای دو بخش است:

- ادارات دولتی
- ساختار دولایه و مستقل مدیریت ورزشی.

شکل ۸. ساختار ورزش در آلمان

منبع: (Hellmann and Petry, 2013)

از زمان ادغام سازمان داسچر اسپورت باند و کمیته ملی المپیک آلمان در ماه مه ۲۰۰۶ و ایجاد کنفدراسیون المپیک آلمان، این سازمان به عنوان تنها سازمان چترگونه ورزش آلمان مطرح شد. ۹۸ سازمان با حدود ۲۹ میلیون عضو مردمی عضو کنفدراسیون ورزش های المپیک آلمان هستند که هر فرد حدوداً در دو یا چند باشگاه ورزشی عضو است. سازمانهای عضو کنفدراسیون ورزش های المپیک آلمان عبارت اند از:

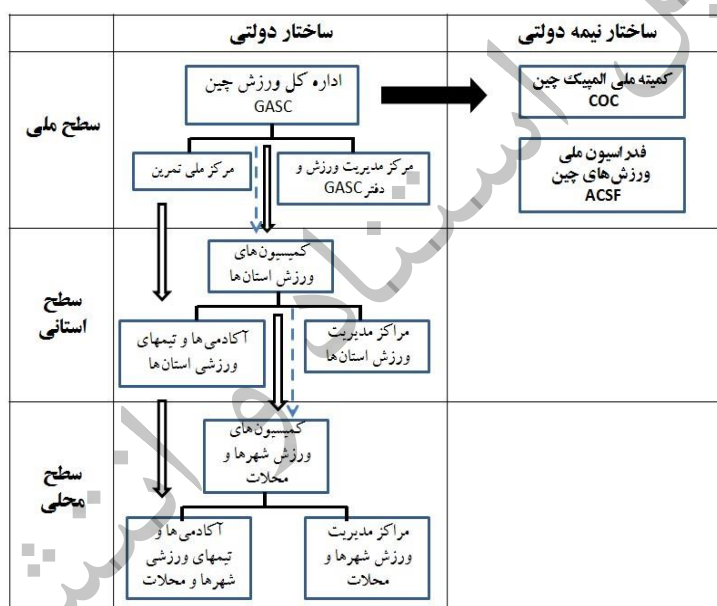
- ۱۶ فدراسیون/کنفدراسیون ورزشی دولت فدرال؛
- ۶۲ فدراسیون ملی (۳۴ فدراسیون المپیک و ۲۸ فدراسیون غیر المپیک)؛
- ۲۰ سازمان ورزشی با وظایف خاص (مثل؛ جامعه المپیک آلمان، انجمن علوم ورزشی آلمان، انجمن مربیان تربیت بدنی و...)

در سطح کلان ورزش آلمان، هم دولت فدرال (از طریق وزارت کشور) و هم ۱۶ دولت ایالتی (به عنوان مثال؛ از طریق وزارت کشور یا وزارت فرهنگ دولت ایالتی) مسئولیت سیاست گذاری در ورزش منطقه تحت پوشش خود را بر عهده دارد. در نتیجه هیچ وزارتخانه مستقلی با نام وزارت ورزش در آلمان وجود ندارد.

❖ چین

از سال ۱۹۴۹ یعنی از سال تأسیس جمهوری خلق چین، ورزش نقش مهمی را در این جمهوری ایفا می کند و سازمان های ورزشی و سیاست های آن به خوبی تبیین و طراحی شده اند. از زمان آغاز طرح تحول اقتصادی چین یعنی اواخر دهه هفتاد، شکل تجاری سازی ورزش نیز در این کشور تغییر کرد و الگوی آن از تکیه و حمایت مالی یک جانبه دولت خارج و به یک بخش اقتصادی دارای استقلال تبدیل شد.

همانطور که در شکل زیر مشاهده می شود، ساختار ورزش چین، ساختاری یکپارچه، سلسله مراتبی و بالا به پایین است که تکلیف نهادهای ورزشی از بالاترین سطح تا پایین ترین سطح یعنی باشگاه های ورزشی عمومی و خرد در آن مشخص شده است.

شکل ۹. وضعیت سلسله مراتب و روابط مالی ساختار ورزش چین

منبع: (Hellmann and Petry, 2013)

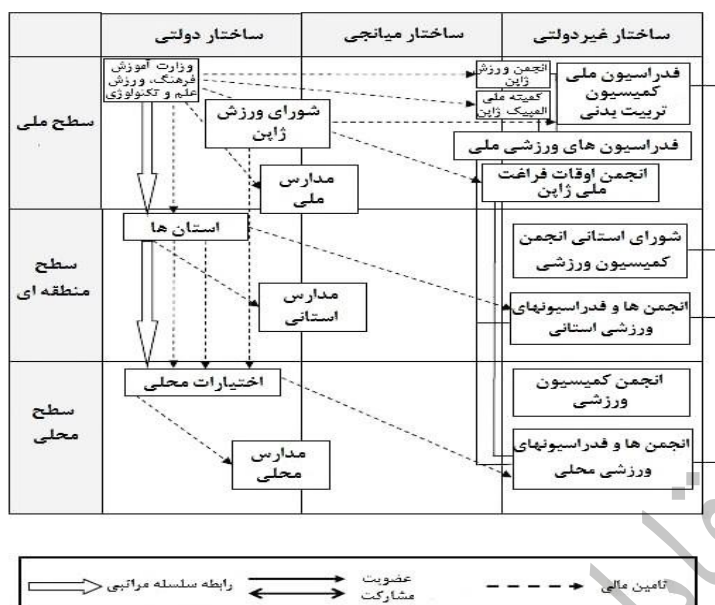
جهت نمای مشکلی در سطح ملی، نشان دهنده فرایند نظارت بر دو نهاد نیمه دولتی کمیته ملی المپیک و فدراسیون ملی ورزش های چین است. جهت نمای سفید ارتباط سلسله مراتبی نهادها و جهت نمای نقطه چین نیز ارتباط مالی این نهادها با یکدیگر را به خوبی نشان می دهد. بدنه دولتی ورزش در جمهوری خلق چین از سال ۱۹۵۲ تاکنون سه بار تغییر نام داده است؛ یعنی از سال ۱۹۵۲ تا ۱۹۵۴ با نام کمیته ورزش

جمهوری خلق چین، از سال ۱۹۵۴ تا ۱۹۹۸ با نام اداره عمومی ورزش چین و از سال ۱۹۹۹ تاکنون با نام اداره کل ورزش چین، مستقیماً متولی ورزش این کشور بوده است.

این سازمان زیر نظر شورای دولتی فعالیت می نماید. فدراسیون ورزش های چین و کمیته ملی المپیک چین تأثیرگذارترین سازمان های غیردولتی و غیرانتفاعی ورزش در سطح ملی این کشور هستند و بنا بر دلایل تاریخی و سیاسی، این دو سازمان دارای پیوندی عمیق و نزدیک با اداره کل ورزش چین هستند. از سال ۱۹۸۰ زمینه برای توسعه سازمان های غیردولتی در محلات و واحدهای کاری فراهم شد. حکومت، این بخش را به عنوان بدنه داوطلبی ورزش پذیرفت و اتفاقاً به دلیل نقش اثرگذار آنها در ارائه خدمات عمومی به مردم، سیاست هایی را در جهت گسترش و حمایت از آن ها تبیین نمود. به طور کلی شواهد نشان می دهد؛ هر سه سازمان اداره کل ورزش چین، فدراسیون ورزش های چین و کمیته ملی المپیک چین علیرغم مسئولیت ها و تعهدات متفاوت، دارای مشارکت و هم افزایی بسیاری هستند و تصمیم های کلیدی ورزش چین با مشارکت هر سه نهاد گرفته می شود.

❖ ژاپن

ساختار ژاپن به چهار سطح تقسیم می شود؛ سطح اول سازمان های دولتی ملی و محلی هستند. سطح دوم شورای ورزش ژاپن است که یکی از نهادهای اجرایی و مستقلی است که از طریق دو شرکت «توسعه سرمایه گذاری ورزش» و «توسعه بخت آزمایی در ورزش»، کمک های مالی مناسبی را به پروژه های مرتبط با ورزش همگانی و قهرمانی تزریق می کند. این سازمان مسئول پژوهشگاه علوم ورزشی ژاپن و مراکز ملی تمرین این کشور است و نقش مهمی را در گسترش ورزش ژاپن ایفا می کند؛ اما سطح سوم انجمن ورزش های ژاپن، کمیته ملی المپیک ژاپن و فدراسیون های وابسته به آن است. انجمن ورزش های ژاپن مسئول فعالیت های ورزش ملی و کمیته ملی المپیک ژاپن مسئول پیشبرد ورزش در عرصه های بین المللی ژاپن محسوب می شود. این دو سازمان دارای مسئولیت سنگینی هستند و بر این اساس کاملاً نزدیک و فشرده با یکدیگر همکاری می کنند. در آخرین سطح ساختار ورزش ژاپن انجمن فرهنگ بدنی مدارس ابتدایی و فدراسیون ورزش مدارس عالی ژاپن قرار دارند. آنها مسئول گسترش تربیت بدنی و فعالیت های ورزشی خارج از برنامه درسی در مدارس ابتدایی، متوسطه و دبیرستان هستند. ضمن اینکه سازمان های غیرانتفاعی و مردم نهاد نیز می توانند در سطح محلی نسبت به حمایت و گسترش ورزش های خود اقدام کنند.

شکل ۱۰. ساختار ورزش ژاپن

منبع: فراهانی و همکاران، ۱۳۹۹

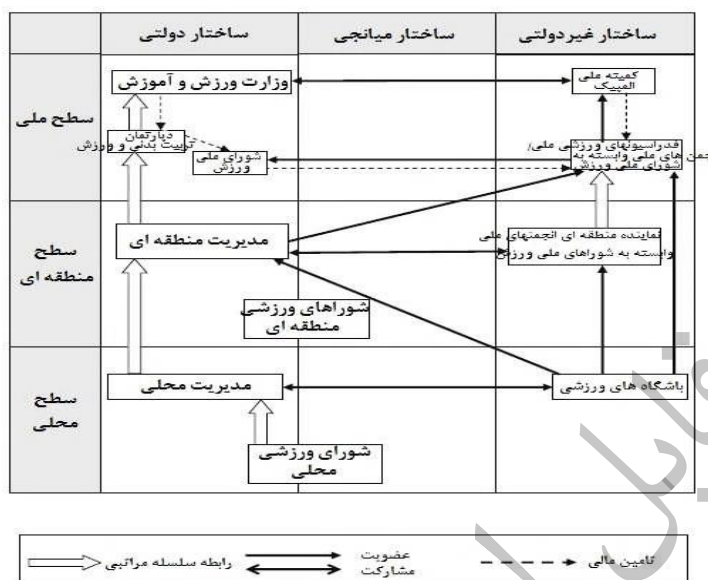
❖ آفریقای جنوبی

در سال ۲۰۰۳، این کشور با یکپارچه سازی هفت نهاد ورزشی مستقل به دو نهاد کلان ورزشی، رویکرد عقلانی در این زمینه پیش گرفت. این نهادهای ورزشی مستقل عبارت بودند از:

- سازمان ورزش و تفریح آفریقای جنوبی (دولت ملی)
- کمیسیون ورزش آفریقای جنوبی (نماینده منافع مستقل نهادهای ورزشی دولتی)
- کمیته ملی المپیک آفریقای جنوبی (پاسخگو به آنوکا و کمیته بین المللی المپیک)
- سازمان ورزش معلولین آفریقای جنوبی
- انجمن بازی های مشترک المنافع آفریقای جنوبی (سازماندهی فعالیت ها جهت مشارکت در بازی های مشترک المنافع)
- اتحادیه ورزش دانشجویان آفریقای جنوبی (هماهنگی فعالیت های ورزشی در مؤسسات آموزشی مانند دانشگاه ها و کالج ها)
- انجمن ورزش مدارس (هماهنگی ورزش در سطح مدارس) اعضای هیئت دولت.

در راستای تحقق چشم انداز ورزش، طرح تشکیل دو نهاد ملی ورزشی وابسته به دولت را در سال ۲۰۰۳ تصویب کردند. نظام ملی ورزش آفریقای جنوبی بر پایه دو نهاد؛ دولت و سازمان های غیردولتی استوار است. دولت از سه بخش مرتبط ولی مستقل دولت ملی، استانی و محلی و ورزش سازمان های غیردولتی از طریق

کنفدراسیون ورزش غیردولتی و کمیته المپیک در سطح ملی، کنفدراسیون ورزشی منطقه ای و طیفی از انجمن های منطقه ای، شهری و محلی تشکیل شده است.

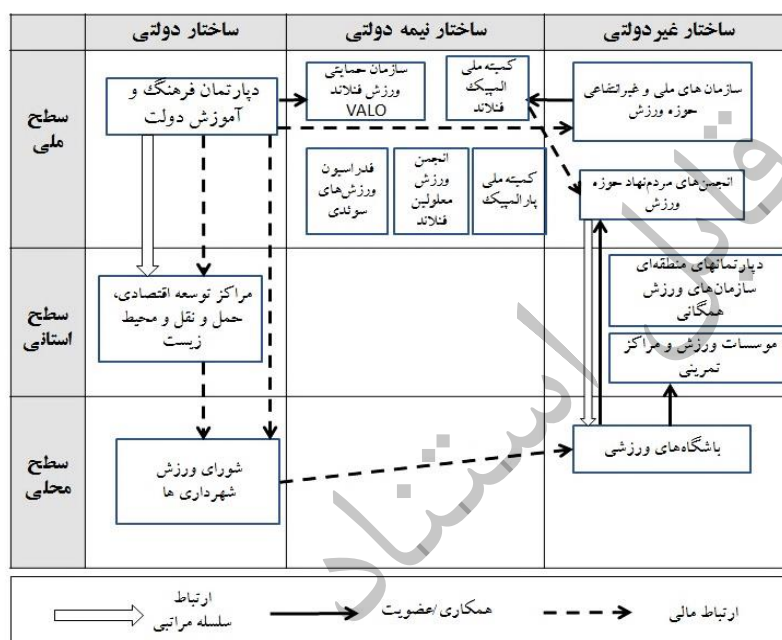
شکل ۱۱. ساختار ورزش آفریقای جنوبی

منبع: (Hellmann and Petry, 2013)

❖ فنلاند

می توان نظام ورزش فنلاند را از سه بخش و منظر متفاوت مورد توجه قرارداد. بخش عمومی که بیش از هر چیز شامل شهرداری ها و کلیسای دولتی انجیل لوتری است، بخش خصوصی که شامل کسب و کارهای تجاری و ورزشکاران حرفه ای است و بخش سوم که باشگاه های ورزشی و سازمان های داوطلبانه را دربرمی گیرد. در سال ۱۹۹۳ یک سازمان ورزشی جدید با عنوان فدراسیون ورزش فنلاند با هدف حمایت و پوشش تمامی سازمان های ورزشی کشور در قالب یک سازمان چتر تأسیس شد. هدف این فدراسیون حمایت و پیگیری منافع فدراسیون ها و نهادهای مردم نهاد ورزشی در یک بازه زمانی بلندمدت بود. هدفی که پس از ۲۰ سال یعنی در سال ۲۰۱۳ با تأسیس یک سازمان پوششی و چتر جدید با عنوان «والو» تحقق و تداوم یافت. مهمترین وظیفه والو ایجاد توازن و هماهنگی میان فدراسیون ها و نهادهای مردم نهاد ورزش فنلاند است. باشگاه های ورزشی فنلاند زیر نظر سازمان های غیردولتی ورزش همگانی و به صورت غیرمستقیم تحت نظارت سازمان مرکزی ورزش فنلاند یا والو هستند. ضمن اینکه تنها فدراسیون ورزش های ملی فنلاند در سال ۱۹۹۳ منحل شد و دو فدراسیون ورزش های کارگری و فدراسیون ملی ورزش های سوئدی همچنان به فعالیت خود ادامه می دهند. بنابراین سازمان مرکزی ورزش فنلاند و سازمان های ملی و غیردولتی ورزش همگانی، هر کدام دارای تشکیلات زیرمجموعه ای در سطوح منطقه ای هستند که برای باشگاه های محلی زیرمجموعه خود فعالیت می کنند. مشخصه کلیدی فرهنگ بدنی و ورزش فنلاند، ساختار پایین به بالای آن

است. این پدیده در فنلاند به نهضتی فراگیر در سراسر کشور تبدیل شد. علت آن تحول در رویکرد و افزایش سازمان ها و تشکیلات خودجوشی بود که به صورت مدنی در جامعه فنلاند ظهور پیدا کردند. در سال ۱۹۸۰، تمامی شهرداری های فنلاند دارای بدنه مدیریتی ورزش شدند. همزمان با توسعه ورزش در شهرداری ها، بدنه دولتی ورزش هم تحت عنوان کمیته ملی ورزش و زیر نظر وزارت آموزش و فرهنگ فنلاند در سال ۱۹۲۰ تأسیس شد تا نسبت به سیاست گذاری، هدایت و هماهنگ سازی بخش ورزش شهروندی و همگانی اقدام نمود.

شکل ۱۲. ساختار ورزش فنلاند

منبع: فراهانی و همکاران، ۱۳۹۹

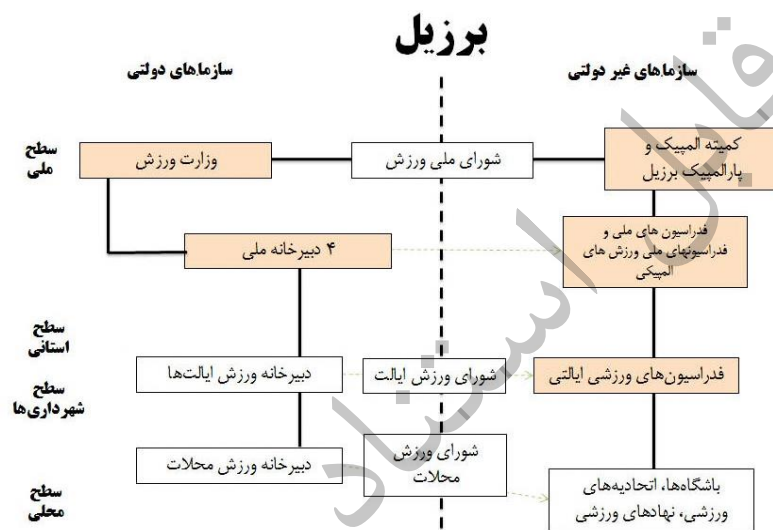
مسئولیت های دقیق «والو» به عنوان یک سازمان ورزشی جدید تا حدودی جایگزین فدراسیون ورزشی فنلاند شده و وظایف کمیته ملی المپیک فنلاند آنطور که باید شفاف و مشخص نیست. سازمان های مشابه دیگری نظیر فدراسیون مرکزی ورزش های سوئدی، کمیته پارالمپیک و انجمن ورزشی افراد معلول نیز وجود دارند که هم راستا با «والو» فعالیت می کنند.

آنچه در این شکل نامشخص است، نقش بخش خصوصی و به طور مشخص سرمایه گذاران و صاحبان کسب و کارهای ورزشی است. عنصر اصلی سیستم ورزشی فنلاند را شرکت های خصوصی تشکیل می دهند.

❖ برزیل

برزیل سیاست های ورزش خود را در اولین روزهایی که تبدیل به حکومت جمهوری شد، تصویب کرد. بخش تربیت بدنی وزارت آموزش و فرهنگ که در سال ۱۹۳۷ تأسیس شده بود در ۱۹۷۰ به دپارتمان تربیت

بدنی و ورزش تغییر نام داد. در سال ۱۹۹۰ این دپارتمان، با دبیرخانه ورزش ریاست جمهوری جایگزین شد. در سال ۱۹۹۵ وزارت کشور برای ورزش های ویژه و در سال ۱۹۹۸، وزارت ورزش و گردشگری تشکیل شدند و نهایتاً در سال ۲۰۰۳ وزارت ورزش برزیل تأسیس شد. وزارت ورزش برزیل مسئول اجرای سیاست ملی ورزش، تشویق مردم به مشارکت در ورزش قهرمانی و طبق قانون اساسی دولت فدرال اجرای کمپین هایی جهت تسهیل دسترسی همه شهروندان برزیل به ورزش است. مهمترین وظیفه وزارت ورزش برزیل، سازماندهی و اجرای سیاست های ملی ورزش در این کشور است. در این سیاست ها، علاوه بر توسعه ورزش قهرمانی، فعال سازی و توسعه کمپین های مشارکت ورزشی همگانی از طریق چهار دبیرخانه مورد توجه قرار دارد.

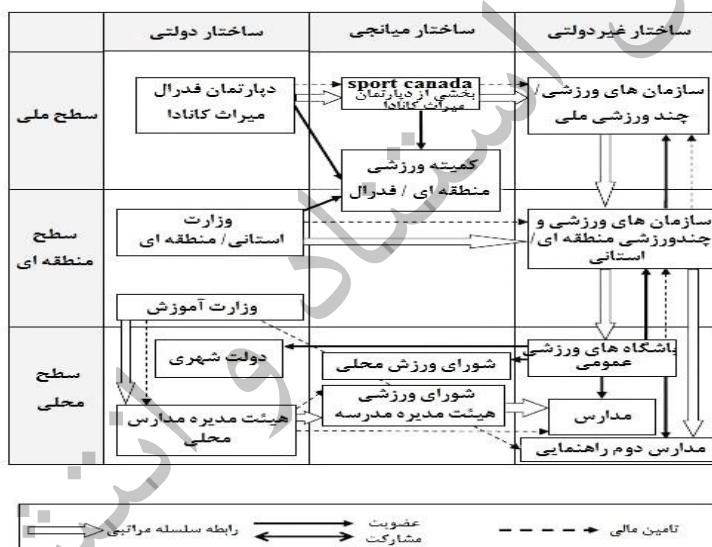
شکل ۱۳. ساختار ورزش برزیل

منبع: فراهانی و همکاران، ۱۳۹۹

❖ کانادا

نظام ورزش کانادا در سه سطح محلی، ایالتی و ملی برنامه ریزی می شود، که در عین حالی که مجزا و مستقل از یکدیگر هستند، اما مکمل یکدیگر بوده و دارای مدیریت یکپارچه هستند. در درجه اول خدمات ورزش این کشور توسط سازمان های عمومی و غیردولتی ارائه می شود؛ اما تعدادی از شرکت های تجاری در برنامه هایی نظیر ساخت و توسعه زیرساخت ها و تجهیزات ورزشی، و حمایت مالی از سازمان های عمومی و غیرانتفاعی ورزشی حمایت می کنند. در سطح ملی، ورزش تحت نظارت و کنترل دپارتمان میراث کانادا یا به عبارت سادهتر میراث کانادا قرار دارد. میراث کانادا، دپارتمانی در دولت کانادا است که مسئولیت سیاست گذاری و برنامه ریزی در حوزه های هنر، فرهنگ، رسانه، شبکه های اجتماعی، زبان های رسمی، زنان و ورزش را بر عهده دارد. به عبارت دیگر، ورزش کانادا شاخه ای از دپارتمان میراث کانادا است. سازمان های ورزشی

ملی، نهادهای دولتی ملی هستند که امور مرتبط با رشته های ورزشی را انجام می دهند. سازمان های ملی چندگانه ورزشی سازمان هایی مأموریت محور یا مخاطب محور هستند که یک رشته ورزشی خاص اختصاص ندارند. سازمان هایی مانند انجمن مربیان کانادا، کمیته المپیک و پارالمپیک کانادا، مرکز اخلاق ورزشی کانادا که توسط سازمان ورزش کانادا نظارت می شوند و البته دارای شعب ایالتی نیز هستند. ورزش وسیله ای منحصر به فرد برای ایجاد همکاری بین بخشی دولتی در کانادا است که نمونه بارز آن توسط کمیته ورزش مناطق/ایالت-فدرال نشان داده شده است. این کمیته برای تسهیل گفتمان بین مقام های دولتی در هر دو سطح مشارکت ملی و تأمین منابع مالی طرح های ملی تأسیس شده است. این کمیته از نمایندگان سازمان ورزش کانادا و نمایندگان مناطق و ایالت ها تشکیل شده است. وظیفه این کمیته برنامه ریزی و ساماندهی بازی های کانادا (المپیاد ملی سراسری با حضور ورزشکاران برخی از رشته های ورزشی که هر دو سال یکبار در تابستان و زمستان برگزار می شود)، برنامه تائید و صدور مدارک مربیگری و برگزاری رقابت ها و جشنواره های بومی و محلی است. مبنای توسعه ورزش کانادا در سطح پایه و محلات اتفاق می افتد، جایی که ورزش سازمان یافته در باشگاه های ورزشی محلات، مدارس و شهرداری ها ارائه می شود.

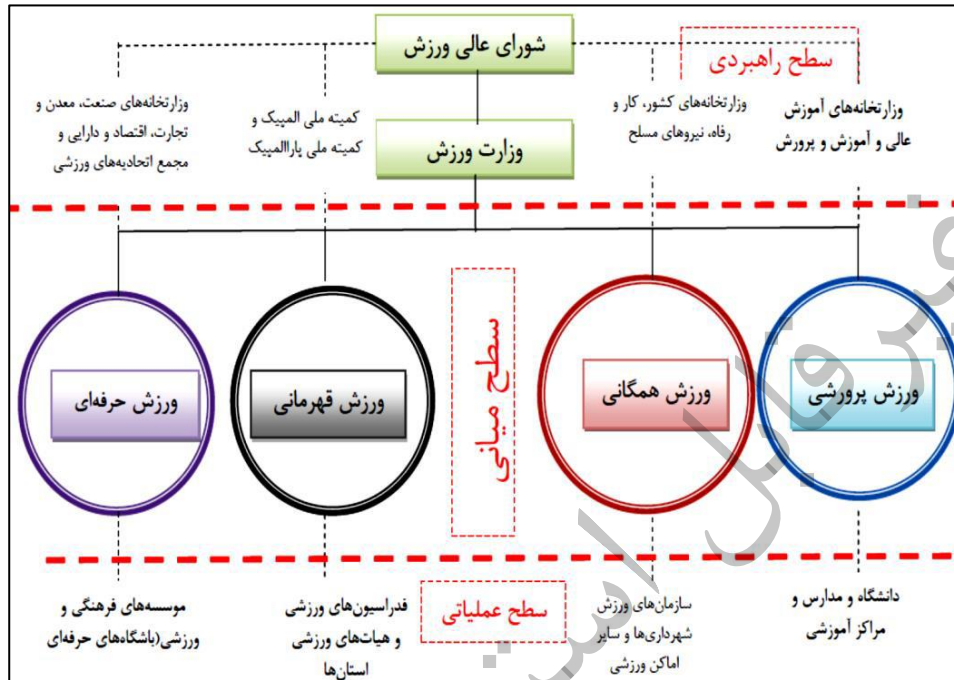

شکل ۱۴. ساختار ورزش کانادا

منبع: فراهانی و همکاران، ۱۳۹۹

نقش حیاتی دولت محلی در سیستم ورزشی کانادا فراهم آوردن تجهیزات و امکانات ورزشی است. بیشتر باشگاه های ورزشی برای اجرای برنامه هایشان، فاقد امکانات و تجهیزات لازم هستند و باید آنها را از سایر نهادهای شهری مثل مدارس اجاره کنند. معمولاً زمین های هاک، بیس بال، دو و میدانی و غیره در اختیار شهرداری ها هستند و این امکان وجود دارد که آنها این اماکن را به باشگاه های ورزشی اجاره دهند. در کانادا،

باشگاه ها، شهرداری ها و مدارس همکاران خیلی خوبی برای هم هستند و این مؤلفه مهم توسعه ورزش در کشور کانادا است (فراهانی و همکاران، ۱۳۹۹).

شکل ۱۵. رابطه حوزه های چهارگانه ورزش در وزارت ورزش و سایر وزارتخانه ها، سازمانها و نهادهای ذی ربط

منبع: آجرلو و همکاران، ۱۳۹۵: ۲۴۶

❖ جمع بندی تجارب کشورهای مختلف در بخش ورزش

- بررسی تجارب کشورها در زمینه ورزش نشان می دهد که در برنامه راهبردی کشورهای منتخب، حمایت از میزبانی برگزاری رویدادهای مهم بین المللی جزو اهداف کلان این کشورهاست و نتایج پژوهش ها نشان می دهد که برگزاری رویدادهای ورزشی می تواند به عنوان یک برانگیزاننده سبب توسعه ورزش، رشد و توسعه اقتصاد، توسعه زیرساخت های شهری به ویژه افزایش اماکن و تأسیسات ورزشی و نیز وسایل نقلیه عمومی، افزایش وجهه، شهرت و غرور ملی کشورها شود.
- اکثر کشورهای پیشرو در حوزه ورزش، دارای ساختاری متمرکز هستند و تلاش می کنند سیاست گذاری و مدیریت ورزش را به صورت متمرکز پیش ببرند. بالا بودن اهمیت حضور در رقابت های بین المللی و کسب افتخار در این رویدادها، حاکمیت کشورها را به سمتی سوق داده که تا حد امکان متمرکز عمل کرده و قدر تصمیم گیری را در سطح ملی متمرکز کنند. اگرچه این موضوع برای کشورهای کانادا، آلمان، انگلیس و آمریکا صدق نمی کن اما سایر کشورها از این قضیه مستثنی نیستند. لازمه ایجاد ساختارها متمرکز و اعمال تصمیم گیری از بالا به پایین، برخورداری

از یک ساختار سازماندهی عمودی است که بتواند فرایند انتقال تصمیم از بالاترین سطح به پایین ترین سطح هرم سازمانی را تکمیل کند. در اینجا اولین نقطه ضعف ساختار ورزش کشور نمایان می شود؛ اینکه هرم ساختار در سطح شهرستان به تدریج ضعیف می شود؛ و عملاً در بخش های پایینی هرم ساختاری؛ شاهد تضعیف منابع و همچنین نظارت هستیم. این در حالی است که در کشورهای آمریکا، آلمان، انگلیس و کانادا فرآیند تفکیک افقی است و بر این اساس فاصله نهاد سیاست گذار و نهاد اجرا در پایین ترین سطح ممکن قرار دارد و این موضوع به مدیریت بهتر منابع منجر شده است. البته یافته دیگر آن است که ساختار ورزش کشورها به میزان قابل توجهی تحت تأثیر ساختار سیاسی است و این ساختار سیاسی است که میزان و نحوه انعطاف پذیری نهاد ورزش را تعیین می کند.

- در مورد بخش های فعال ورزش در نظام ورزش کشورها، یافته های مطالعه تطبیقی نشان می دهد که نظام ورزش کشور چین صرفاً دارای دو بخش دولتی و شبه دولتی است. در آفریقای جنوبی نهادهای ورزشی دولتی یا غیردولتی هستند. در ایالات متحده آمریکا و انگلیس تنها دو بخش غیردولتی و شبه دولتی فعال هستند و در آلمان نوع اداره نهادهای ورزشی به صورت غیردولتی و مردمی/داوطلبانه است. در ایران به جزء بخش داوطلبی، سایر بخشها فعال هستند و در سایر کشورها، هر چهار بخش دولتی، شبه دولتی، غیردولتی و مردمی به صورت فعال وجود دارد. بر این اساس به نظر می رسد فقدان بخش فعال داوطلبی در ساختار ورزش ایران نکته مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد. بخش داوطلبی، بخشی است که ضعف ناشی از ساختار عمودی و نبود نظارت و نیروی انسانی کافی در بخش های پایین هرم ورزش هر کشور را تکمیل می کند.
- طراحی رابطه ساختارمند نهاد متولی ورزش با شهرداری ها، مدارس و دانشگاه ها، باشگاه های ورزشی هم از اهمیت بسزایی برخوردار بوده و عملاً در اکثر کشورهای پیشرو باشگاه های ورزشی محور توسعه ورزش محسوب می شوند اگرچه در مورد نحوه صدور مجوز باشگاه ها در کشورهای مختلف تفاوت وجود دارد و در برخی کشورها نیز شهرداری ه متولی باشگاه های ورزشی هستند اما در سیاست های توسعه ورزش کشورهای پیشرو به ویژه کشورهای سرآمد در حوزه ورزش همگانی، نقش شفاف و ویژه ای برای باشگاه های ورزشی تعریف شده و باشگاه ها به عنوان اعضای فعال فدراسیون های نهادهای متولی رشته های ورزشی، نقش بسیار مهمی در استعدادیابی و همچنین تأمین مالی ورزش ایفا می کنند.
- نحوه برقراری ارتباط میان مؤلفه های ورزش، مسیر اجرای اثربخش سیاست های توسعه کشورها را تعیین می نماید. در کشور آمریکا ارتباط بین مؤلفه ها ماتریسی است، به این معنا که به عنوان مثال مؤلفه های تربیتی و رقابتی در یکدیگر ادغام شده اند. در کشورهای آلمان، انگلستان، چین، ژاپن و کانادا ارتباط مؤلفه ها به صورت سامان مند و فرایندی طراحی شده و در سایر کشورها نیز هیچگونه ارتباطی بین مؤلفه ها مشاهده نمی شود. طراحی ارتباط میان مؤلفه های ورزش با رویکرد استفاده از خروجی برنامه ها و فعالیت های انجام شده در دو حوزه ورزش تربیتی و همگانی

به ورزش قهرمانی با تأکید بر تقویت حلقه بینابینی یعنی ورزش رقابتی، نکته بسیار مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد. در چنین حالتی است که قهرمان پروری از حالت گلخانه ای خارج شده و اتفاقاً با گسترش و ترویج ورزش و فعالیت بدنی در میان اقشار مختلف و طیف های گسترده تر، به شکل طبیعی امکان ظهور و بروز استعدادهای ورزشی افزایش یافته و مسیر رشد و تعالی آنها شفاف می شود. وضعیت فعلی ارتباط مؤلفه های توسعه ورزش در ایران از رویکردی جزیره ای خبر داده و تا زمانی که این ارتباط طراحی و تقویت نشود، نمی توان چشم انداز روشنی را پیش بینی نمود.

بر اساس یافته های مطالعه تطبیقی، در اکثر کشورها، تمرکز برنامه ها و سیاست ها بر روی کودکان و نوجوانان، جوانان و شهروندان غیرفعال متمرکز است و آمریکا، کانادا و آلمان جزء کشورهایی هستند که برنامه و سیاست ویژه ای برای همه مخاطبان و رده های سنی تدوین و اجرا نموده اند. کشور کانادا تنها کشوری است که برای تمامی گروه های سنی و به ویژه نوزادان برنامه داشته و سیستم توسعه ورزش خود را بر مبنای یک برنامه توسعه بلندمدت و فرایندی طراحی نموده است. کشورهای ژاپن، کانادا، آلمان، آفریقا و آمریکا کشورهایی هستند که دارای برنامه ویژه ای برای سالمندان بوده و تقریباً تمامی کشورها با سطوح و کیفیت های مختلف دارای برنامه های ویژه برای کودکان و نوجوانان هستند. به نظر می رسد یکی از مهمترین رویکردها در الگوی توسعه ورزش کشورهای پیشرو، نگاه سیستمی به فرایند حرکتی شهروندان از دوره نوزادی تا سالمندی است و نظام ورزشی موفق است که نگاه جامعی به تمامی گروه های سنی داشته و برنامه و امکانات متناسب با هر سن ارائه نماید. البته تغییر افزایش جمعیت سالمندان در سال های اخیر، ضرورت برنامه ریزی ویژه برای جوانان، افراد میانسال و سالمندان را یادآور شده و بر ضرورت آینده نگری در این حوزه تأکید می کند.

❖ اقدامات و طرح های استان های همجوار در زمینه ورزش

مجموعه اقدامات و طرح های استان های همجوار شامل استان های خراسان شمالی، جنوبی و سمنان به شرح زیر می باشند:

- استان خراسان جنوبی (سند آمایش استان خراسان جنوبی):
- گردشگری ورزشی با تأکید بر مسابقات رالی و آفرود در شهرستان نهبندان (ریگ یلان) سربیشه و خوسف
- توسعه و ایجاد مراکز فرهنگی و ورزشی در کانون های روستایی با اولویت مراکز مجموعه و حوزه روستایی
- توسعه و ایجاد مراکز فرهنگی و ورزشی در کانون های شهری استان با محوریت شهرهای سطح یک و دو

- توسعه و ایجاد مجموعه ورزش های کویری در شهرستان های زیرکوه، نهبندان، خوسف، فردوس، طبس، بشرویه و سرایان
- توسعه و ایجاد دهکده های ورزشی در منطقه های برنامه ریزی قهستان، باقران، گلسم و نه
- استان سمنان:

کسب رتبه اول استان سمنان در حوزه توسعه ورزش همگانی در کشور

۳-۳-۷- شناسایی و تحلیل روندها و کلان روندهای بین المللی، ملی و منطقه ای تأثیرگذار بر توسعه

آتی بخش تربیت بدنی

در این بخش به شناسایی و تحلیل کلان روندهای تأثیرگذار بر توسعه آتی بخش تربیت بدنی پرداخته شده که در ادامه به هر کدام به صورت جداگانه شرح داده شده است.

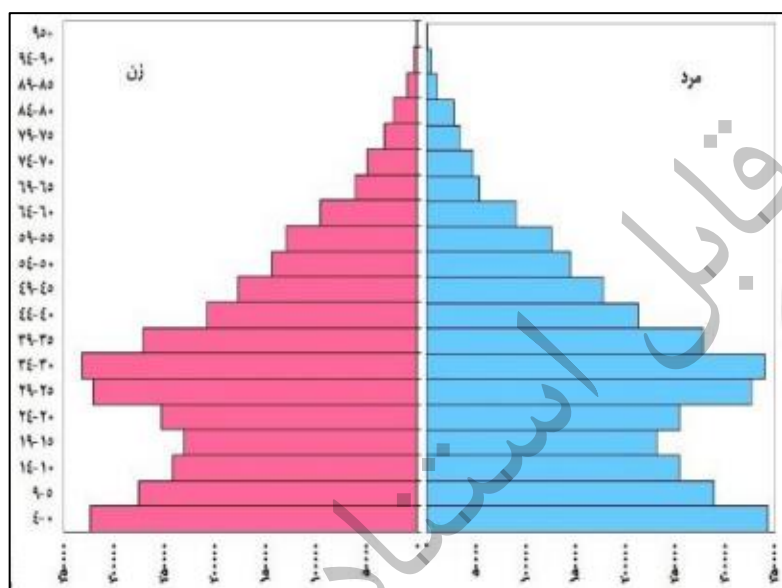
جدول ۵. شناسایی روندها و کلان روندهای تأثیرگذار بر توسعه آتی بخش تربیت بدنی در استان خراسان رضوی

بخش	کلان روندهای بین المللی اثرگذار	روندهای ملی اثرگذار	روندهای منطقه ای اثرگذار
مدیریت کلان	نداشتن کرسی و عدم نفوذ در نهادهای بین المللی	تأثیر وزارتخانه و فدراسیون ها در جذب اعتبار	عدم تعادل و نابرابری در توزیع اماکن ورزشی
اقتصادی	تحریم برخی از تجهیزات ورزشی	سهم بسیار کم بخش ورزش (۰.۲۷ درصد) از بودجه کشور	اقتصادی (افزایش هزینه فعالیت های ورزشی)
جمعیتی و اجتماعی	بیماری کووید-۱۹	افزایش جمعیت بالای ۶۵ سال (پیری جمعیت) و رشد آهسته جمعیت	رشد مهاجرت

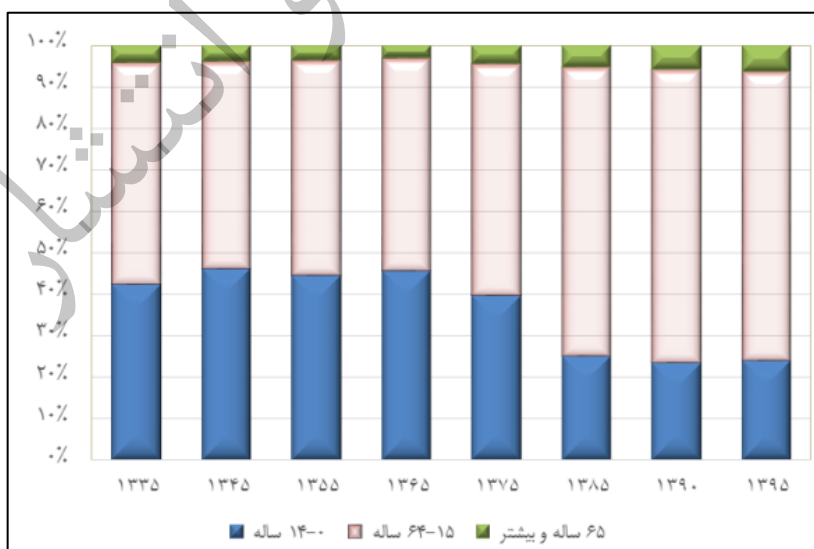
منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

- برنامه ها و فعالیت های ذیل وزارت ورزش و جوانان، کمیته های ملی المپیک و پارالمپیک که بررسی شد عنوان فعالیتی جهت فعالیت ورزش کشور در عرصه دیپلماسی ورزش مشاهده نشد با توجه به مسائل و چالش های ورزشی بین المللی به وجود آمده در چند سال اخیر و به ویژه سه سال اخیر در خصوص مبارزه نکردن ورزشکاران ایران با نمایندگان رژیم اشغالگر قدس، نفوذ مثلث عبری، عربی و غربی بر کمیته بین المللی المپیک و کم شدن اوزان المپیک رشته های مدال آور ایران، تنش زایی برخی کشورهای منطقه به ویژه در رشته فوتبال و ازسوی دیگر، در پیش رو بودن المپیک توکیو؛ پیشنهاد می شود که برنامه ای با عنوان «حمایت از گسترش دیپلماسی ورزشی مؤثر در سطح بین المللی» با فعالیت هایی در همین راستا ذیل برنامه های کمیته های ملی المپیک و پارالمپیک (با توجه به فعالیت کمیته های ملی المپیک و پارالمپیک در حوزه بین الملل) تعریف شود.

- یکی از انواع مهم مهاجرت نخبگان در کشور ایران که در چند سال اخیر شاهد آن بودیم، مهاجرت نخبگان ورزشی است.
- به خاطر افزایش نرخ ارز قیمت کالاهای ورزشی نسبت به سال ۱۳۹۶ حدود پنج تا شش برابر و در برخی موارد تا ۱۰ برابر شده است.
- نرخ رشد جمعیت در ایران هم به حدی کاهش یافته که بسیار هم نگران کننده است و باید برای دو برابر شدن جمعیت سالمندان و دوره پیری جمعیت آماده شویم.

شکل ۱۶. هرم سنی استان خراسان رضوی سال ۱۳۹۵

شکل ۱۷. توزیع درصدی جمعیت کشور در سه گروه عمده سنی ۱۳۳۵-۱۳۹۵

- بیماری کووید-۱۹ بسیاری از پدیده‌ها را به چالش کشید و مسیر حرکت بسیاری از سازمان‌ها را دچار تغییر و تحولات گسترده کرد و در پی این تحولات سازمان‌های مختلف برای تضمین بقای خود چاره‌های جز پذیرفتن واقعیت‌ها و تلاش برای درک چالش‌های جدید ندارند. ورزش نیز از این قاعده مستثنا نبوده و همواره تحت تأثیر تحولات ناشی از پاندمی کووید-۱۹ بوده‌اند. بحران کرونا به عنوان چالشی جدی برای بخش‌های مختلف ورزش مطرح بوده‌است. برای اولین بار در تاریخ، به واسطه پاندمی کووید-۱۹، ورزش در مقیاس جهانی دچار وقفه شد. و این موضوع به تنهایی بیانگر عمق و بزرگی تأثیر کرونا بر حوزه ورزش است. از منظر تاریخی، پاندمی کووید-۱۹ پدیده‌ای است که تاکنون یکی از گسترده‌ترین تغییرات را در دنیای ورزش ایجاد کرده و به سرعت ورزش را در سطوح پایه، حرفه‌ای و عمومی تحت تأثیر قرار داده‌است. در شرایطی که بسیاری از ورزشها، ورزشکاران و سازمان‌های ورزشی وابستگی بالایی به حمایت مالی یا اسپانسرشیپ دارند، بسیاری از رویدادهای ورزشی تعطیل شده یا به تعویق افتاده‌اند و این چالش سبب شده‌است که حال و آینده مبهمی در انتظار ورزش باشد.
- ایران برای میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی موانع زیادی دارد، اما بعضی مواقع نداشتن کرسی و عدم نفوذ در نهادهای بین‌المللی باعث از بین رفتن میزبانی‌ها می‌شود. نمونه عینی این قضیه از دست رفتن میزبانی رقابتهای هندبال جوانان و مردان آسیا است. در حالی که فدراسیون هندبال در شیراز و تهران میزبان رقابتهای هندبال جوانان آسیا بود اما کنفدراسیون به بهانه شیوع کرونا میزبانی را از ایران گرفت.
- بدون تردید یکی از حوزه‌های موضوعی ارتباط ورزش و روابط بین‌الملل، دیپلماسی ورزشی است. شاید برای بیشتر افراد، این مهمترین موضوعی است که در زمینه‌ی ارتباط ورزش و روابط بین‌الملل شنیده‌اند و این هم عمدتاً حاصل توجه‌ای است که به دیپلماسی پینگ‌پنگ در گذشته یا اخیراً به دیپلماسی کریکت، فوتبال یا کشتی شده‌است. دیپلماسی ورزشی را می‌توان در یک تقسیم‌بندی کلی‌تر یعنی دیپلماسی عمومی و فرهنگی قرار داد، که در دو دهه‌ی اخیر رواج بیشتری یافته‌است. ارتباط بین دیپلماسی و ورزش متقابل است، هم دیپلماسی در مدیریت ورزشی، برگزاری مسابقات جهانی، کسب میزبانی، شرکت در مسابقات و ... تاثیرگذار است و هم ورزش در پیشبرد دیپلماسی. کشورهای مختلف از طریق ورزش، با شرکت کردن یا نکردن در مسابقات ورزشی (مانند تحریم المپیک) یا مسابقه دادن یا اجتناب از رقابت با ورزشکاران کشورهای دیگر برخی خواست‌های سیاسی خود را به نمایش در می‌آورند. خود کسب میزبانی مسابقات ورزشی مهم مانند المپیک نیاز به دیپلماسی بسیار فعال و پیچیده‌ای دارد و نهادهای ورزشی ملی به تنهایی قادر به موفقیت در این صحنه نیستند و به یاری دولت‌ها و حکومت‌های محلی‌شان نیازمندند. اهمیت برگزاری المپیک آنقدر بالاست که کل دستگاه دولت برای کسب میزبانی وارد عمل می‌شود. کسب امتیاز برگزاری المپیک و دیگر رقابت‌های مهم ورزشی خود از طریق یک دیپلماسی پیچیده انجام می‌شود و تلاش‌های دیپلماتیک در سطح دولت محلی، منطقه‌ای و ملی و نیز سازمان‌های بین‌المللی دنبال می‌شود. وقتی دیپلماسی و دستگاه دیپلماتیک کشورها در جهت اداره برخی امور ورزشی و پیشرفت کارهای مربوط به ورزش استفاده می‌شود (به طور نمونه در جهت کسب میزبانی مسابقات بین‌المللی مهم یا وارد کردن اتباع خود در کرسی‌های تاثیرگذار نهادهای

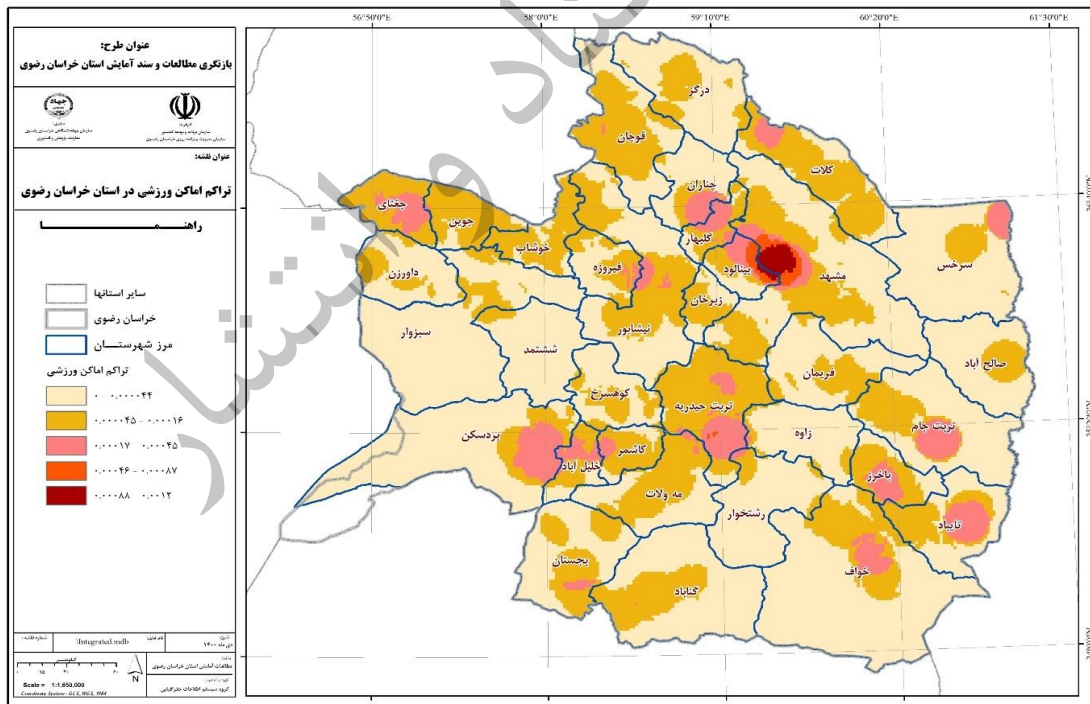
منطقه ای، قاره ای و جهانی فعال در عرصه ورزش) می توان گفت که دیپلماسی در خدمت ورزش قرار می گیرد. اهمیت دیپلماسی ورزشی در روابط ایران و ایالات متحده با دعوت از تیم کشتی آمریکا برای شرکت در جام تختی در فوریه ۱۹۹۸ آغاز شد. کشتی گیران ایران و آمریکا پیش از این چندین بار با یکدیگر دیدار کرده بودند، ولی همیشه ملاحظات امنیتی، مقامات ورزشی آمریکایی را از پذیرش دعوت ایرانی ها برای شرکت در جام تختی باز می داشت.

- مشکلات به وجود آمده در بخش ورزش کشور ناشی از تحریم ها عبارتند از: مشکلات پولی و مالی (مشکل در پرداخت حقوق مربیان و بازیکنان خارجی)، دانش و فناوری، تعاملات بین المللی، بازاریابی و اقتصادی.

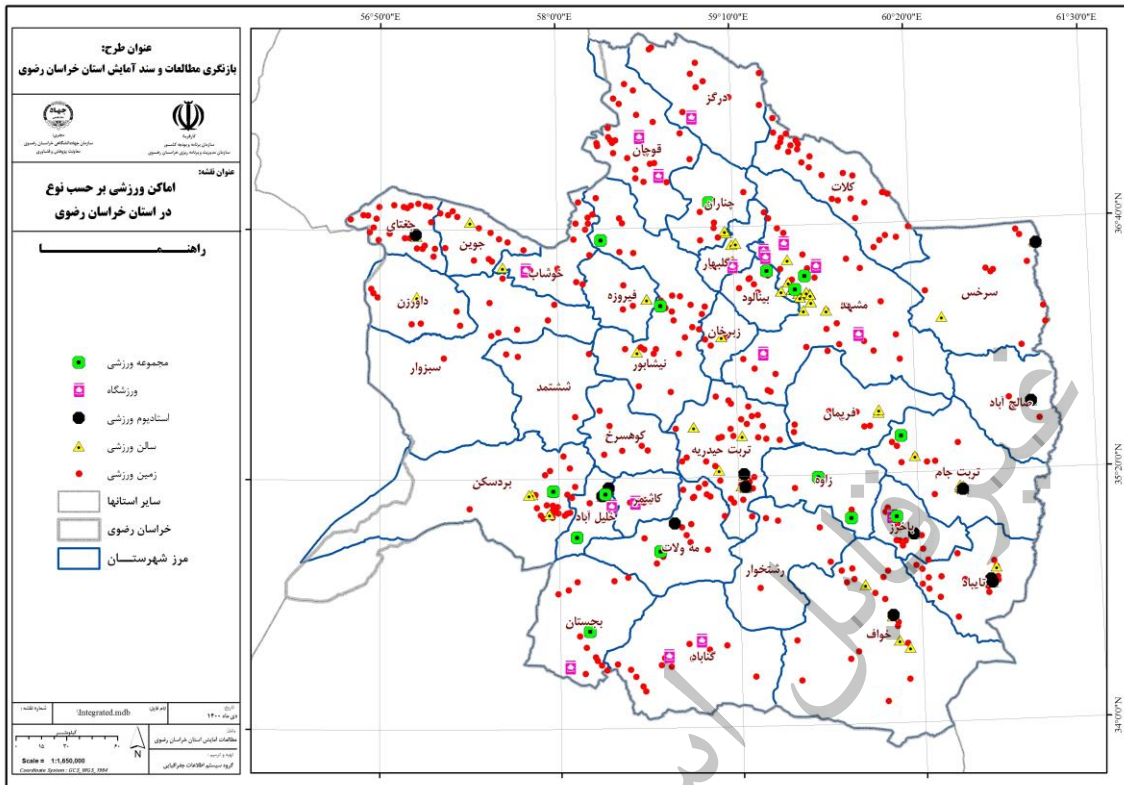
۷-۳-۴- بررسی و تحلیل وضع موجود و روندها و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش تربیت بدنی

در استان خراسان رضوی بیشترین تراکم اماکن ورزشی در شهرستان مشهد (کلانشهر مشهد) قرار دارد. استادیوم های ورزشی متعلق به اداره ورزش و جوانان در شهرستان های سرخس، صالح آباد، تربت جام، تایباد، باخرز، خواف، تربت حیدریه، مه ولات، خلیل آباد و جغتای قرار دارند. پراکندگی مجموعه های ورزشی متعلق به اداره ورزش و جوانان نیز در شهرستان های مشهد، طرقبه شاندیز، چناران، نیشابور، تربت جام، باخرز، زاوه، مه ولات، خلیل آباد، بردسکن و بجستان مشاهده می شود.

همچنین شهرستان های صالح آباد، ششتمد، رشتخوار، زاوه، فریمان، فیروزه، کاشمر و خلیل آباد کمترین تعداد زمین های ورزشی (متعلق به اداره ورزش و جوانان) را دارا می باشند.

نقشه ۱. تراکم اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی

نقشه ۲. فضاهای ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع اماکن

۷-۳-۵- جایگاه، آثار و پیامدهای بخش از لحاظ

○ اقتصادی (سهم، درآمد، ارزش افزوده و تولید ناخالص داخلی، داده- ستانده، بازارهای هدف) در پهنه سرزمین

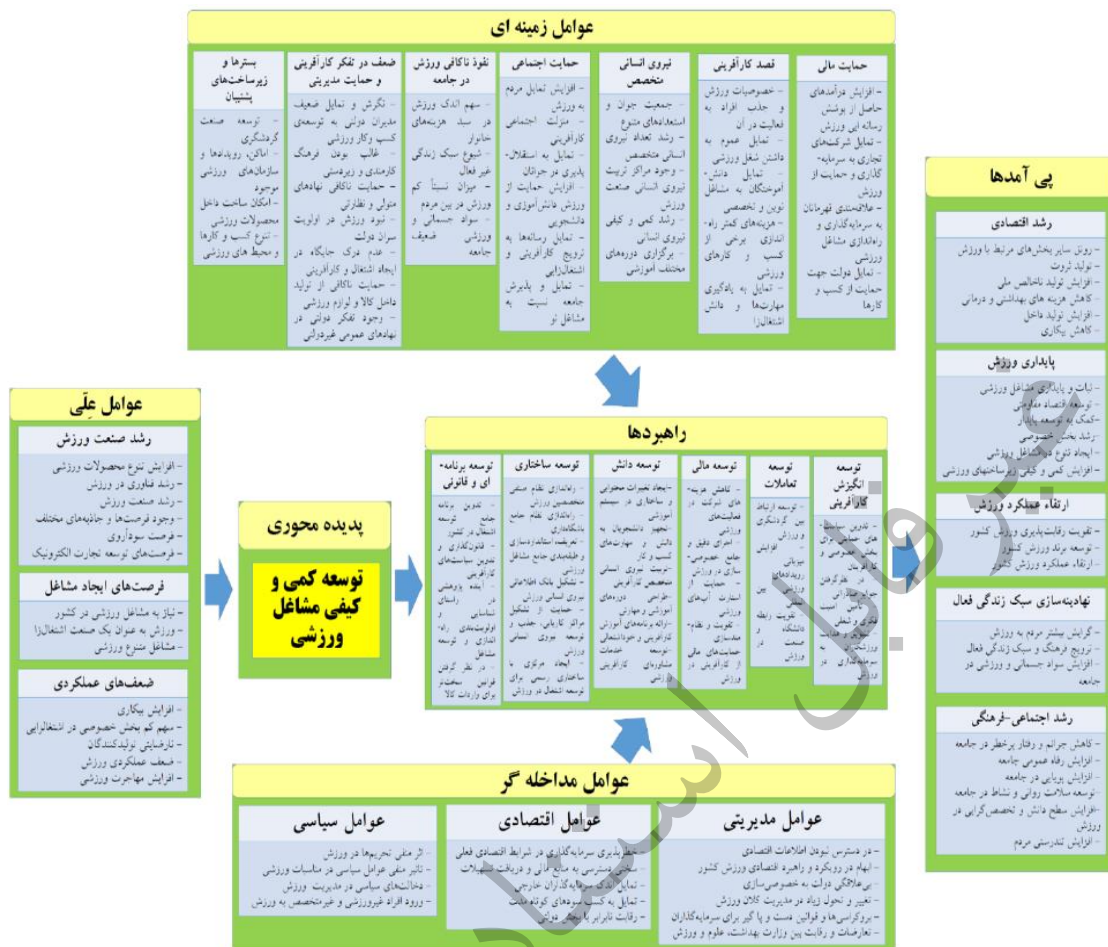
تربیت بدنی، شکل مشخص فعالیت های انسانی است که دارای تأثیرات مهم و قابل توجهی است. این اثرات را به وضوح می توان در رویدادها و مسابقات ورزشی نظیر فوتبال، جایی که ورزشکاران و تماشاچیان با محیط طبیعی، اقتصادی، فرهنگی و جامعه محلی تعامل خواهند داشت، مشاهده کرد. از این رو، به طور سنتی می توانیم اثرات تربیت بدنی را تحت عناوین اثرات اجتماعی- فرهنگی، اقتصادی و زیست محیطی بررسی کنیم. در دنیای واقعی معمولاً موضوعاتی مانند تربیت بدنی چندجانبه و غالباً دارای ترکیبی از ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی هستند؛ بنابراین، به هنگام بررسی انواع اثرات تربیت بدنی باید در نظر داشته باشیم که توجه به اثرات ورزش چندجانبه هستند، غالباً مسئله محورند و به آسانی نمی توان آنها را از هم تفکیک و به صورت جداگانه بررسی کرد. به عبارت دیگر، اثرات ورزش به آسانی به اثرات اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی تقسیم نمی شود، بلکه این ابعاد در ارتباط با همدیگر هستند. از سوی دیگر، اثرات تربیت بدنی هم می تواند مثبت و مفید باشد و هم منفی و مخرب. اینکه اثرات تربیت بدنی مثبت یا منفی است به نگرش و رویکرد محققان، سیاست گذاران و تصمیم گیران راجع به اثرات برمی گردد. به نظر محققان برخی

عوامل کلیدی بر ماهیت و نوع اثرات تأثیرگذارند. به طور کلی عوامل مؤثر بر اثرات تربیت بدنی را می توان به شرح زیر دسته بندی کرد:

- فضاهای توسعه اماکن ورزشی (روستایی/ شهری)؛
 - نوع فعالیت های ورزشی؛
 - زیرساخت های موجود برای تربیت بدنی (جاده، آب، برق و...)
- اجتماعی (اشتغال، مهاجرت و...) در پهنه سرزمین

■ اشتغال

یکی از معضلات مهم در کشورهای در حال توسعه، بحران بیکاری و پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آن است؛ در این میان یکی از مهمترین مواردی که می تواند به رشد سریعتر و مؤثرتر و حل معضلات موجود در این کشورها کمک کند، توسعه اشتغال است. امروزه، صنعت ورزش به عنوان یکی از بزرگترین و دارای سریع ترین رشد در بین صنایع شناخته شده است. مطالعات نشان داده است که از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۴، صنعت ورزش در دنیا هر ساله به طور متوسط ۷ درصد رشد داشته که این مقدار رشد از متوسط نرخ رشد اقتصادی در بسیاری از کشورها بیشتر است. بررسی های انجام گرفته بیانگر این است که صنعت ورزش در سال ۲۰۱۴، حدود ۷۰۰ میلیارد دلار درآمد داشته و حدود ۱ درصد از کل تولید ناخالص جهانی را به خود اختصاص داده است. این آمار و ارقام نشان از اهمیت رو به رشد صنعت ورزش دارد (AT Kearney, 2014). بر اساس اطلاعات موجود صنعت ورزش ۶۰ تا ۸۰ میلیون شاغل در سراسر جهان دارد. تعداد شاغلین ورزشی کشور آمریکا ۴.۵ میلیون نفر و اتحادیه اروپا در ۱۵ کشور عضو ۱.۵ تا ۲ میلیون نفر اعلام گردیده است. و اگر افرادی را هم که به صورت تخصصی این شغل را به عنوان شغل دوم انجام می دهند شامل سازیم، این رقم به ۳ برابر و اگر داوطلبان کثیر را هم شامل سازیم این رقم به ۱۰ برابر می رسد. در ایران متأسفانه هیچ گونه اطلاعات جامعی در مورد تعداد شاغلین بخش ورزشی موجود نمی باشد. ولی با این وجود در سمینار اشتغال و کارآفرینی تعداد شاغلین کشور ۲۵۰۰۰ نفر اعلام گردید (Bossche et al, 2009). در شکل زیر، الگوی توسعه مشاغل ورزشی در ایران نمایش داده شده است.

شکل ۱۸. الگوی توسعه مشاغل ورزشی در ایران

منبع: (قربانی و صفری جعفرلو، ۱۳۹۹: ۶۶)

- فرهنگی (ارتقاء بهداشت، آموزش و...) در پهنه سرزمین مقصود از اثرات فرهنگی تغییراتی است که در مؤلفه‌های مختلف اجتماعی- فرهنگی جامعه از جمله هنر، عادات، آداب و رسوم، دسترسی به خدمات بهداشتی- آموزشی و معماری مردم ساکن جامعه میزبان رخ می‌دهد. این تغییرات بلند مدت تر است و در نتیجه رشد و توسعه ورزش رخ خواهد داد. به هر حال توسعه و گسترش ورزش در یک منطقه یا یک ناحیه، موجب تغییرات اجتماعی و فرهنگی آن منطقه شده و باید جهت جلوگیری از آثار منفی و نیز تقویت آثار مثبت آن در جامعه میزبان مورد بررسی و ملاحظه قرار گیرند. به طور مثال، در اثر برگزاری رویدادهای ورزشی مهم مانند میزبانی جام جهانی فوتبال و یا المپیک در اثر حضور گردشگران، تغییرات اجتماعی- فرهنگی در جامعه میزبان به وجود خواهد آمد.
- محیط زیستی (مصرف منابع، کارایی مصرف انرژی) در پهنه سرزمین رابطه بسیار نزدیکی بین ورزش و محیط زیست وجود دارد که به اشکال مختلف خود را نشان می‌دهد.

الف) بعضی از اشکال محیط زیست طبیعی و برگزاری مسابقات ورزشی (مانند وجود مناطق کویر و برگزاری مسابقات شترسواری)؛

ب) تسهیلات و زیربنای ورزشی بخشی از محیط زیست مصنوعی (ساخته شده) را تشکیل می دهند؛
ج) توسعه ورزش و استفاده از یک ناحیه اثرات زیست محیطی ایجاد می کند.

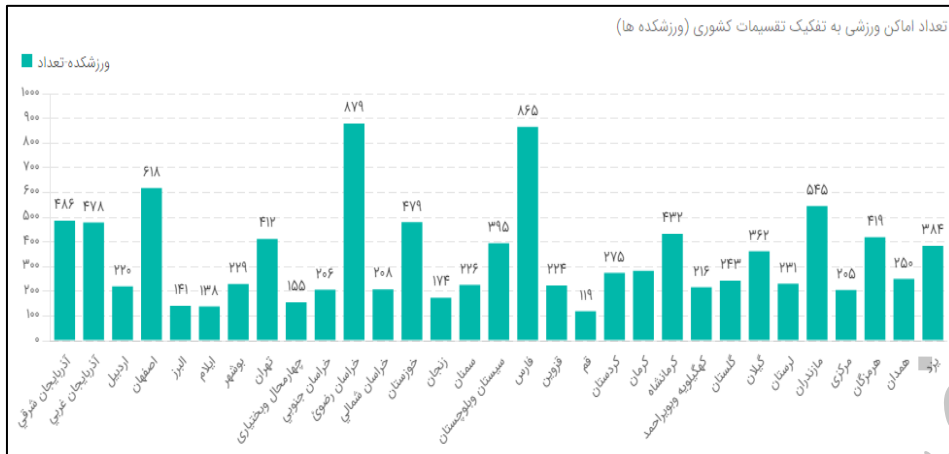
۷-۳-۶- توزیع فضایی فعالیت های بخش و علل شکل گیری این فعالیت ها و احصاء فعالیت های کلیدی تأثیرگذار بر توسعه فضایی بخش

- بررسی امکانات و تجهیزات فضاها و اماکن ورزشی به تفکیک فعالیت براساس نوع مالکیت در کشور تعداد ۱۰۴۹۷ ورزشکده وجود دارد که سهم استان خراسان رضوی ۸۷۹ مورد (۸/۳۷ درصد) است. در واقع بیشترین تعداد ورزشکده در کشور به استان خراسان رضوی اختصاص دارد.

جدول ۶. تعداد ورزشکده ها در کشور به تفکیک استان سال ۱۴۰۰

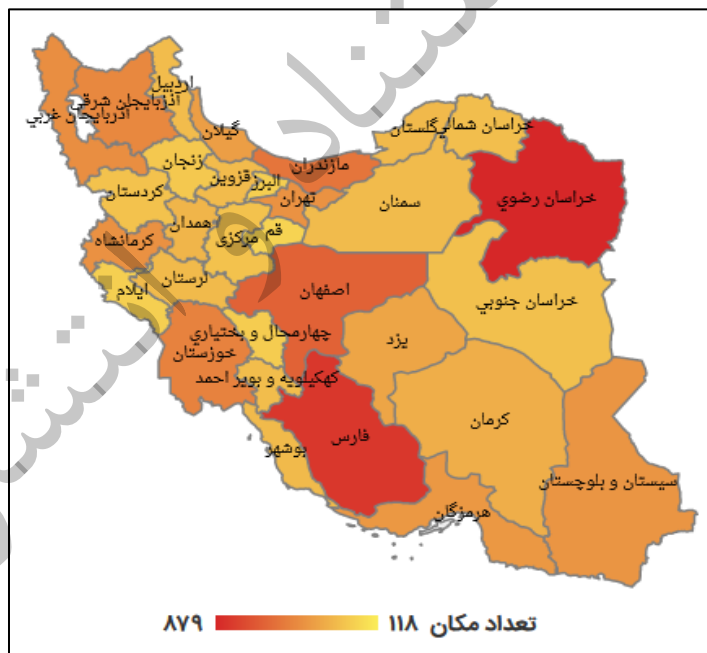
استان	تعداد	درصد	استان	تعداد	درصد
آذربایجان شرقی	۴۸۶	۴.۶۳	فارس	۸۶۵	۸.۲۴
آذربایجان غربی	۴۷۸	۴.۵۵	قزوین	۲۲۴	۲.۱۳
اردبیل	۲۲۰	۲.۱۰	قم	۱۱۹	۱.۱۳
اصفهان	۶۱۸	۵.۸۹	کردستان	۲۷۵	۲.۶۲
البرز	۱۴۱	۱.۳۴	کرمان	۲۸۳	۲.۷۰
ایلام	۱۳۸	۱.۳۱	کرمانشاه	۴۳۲	۴.۱۲
بوشهر	۲۲۹	۲.۱۸	کهگیلویه و بویراحمد	۲۱۶	۲.۰۶
تهران	۴۱۲	۳.۹۲	گلستان	۲۴۳	۲.۳۱
چهارمحال و بختیاری	۱۵۵	۱.۴۸	گیلان	۳۶۲	۳.۴۵
خراسان جنوبی	۲۰۶	۱.۹۶	لرستان	۲۳۱	۲.۲۰
خراسان رضوی	۸۷۹	۸.۳۷	مازندران	۵۴۵	۵.۱۹
خراسان شمالی	۲۰۸	۱.۹۸	مرکزی	۲۰۵	۱.۹۵
خوزستان	۴۷۹	۴.۵۶	هرمزگان	۴۱۹	۳.۹۹
زنجان	۱۷۴	۱.۶۶	همدان	۲۵۰	۲.۳۸
سمنان	۲۲۶	۲.۱۵	یزد	۳۸۴	۳.۶۶
سیستان و بلوچستان	۳۹۵	۳.۷۶	کل کشور	۱۰۴۹۷	۱۰۰

منبع: <https://dash.msy.gov.ir>

شکل ۱۹. تعداد ورزشگاه ها در کشور به تفکیک استان ها

همانطور که در نقشه توزیع جغرافیایی ورزشگاه ها در کشور مشاهده می شود، استان های خراسان رضوی و فارس به ترتیب بیشترین تعداد ورزشگاه ها را دارا می باشند. در واقع استان خراسان رضوی در نیمه شرقی کشور تنها استانی است که به لحاظ تعداد فضاهای ورزشی وضعیت مطلوبی را در میان استان های همجوار دارد.

نقشه ۳. توزیع جغرافیایی ورزشگاه ها در استان های کشور

منبع: <https://dash.msy.gov.ir>

در کشور تعداد ۲۳۰۶۸ فضای ورزشی روباز و سرپوشیده با وسعتی بالغ بر ۶۰۰۳۲۴۷۱ مترمربع وجود دارد که از این تعداد ۱۰۲۸ مورد (۴/۴۶ درصد) در استان خراسان رضوی قرار دارد. تعداد ۹۸۸ مورد (۹۶/۱۱ درصد) از اماکن ورزشی دارای مالکیت دولتی و ۴۰ مورد (۳/۸۹ درصد) هم به صورت خصوصی می باشند. همچنین ۴۸/۶۴ درصد از اماکن ورزشی استان روباز و ۵۱/۳۶ درصد نیز به صورت سرپوشیده می باشند.

جدول ۷. اماکن ورزشی روباز و سرپوشیده در کشور و استان خراسان رضوی به تفکیک نوع مالیکت (دولتی و خصوصی) سال ۱۴۰۰

خصوصی		دولتی						کشور
سرپوشیده		روباز		سرپوشیده		روباز		
مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	
۱۹۳۶۳۲۷.۱۸	۵۲۶۳	۲۰۱۰۸۱۶	۳۲۳	۱۱۵۷۳۱۴۴.۵	۱۱۱۸۷	۴۴۵۱۲۱۸۳.۵	۶۲۹۵	
۱۳۰۳۹۰	۲۷۲	۰	۰	۵۱۷۵۶۷	۴۶۷	۲۲۵۵۹۵۷	۲۷۴	
۴۳۳۳۵	۱۰	۸۸۵۰	۱	۴۵۲۹۴۴	۴۶۶	۱۲۷۰۳۲۵	۱۷۹	
۲۷۷۹۳	۷۹	۳۰۰۳۰	۴	۲۸۰۸۳۲	۲۵۲	۱۲۰۷۹۷۹	۱۷۴	
۷۷۹۵۸	۱۰۴	۴۲۶۵۰	۸	۷۹۰۴۵۴	۸۶۷	۲۴۶۲۰۵۵	۳۳۰	
۰	۰	۰	۰	۱۵۲۳۴۶	۱۲۹	۳۴۹۴۰۴	۵۴	
۹۴۶۵	۹	۶۷۶	۱	۱۳۳۵۶۳	۱۲۲	۳۳۰۳۸۱	۴۰	
۱۰۶۹	۴	۱۶۵۰۰	۳	۱۸۷۱۵۷	۱۶۷	۷۵۲۹۴۵	۹۱	
۵۵۳۵۸۷.۶۸	۱۵۹۵	۳۲۲۴۱۳	۶۶	۱۵۸۹۴۰۰	۱۲۵۳	۴۷۱۱۲۹۷	۴۹۲	
۲۳۱۷۴	۱۰۳	۳۰۰۰۰	۷	۱۷۰۹۹۹	۱۵۲	۳۵۷۸۸۲	۳۳	
۱۵۵۶۰	۱۷	۱۲۹۴۹	۶	۳۲۴۵۵۹	۳۱۶	۴۸۱۱۷۰	۱۳۳	
۲۷۷۶۹	۲۹	۵۹۶۶۰	۱۱	۴۶۶۰۲۶	۴۹۹	۳۹۳۷۹۴۴	۴۸۹	
۱۸۱۲	۱۲	۰	۰	۱۸۲۴۰۸	۲۰۰	۶۰۹۸۵۷	۹۲	
۱۲۷۲۴۵	۴۰۹	۶۵۷۴۰	۹	۶۶۹۷۲۳	۴۹۶	۳۱۰۹۰۵۱	۳۵۹	
۳۳۵۴	۴	۲۵۸۰۰	۸	۱۹۹۶۲۸	۱۸۹	۵۶۸۸۲۶	۱۰۵	
۱۶۸۶۷	۷۵	۲۹۰۰۰	۳	۲۱۸۱۷۶	۲۱۵	۶۶۷۹۰۳	۱۱۷	
۲۳۲۲۹	۸۷	۲۱۰۰۰	۳	۲۴۳۷۲۹	۲۲۸	۱۱۶۵۷۰۳	۳۲۱	
۴۸۷۰۵.۵	۱۲۴	۷۹۷۰۰	۷	۷۶۵۰۰۷.۵	۸۳۸	۳۸۶۲۶۳۴	۶۲۸	
۱۴۱۱۸	۴۵	۳۴۸۶۷	۵	۲۲۱۵۵۶	۲۱۶	۸۰۷۵۱۵	۱۶۵	
۷۹۲۲۶	۱۶۸	۰	۰	۱۷۹۹۶۳	۲۲۹	۴۷۵۷۴۵	۷۸	
۱۰۶۰۰	۹	۰	۰	۲۰۸۶۴۹	۱۹۱	۵۴۷۱۲۳	۵۹	
۸۰۱۴۴	۲۷۸	۱۰۱۲۷۲	۶	۳۰۹۶۹۶	۲۹۷	۱۵۴۰۱۵۸	۳۵۲	

خصوصی				دولتی				
سرپوشیده		روباز		سرپوشیده		روباز		
مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	
۳۱۲۲۷	۱۱۳	۵۱۹۰۰	۴	۳۴۴۲۹۰	۳۳۳	۱۶۱۵۳۱۸	۱۸۸	کرمانشاه
۴۸۶۵	۱۸	۲۲۵	۱	۱۶۹۵۲۶	۱۲۸	۱۰۶۲۹۶۴	۱۱۹	کهگیلویه و بویراحمد
۳۳۱۸۰	۸۴	۸۸۴۰	۵	۲۹۶۹۰۸	۳۰۶	۸۹۷۵۰۷۰۵	۱۰۹	گلستان
۱۰۴۹۶۷	۲۵۰	۱۰۳۲۷۲	۲۵	۳۷۸۸۲۶	۴۲۲	۱۴۴۴۹۱۰	۲۲۸	گیلان
۸۵۲۴	۲۷	۰	۰	۲۳۱۴۷۳	۲۷۴	۷۶۸۳۱۷	۱۰۵	لرستان
۳۱۳۸۶۴	۹۰۰	۴۰۵۲۰۹	۶۰	۵۴۴۱۵۵	۵۵۹	۲۶۶۲۴۸۵	۲۵۸	مازندران
۶۷۰۷۲	۲۶۱	۷۸۵۰۰	۱۰	۳۳۴۶۵۱	۳۱۵	۹۸۴۰۳۷	۱۲۵	مرکزی
۱۸۴۷۱	۶۶	۴۳۳۳۱۳	۶۶	۳۳۸۸۰۳	۳۷۰	۱۶۳۲۲۹۰	۲۸۵	هرمزگان
۳۲۶۹۶	۱۰۶	۴۷۵۰۰	۳	۳۷۵۵۵۳	۳۷۸	۱۰۷۴۹۱۴	۱۷۶	همدان
۶۰۶۰	۵	۹۵۰	۱	۲۹۴۵۷۷	۳۱۳	۸۹۰۵۸۷	۱۳۷	یزد

مأخذ: وزارت ورزش و جوانان، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور، ۱۴۰۰

۵/۶ درصد اماکن ورزشی دولتی کشور در استان خراسان رضوی قرار دارد. ۷/۷۶ درصد از اماکن ورزشی روباز و ۴/۴۶ درصد اماکن ورزشی سرپوشیده کشور نیز در این استان قرار دارد. سهم استان از اماکن ورزشی خصوصی نیز ۰/۷۱ درصد است. همچنین ۳/۴ از اماکن روباز و ۰/۵۵ درصد اماکن سرپوشیده کشور نیز در این استان قرار دارد.

۴۹/۴۹ درصد از اماکن ورزشی دولتی و ۲۷/۵ درصد از اماکن ورزشی خصوصی استان روباز و ۵۰/۵۱ از اماکن ورزشی دولتی و ۷۲/۵ از اماکن ورزشی خصوصی در استان خراسان رضوی سرپوشیده هستند.

جدول ۸. تعداد و وسعت اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع مالکیت سال ۱۴۰۰

مالکیت	روباز		سرپوشیده	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
دولتی	۴۸۹	۹۷.۸۰	۴۹۹	۹۴.۵۱
	درصد ۴۹.۴۹		درصد ۵۰.۵۱	
خصوصی	۱۱	۲.۲۰	۲۹	۵.۴۹
	درصد ۲۷.۵		درصد ۷۲.۵	
کل	۵۰۰	۱۰۰	۵۲۸	۱۰۰
	درصد ۴۸.۶۴		درصد ۵۱.۳۶	

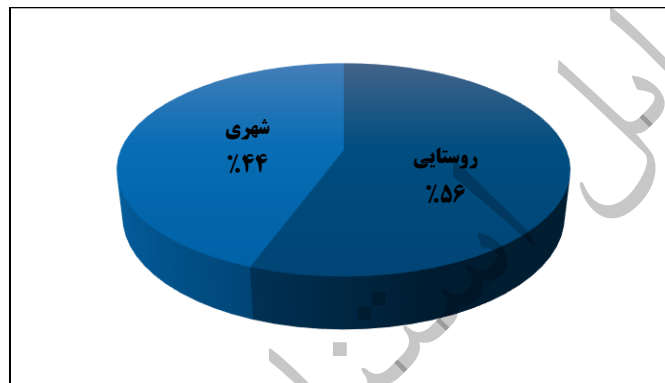
منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

سهم بخش روستایی استان خراسان رضوی از اماکن ورزشی ۴۸۹ مورد (۵۵/۶۳ درصد) و ۳۹۰ فضای ورزشی (۴۴/۳۷ درصد) در بخش شهری استان قرار دارد که سهم بخش روستایی در اماکن ورزشی نسبت به بخش شهری ۱۱.۲۶ درصد بیشتر است.

جدول ۹. سهم اماکن ورزشی در بخش شهری و روستایی استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰

بخش	تعداد	درصد
روستایی	۴۸۹	۵۵.۶۳
شهری	۳۹۰	۴۴.۳۷
جمع کل	۸۷۹	۱۰۰

منبع: <https://dash.msy.gov.ir>

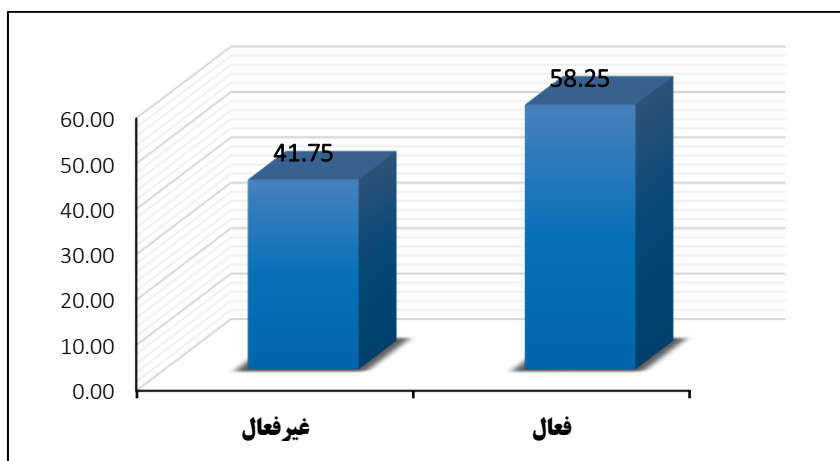
شکل ۲۰. درصد اماکن ورزشی شهری و روستایی در استان خراسان رضوی

از مجموع اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی تعداد ۳۶۷ فضای ورزشی (۴۱/۷۵ درصد) غیرفعال و ۵۱۲ فضای ورزشی (۵۸/۲۵ درصد) فعال می باشد. اماکن ورزشی غیرفعال استان بیشتر مربوط به زمین های خاکی ورزشی در بخش روستایی است که به دلیل عدم وجود اعتبار لازم برای تجهیز و تبدیل آن به زمین چمن، غیرفعال مانده است.

جدول ۱۰. تعداد اماکن ورزشی فعال و غیرفعال در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰

وضعیت	تعداد	درصد
غیرفعال	۳۶۷	۴۱.۷۵
فعال	۵۱۲	۵۸.۲۵
جمع کل	۸۷۹	۱۰۰

منبع: <https://dash.msy.gov.ir>

شکل ۲۱. درصد اماکن ورزشی فعال و غیرفعال در استان خراسان رضوی

از اماکن ورزشی موجود در استان خراسان رضوی تعداد ۷۴ مورد (۷/۷۶ درصد) به صورت مجموعه ورزشی و تعداد ۸۷۹ مورد (۹۲/۲۴ درصد) به صورت ورزشگاه می باشند.

جدول ۱۱. تعداد اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک ماهیت ملک سال ۱۴۰۰

تعداد	درصد	تعداد به تفکیک ماهیت ملک
۷۴	۷.۷۶	مجموعه ورزشی
۸۷۹	۹۲.۲۴	ورزشگاه
۹۵۳	۱۰۰	جمع کل

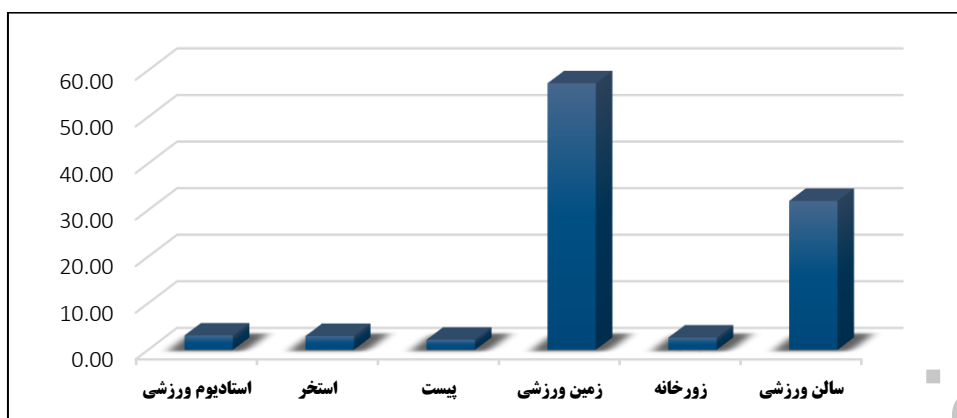
منبع: <https://dash.msy.gov.ir>

۴/۵۵ درصد از اماکن ورزشی استان خراسان رضوی را استادیوم های ورزشی، ۳/۱۳ درصد استخر، ۱/۷۰ درصد پیست، ۴۵/۸۸ درصد زمین ورزشی، ۳/۵۵ درصد زورخانه و ۴۱/۱۹ درصد را هم سالن ورزشی تشکیل می دهند.

جدول ۱۲. تعداد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت سال ۱۳۹۹

اماکن ورزشی	استادیوم ورزشی	استخر	پیست	زمین ورزشی	زورخانه	سالن ورزشی
تعداد	۳۲	۲۲	۱۲	۳۲۳	۲۵	۲۹۰
درصد	۴.۵۵	۳.۱۳	۱.۷۰	۴۵.۸۸	۳.۵۵	۴۱.۱۹

منبع: اداره ورزش و جوانان استان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۲۲. درصد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت

تعداد ۳۸۶۱ فضای ورزشی در استان خراسان رضوی مربوط به وزارت ورزش و جوانان، بخش خصوصی و سایر ارگان ها است که در حدود ۴۷۴۷۶۰۳ مترمربع وسعت دارند. از این تعداد سهم وزارت ورزش و جوانان ۲۳/۳۸ درصد، بخش خصوصی ۵۳/۶۹ درصد و سهم سایر ارگان ها نیز ۲۲/۹۲ درصد از وسعت کل اماکن ورزشی است.

جدول ۱۳. تعداد و وسعت اماکن ورزشی شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک مالکیت سال ۱۴۰۰

شهرستان	وزارت ورزش و جوانان		بخش خصوصی		سایر ارگانها		جمع کل اماکن	
	تعداد	وسعت(مترمربع)	تعداد	وسعت(مترمربع)	تعداد	وسعت(مترمربع)	تعداد	وسعت (مترمربع)
باخزر	۲۲	۳۴,۳۸۰	۳	۸۶۲	۳	۲,۶۱۰	۲۸	۳۷۸۵۲
بجستان	۲۲	۵۱,۷۶۴	۱	۱۲۰	۳	۳,۵۸۰	۲۶	۵۵۴۶۴
بردسکن	۳۵	۱۰۵,۸۲۳	۱۱	۱,۷۴۶	۹	۱۹,۷۳۴	۵۵	۱۲۷۳۰۳
طرقبه شاندیز	۲۳	۶۴,۳۷۴	۳۹	۱۰۲,۳۹۲	۱۰	۹,۰۳۰	۷۲	۱۷۵۷۹۶
تایباد	۲۶	۹۶,۶۶۸	۲۵	۴,۷۰۲	۶	۴,۳۸۴	۵۷	۱۰۵۷۵۴
تربت جام	۲۸	۸۲,۳۲۱	۴۶	۱۸,۳۴۷	۱۴	۲۱,۱۷۵	۸۸	۱۲۱۸۴۳
تربت حیدریه	۵۴	۱۱۹,۰۲۵	۹۳	۱۸,۸۸۱	۲۷	۲۳,۳۹۵	۱۷۴	۱۶۱۳۰۱
جغتای	۳۲	۸۹,۵۹۰	۶	۱,۱۴۸	۳	۶,۶۷۳	۴۱	۹۷۴۱۱
جوین	۱۸	۶۴,۳۷۸	۶	۱,۴۴۳	۶	۱۳,۰۵۹	۳۰	۷۸۸۸۰
چناران	۱۹	۳۶,۸۳۸	۲۷	۴۵,۷۸۹	۱۳	۳۲,۹۶۶	۵۹	۱۱۵۵۹۳
خلیل آباد	۱۶	۶۸,۴۶۰	۶	۸۱۰	۲	۱,۵۰۰	۲۴	۷۰۷۷۰
خواف	۳۶	۷۷,۷۷۱	۱۲	۲,۳۷۹	۱۲	۲۳,۰۶۵	۶۰	۱۰۳۲۱۵
خوشاب	۲۵	۵۳,۲۵۳	۳	۲۷۰	۲	۱,۵۵۰	۳۰	۵۵۰۷۳

شهرستان	وزارت ورزش و جوانان		بخش خصوصی		سایر ارگانها		جمع کل اماکن	
	تعداد	وسعت(مترمربع)	تعداد	وسعت(مترمربع)	تعداد	وسعت(مترمربع)	تعداد	وسعت (مترمربع)
داورزن	۱۲	۳۹,۶۹۵	۰	۰	۲	۱,۶۰۰	۱۴	۴۱۲۹۵
درگز	۲۶	۵۷,۰۲۴	۱۶	۳,۲۲۱	۱۳	۲۲,۷۹۲	۵۵	۸۳۰۳۷
رشتخوار	۱۲	۴۸,۰۶۱	۳	۵۰۰	۵	۱۰,۹۷۹	۲۰	۵۹۵۴۰
زاوه	۱۲	۲۲,۲۴۲	۸	۹۷۲	۳	۵,۵۸۳	۲۳	۲۸۷۹۷
زبرخان	۱۳	۷۶,۵۳۵	۲	۱۲۰	۱۴	۲۹,۹۲۷	۲۹	۱۰۶۵۸۲
سبزوار	۳۰	۵۶,۴۰۸	۱۳۰	۴۲,۲۴۹	۳۲	۳۹,۲۵۷	۱۹۲	۱۳۷۹۱۴
سرخس	۲۴	۴۷,۵۱۰	۱۹	۳,۸۰۶	۱۲	۲۵,۵۴۳	۵۵	۷۶۸۵۹
ششتمد	۶	۲۲,۰۵۰	۱	۱۵۰	۲	۱,۷۹۲	۹	۲۳۹۹۲
صالح اباد	۹	۱۹,۷۵۱	۰	۰	۳	۲,۸۵۰	۱۲	۲۲۶۰۱
فریمان	۲۱	۵۸,۹۷۵	۱۷	۳,۶۳۱	۸	۱۷,۳۱۹	۴۶	۷۹۹۲۵
فیروزه	۱۰	۱۶,۶۶۸	۱	۱۵۰	۱	۶۰۰	۱۲	۱۷۴۱۸
قوچان	۴۶	۵۶,۳۵۰	۶۰	۱۱,۸۳۹	۱۴	۳۰,۰۹۶	۱۲۰	۹۸۲۸۵
کاشمر	۲۱	۶۰,۷۹۲	۴۹	۵۱,۵۲۵	۱۶	۲۷,۲۴۷	۸۶	۱۳۹۵۶۴
کوهسرخ	۹	۱۸,۰۳۳	۰	۰	۱	۱,۰۰۸	۱۰	۱۹۰۴۱
کلات	۳۴	۳۷,۹۹۰	۶	۸۷۷	۷	۴,۲۸۲	۴۷	۴۳۱۴۹
گناباد	۳۹	۱۱۳,۳۶۹	۴۶	۵۶,۴۵۲	۲۳	۳۲,۸۷۰	۱۰۸	۲۰۲۶۹۱
گلپهارد	۸	۱۲,۱۱۰	۹	۱,۲۷۳	۰	۰	۱۷	۱۳۳۸۳
مشهد	۱۲۶	۲۴۱,۷۶۲	۱,۱۹۸	۳۸۷,۵۳۵	۵۳۵	۱,۰۹۸,۶۷۰	۱۸۵۹	۱۷۲۷۹۶۷
مه ولات	۳۳	۱۲۴,۳۳۰	۱۳	۱,۹۳۶	۴	۴,۲۱۵	۵۰	۱۳۰۴۸۱
نیشابور	۵۶	۲۱۲,۲۴۵	۲۱۷	۵۶,۸۴۹	۸۰	۱۱۹,۷۳۳	۳۵۳	۳۸۸۱۲۷
جمع	۹۰۳	۲,۲۸۶,۵۴۵	۲,۰۷۳	۸۲۱,۹۷۴	۸۸۵	۱,۶۳۹,۰۸۴	۳۸۶۱	۴۷۴۷۶۰۳

منبع: اداره ورزش و جوانان استان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

در استان خراسان رضوی ۲۲۸۶۵۴۵ مترمربع وسعت اماکن ورزشی متعلق به اداره ورزش و جوانان می باشد که از این میزان ۴۲.۶۸ درصد در بخش شهری و ۵۷.۳۲ درصد در بخش روستایی قرار دارد. همچنین ۸۷.۲۳ درصد وسعت اماکن ورزشی اداره ورزش و جوانان روباز و تنها ۱۲.۷۷ درصد سرپوشیده می باشد. در جدول زیر تعداد و وسعت اماکن ورزشی روباز و سرپوشیده متعلق به اداره ورزش و جوانان به تفکیک شهرستانهای استان خراسان رضوی آورده شده است.

جدول ۱۴. تعداد و وسعت اماکن ورزشی اداره ورزش و جوانان در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰

شهرستان	شهری		روستایی		رو باز		سرپوشیده		جمع کل	
	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)
باخزر	۲	۸۴۶۵	۲۰	۲۵۹۱۵	۱۹	۳۲۵۳۸	۳	۱۸۴۲	۲۲	۳۴۳۸۰
بجستان	۸	۲۷۵۱۶	۱۴	۲۴۲۴۸	۱۶	۴۷۴۵۴	۶	۴۳۱۰	۲۲	۵۱۷۶۴
بردسکن	۱۲	۳۷۱۳۷	۲۳	۶۸۶۸۶	۲۷	۹۶۹۲۴	۸	۸۸۹۹	۳۵	۱۰۵۸۲۳
طرقبه شانديز	۱۲	۳۴۵۳۶	۱۱	۲۹۸۳۸	۱۱	۵۴۴۷۸	۱۲	۹۸۹۶	۲۳	۶۴۳۷۴
تایباد	۱۳	۴۹۴۴۱	۱۳	۴۷۲۲۷	۱۹	۹۰۹۷۳	۷	۵۶۹۵	۲۶	۹۶۶۶۸
تربت جام	۱۷	۳۳۲۲۵	۱۱	۴۹۰۹۶	۱۵	۷۰۹۹۴	۱۳	۱۱۳۲۷	۲۸	۸۲۳۲۱
تربت حیدریه	۲۱	۵۷۲۵۰	۳۳	۶۱۷۷۵	۳۹	۱۰۷۹۴۳	۱۵	۱۱۰۸۲	۵۴	۱۱۹۰۲۵
جغتای	۴	۱۲۶۶۲	۲۸	۷۶۹۲۸	۲۸	۸۶۷۵۶	۴	۲۸۳۴	۳۲	۸۹۵۹۰
جوین	۳	۹۴۳۶	۱۵	۵۴۹۴۲	۱۶	۶۲۲۰۶	۲	۲۱۷۲	۱۸	۶۴۳۷۸
چناران	۹	۱۲۶۹۷	۱۰	۲۴۱۴۱	۹	۲۹۶۸۵	۱۰	۷۱۵۳	۱۹	۳۶۸۳۸
خلیل آباد	۸	۴۸۰۹۸	۸	۲۰۳۶۲	۱۰	۶۳۱۵۶	۶	۵۳۰۴	۱۶	۶۸۴۶۰
خواف	۱۵	۲۷۷۵۵	۲۱	۵۰۰۱۶	۲۳	۶۶۰۶۶	۱۳	۱۱۷۰۵	۳۶	۷۷۷۷۱
خوشاب	۴	۶۶۷۳	۲۱	۴۶۵۸۰	۱۸	۴۹۲۷۶	۷	۳۹۷۷	۲۵	۵۳۲۵۳
داورزن	۳	۹۳۱۸	۹	۳۰۳۷۷	۹	۳۶۷۲۱	۳	۲۹۷۴	۱۲	۳۹۶۹۵
درگز	۱۵	۲۵۳۵۷	۱۱	۳۱۶۶۷	۱۴	۴۵۶۹۹	۱۲	۱۱۳۲۵	۲۶	۵۷۰۲۴
رشتخوار	۵	۱۷۰۴۴	۷	۳۱۰۱۷	۶	۴۲۷۰۶	۶	۵۳۵۵	۱۲	۴۸۰۶۱
زاوه	۷	۱۳۴۲۹	۵	۸۸۱۳	۷	۲۰۰۶۳	۵	۲۱۷۹	۱۲	۲۲۲۴۲
زبرخان	۷	۴۰۴۴۵	۶	۳۶۰۹۰	۹	۷۱۸۲۵	۴	۴۷۱۰	۱۳	۷۶۵۳۵
سبزوار	۲۱	۳۲۹۵۸	۹	۲۳۴۵۰	۱۴	۴۵۴۹۰	۱۶	۱۰۹۱۸	۳۰	۵۶۴۰۸
سرخس	۱۳	۲۲۴۲۳	۱۱	۲۵۰۸۷	۱۱	۳۶۳۶۶	۱۳	۱۱۱۴۴	۲۴	۴۷۵۱۰
ششتمد	۲	۸۰۵۰	۴	۱۴۰۰۰	۶	۲۲۰۵۰	۰	۰	۶	۲۲۰۵۰
صالح آباد	۵	۱۱۳۱۱	۴	۸۴۴۰	۵	۱۶۵۰۶	۴	۳۲۴۵	۹	۱۹۷۵۱
فریمان	۱۳	۲۱۸۱۹	۸	۳۷۱۵۶	۱۱	۵۳۴۱۶	۱۰	۵۵۵۹	۲۱	۵۸۹۷۵
فیروزه	۴	۷۸۰۰	۶	۸۸۶۸	۷	۱۳۷۳۰	۳	۲۹۳۸	۱۰	۱۶۶۶۸
قوچان	۱۶	۲۷۹۹۱	۳۰	۲۸۳۵۹	۲۸	۴۴۹۸۶	۱۸	۱۱۳۶۴	۴۶	۵۶۳۵۰
کاشمر	۱۰	۳۰۴۵۰	۱۱	۳۰۳۴۲	۱۴	۵۳۲۲۸	۷	۷۵۶۴	۲۱	۶۰۷۹۲
کوهسرخ	۲	۱۹۸۳	۷	۱۶۰۵۰	۷	۱۶۴۳۶	۲	۱۵۹۷	۹	۱۸۰۳۳
کلات	۴	۱۱۷۸۳	۳۰	۲۶۲۰۷	۲۹	۳۲۹۷۴	۵	۵۰۱۶	۳۴	۳۷۹۹۰
گناباد	۱۸	۵۳۴۸۹	۲۱	۵۹۸۸۰	۲۲	۱۰۱۷۷۶	۱۷	۱۱۵۹۳	۳۹	۱۱۳۳۶۹
گلبهار	۳	۲۳۳۳	۵	۹۷۷۷	۴	۹۴۱۳	۴	۲۶۹۷	۸	۱۲۱۱۰
مشهد	۹۳	۱۹۸۸۹۲	۳۳	۴۲۸۷۰	۵۰	۱۶۲۱۷۹	۷۶	۷۹۵۸۳	۱۲۶	۲۴۱۷۶۲
مه ولات	۷	۲۳۴۳۴	۲۶	۱۰۰۸۹۶	۲۷	۱۱۷۷۹۶	۶	۶۵۳۴	۳۳	۱۲۴۳۳۰

شهرستان	شهری		روستایی		رو باز		سرپوشیده		جمع کل	
	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد
نیشابور	۵۰۶۵۲	۱۷	۱۶۱۵۹۳	۳۹	۱۹۲۸۱۱	۳۹	۱۹۴۳۴	۱۷	۲۱۲۲۴۵	۵۶
استان	۹۷۵۸۵۲	۳۹۳	۱۳۱۰۶۹۳	۵۱۰	۱۹۹۴۶۲۰	۵۶۹	۲۹۱۹۲۵	۳۳۴	۲۲۸۶۵۴۵	۹۰۳

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

در استان ۸۲۱۹۷۴ مترمربع وسعت اماکن ورزشی متعلق به بخش خصوصی می باشد که از این میزان ۹۲.۱۲ درصد در بخش شهری و تنها ۷.۸۸ درصد در بخش روستایی قرار دارد. همچنین ۵۳.۰۳ درصد وسعت اماکن ورزشی بخش خصوصی روباز و ۴۶.۹۷ درصد سرپوشیده می باشد. در جدول زیر تعداد و وسعت اماکن ورزشی روباز و سرپوشیده متعلق به بخش خصوصی به تفکیک شهرستان های استان خراسان رضوی آورده شده است.

جدول ۱۵. تعداد و وسعت اماکن ورزشی بخش خصوصی در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰

شهرستان	شهری		روستایی		رو باز		سرپوشیده		جمع کل	
	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد
باخزر	۸۶۲	۳	۰	۰	۰	۰	۸۶۲	۳	۸۶۲	۳
بجستان	۱۲۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱۲۰	۱	۱۲۰	۱
بردسکن	۱۷۴۶	۱۱	۰	۰	۳۵۵	۳	۱۳۹۱	۸	۱۷۴۶	۱۱
طرقبه شاندیز	۹۹۲۳۳	۳۶	۳۱۵۹	۳	۸۸۹۳۸	۱۴	۱۳۴۵۴	۲۵	۱۰۲۳۹۲	۳۹
تایباد	۴۵۸۰	۲۳	۱۲۲	۲	۲۹۰	۸	۴۴۱۲	۱۷	۴۷۰۲	۲۵
تربت جام	۱۸۳۴۷	۴۶	۰	۰	۱۰۳۱۰	۱۴	۸۰۳۷	۳۲	۱۸۳۴۷	۴۶
تربت حیدریه	۱۵۹۱۱	۸۹	۲۹۷۰	۴	۲۳۴۰	۱۲	۱۶۵۴۱	۸۱	۱۸۸۸۱	۹۳
جغتای	۱۱۴۸	۶	۰	۰	۱۲	۱	۱۱۳۶	۵	۱۱۴۸	۶
جوین	۱۴۴۳	۶	۰	۰	۵۸	۲	۱۳۸۵	۴	۱۴۴۳	۶
چناران	۴۴۶۹	۲۳	۴۱۳۲۰	۴	۴۰۰۴۰	۲	۵۷۴۹	۲۵	۴۵۷۸۹	۲۷
خلیل آباد	۵۴۰	۴	۲۷۰	۲	۵۰	۲	۷۶۰	۴	۸۱۰	۶
خواف	۲۳۷۹	۱۲	۰	۰	۱۳۸۰	۴	۹۹۹	۸	۲۳۷۹	۱۲
خوشاب	۲۷۰	۳	۰	۰	۲۰	۱	۲۵۰	۲	۲۷۰	۳
داورزن	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
درگز	۲۷۲۱	۱۵	۵۰۰	۱	۷۶۹	۶	۲۴۵۲	۱۰	۳۲۲۱	۱۶
رشتخوار	۱۵۰	۱	۳۵۰	۲	۰	۰	۵۰۰	۳	۵۰۰	۳
زاوه	۵۵۲	۵	۴۲۰	۳	۱۳۲	۲	۸۴۰	۶	۹۷۲	۸
زبرخان	۰	۰	۱۲۰	۲	۱۲۰	۲	۰	۰	۱۲۰	۲

شهرستان	شهری		روستایی		روباز		سرپوشیده		جمع کل	
	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد
سبزوار	۴۰۳۰۲	۱۲۷	۱۹۴۷	۳	۱۳۵۶۶	۱۶	۲۸۶۸۳	۱۱۴	۴۲۲۴۹	۱۳۰
سرخس	۳۸۰۶	۱۹	۰	۰	۲۲۴	۳	۳۵۸۲	۱۶	۳۸۰۶	۱۹
ششتمد	۱۵۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱۵۰	۱	۱۵۰	۱
صالح اباد	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فریمان	۳۶۳۱	۱۷	۰	۰	۱۲	۱	۳۶۱۹	۱۶	۳۶۳۱	۱۷
فیروزه	۱۵۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱۵۰	۱	۱۵۰	۱
قوچان	۱۱۶۸۹	۵۹	۱۵۰	۱	۳۹۱	۱۰	۱۱۴۴۸	۵۰	۱۱۸۳۹	۶۰
کاشمر	۵۱۵۲۵	۴۹	۰	۰	۴۱۵۰۴	۱۵	۱۰۰۲۱	۳۴	۵۱۵۲۵	۴۹
کوهسرخ	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
کلات	۵۶۵	۳	۳۱۲	۳	۱۲	۱	۸۶۵	۵	۸۷۷	۶
گناباد	۵۶۲۳۰	۳۸	۲۲۲	۸	۵۰۷۱۲	۲۴	۵۷۴۰	۲۲	۵۶۴۵۲	۴۶
گلبهار	۱۲۷۳	۹	۰	۰	۰	۰	۱۲۷۳	۹	۱۲۷۳	۹
مشهد	۳۸۰۲۹۵	۱۱۹۳	۷۲۴۰	۵	۱۶۵۰۲۴	۲۱۸	۲۲۲۵۱۱	۹۸۰	۳۸۱۵۳۵	۱۱۹۸
مه ولات	۱۷۸۶	۱۲	۱۵۰	۱	۴۲	۲	۱۸۹۴	۱۱	۱۹۳۶	۱۳
نیشابور	۵۱۳۰۶	۲۱۰	۵۵۴۳	۷	۱۹۵۵۲	۴۹	۳۷۲۹۷	۱۶۸	۵۶۸۴۹	۲۱۷
استان	۷۵۷۱۷۹	۲۰۲۲	۶۴۷۹۵	۵۱	۴۳۵۸۵۳	۴۱۲	۳۸۶۱۲۱	۱۶۶۱	۸۲۱۹۷۴	۲۰۷۳

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

۱۶۳۹۰۸۴ مترمربع، وسعت اماکن ورزشی متعلق به سایر ارگان‌های دولتی در استان خراسان رضوی است که از این میزان ۹۸.۲۷ درصد در بخش شهری و تنها ۱.۷۳ درصد در بخش روستایی قرار دارد. همچنین ۶۵.۷۵ درصد وسعت اماکن ورزشی بخش خصوصی روباز و ۳۴.۲۵ درصد سرپوشیده می‌باشد. در جدول زیر تعداد و وسعت اماکن ورزشی روباز و سرپوشیده متعلق به سایر ارگان‌های دولتی به تفکیک شهرستانهای استان خراسان رضوی آورده شده است.

جدول ۱۶. تعداد و وسعت اماکن ورزشی سایر ارگان‌های دولتی در استان خراسان رضوی سال ۱۴۰۰

شهرستان	شهری		روستایی		روباز		سرپوشیده		جمع کل	
	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد
باخزر	۲۶۱۰	۳	۰	۰	۰	۰	۲۶۱۰	۳	۲۶۱۰	۳
بجستان	۳۵۸۰	۳	۰	۰	۱۱۴۴	۱	۲۴۳۶	۲	۳۵۸۰	۳
بردسکن	۱۹۷۳۴	۹	۰	۰	۱۶۰۷۴	۴	۳۶۶۰	۵	۱۹۷۳۴	۹
طرقبه شانديز	۹۰۳۰	۱۰	۰	۰	۱۰۰۰	۱	۸۰۳۰	۹	۹۰۳۰	۱۰

شهرستان	شهری		روستایی		رو باز		سرپوشیده		جمع کل	
	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)	تعداد	مساحت (مترمربع)
تایباد	۶	۴۳۸۴	۰	۰	۱	۹۲۴	۵	۳۴۶۰	۶	۴۳۸۴
تربت جام	۱۴	۲۱۱۷۵	۰	۰	۵	۱۲۷۴۰	۹	۸۴۳۵	۱۴	۲۱۱۷۵
تربت حیدریه	۲۷	۲۳۳۹۵	۰	۰	۴	۳۹۲۵	۲۳	۱۹۴۷۰	۲۷	۲۳۳۹۵
جغتای	۳	۶۶۷۳	۰	۰	۱	۵۰۰۰	۲	۱۶۷۳	۳	۶۶۷۳
جوین	۶	۱۳۰۵۹	۰	۰	۲	۱۰۸۰۰	۴	۲۲۵۹	۶	۱۳۰۵۹
چناران	۱۳	۳۲۹۶۶	۰	۰	۴	۲۶۲۶۴	۹	۶۷۰۲	۱۳	۳۲۹۶۶
خلیل آباد	۲	۱۵۰۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۵۰۰	۲	۱۵۰۰
خواف	۱۱	۲۱۷۱۵	۱	۱۳۵۰	۵	۱۸۲۹۵	۷	۴۷۷۰	۱۲	۲۳۰۶۵
خوشاب	۲	۱۵۵۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۵۵۰	۲	۱۵۵۰
داورزن	۲	۱۶۰۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۶۰۰	۲	۱۶۰۰
درگز	۱۳	۲۲۷۹۲	۰	۰	۲	۱۵۲۰۰	۱۱	۷۵۹۲	۱۳	۲۲۷۹۲
رشتخوار	۵	۱۰۹۷۹	۰	۰	۱	۷۵۰۰	۴	۳۴۷۹	۵	۱۰۹۷۹
زاوه	۳	۵۵۸۳	۰	۰	۱	۳۳۷۵	۲	۲۲۰۸	۳	۵۵۸۳
زبرخان	۱۱	۲۷۷۲۷	۳	۲۲۰۰	۷	۲۳۶۰۰	۷	۶۳۲۷	۱۴	۲۹۹۲۷
سبزوار	۳۲	۳۹۲۵۷	۰	۰	۶	۱۵۱۸۵	۲۶	۲۴۰۷۲	۳۲	۳۹۲۵۷
سرخس	۱۲	۲۵۵۴۳	۰	۰	۳	۱۵۷۵۰	۹	۹۷۹۳	۱۲	۲۵۵۴۳
ششتمد	۲	۱۷۹۲	۰	۰	۰	۰	۲	۱۷۹۲	۲	۱۷۹۲
صالح آباد	۳	۲۸۵۰	۰	۰	۰	۰	۳	۲۸۵۰	۳	۲۸۵۰
فریمان	۸	۱۷۳۱۹	۰	۰	۱	۱۰۶۱۴	۷	۶۷۰۵	۸	۱۷۳۱۹
فیروزه	۱	۶۰۰	۰	۰	۰	۰	۱	۶۰۰	۱	۶۰۰
قوچان	۱۴	۳۰۰۹۶	۰	۰	۳	۱۲۷۵۵	۱۱	۱۷۳۴۱	۱۴	۳۰۰۹۶
کاشمر	۱۶	۲۷۲۴۷	۰	۰	۶	۱۸۴۰۲	۱۰	۸۸۴۵	۱۶	۲۷۲۴۷
کوهسرخ	۱	۱۰۰۸	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰۸	۱	۱۰۰۸
کلات	۷	۴۲۸۲	۰	۰	۰	۰	۷	۴۲۸۲	۷	۴۲۸۲
گناباد	۲۳	۳۲۸۷۰	۰	۰	۷	۱۵۸۰۰	۱۶	۱۷۰۷۰	۲۳	۳۲۸۷۰
گلبهار	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مشهد	۵۳۳	۱۰۹۰۲۳۵	۲	۸۴۳۵	۲۵۶	۷۷۵۴۵۰	۲۷۹	۳۲۳۲۲۰	۵۳۵	۱۰۹۱۶۷۰
مه ولات	۴	۴۲۱۵	۰	۰	۰	۰	۴	۴۲۱۵	۴	۴۲۱۵
نیشابور	۶۴	۱۰۳۳۹۷	۱۶	۱۶۳۳۶	۲۶	۶۷۹۵۶	۵۴	۵۱۷۷۷	۸۰	۱۱۹۷۳۳
استان	۸۶۳	۱۶۱۰۷۶۳	۲۲	۲۸۳۲۱	۳۴۷	۱۰۷۷۷۵۳	۵۳۸	۵۶۱۳۳۱	۸۸۵	۱۶۳۹۰۸۴

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

شهرستان مشهد با ۱۲۲ فضای ورزشی (۱۳/۸۸ درصد) بیشترین و شهرستان فیروزه با ۹ فضای ورزش (۱/۰۲ درصد) کمترین تعداد امکان ورزشی را در استان خراسان رضوی دارا می باشند.

جدول ۱۷. تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت سال ۱۳۹۹

نام شهرستان	تعداد اماکن ورزشی							درصد
	استادیوم ورزشی	استخر	پیست	زمین ورزشی	زورخانه	سالن ورزشی	مجموع	
باخرز	۱	۰	۰	۱۷	۰	۳	۲۱	۲.۳۹
بجستان	۱	۱	۲	۱۳	۱	۴	۲۲	۲.۵۰
بردسکن	۰	۱	۱	۲۸	۱	۶	۳۷	۴.۲۱
طرقبه شاندیز	۰	۰	۴	۷	۲	۷	۲۰	۲.۲۸
تایباد	۱	۲	۱	۱۵	۰	۶	۲۵	۲.۸۴
ترت جام	۲	۲	۰	۱۶	۱	۱۴	۳۵	۳.۹۸
ترت حیدریه	۱	۲	۱	۳۶	۱	۱۴	۵۵	۶.۲۶
جغتای	۱	۰	۰	۲۷	۰	۴	۳۲	۳.۶۴
جوین	۰	۰	۱	۱۵	۰	۲	۱۸	۲.۰۵
چناران	۰	۰	۰	۱۳	۰	۱۴	۲۷	۳.۰۷
خلیل آباد	۱	۱	۰	۸	۱	۵	۱۶	۱.۸۲
خواف	۱	۱	۰	۲۱	۱	۱۰	۳۴	۳.۸۷
خوشاب	۰	۰	۰	۱۸	۰	۷	۲۵	۲.۸۴
داورزن ^۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
درگز	۱	۱	۱	۱۲	۱	۱۰	۲۶	۲.۹۶
رشتخوار	۱	۰	۰	۵	۰	۵	۱۱	۱.۲۵
زاوه	۰	۰	۱	۶	۱	۴	۱۲	۱.۳۷
زبرخان ^۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
سبزوار	۲	۲	۱	۱۷	۱	۱۵	۳۸	۴.۳۲
سرخس	۱	۱	۰	۱۰	۱	۱۱	۲۴	۲.۷۳
ششتمد ^۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
صالح آباد ^۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
فریمان	۱	۰	۱	۱۰	۰	۱۰	۲۲	۲.۵۰

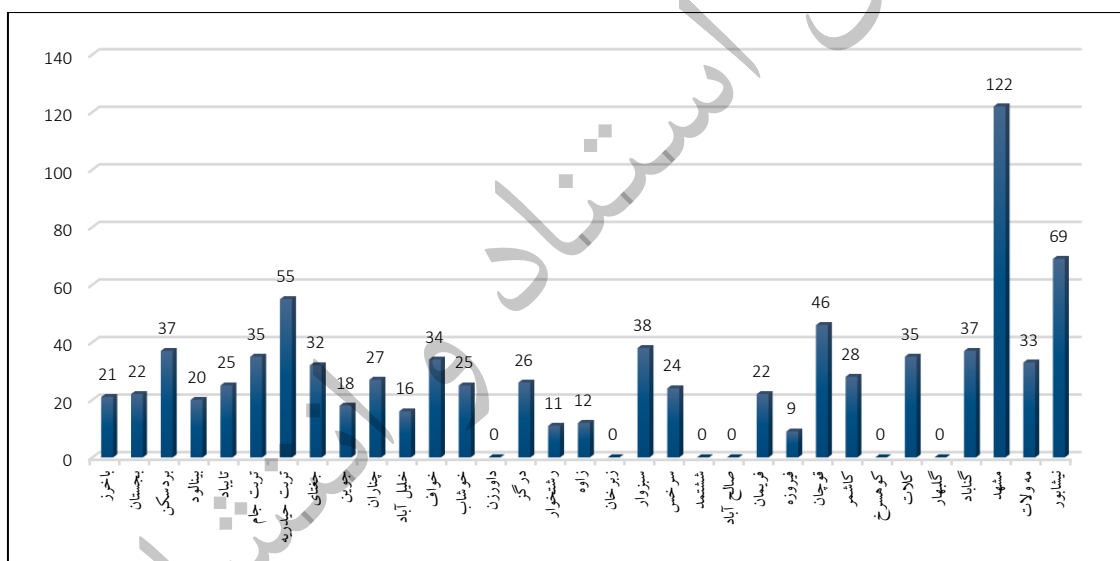
۱- اطلاعات شهرستان داورزن و ششتمد با سبزوار لحاظ شده است.

۲- اطلاعات شهرستان زبرخان یا نیشابور لحاظ شده است.

۳- اطلاعات شهرستان صالح آباد با تربت جام لحاظ شده است.

نام شهرستان	تعداد اماکن ورزشی							درصد
	استادیوم ورزشی	استخر	پیست	زمین ورزشی	زورخانه	سالن ورزشی	مجموع	
فیروزه	۰	۰	۰	۶	۰	۳	۹	۱.۰۲
قوچان	۲	۱	۰	۲۶	۱	۱۶	۴۶	۵.۲۳
کاشمر	۱	۱	۰	۱۸	۱	۷	۲۸	۳.۱۹
کوهسرخ ^۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
کلات	۱	۰	۰	۲۹	۰	۵	۳۵	۳.۹۸
گلپهزار ^۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
گناباد	۲	۱	۰	۱۹	۳	۱۲	۳۷	۴.۲۱
مشهد	۰	۸	۳	۴۵	۴	۶۲	۱۲۲	۱۳.۸۸
مه ولات	۴	۱	۰	۲۳	۱	۴	۳۳	۳.۷۵
نیشابور	۲	۰	۲	۴۳	۱	۲۱	۶۹	۷.۸۵

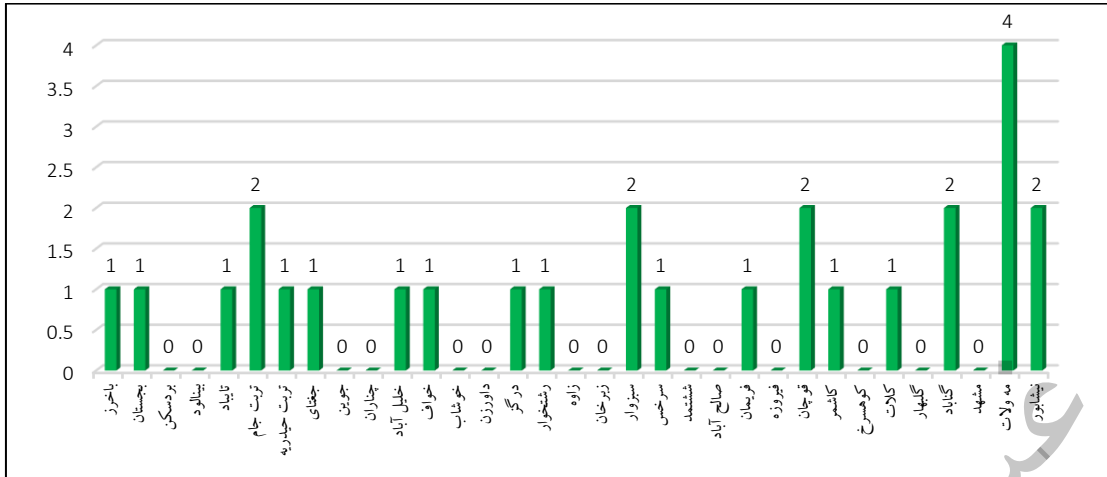
منبع: <https://dash.msy.gov.ir>

شکل ۲۳. تعداد اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

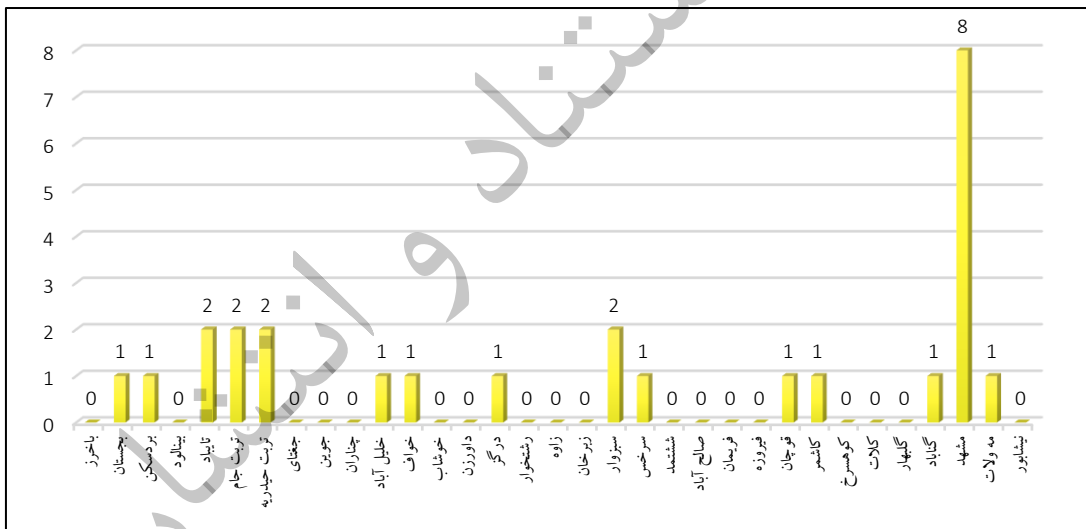
تعداد ۲۷ استادیوم ورزشی در استان خراسان رضوی قرار دارد که ۳/۰۷ درصد از اماکن ورزشی این استان را شامل می‌شوند. بیشترین تعداد استادیوم ورزشی مربوط به شهرستان مه ولات (۱۴/۸ درصد) است. همچنین تعداد ۸ شهرستان (۲۴/۲ درصد) فاقد استادیوم ورزشی می‌باشند.

۱- اطلاعات شهرستان کوهسرخ با کاشمر لحاظ شده است.
 ۲- اطلاعات شهرستان گلپهزار با چناران لحاظ شده است.

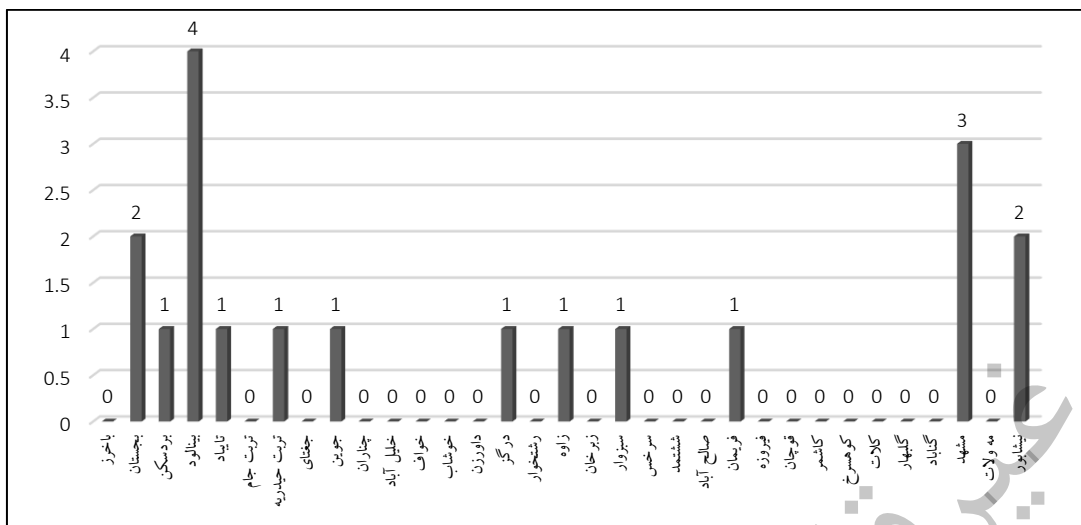
شکل ۲۴. تعداد استادبوم ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

تعداد ۲۶ استخر در استان خراسان رضوی قرار دارد که ۲/۹۶ درصد از اماکن ورزشی این استان را شامل می شوند. بیشترین تعداد استخر مربوط به شهرستان مشهد (۳۰/۷ درصد) است. همچنین تعداد ۱۲ شهرستان فاقد استخر می باشند. (۳۶/۴ درصد)

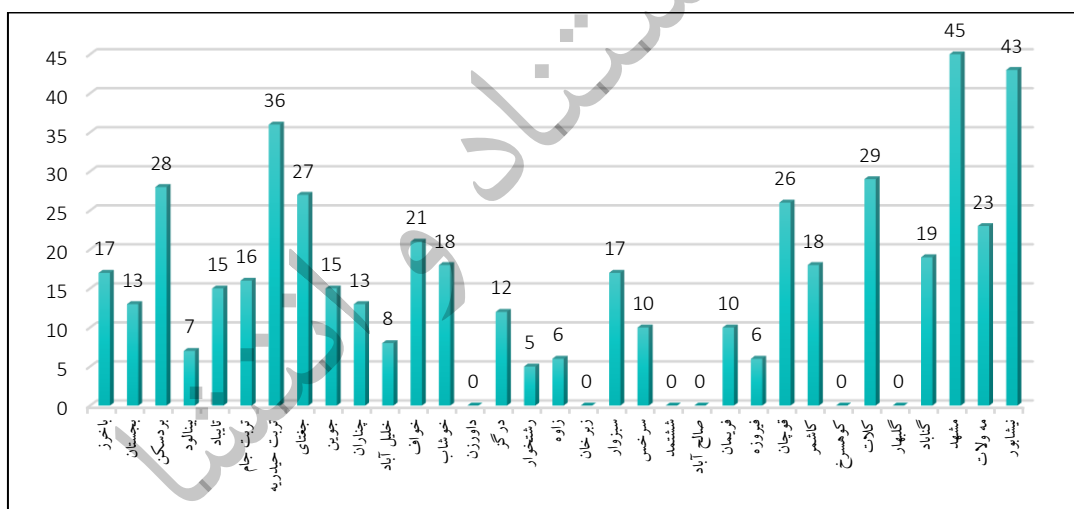
شکل ۲۵. تعداد استخر در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

تعداد ۱۹ پیست در استان خراسان رضوی قرار دارد که ۲/۱۶ درصد از اماکن ورزشی این استان را شامل می شوند. بیشترین تعداد پیست مربوط به شهرستان طرنبه شانديز (۲۱/۰۵ درصد) است. همچنین تعداد ۱۵ شهرستان فاقد پیست می باشند. (۴۵/۵ درصد)

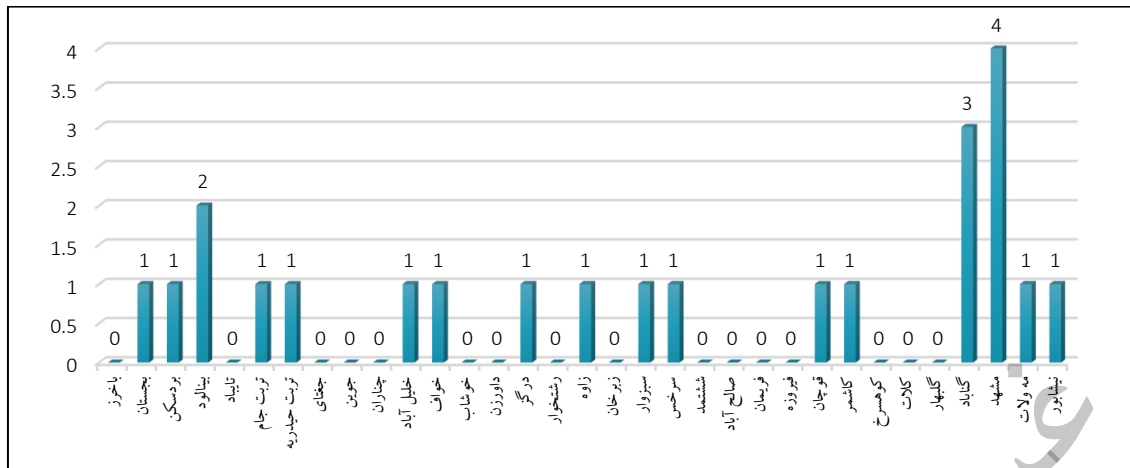
شکل ۲۶. تعداد پیست در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

تعداد ۵۰۳ زمین ورزشی در استان خراسان رضوی قرار دارد که ۵۷/۲۲ درصد از اماکن ورزشی این استان را شامل می شوند. بیشترین تعداد زمین ورزشی مربوط به شهرستان مشهد (۸/۹۴ درصد) است.

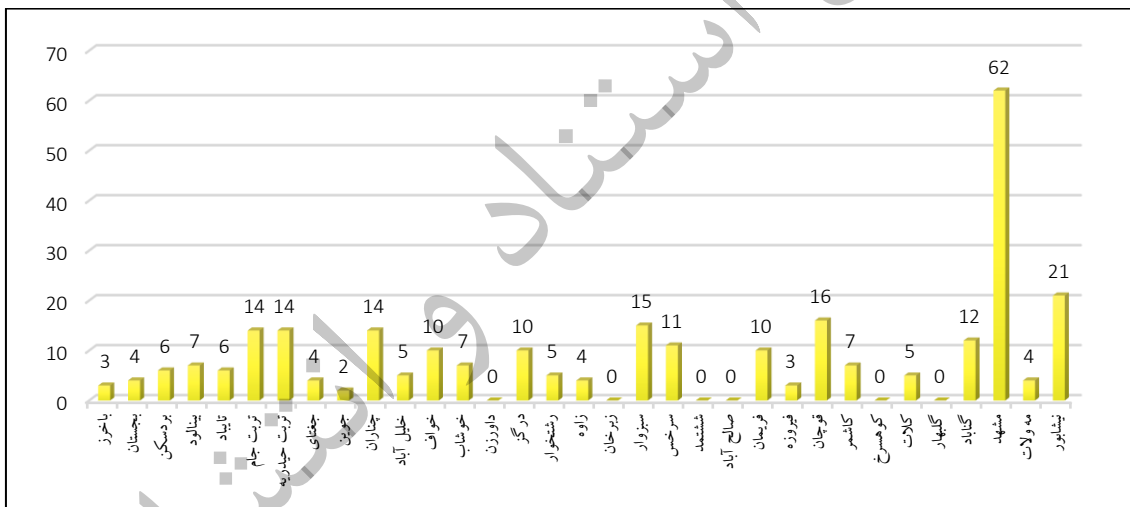
شکل ۲۷. تعداد زمین ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

تعداد ۲۳ زورخانه در استان خراسان رضوی قرار دارد که ۲/۶۲ درصد از اماکن ورزشی این استان را شامل می شوند. بیشترین تعداد زورخانه مربوط به شهرستان مشهد (۱۷/۳ درصد) است. همچنین تعداد ۱۰ شهرستان (۳۰/۳ درصد) فاقد زورخانه می باشند.

شکل ۲۸. تعداد زورخانه در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

تعداد ۲۸۱ سالن ورزشی در استان خراسان رضوی قرار دارد که ۳۱/۹۷ درصد از اماکن ورزشی این استان را شامل می شوند. بیشترین تعداد سالن ورزشی مربوط به شهرستان مشهد (۲۲/۰۶ درصد) است.

شکل ۲۹. تعداد سالن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

○ تحلیل روندها در زمینه توزیع جغرافیایی امکانات و خدمات بخش تربیت بدنی بر اساس نوع مالکیت

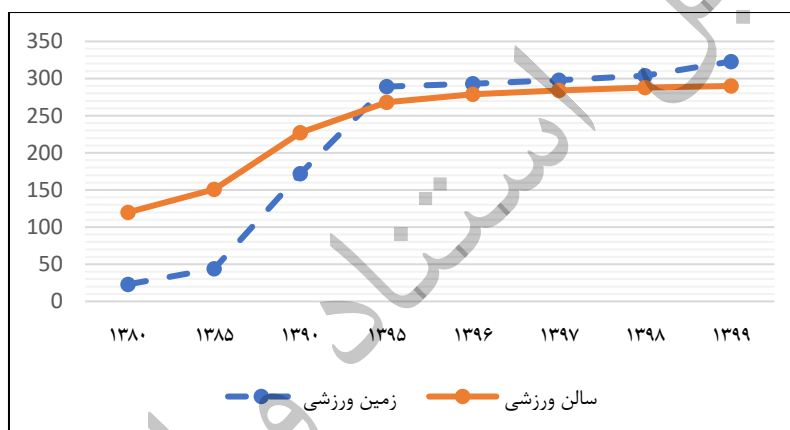
در سال ۱۳۸۰ تعداد ۲۳ زمین ورزشی در استان خراسان رضوی فعال بوده که این تعداد در سال ۱۴۰۰ به ۵۰۳ زمین رسیده است. تعداد سالن ورزشی از ۱۲۰ سالن در سال ۸۰ به ۲۸۱ سالن در سال ۱۴۰۰، تعداد میدان از ۲۸ تا به ۴۲ میدان، استخر از ۲ به ۲۵ استخر، پیست از ۶ به ۲۰ پیست، زورخانه از ۱۱ به ۲۳ زورخانه و استادیوم ورزشی در سال ۱۳۸۰ در استان خراسان رضوی وجود نداشته که در سال ۱۴۰۰ این استان دارای ۲۷ استادیوم ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان می باشد.

جدول ۱۸. تعداد اماکن ورزشی (اداره ورزش و جوانان) استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت طی سال های

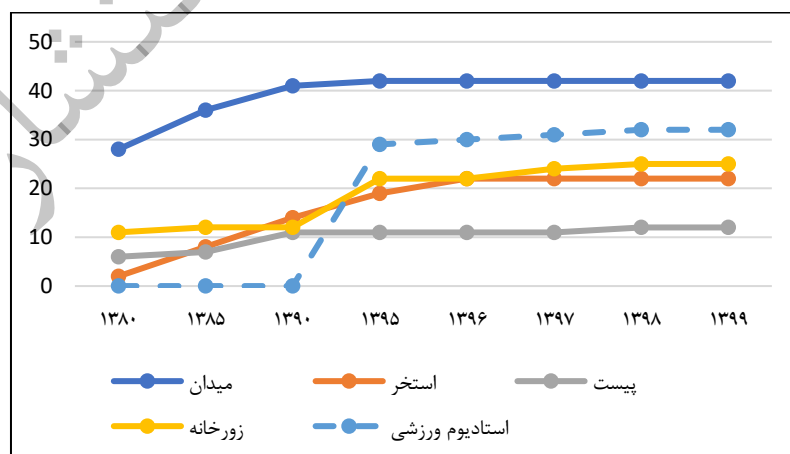
۱۳۸۰-۱۳۹۹

سال	زمین ورزشی	سالن ورزشی	میدان	استخر	پیست	زورخانه	استادیوم ورزشی
۱۳۸۰	۲۳	۱۲۰	۲۸	۲	۶	۱۱	.
۱۳۸۵	۴۴	۱۵۱	۳۶	۸	۷	۱۲	.
۱۳۹۰	۱۷۲	۲۲۷	۴۱	۱۴	۱۱	۱۲	.
۱۳۹۵	۲۸۹	۲۶۸	۴۲	۱۹	۱۱	۲۲	۲۹
۱۳۹۶	۲۹۳	۲۷۹	۴۲	۲۲	۱۱	۲۲	۳۰
۱۳۹۷	۲۹۸	۲۸۴	۴۲	۲۲	۱۱	۲۴	۳۱
۱۳۹۸	۳۰۴	۲۸۸	۴۲	۲۲	۱۲	۲۵	۳۲
۱۳۹۹	۳۲۳	۲۹۰	۴۲	۲۲	۱۲	۲۵	۳۲

مأخذ- اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۳۹۹

شکل ۳۰. تعداد سالن و زمین ورزشی در استان خراسان رضوی طی سال های ۱۳۸۰-۱۴۰۰

شکل ۳۱. تعداد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت طی سال های ۱۳۸۰-۱۴۰۰

○ بررسی و تحلیل بخش تربیت بدنی براساس شاخص های عملکردی

● هیأت های ورزشی فعال

استان خراسان رضوی دارای ۱۷ هیأت فعال استانی و ۴۷۹ هیأت فعال شهرستانی است. انجمن های ورزشی با ۲۲ هیأت بیشترین هیأت های فعال استانی و کشتی و والیبال با ۲۹ هیأت بیشترین هیأت های فعال شهرستانی را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۱۹. تعداد هیأت های ورزشی فعال در استان خراسان رضوی و شهرستان ها

نام هیأت	هیأت فعال استان	تعداد هیأت فعال شهرستان
کشتی استان خراسان رضوی	۱	۲۹
تیراندازی	۱	۶
شنای خراسان رضوی	۱	۱۱
وزنه برداری	۱	۱۱
تکواندو	۱	۲۲
بوکس استان خراسان رضوی	-	۱۵
ووشو	۱	۱۰
نجات غریق	۱	۱۱
گلف	-	۱
رزمی	-	-
دوومیدانی	-	-
بدمینتون	۱	۷
هندبال	-	۱۷
دوچرخه سواری	۱	۲۲
بسکتبال	-	۱۳
نابینایان و کم بینایان	-	۶
اسکیت	-	۲۰
هیئت کوه نوردی و صعودهای ورزشی استان خراسان رضوی	۱	۲۶
قایقرانی	-	۴
والیبال	-	۲۹
جانبازان و معلولین	-	۱۸
تیر اندازی با کمان	۱	۵
اسکی	۱	۵
ناشنوایان	-	۸

نام هیات	هیات فعال استان	تعداد هیات فعال شهرستان
انجمن های ورزشی	۱	۲۷
بدنسازی و پرورش اندام خراسان رضوی	۱	۲۵
سوارکاری	-	۱۵
اسکواش	۱	۶
هیات فوتبال خراسان رضوی	۱	۲۶
هیات کونگ فو و هنرهای رزمی	۱	۲۶
اتومبیل رانی	-	۱۶
بیماران خاص و پیونداعضاء	-	۸
جودو	-	-
سه گانه	-	-
شمشیربازی	-	-
ژیمناستیک	-	۲۲
تنیس روی میز	-	۱۲
جمع کل	۱۷	۴۷۹

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی

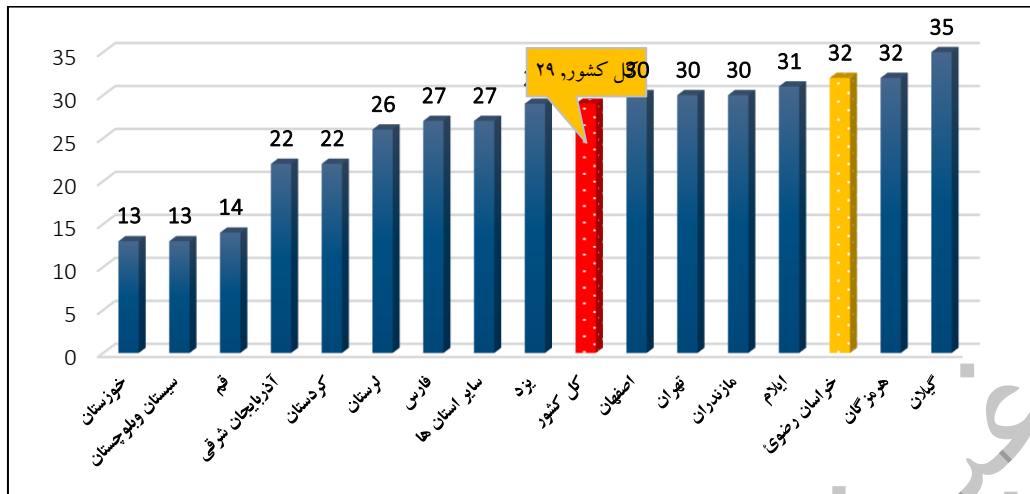
سرانه روزانه ورزش در افراد ورزش کرده در کشور ۲۹ دقیقه و برای تمامی افراد ۱۳ دقیقه می باشد.

جدول ۲۰. سرانه زمان انجام ورزش افراد ۱۵ ساله و بیشتر ورزش کرده در هر روز سال ۱۳۹۹

دقیقه	شرح
۲۹ دقیقه	سرانه روزانه ورزش افراد ورزش کرده
۱۳ دقیقه	سرانه روزانه ورزش هر فرد

منبع: مرکز آمار ایران، نتایج آمارگیری از فرهنگ رفتاری خانوار-۱۳۹۹

سرانه زمان انجام ورزش در افراد ۱۵ ساله و بیشتر ورزش کرده در استان خراسان رضوی ۳۲ دقیقه می باشد که این میزان ۳ دقیقه بیشتر از سرانه کل کشور می باشد. همچنین سرانه زمان انجام ورزش در استان نسبت به سایر استان های کشور (بالتر از سرانه انجام ورزش ۲۸ استان کشور) مطلوب تر می باشد.

شکل ۳۲. سرانه زمان انجام ورزش افراد ۱۵ ساله و بیشتر ورزش کرده استان های منتخب و سایر استان ها در هر روز سال ۱۳۹۶ (بر حسب دقیقه)

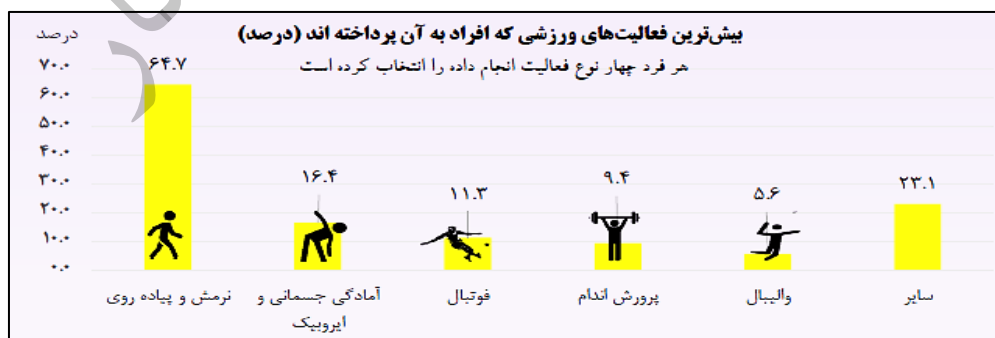
۴۶/۵ درصد از افراد ۱۵ ساله و بیشتر در کشور ورزش می کنند و ۵۳/۵ درصد از افراد ورزش نمی کنند.

جدول ۲۱. وضعیت فعالیت های ورزشی افراد ۱۵ ساله و بیشتر سال ۱۳۹۹

وضعیت انجام ورزش	درصد
درصد افرادی که ورزش می کنند	۴۶/۵
درصد افرادی که ورزش نمی کنند	۵۳/۵

منبع: مرکز آمار ایران، نتایج آمارگیری از فرهنگ رفتاری خانوار-۱۳۹۹

نرمش و پیاده روی با ۶۴/۷ درصد بیشترین فعالیت ورزشی در کشور بوده که افراد به آن پرداخته اند. همچنین آمادگی جسمانی و ایروبیک با ۱۶/۴ درصد، فوتبال با ۱۱/۳ درصد، پرورش اندام با ۹/۴ درصد و والیبال با ۵/۶ درصد فعالیت های ورزشی بوده اند که افراد نسبت به سایر فعالیت های ورزشی در کشور به آنها پرداخته اند.

شکل ۳۳. درصد بیشترین فعالیت های ورزشی انجام شده در کشور سال ۱۳۹۹

متوسط هزینه ورزش خانوار در استان خراسان رضوی در ماه ۳۰۰۰۰۰۰ ریال در سال ۱۳۹۶ بوده است که این میزان از متوسط کل کشور (۴۰۰۰۰۰۰ ریال) پایین تر است.

شکل ۳۴. متوسط هزینه ورزش خانوارهای استان‌های منتخب و سایر استان‌ها در ماه سال ۱۳۹۶ (بر حسب ریال)

○ بررسی جایگاه ورزش قهرمانی در سطح ملی

● رویدادهای بین‌المللی

بر اساس اطلاعات عملکرد ورزشی در عناوین کسب شده در رویدادهای بین‌المللی در بخش ورزشی، استان خراسان رضوی یک مقام اول در رده بزرگسالان و در بخش آقایان، یک مقام اول در رده بزرگسالان و در بخش بانوان، یک مقام سوم در رده جوانان و در بخش بانوان و دو مقام دوم در رده بزرگسالان و در بخش بانوان کسب نموده است.

جدول ۲۲. عناوین کسب شده در رویدادهای بین‌المللی

هیات ورزشی	مسابقات	آقایان						بانوان									
		نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			نوجوانان		جوانان		بزرگسالان		
		مقام اول	مقام دوم	مقام سوم	مقام اول	مقام دوم	مقام سوم	مقام اول	مقام دوم	مقام سوم	مقام اول	مقام دوم	مقام سوم	مقام اول	مقام دوم	مقام سوم	
تکراندو	قهرمانی جهان	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

بانوان									آقایان									مسابقات	هیات ورزشی
بزرگسالان			جوانان			نوجوانان			بزرگسالان			جوانان			نوجوانان				
مقام سوم	مقام دوم	مقام اول	مقام سوم	مقام دوم	مقام اول	مقام سوم	مقام دوم	مقام اول	مقام سوم	مقام دوم	مقام اول	مقام سوم	مقام دوم	مقام اول	مقام سوم	مقام دوم	مقام اول		
*	-	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	تکواندو	ناشنوایان
*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	گراته	ناشنوایان
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*	-	-	-	-	-	-	مسابقات جهانی دارت	هیات انجمن های ورزشی

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

• لیگ های کشوری

بر اساس اطلاعات عملکرد ورزشی در عناوین کسب شده در لیگ های کشوری در بخش ورزشی، استان خراسان رضوی در بخش آقایان، چهار مقام اول در رده نوجوانان، پنج مقام دوم در رده نوجوانان، چهار مقام سوم در رده نوجوانان، سه مقام اول در رده جوانان، پنج مقام دوم در رده جوانان، چهار مقام سوم در رده جوانان، چهار مقام اول در رده بزرگسالان، سه مقام دوم در رده بزرگسالان، چهار مقام سوم در رده بزرگسالان را کسب نموده است. همچنین در بخش بانوان، دو مقام اول در رده نوجوانان، دو مقام دوم در رده نوجوانان، دو مقام سوم در رده نوجوانان، شش مقام اول در رده جوانان، دو مقام دوم در رده جوانان، سه مقام سوم در رده جوانان، شش مقام اول در رده بزرگسالان، سه مقام دوم در رده بزرگسالان و چهار مقام سوم در رده بزرگسالان را کسب نموده است.

جدول ۲۳. عناوین کسب شده در لیگ های کشوری

رشته ورزشی	آقایان									بانوان									
	نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			
	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	
تکواندو تیمی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تکواندو انفرادی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
بدمینتون تونس مسیر شرق	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
هندبال	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
هندبال	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
لیگ کوهستان - نیک بایک دوچرخه سواری	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

رشته ورزشی	آقایان									بانوان									
	نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			
	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	
لیگ سرعت- اسمان ای- دوچرخه سواری	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
لیگ سرعت- اسمان ای- دوچرخه سواری	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
لیگ کوهستان- خط پایان- دوچرخه سواری	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
لیگ سرعت	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

رشته ورزشی	آقایان									بانوان									
	نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			
	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	
لیگ استقامت- نیشابور الف-دوچرخه سواری	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
بسکتبال	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تیراندازی و باکمان	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
رولر اسکی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ناشنوایان	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
انجمن های ورزشی-دات	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

رشته ورزشی	آقایان									بانوان									
	نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			نوجوانان			جوانان			بزرگسالان			
	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	اول	دوم	سوم	
فوتسال	۱	۲	۲	۱	۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
هیات کونگ فو و هنرهای رزمی	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
جودو	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ایرو-ژیمناستیک	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

• مسابقات قهرمانی استان

بر اساس اطلاعات عملکرد ورزشی در برگزاری مسابقات قهرمانی استان در بخش ورزشی، استان خراسان رضوی در بخش آقایان، ۱۳۱ مسابقه در رده نوجوانان، ۱۸۴ مسابقه در رده جوانان و ۱۶۰ مسابقه در رده بزرگسالان برگزار نموده است. همچنین در بخش بانوان، ۲۳ مسابقه در رده نوجوانان، ۲۴ مسابقه در رده جوانان و ۲۸ مسابقه را در رده بزرگسالان برگزار نموده است.

جدول ۲۴. برگزاری مسابقات قهرمانی استان

بانوان			آقایان			رشته ورزشی	هیات ورزشی
بزرگسالان	جوانان	نوجوانان	بزرگسالان	جوانان	نوجوانان		
۱	۱	-	۱	۱	-	شنا	هیات شنای
۱	۱	-	۱	۱	-	وزنه برداری	وزنه برداری
۴	۴	۴	۴	۴	۴	تکواندو	تکواندو
-	-	-	-	-	-	-	نجات غریق
-	-	-	۱	-	-	مینی گلف	گلف
-	-	-	-	-	-	-	رزمی
-	-	-	-	-	-	-	دوومیدانی
۱	۱	۱	۱	۱	۱	بدمینتون	بدمینتون
-	-	-	-	-	-	-	هندبال
-	-	-	۱	۱	۱	قهرمانی استان تایم تریل-مشهد	دوچرخه سواری
-	-	-	۱	۱	۱	قهرمانی استان کراس کانتری- بوستان خورشید	دوچرخه سواری
-	-	-	۱	۱	۱	قهرمانی استان سرعت- مجموعه ثامن	دوچرخه سواری
۱	۱	۱	۱	۱	۱	آلپاین	اسکیت
۱	۱	۱	۱	۱	۱	سرعت	اسکیت
۱	۱	۱	۱	۱	۱	لید / بولدرینگ	هیئت کوه نوردی
-	-	-	۱	-	-	ورزشهای الکترونیک	جانبازان و معلولین
۱	-	-	۱	-	-	بسکتبال باویلچر	جانبازان و معلولین
-	-	-	۱	-	-	والیبال نشسته	جانبازان و معلولین
-	-	-	-	۱	-	وزنه برداری	جانبازان و معلولین
۱	-	-	-	۱	-	دوومیدانی	جانبازان و معلولین
۱	۱	۱	۱	۱	۱	اسکی آلپاین	هیات اسکی
-	-	-	-	-	-	-	ناشنوایان
-	۱	-	-	-	-	سپک تاکرا	هیات انجمن های ورزشی

بانوان			آقایان			رشته ورزشی	هیات ورزشی
بزرگسالان	جوانان	نوجوانان	بزرگسالان	جوانان	نوجوانان		
۱	۱	۱	۱	۱	۱	دارت	هیات انجمن های ورزشی
۱	-	-	۱	-	-	راگی	هیات انجمن های ورزشی
-	-	-	۱	۱	۱	مسابقات بدنسازی و پرورش اندام	بدنسازی و پرورش اندام خراسان رضوی
-	-	-	۱	۱	۱	مسابقات پرس سینه	بدنسازی و پرورش اندام
۱	-	۱	۱	-	۱	پرش باالسب	سوارکاری
-	-	-	-	-	-	-	اسکواش
۱	۱	۱	۳	۶	۶	فوتبال	هیات فوتبال
۱	۱	۱	۱۲۵	۱۵۰	۱۰۰	فوتسال	فوتبال
۹	۸	۹	۸	۸	۷	کونگ فو	هیات کونگ فو
۱	-	-	۱	-	-	موتورکراس	اتومبیل رانی
-	۱	۱	-	۱	۱	جودو	جودو
-	-	-	-	-	۱	هنری	ژیمناستیک

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

استان خراسان رضوی در رتبه بندی استان ها در ابعاد مختلف توسعه ورزش قهرمانی کشور در بعد منابع انسانی رتبه ۲۸، در بعد منابع مالی رتبه ۸، در بعد زیرساخت ها رتبه ۱۰، در بعد موفقیت ها رتبه ۷، در بعد توان رقابتی رتبه ۱۶، در بعد میزبانی رتبه ۷ و در بعد آموزش رتبه ۲۸ را در میان استان های کشور به خود اختصاص داده است.

جدول ۲۵. رتبه بندی استان ها در ابعاد مختلف توسعه ورزش قهرمانی

آموزش	میزبانی	توان رقابتی	موفقیت ها	زیرساخت ها	منابع مالی	منابع انسانی	استان
۲۳	۲۲	۱۱	۱۷	۱۱	۲۷	۲۶	آذربایجان شرقی
۲۶	۵	۲۱	۲۹	۱۸	۲۶	۲۹	آذربایجان غربی
۱۰	۴	۸	۲۸	۸	۲۱	۱۴	اردبیل
۱۶	۲	۳	۱۳	۷	۱۹	۱۹	اصفهان
۹	۲۴	۷	۲۵	۳	۵	۷	ایلام
۸	۲۱	۵	۱۶	۴	۱	۶	بوشهر
۷	۱	۱	۱	۲۴	۳۰	۲۷	تهران

آموزش	میزبانی	توان رقابتی	موفقیت ها	زیرساخت ها	منابع مالی	منابع انسانی	استان
۲۷	۲۳	۱۸	۲۳	۱۲	۱۴	۱۵	چهارمحال و بختیاری
۲۲	۳۰	۹	۶	۲	۳	۱۷	خراسان جنوبی
۲۸	۷	۱۶	۷	۱۰	۸	۲۸	خراسان رضوی
۲۹	۲۶	۲۰	۸	۲۱	۱۶	۳۰	خراسان شمالی
۱۵	۱۱	۱۵	۵	۱۱	۲۲	۱۶	خوزستان
۲۴	۸	۲	۲۴	۲۶	۴	۱۱	زنجان
۱۳	۱۲	۱۲	۲۲	۱	۱۳	۱	سمنان
۱۸	۲۸	۲۲	۲۰	۲۷	۲۳	۲۵	سیستان و بلوچستان
۱	۱۰	۶	۱۴	۱۵	۲۰	۲۱	فارس
۳۰	۳	۱۴	۱۵	۲۹	۱۰	۱۳	قزوین
۱۲	۲۹	۴	۳۰	۱۹	۲۸	۹	قم
۱۱	۱۳	۱۹	۲۷	۱۷	۱۲	۲۴	کردستان
۱۴	۱۹	۱۰	۹	۳۰	۲۹	۱۸	کرمان
۵	۲۷	۲۷	۱۱	۲۲	۲۵	۲۳	کرمانشاه
۲	۲۵	۱۷	۱۲	۵	۶	۲۰	کهگیلویه و بویراحمد
۲۵	۶	۲۶	۲۱	۲۵	۱۷	۱۰	گلستان
۲۱	۱۸	۲۸	۱۰	۱۳	۱۸	۸	گیلان
۱۷	۲۰	۲۴	۱۸	۲۸	۲۴	۲	لرستان
۲۰	۹	۳۰	۱۹	۹	۷	۳	مازندران
۴	۱۷	۲۹	۲۶	۱۶	۹	۴	مرکزی
۶	۱۶	۲۳	۳	۲۰	۱۵	۲۲	هرمزگان
۱۹	۱۴	۲۵	۲	۲۳	۲	۵	همدان
۳	۱۵	۱۳	۴	۶	۱۱	۱۲	یزد

منبع: رضائی نژاد و همکاران، ۱۳۹۷

جایگاه استان خراسان رضوی در سه رشته ورزشی منتخب مدال آور کبده، ووشو و کاراته در کشور به ترتیب ۱۱، ۵ و ۱۲ است که در بخش مدال قهرمانی جهان و در رشته کبده دارای یک مدال و در ووشو نیز دارای یک مدال می باشد. تعداد مدال های بازی های آسیایی در رشته ووشو، یک مدال و در رشته کاراته دارای ۲ مدال است. همچنین در رشته ووشو دارای یک عضو تیم ملی است.

جدول ۲۶. بررسی جایگاه استان خراسان رضوی در سه رشته ورزشی منتخب مدال آور

رشته ورزشی	فضای ورزشی	تعداد ورزشکار	تعداد مربی	تعداد داور	مدال قهرمانی جهان	مدال های بازی های آسیایی	دعوت به تیم ملی	عضو تیم ملی	سهمیه المپیک	باشگاه لیگ برتر	جایگاه در کشور
کبده	۸۶۶۳	۱۱۰۲	۱۲۰	۶۳	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۱۱
ووشو		۱۲۵۴	۲۳۵	۹۸	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۵
کاراته		۱۴۵۸	۱۴۷	۱۰۲	۰	۲	۱	۰	۰	۰	۱۲

منبع: آمراه و همکاران، ۱۳۹۹

○ ارزیابی توانایی ها و محدودیت ها در بخش تربیت بدنی (مقایسه شاخص ها)

براساس بررسی های صورت گرفته در حوزه امکانات ورزشی تعداد ۱۳۲۸ اماکن ورزشی روباز و ۲۵۳۳ اماکن ورزشی سرپوشیده با وسعتی بالغ بر ۴۷۴۷۶۰۳ مترمربع در کل استان موجود می باشد.

براساس اطلاعات موجود با رویکرد کمی در محیط نزدیک در بخش نیروی انسانی بخش ورزش، تعداد مربیان فعال ۱۰۴۵۲ نفر، تعداد کل داوران فعال ۸۳۰۵ نفر و ورزشکار سازمان یافته ۱۵۲۷۰۳ نفر می باشد.

شهرستان نیشابور بر اساس شاخص های تربیت بدنی شامل (تعداد ورزشکاران فعال (سازمان نیافته)، تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)، تعداد مربی، تعداد داور، تعداد و وسعت اماکن ورزشی، سرانه ورزش و تعداد بیمه ورزشی صادره در استان خراسان رضوی با میانگین رتبه ۴ در جایگاه نخست قرار دارد. شهرستان های مشهد و تربت حیدریه به ترتیب با میانگین رتبه ۴.۵ و ۵.۸۷۵ در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. همچنین شهرستان های صالح آباد، کوهسرخ و ششتمد به ترتیب با میانگین رتبه ۲۸.۶۲۵، ۲۸.۱۲۵ و ۲۷.۳۷۵ در رتبه های آخر در استان خراسان رضوی قرار گرفته اند.

جدول ۲۷. بررسی شاخص های تربیت بدنی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان ۱۳۹۸

شهرستان	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان نیافته)	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)	تعداد مربی	تعداد داور	اماکن ورزشی		تعداد بیمه ورزشی صادره
					تعداد	وسعت (مترمربع)	
باخرز	۱۹۲۰	۵۳۴	۱۷	۱۲	۲۸	۳۷۸۵۲	۰.۶۹۳
بجستان	۷۰۰۰	۱۱۸۲	۱۱۵	۵۲	۲۶	۵۵۴۶۴	۱.۷۷۷
بردسکن	۹۱۰۰	۹۷۷	۲۰۰	۲۷۰	۵۵	۱۲۷۳۰۳	۱.۶۸۳
طرقبه شانديز	۵۵۰۰	۱۸۱۴	۲۱	۶۰	۷۲	۱۷۵۷۹۶	۲.۵۲۴
تایباد	۷۰۰۰	۲۱۱۰	۸۲	۸۰	۵۷	۱۰۵۷۵۴	۰.۹۰۰

تعداد بیمه ورزشی صادره	سرانه ورزشی	اماکن ورزشی		تعداد داور	تعداد مربی	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان نیافته)	شهرستان
		وسعت (مترمربع)	تعداد					
۲۰۷۰	۰.۵۴۳	۱۲۱۸۴۳	۸۸	۱۷۵	۴۱۲	۳۷۸۲	۲۴۰۰۰	تربت جام
۳۰۷۵	۰.۷۱۸	۱۶۱۳۰۱	۱۷۴	۴۰۰	۵۵۰	۶۸۳۶	۵۷۲۰۰	تربت حیدریه
۵۴۱	۱.۹۸۱	۹۷۴۱۱	۴۱	۳۰	۳۲	۱۲۳۵	۱۸۲۵۰	جغتای
۳۳۲	۱.۴۴۸	۷۸۸۸۰	۳۰	۲	۷	۷۱۲	۲۶۵۰	جوین
۹۵۰	۱.۳۰۳	۱۱۵۵۹۳	۵۹	۶۲	۱۳۰	۲۸۲۲	۱۱۴۵۰	چناران
۶۳۲	۱.۳۶۹	۷۰۷۷۰	۲۴	۷۵	۱۱۵	۹۶۲	۳۰۰۰	خلیل آباد
۹۵۵	۰.۷۴۳	۱۰۳۲۱۵	۶۰	۷۵	۱۶۰	۲۳۲۸	۱۴۰۰۰	خواف
۳۹۲	۱.۴۸۱	۵۵۰۷۳	۳۰	۱۳	۹	۷۱۶	۲۱۴۰	خوشاب
۰	۱.۸۸۵	۴۱۲۹۵	۱۴	۰	۰	۰	۰	داورزن
۵۶۳	۱.۱۴۸	۸۳۰۳۷	۵۵	۱۳	۱۰	۱۲۴۴	۱۱۲۰۰	درگز
۲۳۲	۰.۹۸۱	۵۹۵۴۰	۲۰	۷۵	۱۰۰	۵۴۲	۳۳۰۰	رشتخوار
۷۶۲	۰.۴۲۵	۲۸۷۹۷	۲۳	۲۱	۴۰	۱۰۰۰۸	۳۵۰۰	زاوه
۰	۱.۸۸۳	۱۰۶۵۸۲	۲۹	۰	۰	۰	۰	زبرخان
۲۱۳۶	۰.۴۸۹	۱۳۷۹۱۴	۱۹۲	۲۰۵	۴۱۰	۸۱۶۲	۳۵۰۰۰	سبزوار
۹۳۴	۰.۷۸۸	۷۶۸۵۹	۵۵	۲۶	۲۰	۴۳۸۸	۴۵۰۰	سرخس
۰	۰.۹۸۹	۲۳۹۹۲	۹	۰	۰	۰	۰	ششتمد
۱۶	۰.۵۲۰	۲۲۶۰۱	۱۲	۰	۰	۰	۰	صالح آباد
۱۳۲۵	۰.۸۰۷	۷۹۹۲۵	۴۶	۴۵	۶۵	۲۶۵۷	۱۰۵۴۰	فریمان
۸۶۶	۰.۴۶۴	۱۷۴۱۸	۱۲	۱۲	۱۳	۱۱۸۰	۲۴۰۰	فیروزه
۱۹۷۷	۰.۵۶۳	۹۸۲۸۵	۱۲۰	۳۲	۲۷	۵۳۹۱	۸۵۰۰	قوچان
۲۲۲۸	۰.۹۷۲	۱۳۹۵۶۴	۸۶	۱۴۸	۲۷۱	۳۵۰۷	۷۵۰۰	کاشمر
۱۱۱	۰.۷۶۱	۱۹۰۴۱	۱۰	۰	۰	۰	۰	کوهسرخ
۰	۱.۱۹۱	۴۳۱۴۹	۴۷	۵۸	۵۰	۴۰۴	۳۲۰۰	کلات
۱۰۴۹	۲.۲۸۴	۲۰۲۶۹۱	۱۰۸	۰	۰	۰	۰	گلبهار
۹۶۰	۰.۲۰۲	۱۳۳۸۳	۱۷	۴۶	۱۶۵	۲۰۰۶	۶۵۰۰	گناباد
۴۳۱۶۷	۰.۵۱۲	۱۷۲۷۹۶۷	۱۸۵۹	۲۵۰۱	۱۲۷۰۰	۱۲۹۳۳۱	۸۱۰۰۰۰	مشهد
۶۶۷	۲.۵۳۸	۱۳۰۴۸۱	۵۰	۲۷	۴۲	۸۴۰	۶۰۰۰	مه ولات
۵۵۷۹	۰.۹۸۴	۳۸۸۸۲۷	۳۵۳	۲۹۴	۱۹۶۹	۱۶۴۴۵	۴۰۰۰۰	نیشابور

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

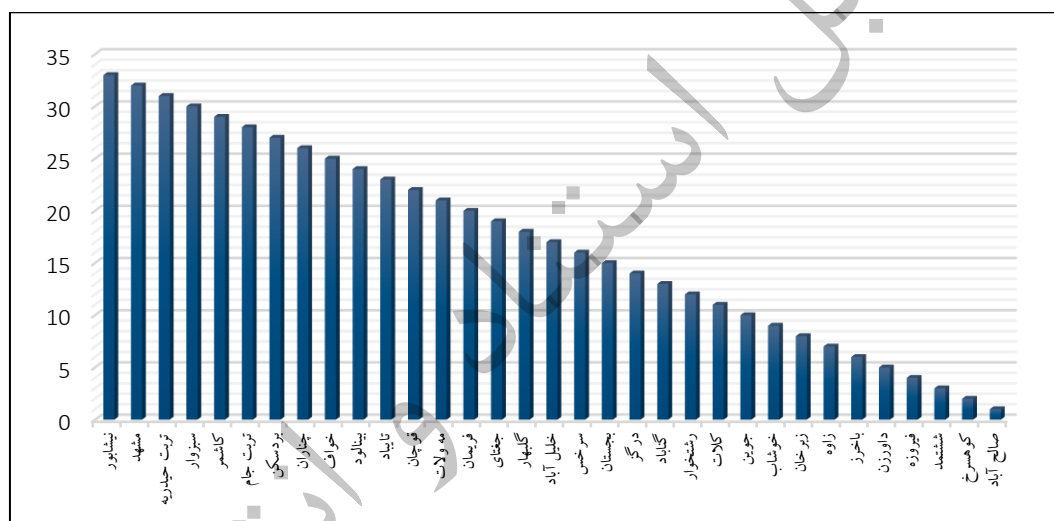
شهرستان مشهد در بخش های (تعداد ورزشکاران فعال (سازمان نیافته)، تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)، تعداد مربی، تعداد داور، تعداد و وسعت اماکن ورزشی و تعداد بیمه ورزشی صادره) در جایگاه اول استان قرار دارد. همچنین در بخش سرانه ورزشی شهرستان مه ولات در جایگاه اول قرار گرفته است.

جدول ۲۸. رتبه بندی شهرستان های استان خراسان رضوی بر اساس شاخص های تربیت بدنی

رتبه کل	میانگین کل	تعداد بیمه ورزشی صادره	سرانه ورزشی	اماکن ورزشی		تعداد داور	تعداد مربی	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان نیافته)	شهرستان
				وسعت	تعداد					
۱	۴	۲	۱۶	۲	۲	۳	۲	۲	۳	نیشابور
۲	۴.۵	۱	۲۹	۱	۱	۱	۱	۱	۱	مشهد
۳	۵.۸۷۵	۳	۲۴	۵	۴	۲	۳	۴	۲	تربت حیدریه
۴	۷.۷۵	۵	۳۰	۷	۳	۵	۵	۳	۴	سبزوار
۵	۸.۶۲۵	۴	۱۸	۶	۸	۷	۶	۷	۱۳	کاشمر
۶	۸.۷۵	۶	۲۷	۱۰	۷	۶	۴	۵	۵	تربت جام
۷	۱۰	۱۱	۸	۹	۱۳	۴	۷	۱۷	۱۱	بردسکن
۸	۱۰.۷۵	۱۴	۱۲	۱۱	۱۱	۱۲	۱۰	۸	۸	چناران
۹	۱۲.۲۵	۱۳	۲۳	۱۴	۱۰	۱۰	۹	۱۲	۷	خواف
۱۰	۱۲.۶۲۵	۱۹	۲	۴	۹	۱۳	۲۱	۱۵	۱۸	طرقبه شاندیز
۱۱	۱۲.۸۷۵	۹	۱۹	۱۳	۱۲	۸	۱۴	۱۳	۱۵	تایباد
۱۲	۱۳.۶۲۵	۷	۲۶	۱۵	۵	۱۸	۲۰	۶	۱۲	قوچان
۱۳	۱۴.۳۷۵	۱۸	۱	۸	۱۶	۲۰	۱۷	۱۸	۱۷	مه ولات
۱۴	۱۴.۶۲۵	۸	۲۰	۱۸	۱۸	۱۷	۱۵	۱۱	۱۰	فریمان
۱۵	۱۵.۱۲۵	۲۲	۴	۱۶	۱۹	۱۹	۱۹	۱۶	۶	جغتای
۱۶	۱۶.۷۵	۱۰	۳	۳	۶	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	گلبهار
۱۷	۱۶.۸۷۵	۲۰	۱۱	۲۱	۲۵	۹	۱۲	۱۴	۲۳	خلیل آباد
۱۸	۱۷.۷۵	۱۵	۲۱	۲۰	۱۵	۲۱	۲۲	۹	۱۹	سرخس
۱۹	۱۷.۸۷۵	۲۳	۷	۲۳	۲۴	۱۵	۱۱	۲۶	۱۴	بجستان
۲۰	۱۸	۲۱	۱۴	۱۷	۱۴	۲۴	۲۵	۲۰	۹	درگز
۲۱	۱۹.۵	۱۲	۳۳	۳۳	۲۸	۱۶	۸	۱۰	۱۶	گناباد
۲۲	۲۰.۱۲۵	۲۷	۱۷	۲۲	۲۷	۱۱	۱۳	۲۳	۲۱	رشتخوار
۲۳	۲۰.۱۲۵	۳۰	۱۳	۲۵	۱۷	۱۴	۱۶	۲۴	۲۲	کلات
۲۴	۲۱.۸۷۵	۲۶	۱۰	۱۹	۲۰	۲۷	۲۷	۲۲	۲۴	جوین
۲۵	۲۲.۶۲۵	۲۵	۹	۲۴	۲۱	۲۳	۲۶	۲۷	۲۶	خوشاب
۲۶	۲۲.۷۵	۳۰	۶	۱۲	۲۲	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	زبرخان

رتبه کل	میانگین کل	تعداد بیمه ورزشی صادره	سرانه ورزشی	اماکن ورزشی		تعداد داور	تعداد مربی	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان نیافته)	شهرستان
				تعداد	وسعت					
۲۷	۲۳	۱۷	۳۲	۲۸	۲۶	۲۲	۱۸	۲۱	۲۰	زاوه
۲۸	۲۴.۱۷۵	۲۴	۲۵	۲۷	۲۳	۲۵	۲۳	۲۵	۲۷	باخرز
۲۹	۲۵.۲۵	۳۰	۵	۲۶	۲۹	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	داورزن
۳۰	۲۵.۵	۱۶	۳۱	۳۲	۳۱	۲۶	۲۴	۱۹	۲۵	فیروزه
۳۱	۲۷.۳۷۵	۳۰	۱۵	۲۹	۳۳	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	ششتمد
۳۲	۲۸.۱۲۵	۲۸	۲۲	۳۱	۳۲	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	کوهسرخ
۳۳	۲۸.۶۲۵	۲۹	۲۸	۳۰	۳۰	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	صالح آباد

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۳۵. رتبه بندی شهرستان های استان خراسان رضوی در بخش تربیت بدنی

○ بررسی زیر ساخت های انسانی و تخصصی تربیت بدنی در سطح استان و شهرستان

استان خراسان رضوی دارای تعداد ۱۰۴۵۲ مربی و ۸۳۰۵ داور در رشته های مختلف ورزشی می باشد. ۵۱/۰۶ درصد از مربیان را آقایان و ۴۸/۹۴ درصد را بانوان تشکیل می دهند. همچنین ۴۶/۷۷ درصد داوران مرد و ۵۳/۲۳ درصد زن می باشند.

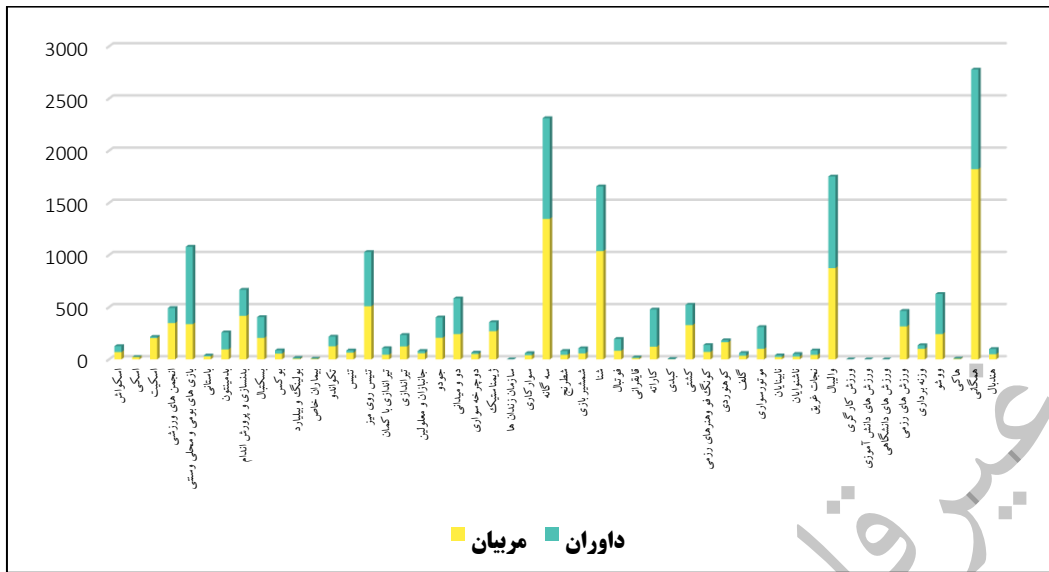
بیشترین تعداد مربیان مرد با ۶۱۹ مربی مربوط به رشته ورزشی سه گانه و بیشترین تعداد مربیان زن با ۱۲۱۳ مربی مربوط به رشته ورزشی همگانی است. همچنین رشته ورزشی سه گانه با ۴۴۵ داور مرد و رشته ورزشی همگانی با ۷۶۳ داور زن، بیشترین تعداد داور را دارا می باشند.

جدول ۲۹. تعداد مربیان و داوران در استان خراسان رضوی بر حسب رشته های ورزشی و به تفکیک جنسیت

داوران			مربیان			رشته ورزشی
زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	
۴۴۲۱	۳۸۸۴	۸۳۰۵	۵۱۱۵	۵۳۳۷	۱۰۴۵۲	جمع
۴۷	۱۰	۵۷	۳۴	۳۶	۷۰	اسکواش
۰	۰	۰	۲	۲۱	۲۳	اسکی
۵	۶	۱۱	۱۰۴	۱۰۱	۲۰۵	اسکیت
۶۰	۸۵	۱۴۵	۱۶۳	۱۸۵	۳۴۸	انجمن های ورزشی
۴۲۵	۳۱۷	۷۴۲	۲۱۶	۱۲۲	۳۳۸	بازی های بومی و محلی و سنتی
۰	۹	۹	۰	۲۹	۲۹	باستانی
۸۳	۸۰	۱۶۳	۴۵	۵۱	۹۶	بدمینتون
۱۲۳	۱۲۷	۲۵۰	۱۶۲	۲۵۵	۴۱۷	بدنسازي و پرورش اندام
۱۰۳	۹۶	۱۹۹	۷۴	۱۳۲	۲۰۶	بسکتبال
۰	۳۲	۳۲	۰	۵۵	۵۵	بوکس
۰	۷	۷	۰	۷	۷	بولینگ و بلیارد
۰	۱	۱	۰	۶	۶	بیماران خاص
۵۶	۳۶	۹۲	۶۹	۵۷	۱۲۶	تکواندو
۸	۱۴	۲۲	۲۶	۳۸	۶۴	تنیس
۱۱۸	۴۰۲	۵۲۰	۱۸۱	۳۲۸	۵۰۹	تنیس روی میز
۲۰	۴۳	۶۳	۱۸	۲۷	۴۵	تیراندازی با کمان
۶۷	۴۳	۱۱۰	۶۲	۶۲	۱۲۴	تیراندازی
۸	۱۴	۲۲	۱۹	۴۰	۵۹	جانبازان و معلولین
۴۷	۱۴۸	۱۹۵	۴۸	۱۵۹	۲۰۷	جودو
۲۲۴	۱۱۸	۳۴۲	۱۳۲	۱۱۱	۲۴۳	دو و میدانی
۵	۸	۱۳	۱۰	۴۲	۵۲	دوچرخه سواری
۴۴	۴۳	۸۷	۱۴۳	۱۲۷	۲۷۰	ژیمناستیک
۰	۰	۰	۰	۰	۰	سازمان زندان ها
۹	۱۱	۲۰	۶	۳۴	۴۰	سوارکاری
۵۲۱	۴۴۵	۹۶۶	۷۲۷	۶۱۹	۱۳۴۶	سه گانه
۱۲	۲۵	۳۷	۱۵	۲۹	۴۴	شطرنج
۸	۴۱	۴۹	۱۰	۴۸	۵۸	شمشیر بازی
۳۳۱	۲۸۹	۶۲۰	۵۹۵	۴۴۳	۱۰۳۸	شنا
۲۰	۹۳	۱۱۳	۲۰	۶۳	۸۳	فوتبال

داوران			مربیان			رشته ورزشی
زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	
۴	۲	۶	۶	۷	۱۳	قایقرانی
۱۴۳	۲۱۳	۳۵۶	۳۰	۹۲	۱۲۲	کاراته
۰	۳	۳	۰	۱	۱	کبده
۸	۱۸۷	۱۹۵	۸	۳۲۱	۳۲۹	کشتی
۳۱	۳۶	۶۷	۳۵	۳۶	۷۱	کونگ فو و هنرهای رزمی
۶	۱۳	۱۹	۴۶	۱۱۸	۱۶۴	کوهنوردی
۱۷	۱۰	۲۷	۲۰	۱۵	۳۵	گلف
۱۷۰	۳۹	۲۰۹	۱۶	۸۵	۱۰۱	موتورسواری
۵	۱۱	۱۶	۶	۱۷	۲۳	تایبندیان
۹	۱۶	۲۵	۱۰	۱۷	۲۷	ناشنوایان
۱۶	۲۶	۴۲	۱۰	۳۴	۴۴	نجات غریق
۶۹۲	۱۸۶	۸۷۸	۵۹۷	۲۷۸	۸۷۵	والیبال
۰	۰	۰	۰	۰	۰	ورزش کارگری
۰	۰	۰	۰	۰	۰	ورزش های دانش آموزی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	ورزش های دانشگاهی
۵۶	۹۳	۱۴۹	۱۴۳	۱۷۳	۳۱۶	ورزش های رزمی
۰	۳۵	۳۵	۰	۱۰۱	۱۰۱	وزنه برداری
۱۳۰	۲۵۴	۳۸۴	۷۹	۱۶۴	۲۴۳	ووشو
۱	۱	۲	۱	۵	۶	هاکی
۷۶۳	۱۹۲	۹۵۵	۱۲۱۳	۶۱۰	۱۸۲۳	همگانی
۲۶	۲۴	۵۰	۱۴	۳۶	۵۰	هندبال

منبع: وزارت ورزش و جوانان، ۱۴۰۰

شکل ۳۶. تعداد داوران و مربیان در استان خراسان رضوی به تفکیک رشته ورزشی

در استان خراسان رضوی در بخش آقایان به ازای هر ۲۲ ورزشکار یک مربی و به ازای هر ۳۰ ورزشکار یک داور و در بخش بانوان به ازای هر ۱۶ ورزشکار یک مربی و به ازای هر ۱۹ ورزشکار یک داور قرار دارد. در بخش آقایان بیشترین کمبودها در زمینه داور و مربی مربوط به رشته ورزشی فوتبال است. به طوریکه به ازای هر ۴۶۶ ورزشکار یک مربی و به ازای هر ۳۱۵ ورزشکار یک داور وجود دارد. در بخش بانوان نیز بیشترین کمبودها در زمینه داور و مربی مربوط به رشته های ورزشی کاراته، کوهنوردی، ژیمناستیک و اسکیت می باشد. در جدول زیر نسبت ورزشکار به مربی و داور به تفکیک رشته های ورزشی در استان خراسان رضوی مشخص شده است.

جدول ۳۰. نسبت ورزشکار سازمان یافته به مربی و داور در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت و رشته ورزشی

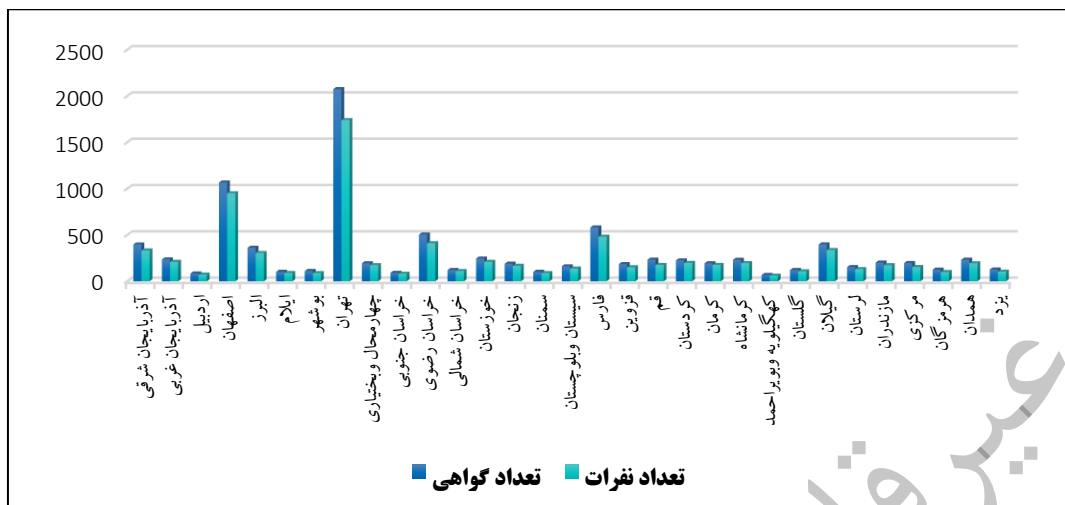
رشته ورزشی	تعداد مربی		تعداد داور		تعداد ورزشکاران سازمان یافته		نسبت ورزشکار به مربی		نسبت ورزشکار به داور	
	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد
جمع	۵۱۱۵	۵۳۳۷	۴۴۲۱	۳۸۸۴	۸۴۲۹۱	۱۱۸۸۲۴	۱۶.۴۸	۲۲.۲۶	۱۹.۰۷	۳۰.۵۹
اسکواش	۳۴	۳۶	۴۷	۱۰	۹۸	۶۲	۲.۸۸	۱.۷۲	۲۰.۸۵	۶.۲
اسکی	۲	۲۱	۰	۰	۲۹	۴۱	۱۴.۵۰	۱.۹۵	۲۹	۴۱
اسکیت	۱۰۴	۱۰۱	۵	۶	۷۴۹	۴۶۴	۷.۲۰	۴.۵۹	۱۴۹.۸	۷۷.۳۳
انجمن های ورزشی	۱۶۳	۱۸۵	۶۰	۸۵	۳۶۹	۶۹۴	۲.۲۶	۳.۷۵	۶.۱۵	۸.۱۶۵

رشته ورزشی	تعداد مربی		تعداد داور		تعداد ورزشکاران سازمان یافته		نسبت ورزشکار به مربی		نسبت ورزشکار به داور	
	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد
بازی های بومی و محلی وسنتی	۲۱۶	۱۲۲	۴۲۵	۳۱۷	۳۱۳۹	۷۸۶۳	۱۴.۵۳	۶۴.۴۵	۷.۳۸۶	۲۴.۸
باستانی	۰	۲۹	۰	۹	۰	۱۳۷۵	۰	۴۷.۴۱	۰	۱۵۲.۸
بدمینتون	۴۵	۵۱	۸۳	۸۰	۶۰۹	۴۵۵	۱۳.۵۳	۸.۹۲	۷.۳۳۷	۵.۶۸۸
بدنسازي و پرورش اندام	۱۶۲	۲۵۵	۱۲۳	۱۲۷	۷۹۹۲	۶۴۶۲	۴۹.۳۳	۲۵.۳۴	۶۴.۹۸	۵۰.۸۸
بسکتبال	۷۴	۱۳۲	۱۰۳	۹۶	۱۲۳۷	۱۲۲۷	۱۶.۷۲	۹.۳۰	۱۲.۰۱	۱۲.۷۸
بوکس	۰	۵۵	۰	۳۲	۱	۲۷۱۵	۱	۴۹.۳۶	۱	۸۴.۸۴
بولینگ و بیلارد	۰	۷	۰	۷	۴	۸	۴	۱.۱۴	۴	۱.۱۴۳
بیماران خاص	۰	۶	۰	۱	۱۲	۵۲	۱۲	۸.۶۷	۱۲	۵۲
تکواندو	۶۹	۵۷	۵۶	۳۶	۵۰۲۷	۴۲۳۸	۷۲.۸۶	۷۴.۳۵	۸۹.۷۷	۱۱۷.۷
تنیس	۲۶	۳۸	۸	۱۴	۱۰.۸	۲۰.۱	۴.۱۵	۵.۲۹	۱۳.۵	۱۴.۳۶
تنیس روی میز	۱۸۱	۳۲۸	۱۱۸	۴۰۲	۲۰۶	۳۷۸	۱.۱۴	۱.۱۵	۱.۷۴۶	۰.۹۴
تیراندازی با کمان	۱۸	۲۷	۲۰	۴۳	۵۳	۳۰	۲.۹۴	۱.۱۱	۲.۶۵	۰.۶۹۸
تیراندازی	۶۲	۶۲	۶۷	۴۳	۱۹۴	۱۷۰	۳.۱۳	۲.۷۴	۲.۸۹۶	۳.۹۵۳
جانبازان و معلولین	۱۹	۴۰	۸	۱۴	۷۴	۱۷۶	۳.۸۹	۴.۴۰	۹.۲۵	۱۲.۵۷
جودو	۴۸	۱۵۹	۴۷	۱۴۸	۱۶۱۳	۳۰۸۹	۳۳.۶۰	۱۹.۴۳	۳۴.۳۲	۲۰.۸۷
دو و میدانی	۱۳۲	۱۱۱	۲۲۴	۱۱۸	۳۳۴	۱۶۳۸	۲.۵۳	۱۴.۷۶	۱.۴۹۱	۱۳.۸۸
دوچرخه سواری	۱۰	۴۲	۵	۸	۱۷۹	۳۷۱	۱۷.۹۰	۸.۸۳	۳۵.۸	۴۶.۳۸
ژیمناستیک	۱۴۳	۱۲۷	۴۴	۴۳	۷۰۰۹	۷۳۱۳	۴۹.۰۱	۵۷.۵۸	۱۵۹.۳	۱۷۰.۱
سازمان زندان ها	۰	۰	۰	۰	۲۱	۳۲۴	۰.۰۰	۰.۰۰	۲۱	۳۲۴
سوارکاری	۶	۳۴	۹	۱۱	۲۵۷	۲۴۵	۴۲.۸۳	۷.۲۱	۲۸.۵۶	۲۲.۲۷
سه گانه	۷۲۷	۶۱۹	۵۲۱	۴۴۵	۱۷	۳۵	۰.۰۲	۰.۰۶	۰.۰۳۳	۰.۰۷۹
شطرنج	۱۵	۲۹	۱۲	۲۵	۷۲	۱۱۵	۴.۸۰	۳.۹۷	۶	۴.۶
شمشیر بازی	۱۰	۴۸	۸	۴۱	۶۸	۱۳۸	۶.۸۰	۲.۸۸	۸.۵	۳.۳۶۶
شنا	۵۹۵	۴۴۳	۳۳۱	۲۸۹	۴۵۷۳	۴۲۱۸	۷.۶۹	۹.۵۲	۱۳.۸۲	۱۴.۶

رشته ورزشی	تعداد مربی		تعداد داور		تعداد ورزشکاران سازمان یافته		نسبت ورزشکار به مربی		نسبت ورزشکار به داور	
	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد
فوتبال	۲۰	۶۳	۲۰	۹۳	۱۰۷۹	۲۹۳۷۷	۵۳.۹۵	۳۱۵.۹	۵۳.۹۵	۴۶۶.۳۰
قایقرانی	۶	۷	۴	۲	۲	۱	۰.۵	۰.۵	۰.۳۳	۰.۱۴
کاراته	۳۰	۹۲	۱۴۳	۲۱۳	۳۸۵۵	۵۵۵۶	۲۶.۹۶	۲۶.۰۸	۱۲۸.۵۰	۶۰.۳۹
کبدمی	۰	۱	۰	۳	۱۴۶	۱۱۵	۱۴۶	۳۸.۳۳	۱۴۶	۱۱۵
کشتی	۸	۳۲۱	۸	۱۸۷	۳۷	۴۸۹۱	۴.۶۲۵	۲۶.۱۶	۴.۶۳	۱۵.۲۴
کونگ فو و هنرهای رزمی	۳۵	۳۶	۳۱	۳۶	۱۲۷۱	۲۵۲۷	۴۱	۷۰.۱۹	۳۶.۳۱	۷۰.۱۹
کوهنوردی	۴۶	۱۱۸	۶	۱۳	۳۲۰۷	۴۱۳۰	۵۳۴.۵	۳۱۷.۷	۶۹.۷۲	۳۵.۰۰
گلف	۲۰	۱۵	۱۷	۱۰	۷	۷	۰.۴۱۲	۰.۷	۰.۳۵	۰.۴۷
موتورسواری	۱۶	۸۵	۱۷۰	۳۹	۴۱	۵۹۰	۰.۲۴۱	۱۵.۱۳	۲.۵۶	۶.۹۴
نابینایان	۶	۱۷	۵	۱۱	۱۲	۵۶	۲.۴	۵.۰۹۱	۲.۰۰	۳.۲۹
ناشنوایان	۱۰	۱۷	۹	۱۶	۲۰	۳۲	۲.۲۲۲	۲	۲.۰۰	۱.۸۸
نجات غریق	۱۰	۳۴	۱۶	۲۶	۵۰۹	۶۱۸	۳۱.۸۱	۲۳.۷۷	۵۰.۹۰	۱۸.۱۸
والیبال	۵۹۷	۲۷۸	۶۹۲	۱۸۶	۶۰۰۶	۵۴۲۷	۸.۶۷۹	۲۹.۱۸	۱۰.۰۶	۱۹.۵۲
ورزش کارگری	۰	۰	۰	۰	۲۵	۱۲۱	۲۵	۱۲۱	۰.۰۰	۰.۰۰
ورزش های دانش آموزی	۰	۰	۰	۰	۱۱۲۹۷	۹۹۶۴	۱۱۲۹۷	۹۹۶۴	۱۱۲۹۷	۹۹۶۴
ورزش های دانشگاهی	۰	۰	۰	۰	۳۱۵	۲۷۸	۳۱۵	۲۷۸	۳۱۵	۲۷۸
ورزش های رزمی	۱۴۳	۱۷۳	۵۶	۹۳	۲۲۷۵	۴۲۶۵	۴۰.۶۳	۴۵.۸۶	۱۵.۹۱	۲۴.۶۵
وزنه برداری	۰	۱۰۱	۰	۳۵	۳۰	۱۱۵	۳۰	۳.۲۸۶	۳۰	۱.۱۴
ووشو	۷۹	۱۶۴	۱۳۰	۲۵۴	۸۷۱	۲۵۴۰	۶.۷	۱۰	۱۱.۰۳	۱۵.۴۹
هاکی	۱	۵	۱	۱	۴۳	۲۳	۴۳	۲۳	۴۳.۰۰	۴.۶۰
همگانی	۱۲۱۳	۶۱۰	۷۶۳	۱۹۲	۱۸۷۷۴	۳۷۴۴	۲۴.۶۱	۱۹.۵	۱۵.۴۸	۶.۱۴
هندبال	۱۴	۳۶	۲۶	۲۴	۴۲۵	۳۵۰	۱۶.۳۵	۱۴.۵۸	۳۰.۳۶	۹.۷۲

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

در کشور برای ۷۹۰۵ نفر تعداد ۹۳۱۷ گواهی در ورزش صادر شده که سهم استان خراسان رضوی به ترتیب ۴۱۱ نفر (۵/۲ درصد) و ۵۰۵ گواهی (۵/۴ درصد) می باشد.

شکل ۳۷. گواهی های صادره در ورزش در کشور به تفکیک استان

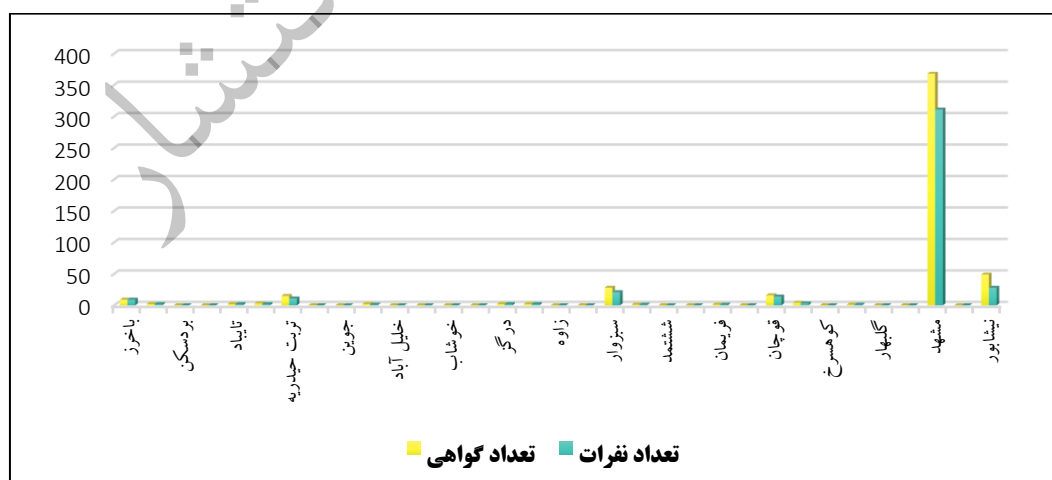
بیشترین نقرات دارای گواهی ورزش ۳۱۱ نفر (۷۵/۶۷ درصد) و بیشترین تعداد گواهی صادره ورزش ۳۶۸ گواهی (۷۲/۸۷ درصد) مربوط به شهرستان مشهد می باشد.

جدول ۳۱. تعداد نقرات و گواهی صادره در ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

شهرستان ها	گواهی		نقرات	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
باخرز	۹	۱.۷۸	۹	۲.۱۹
بجستان	۲	۰.۴۰	۲	۰.۴۹
بردسکن	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
طرقبه شاندیز	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
تایباد	۲	۰.۴۰	۲	۰.۴۹
تربت جام	۳	۰.۵۹	۲	۰.۴۹
تربت حیدریه	۱۵	۲.۹۷	۱۱	۲.۶۸
جغتای	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
جوین	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
چناران	۲	۰.۴۰	۱	۰.۲۴
خلیل آباد	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
خواف	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
خوشاب	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
داورزن	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰

شهرستان ها	گواهی		نفرات	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
درگز	۲	۰.۴۰	۲	۰.۴۹
رشتخوار	۲	۰.۴۰	۲	۰.۴۹
زاوه	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
زبرخان	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
سبزوار	۲۸	۵.۵۴	۲۱	۵.۱۱
سرخس	۱	۰.۲۰	۱	۰.۲۴
ششتمد	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
صالح آباد	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
فریمان	۱	۰.۲۰	۱	۰.۲۴
فیروزه	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
قوچان	۱۶	۳.۱۷	۱۴	۳.۴۱
کاشمر	۴	۰.۷۹	۳	۰.۷۳
کوهسرخ	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
کلات	۱	۰.۲۰	۱	۰.۲۴
گلبهار	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
گناباد	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
مشهد	۳۶۸	۷۲.۸۷	۳۱۱	۷۵.۶۷
مه ولات	۰	۰.۰۰	۰	۰.۰۰
نیشابور	۴۹	۹.۷۰	۲۸	۶.۸۱

منبع: وزارت ورزش و جوانان، ۱۴۰۰

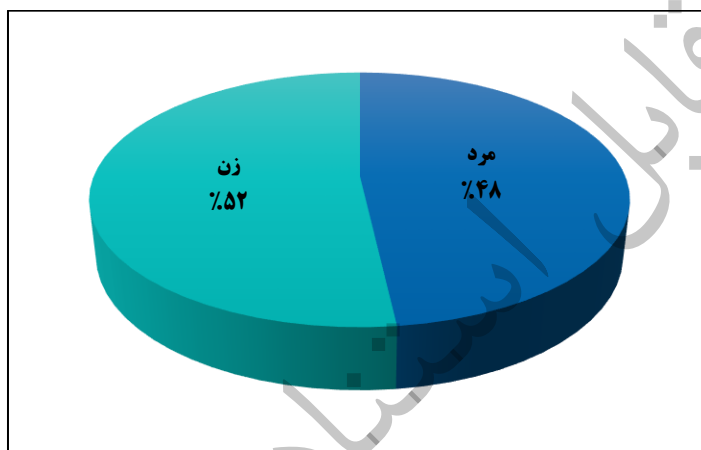
شکل ۳۸. گواهی های صادره در ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

۴۸/۱۸ درصد گواهی های صادره ورزش در استان خراسان رضوی مربوط به آقایان و ۵۱/۸۲ درصد مربوط به بانوان است.

جدول ۳۲. تعداد نفرات دارای گواهی ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد
مرد	۱۹۸	۴۸.۱۸
زن	۲۱۳	۵۱.۸۲
کل	۴۱۱	۱۰۰.۰۰

منبع: وزارت ورزش و جوانان، ۱۴۰۰

شکل ۳۹. درصد نفرات دارای گواهی ورزش در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت

○ مقایسه و تحلیل جایگاه و موقعیت ورزش عمومی در سطح استان

در استان خراسان رضوی تعداد ۲۲۵۱۸ نفر ورزشکار سازمان یافته در ورزش همگانی فعالیت دارند. شهرستان مشهد با ۱۸۰۵۰ نفر بیشترین تعداد ورزشکار سازمان یافته در ورزش همگانی را دارا می باشد. شهرستان های نیشابور و تربت حیدریه به ترتیب با ۱۸۹۹ و ۱۱۱۰ نفر ورزشکار سازمان یافته در ورزش همگانی در اولویت دوم و سوم قرار دارند.

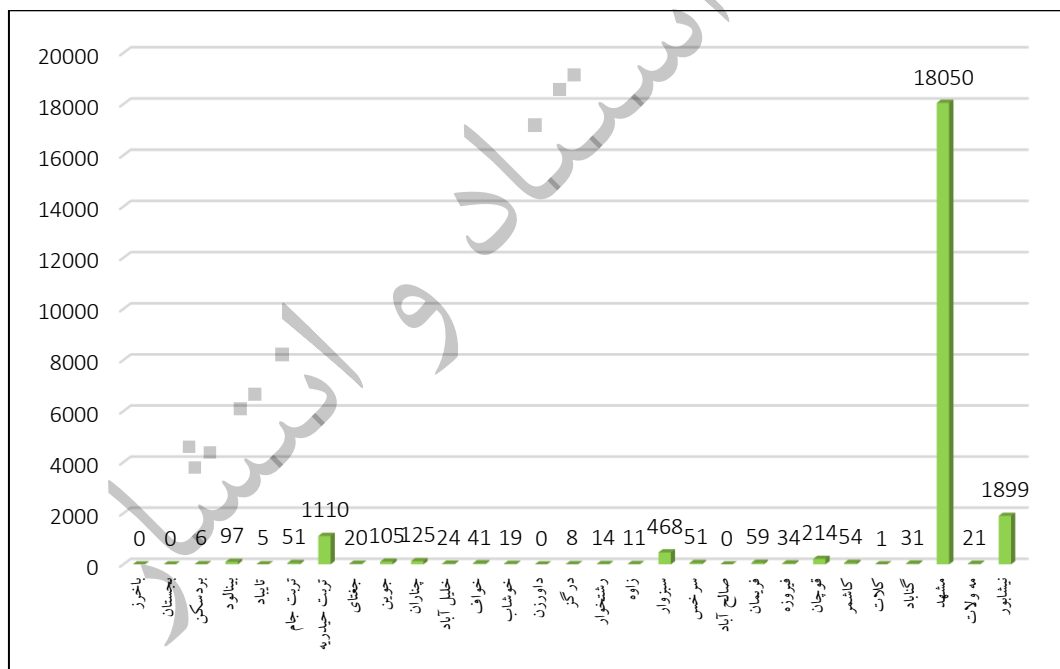
جدول ۳۳. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان - سال

۱۳۹۸

شهرستان	ورزش همگانی	شهرستان	ورزش همگانی
کل استان	۲۲۵۱۸	درگز	۸
باخرز	۰	رشتخوار	۱۴
بجستان	۰	زاوه	۱۱

شهرستان	ورزش همگانی	شهرستان	ورزش همگانی
بردسکن	۶	سبزوار	۴۶۸
طرقه شاندیز	۹۷	سرخس	۵۱
تایباد	۵	صالح آباد	۰
تربت جام	۵۱	فریمان	۵۹
تربت حیدریه	۱۱۱۰	فیروزه	۳۴
جغتای	۲۰	قوچان	۲۱۴
جوین	۱۰۵	کاشمر	۵۴
چناران	۱۲۵	کلات	۱
خلیل آباد	۲۴	گناباد	۳۱
خواف	۴۱	مشهد	۱۸۰۵۰
خوشاب	۱۹	مه ولات	۲۱
داورزن	۰	نیشابور	۱۸۹۹

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

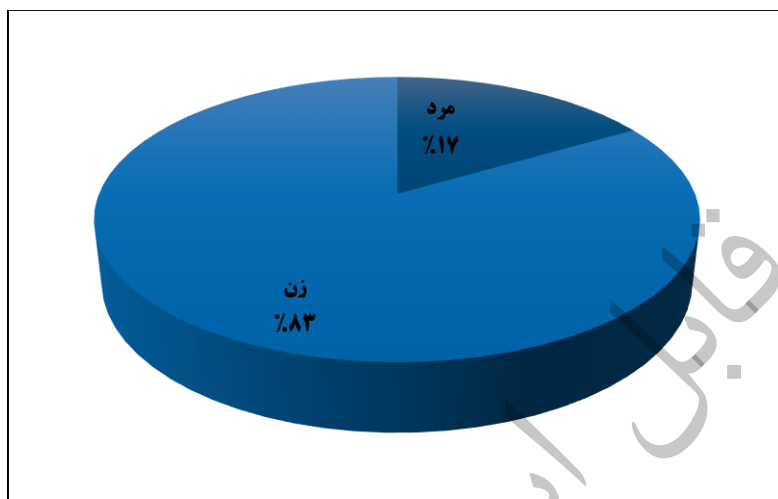
شکل ۴۰. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان - سال ۱۳۹۸

۸۳/۳۷ درصد از ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی استان خراسان رضوی را بانوان و ۱۶/۶۳ درصد را آقایان تشکیل می دهند.

جدول ۳۴. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت سال ۱۳۹۸

رشته ورزشی	مرد	زن	جمع
همگانی	۳۷۴۴	۱۸۷۷۴	۲۲۵۱۸
	۱۶.۶۳	۸۳.۳۷	۱۰۰

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۴۱. درصد ورزشکاران سازمان یافته در ورزش همگانی در استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت - سال ۱۳۹۸

رشته ورزشی همگانی در بانوان به عنوان رشته اول ورزشی است که بیشترین تعداد ورزشکار سازمان یافته را دارد و در کل (بانوان و آقایان) این رشته در رتبه دوم در استان خراسان رضوی قرار گرفته است.

جدول ۳۵. رشته‌های ورزشی با بیشترین ورزشکار سازمان یافته در استان خراسان رضوی - سال ۱۳۹۸

جنسیت	رشته ورزشی اول	رشته ورزشی دوم	رشته ورزشی سوم
مرد	فوتبال	بازی‌های بومی و محلی و سنتی	ژیمناستیک
زن	همگانی	بدنسازي	ژیمناستیک
کل	فوتبال	همگانی	بدنسازي

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

گروه ورزش‌های همگانی در سه سال متوالی عنوان برتر گروه ورزش همگانی کشور و پایگاه ورزش قهرمانی استان در دو سال متوالی و آموزش و پژوهش در دو سال متوالی و ورزش بانوان استان در سال ۱۳۹۶ عنوان برتر را به خود اختصاص داده‌اند. رتبه هیات‌های ورزشی نابینایان و کم بینایان، انجمن‌های ورزشی، سوارکاری، کونگ فو، بدنسازی، بازی‌های بومی محلی، کوهنوردی، نجات غریق، بولینگ، بیلارد و اسکیت اول تا سوم در سطح فدراسیون در سال ۱۳۹۹ بوده است.

○ تحلیل وضعیت ورزش و فعالیت های ورزشی در بخش های مختلف جمعیتی

با توجه به اینکه گروه های جمعیتی در بخش ورزش به رده های سنی نونهالان، نوجوانان، جوانان، امید، بزرگسالان و پیشکسوتان تقسیم می شود، لذا اطلاعات گروه های جمعیتی این بخش نیز بر اساس این تقسیم بندی جمع آوری و مورد تحلیل قرار گرفت. شایان ذکر است این گروه های جمعیتی در دو دسته بانوان و آقایان قابل تفکیک می باشد. همچنین باید اشاره نمود از منظر حوزه ورزش قهرمانی در رده ملی این دسته بندی ها در قالب مسابقات مختلف مورد تأیید می باشد ولی در رده بین المللی معمولاً رده های نونهالان، در برخی رشته های ورزشی رده امید و همچنین رده پیشکسوتان دارای اعتبار لازم نیستند و صرفاً به منظور پشتوانه سازی و یا به منظور تحرک و شادابی مورد توجه قرار می گیرند. رده های سنی نوجوانان، جوانان و بزرگسالان از اعتبار بین المللی لازم برخوردار می باشد، به طوریکه هر ساله مسابقات بین المللی، آسیایی و جهانی و حتی المپیک نیز برگزار می گردد.

بر اساس اطلاعات عملکردی ورزشی در گروه های جمعیتی در بخش ورزش تعداد مدال آوران استان در سطوح بین المللی در سال بطور متوسط بیش از ۱۲۰ مدال بوده است. این تعداد برای مدال آوران کشوری بیش از ۹۰۰ مدال می باشد. همچنین استان پذیرش میزبانی بیش از ۱۰۰ مورد از مسابقات کشوری و بین المللی و تعداد ۸۵ تیم در رشته های مختلف ورزشی در رده بانوان و آقایان در سطوح مختلف لیگ های کشوری را در سال داشته است.

در استان خراسان رضوی تعداد ۲۰۳۱۱۵ ورزشکار سازمان یافته در رشته های مختلف ورزشی مشغول به فعالیت اند که ۵۸/۵ درصد از آنها (۱۱۸۸۲۴ ورزشکار) را آقایان و ۴۱/۵ درصد (۸۴۲۹۱ ورزشکار) را بانوان تشکیل می دهند. در میان رشته های ورزشی، فوتبال با ۳۰۴۵۶ ورزشکار، بیشترین تعداد داوطلب و قایقرانی با ۳ ورزشکار، کمترین داوطلب ورزشی را دارا می باشند. همچنین در میان آقایان، رشته ورزشی فوتبال (۲۹۳۷۷ نفر) بیشترین و قایقرانی با یک نفر کمترین تعداد ورزشکار و در میان بانوان رشته ورزشی همگانی (۱۸۷۷۴ نفر) بیشترین و رشته ورزشی بوکس با یک نفر، کمترین تعداد ورزشکاران سازمان یافته را دارا می باشند. لازم به ذکر است که رشته ورزشی باستانی در بانوان در استان خراسان رضوی فاقد ورزشکار می باشد.

جدول ۳۶. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در استان خراسان رضوی بر حسب رشته های ورزشی و به تفکیک جنسیت

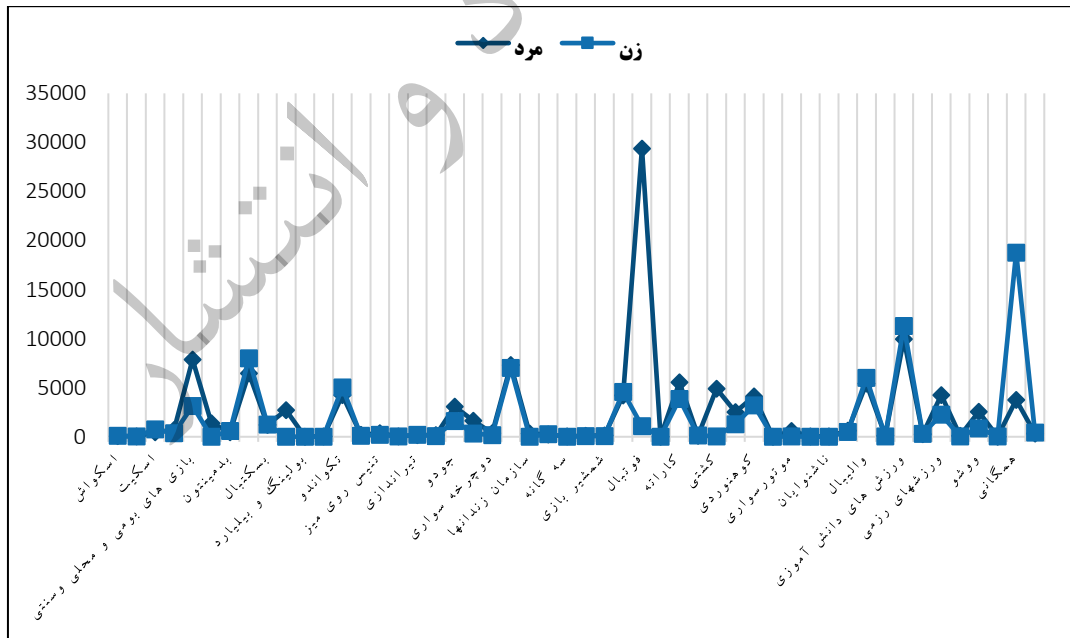
سال ۱۳۹۸

ورزشکاران سازمان یافته			رشته ورزشی
زن	مرد	جمع	
۸۴۲۹۱	۱۱۸۸۲۴	۲۰۳۱۱۵	جمع
۹۸	۶۲	۱۶۰	اسکواش
۲۹	۴۱	۷۰	اسکی
۷۴۹	۴۶۴	۱۲۱۳	اسکیت
۳۶۹	۶۹۴	۱۰۶۳	انجمن های ورزشی

ورزشکاران سازمان یافته			رشته ورزشی
زن	مرد	جمع	
۳۱۳۹	۷۸۶۳	۱۱۰۰۲	بازی های بومی و محلی و سنتی
۰	۱۳۷۵	۱۳۷۵	باستانی
۶۰۹	۴۵۵	۱۰۶۴	بدمینتون
۷۹۹۲	۶۴۶۲	۱۴۴۵۴	بدنسازي و پرورش اندام
۱۲۳۷	۱۲۲۷	۲۴۶۴	بسکتبال
۱	۲۷۱۵	۲۷۱۶	بوکس
۴	۸	۱۲	بولینگ و بلیارد
۱۲	۵۲	۶۴	بیماران خاص
۵۰۲۷	۴۲۳۸	۹۲۶۵	تکواندو
۱۰۸	۲۰۱	۳۰۹	تنیس
۲۰۶	۳۷۸	۵۸۴	تنیس روی میز
۵۳	۳۰	۸۳	تیراندازی با کمان
۱۹۴	۱۷۰	۳۶۴	تیراندازی
۷۴	۱۷۶	۲۵۰	جانبازان و معلولین
۱۶۱۳	۳۰۸۹	۴۷۰۲	جودو
۳۳۴	۱۶۳۸	۱۹۷۲	دو و میدانی
۱۷۹	۳۷۱	۵۵۰	دوچرخه سواری
۷۰۰۹	۷۳۱۳	۱۴۳۲۲	ژیمناستیک
۲۱	۳۲۴	۳۴۵	سازمان زندانها
۲۵۷	۲۴۵	۵۰۲	سوارکاری
۱۷	۳۵	۵۲	سه گانه
۷۲	۱۱۵	۱۸۷	شطرنج
۶۸	۱۳۸	۲۰۶	شمشیر بازی
۴۵۷۳	۴۲۱۸	۸۷۹۱	شنا
۱۰۷۹	۲۹۳۷۷	۳۰۴۵۶	فوتبال
۲	۱	۳	قایقرانی
۳۸۵۵	۵۵۵۶	۹۴۱۱	کاراته
۱۴۶	۱۱۵	۲۶۱	کبدي
۳۷	۴۸۹۱	۴۹۲۸	کشتي
۱۲۷۱	۲۵۲۷	۳۷۹۸	کونگ فو و هنرهای رزمی
۳۲۰۷	۴۱۳۰	۷۳۳۷	کوهنوردی

ورزشکاران سازمان یافته			رشته ورزشی
زن	مرد	جمع	
۷	۷	۱۴	گلف
۴۱	۵۹۰	۶۳۱	موتورسواری
۱۲	۵۶	۶۸	نابینایان
۲۰	۳۲	۵۲	ناشنوایان
۵۰۹	۶۱۸	۱۱۲۷	نجات غریق
۶۰۰۶	۵۴۲۷	۱۱۴۳۳	والیبال
۲۵	۱۲۱	۱۴۶	ورزش کارگری
۱۱۲۹۷	۹۹۶۴	۲۱۲۶۱	ورزش های دانش آموزی
۳۱۵	۲۷۸	۵۹۳	ورزش های دانشگاهی
۲۲۷۵	۴۲۶۵	۶۵۴۰	ورزشهای رزمی
۳۰	۱۱۵	۱۴۵	وزنه برداری
۸۷۱	۲۵۴۰	۳۴۱۱	ووشو
۴۳	۲۳	۶۶	هاکی
۱۸۷۷۴	۳۷۴۴	۲۲۵۱۸	همگانی
۴۲۵	۳۵۰	۷۷۵	هندبال

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۴۲. تعداد ورزشکاران سازمان یافته در استان خراسان رضوی به تفکیک رشته ورزشی

جدول ۳۷. شرکت کنندگان سازماندهی شده در مسابقات ورزشی بر حسب رشته در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان سال ۱۳۹۸

شهرستان	اسکواش	اسکی	اسکیت	انجمن های ورزشی	بازیهای بومی محلی و سنتی	باستانی	بدمینتون	بدنسازی و پرورش اندام	بسکتبال	بوکس	بولینگ و بیلیارد	بیماران خاص	تکواندو	تنیس	تنیس روی میز	تیراندازی با کمان
کل استان	۱۶۰	۷۰	۱۲۱۳	۱۰۶۳	۱۱۰۰۲	۱۳۷۵	۱۰۶۴	۱۴۴۵۴	۲۴۶۴	۲۷۱۶	۱۲	۶۴	۹۲۶۵	۳۰۹	۵۸۴	۸۳
باخرز	۰	۰	۰	۰	۳۲۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
بجستان	۰	۰	۱	۰	۱۱۱۵	۰	۰	۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰
بردسکن	۰	۰	۳۷	۱	۳۱۹	۲۳	۴	۲۴	۰	۴	۰	۰	۴۶	۰	۰	۰
طرقبه شاندیز	۰	۰	۷	۱	۱۷	۳۲	۱	۹۵	۴	۵	۰	۰	۶۷	۳	۵	۰
تایباد	۰	۰	۴۶	۰	۷۳۳	۰	۰	۴	۹	۳۹	۰	۰	۱۲	۰	۱	۰
ترت جام	۰	۰	۷	۲	۴۹۱	۳۶	۰	۴۲	۳۰	۳۵	۰	۰	۹۵	۰	۰	۰
ترت حیدریه	۱	۰	۵۴	۲	۴۸۵	۲۲	۴	۲۱۴	۶۴	۱۷۸	۰	۰	۲۱۷	۶	۱۰	۰
جغتای	۰	۰	۳۸	۳	۷۵۴	۰	۰	۴۳	۰	۰	۰	۰	۳۳	۰	۰	۰
جوین	۰	۰	۶	۰	۶۲	۰	۰	۵۴	۰	۱	۰	۰	۴	۳	۰	۰
چناران	۱	۲۱	۱۰	۰	۲۵۸	۰	۳	۶۰	۰	۲۲	۱	۰	۲۴۸	۰	۲	۰
خلیل آباد	۰	۰	۰	۴	۳۵۸	۱	۰	۷	۰	۰	۰	۰	۳۵	۰	۰	۰
خواف	۰	۰	۰	۱	۶۶۹	۰	۰	۳۴	۱۶	۴۳	۰	۰	۱۹۹	۰	۲	۰
خوشاب	۰	۰	۰	۶	۱۸۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
داورزن	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

شهرستان	اسکواش	اسکی	اسکیت	انجمن های ورزشی	بازیهای بومی محلی و سنتی	باستانی	بدمینتون	بدنسازی و پرورش اندام	بسکتبال	بوکس	بولینگ و بیلیارد	بیماران خاص	تکواندو	تنیس	تنیس روی میز	تیراندازی با کمان
درگز	۰	۰	۱۸	۳	۵۰	۱۸	۱۶	۱۱	۰	۳۹	۰	۰	۱۹۳	۰	۴	۰
رشتخوار	۰	۰	۰	۰	۳۳۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
زاوه	۰	۰	۰	۰	۴۴۲	۱۵	۰	۱۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سبزوار	۰	۰	۶۰	۶	۱۱۱	۲۱۸	۲۵	۲۱۵	۶۰	۵۶	۰	۰	۱۳۷	۶	۱۳	۷
سرخس	۰	۰	۱۵	۴	۶۶۰	۰	۱۴	۷۰	۵۸	۱۰	۰	۰	۷۱	۱	۵	۱
صالح آباد	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فریمان	۳	۰	۳۱	۳	۱۶۰	۴۵	۱۵	۳۴۱	۰	۱۱	۰	۰	۸۵	۰	۱	۰
فیروزه	۰	۰	۰	۰	۱۴۷	۰	۰	۱۹۷	۰	۵	۰	۰	۹	۰	۳	۰
قوچان	۰	۱	۴۴	۲	۷۳۱	۲۲	۹	۱۸۹	۶۵	۷۶	۱	۰	۲۶۶	۱	۱۶	۱
کاشمر	۰	۴	۵۰	۱۳	۳۰۰	۵۴	۱۴	۴۱	۳۲	۲۵	۱	۰	۱۳۲	۰	۶	۰
کلات	۰	۰	۰	۰	۹۱	۰	۰	۱۶	۰	۰	۰	۰	۸	۰	۰	۰
گناباد	۰	۰	۷	۶	۴۶۱	۹	۱	۲۱	۰	۰	۰	۰	۱۱۲	۰	۲	۰
مشهد	۱۵۵	۴۴	۶۴۸	۹۹۳	۶۷۸	۶۵۰	۸۸۴	۱۱۲۴۶	۱۹۱۶	۲۰۶۰	۷	۶۴	۶۳۶۵	۲۸۱	۴۶۹	۶۲
مه ولات	۰	۰	۲	۰	۲۱۲	۴	۲	۳۱	۰	۲	۰	۰	۴۰	۰	۴	۰
نیشابور	۰	۰	۱۳۲	۱۳	۸۵۰	۲۲۶	۷۲	۱۴۷۷	۲۱۰	۱۰۵	۲	۰	۸۹۱	۱۱	۳۷	۱۲

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

جدول ۳۸. شرکت کنندگان سازماندهی شده در مسابقات ورزشی بر حسب رشته در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان سال ۱۳۹۸

شهرستان	تیر اندازی	جانبازان و معلولین	جودو	دو میدانی	دوچرخه سواری	ژیمناستیک	سازمان زندانها	سوارکاری	سه گانه	شطرنج	شمشیر بازی	شنا	فوتبال	قایقرانی	کاراته	کبدی
کل استان	۳۶۴	۲۵۰	۴۷۰۲	۱۹۷۲	۵۵۰	۱۴۳۲۲	۳۴۵	۵۰۲	۵۲	۱۸۷	۲۰۶	۸۷۹۱	۳۰۴۵۶	۳	۹۴۱۱	۲۶۱
باخرز	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۵	۵۲	۰	۲۵	۱
بجستان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۹	۰	۱	۰
بردسکن	۰	۰	۲۲	۵	۱۷	۲۴	۰	۰	۶	۰	۰	۴	۲۶۴	۰	۳۸	۰
طرقبه شاندیز	۱	۰	۴۷	۱۰	۳	۱۳۹	۰	۰	۰	۱	۰	۶۵	۴۳۳	۰	۱۲۵	۰
تایباد	۰	۷	۱۱	۷	۰	۱۰۱	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۶۳	۰	۱	۰
تربت جام	۹	۱۰	۳۹	۲۴	۱۷	۱۹۲	۰	۱	۰	۱	۰	۱۴	۱۳۵۶	۰	۱۴۶	۱
تربت حیدریه	۷	۲۰	۱۳۸	۳۰	۲۶	۸۸۳	۰	۰	۰	۰	۰	۴۲	۱۳۸۶	۰	۵۶۴	۰
جغتای	۰	۱	۱۹	۱	۰	۶۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۳۶	۰	۳۳	۱
جوین	۰	۰	۱۴	۳	۰	۵۳	۰	۰	۰	۰	۰	۶	۱۸۶	۰	۲۷	۰
چناران	۰	۰	۳۰۵	۲۰	۰	۲۸۸	۰	۰	۰	۰	۰	۲۲	۳۸۸	۰	۱۵۱	۷
خلیل آباد	۰	۰	۰	۰	۱	۱۳۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱۱۸	۰	۸۶	۰
خواف	۰	۸	۱	۲	۴	۳	۰	۶	۰	۰	۰	۸	۸۵۸	۰	۰	۰
خوشاب	۰	۰	۲	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۵	۰	۲۰	۰
داورزن	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

شهرستان	تیر اندازی	جانبازان و معلولین	جودو	دو میدانی	دوچرخه سواری	ژیمناستیک	سازمان زندانها	سوارکاری	سه گانه	شطرنج	شمشیر بازی	شنا	فوتبال	قایقرانی	کاراته	کبدی
درگز	۰	۰	۲۸	۷	۴	۷۲	۰	۲۵	۰	۱	۰	۹	۳۱۴	۰	۲۴	۰
رشتخوار	۰	۰	۰	۱	۵	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۳۰	۰	۳۱	۰
زاوه	۰	۰	۵	۱	۰	۱۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱۳۵	۰	۷۷	۰
سیزوار	۶	۲	۵۳	۳۱	۱۶	۷۸۸	۰	۹	۰	۳	۰	۵۹	۱۲۵۳	۰	۱۶۱	۲۸
سرخس	۱۰	۱	۶	۸۰	۴	۱۷۷	۱	۱	۱۶	۴	۴	۱۴۴۵	۳۳۸	۰	۳۲	۰
صالح آباد	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فریمان	۰	۹	۸۵	۱۵	۵	۳۴۲	۰	۹	۲	۱	۰	۱۴	۴۴۲	۰	۸۰	۵
فیروزه	۰	۰	۱	۰	۸	۸	۰	۰	۰	۵	۰	۱	۳۱۶	۰	۷	۰
قوچان	۶	۰	۱۲۲	۵۴	۱۰	۵۱۳	۰	۲	۰	۱۹	۰	۹۶	۱۰۸۰	۰	۴۲۵	۱۲
کاشمر	۰	۴	۵۶	۲۰	۱۱	۵۹۸	۰	۱۴	۰	۱	۰	۲۹	۱۰۹۴	۰	۳۲۱	۱
کلات	۰	۰	۲	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۱	۰	۴	۵
گناباد	۱	۱	۲۳	۱۰	۰	۱۲۳	۰	۲۹	۰	۰	۰	۲۴	۶۶۰	۰	۶۸	۰
مشهد	۲۷۵	۱۴۵	۳۵۱۶	۱۵۷۲	۳۲۵	۹۰۵۶	۳۲۸	۳۷۲	۲۸	۱۰۷	۲۰۱	۶۶۳۵	۱۶۳۱۵	۳	۶۱۲۳	۱۹۸
مه ولات	۱	۰	۱۲	۴	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۵	۷۹	۰	۱۹	۰
نیشابور	۴۸	۴۱	۱۹۴	۷۳	۹۳	۷۵۳	۱۶	۳۴	۰	۴۳	۱	۲۲۰	۲۹۶۵	۰	۸۲۲	۲

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

جدول ۳۹. شرکت کنندگان سازماندهی شده در مسابقات ورزشی بر حسب رشته در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان سال ۱۳۹۸

شهرستان	کشتی	کونگ فو و هنرهای رزمی	کوه نوردی	گلف	موتور سواری	نابینایان	ناشنوایان	نجات غریق	والیبال	ورزش کارگری	ورزشهای دانش آموزی	ورزشهای دانشگاهی	ورزشهای رزمی	وزنه برداری	ووشو	هاکی	هندبال
کل استان	۴۹۲۸	۳۷۹۸	۷۳۳۷	۱۴	۶۳۱	۶۸	۵۲	۱۱۲۷	۱۱۴۳۳	۱۴۶	۲۱۲۶۱	۵۹۳	۶۵۴۰	۱۴۵	۳۴۱۱	۶۶	۷۷۵
باخرز	۱	۱	۱۳	۰	۱	۰	۰	۱	۱۸	۰	۰	۰	۲۱	۰	۰	۰	۰
بجستان	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۳	۶	۰	۲۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰
بردسکن	۲	۵۴	۲۲	۰	۴	۰	۰	۷	۲۸	۰	۵	۰	۱۰	۰	۰	۰	۱
طرقبه شاندیز	۶۸	۵۶	۵۰	۰	۲	۰	۰	۰	۳۹۰	۰	۱۶	۰	۵۷	۰	۰	۰	۱۷
تایباد	۱۷	۱۳۵	۶۶	۰	۲	۰	۰	۵	۷	۰	۸۲۹	۰	۱	۵	۰	۰	۱
تربت جام	۱۰۸	۸۹	۵۰	۰	۱۴	۰	۰	۱۸	۲۳۵	۰	۴۹	۱	۳۲۲	۳۲	۲۱۴	۰	۵۱
تربت حیدریه	۱۷۶	۱۱۴	۱۹۳	۰	۲۱	۴	۰	۲	۳۵۷	۰	۲۲۳	۱	۱۷۶	۱۶	۶۰	۰	۳۰
جغتای	۱۶	۱۰	۹	۰	۲	۰	۰	۱	۲۷	۰	۰	۰	۱۷	۰	۰	۰	۸
جوین	۴۸	۲۶	۷	۰	۲	۰	۰	۳	۹۰	۰	۱	۰	۹	۲	۰	۰	۰
چناران	۲۳۹	۲۳	۴۹	۰	۰	۰	۰	۱	۳۲۰	۰	۲۹	۰	۱۴۲	۷	۷۸	۰	۲
خلیل آباد	۵	۱	۲۲	۰	۰	۰	۰	۲	۸۳	۰	۷۶	۰	۳	۱	۰	۰	۲
خواف	۸۴	۱۱۲	۱۲۵	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۲	۰	۰	۱	۴	۵	۰	۰	۰
خوشاب	۱۲	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۹۳	۰	۲۴۱	۰	۵	۰	۰	۰	۰
داورزن	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

شهرستان	کشتی	کونگ فو و هنرهای رزمی	کوه نوردی	گلف	موتور سواری	نابینایان	ناشنوایان	نجات غریق	والیبال	ورزش کارگری	ورزشهای دانش آموزی	ورزشهای دانشگاهی	ورزشهای رزمی	وزنه برداری	ووشو	هاکی	هندبال
درگز	۴۳	۵۲	۳۵	۰	۰	۱	۰	۷	۲۱۰	۰	۰	۰	۲۶	۱	۲۵	۰	۰
رشتخوار	۴	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۰	۶۱	۰	۵۰	۰	۰	۰	۰
زاوه	۵۹	۲۵	۱۴	۰	۰	۰	۰	۱	۳۸	۰	۱۱۹	۰	۲۷	۰	۱۴	۰	۰
سبزوار	۱۰۰	۴۳	۲۳۱	۰	۰	۸	۱	۲۶	۲۳۱	۰	۳۱۹۸	۲	۳۱۵	۶	۱۱۷	۰	۹۳
سرخس	۱۱۲	۱۳	۴۴	۰	۰	۰	۰	۸	۷۶	۸	۱۰۱۸	۱	۴	۰	۲۵	۰	۰
صالح آباد	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
فریمان	۱۰۵	۸۸	۸۳	۰	۰	۰	۰	۱۸	۴۸۸	۰	۰	۰	۹۲	۱۷	۲	۰	۱
فیروزه	۵۶	۲	۱۷۸	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۴	۰	۵۱	۰	۱۸	۰	۰	۰	۰
قوچان	۲۴۹	۴۱۹	۱۱۹	۰	۰	۰	۰	۵	۲۷۵	۰	۱۳	۱۰	۱۵۱	۲۱	۱۴۲	۰	۱۰
کاشمر	۵۹	۷	۲۳۴	۰	۳	۰	۰	۸	۱۹۱	۰	۲۰	۰	۴۲	۰	۶۱	۰	۷
کلات	۲	۰	۲۱	۰	۰	۰	۰	۳	۱۷	۰	۱۶۹	۰	۱	۰	۰	۰	۰
گناباد	۹۴	۱	۱۲	۰	۲	۴	۰	۶	۲۰۵	۰	۵۵	۰	۲۱	۴	۰	۰	۱۳
مشهد	۲۹۲۳	۲۱۳۰	۳۸۶۲	۱۴	۵۶۱	۳۹	۲۴	۹۳۰	۶۷۴۹	۱۳۷	۱۴۹۰۰	۵۷۳	۳۷۱۷	۴۱	۲۳۷۶	۶۶	۵۱۸
مه ولات	۵۹	۱۴۱	۴	۰	۰	۰	۰	۰	۲۳	۰	۰	۰	۱۴۴	۰	۲۸	۰	۰
نیشابور	۲۸۷	۲۵۶	۱۸۸۸	۰	۱۷	۱۲	۲۷	۷۲	۱۰۳۶	۱	۱۶۱	۴	۱۱۶۵	۰	۲۵۶	۰	۲۱

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

○ تحلیل وضعیت نابرابری جنسیتی در توزیع امکانات و تجهیزات ورزشی

در استان خراسان رضوی ۴۴/۹۴ درصد امکانات و ظرفیت های ورزشی ویژه آقایان، ۹/۹۹ درصد ویژه بانوان و ۴۵/۰۷ درصد هم بصورت استفاده مشترک می باشد. شهرستان های باخرز، بجستان، خوشاب، داورزن، زبرخان، ششتمد، صالح آباد، فیروزه و کوهسرخ فاقد اماکن ورزشی ویژه بانوان هستند (۲۷/۲ درصد). تنها در ۱۲ استان (۳۶/۳ درصد) تعداد امکانات و ظرفیت های ورزشی ویژه بانوان و نیز امکان مورد استفاده مشترک بیشتر از اماکن ورزشی آقایان است و در ۲۱ شهرستان (۶۳/۶ درصد) تعداد امکانات و ظرفیت های ورزشی ویژه بانوان و نیز امکان مورد استفاده مشترک کمتر از اماکن ورزشی آقایان می باشد.

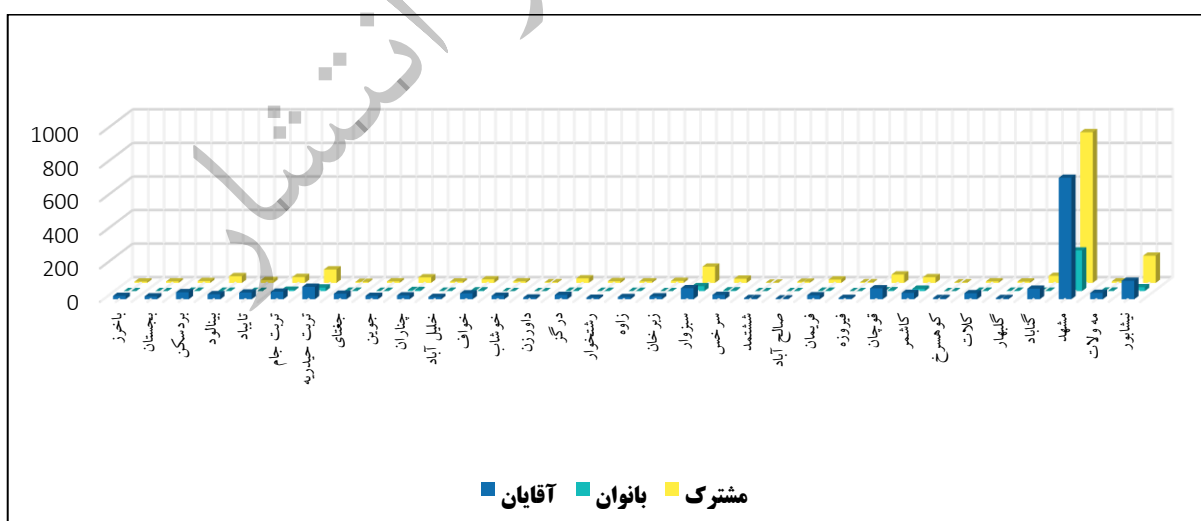
در استان ۴۴.۹ درصد امکان مورد استفاده آقایان، ۹.۹ درصد ویژه بانوان و ۴۵ درصد نیز به صورت استفاده مشترک می باشد. با احتساب اماکن ورزشی ویژه بانوان و اماکن مورد استفاده مشترک سهم بانوان از اماکن ورزشی در استان ۵۵.۰۶ درصد است که در حدود ۵ درصد هم بیشتر از اماکن ورزشی آقایان می باشد. در ۵۷.۵ درصد شهرستان های استان (۱۹ شهرستان) اماکن ورزشی آقایان از مجموع اماکن ورزشی ویژه بانوان و اماکن مورد استفاده مشترک بیشتر است.

جدول ۴۰. تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت

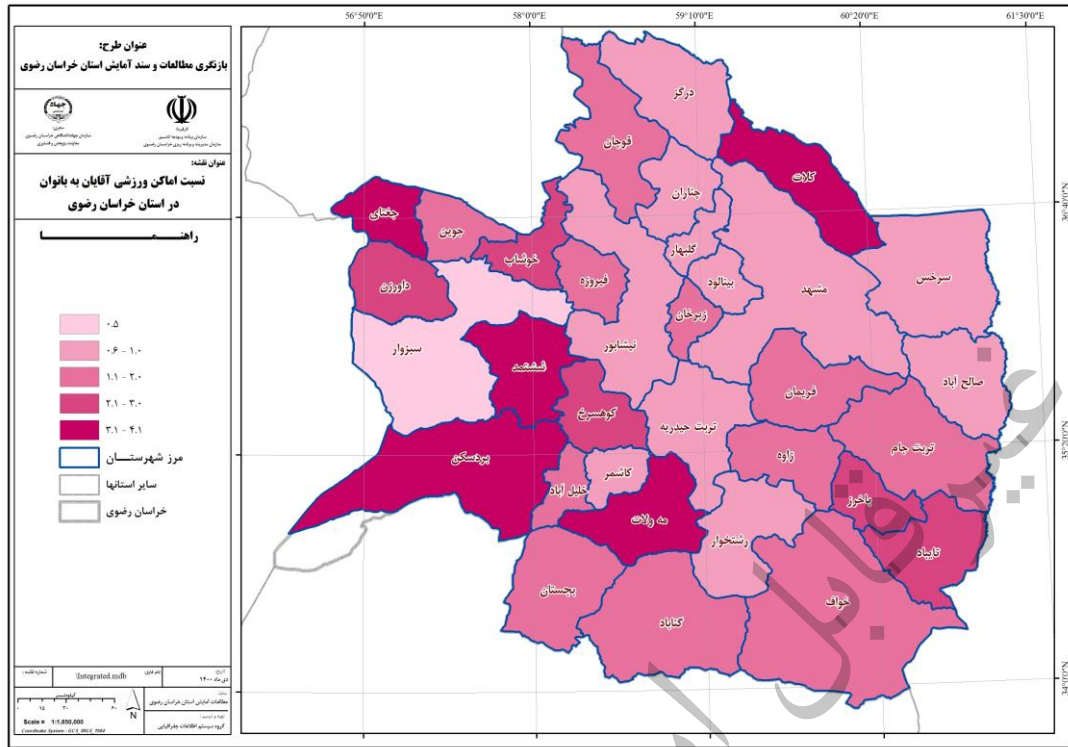
شهرستان	تعداد اماکن ورزشی			نسبت اماکن ورزشی آقایان به اماکن مورد استفاده بانوان (بانوان و مشترک)	درصد اماکن ورزشی		
	آقایان	بانوان	مشترک		آقایان	بانوان	مشترک
کل استان	۱۷۱۳	۳۸۱	۱۷۱۸	۰.۸۲	۴۴.۹۴	۹.۹۹	۴۵.۰۷
باخرز	۲۰	۰	۸	۲.۵۰	۷۱.۴۳	۰.۰۰	۲۸.۵۷
بجستان	۱۷	۰	۹	۱.۸۹	۶۵.۳۸	۰.۰۰	۳۴.۶۲
بردسکن	۴۲	۲	۱۱	۳.۲۳	۷۶.۳۶	۳.۶۴	۲۰.۰۰
طرقبه شاندیز	۳۰	۲	۴۰	۰.۷۱	۴۱.۶۷	۲.۷۸	۵۵.۵۶
تایباد	۴۰	۱	۱۷	۲.۲۲	۶۸.۹۷	۱.۷۲	۲۹.۳۱
تربت جام	۴۵	۸	۳۵	۱.۰۵	۵۱.۱۴	۹.۰۹	۳۹.۷۷
تربت حیدریه	۷۴	۲۱	۸۰	۰.۷۳	۴۲.۲۹	۱۲.۰۰	۴۵.۷۱
جغتای	۳۳	۲	۶	۴.۱۳	۸۰.۴۹	۴.۸۸	۱۴.۶۳
جوین	۲۰	۱	۹	۲.۰۰	۶۶.۶۷	۳.۳۳	۳۰.۰۰
چناران	۲۳	۶	۳۳	۰.۵۹	۳۷.۱۰	۹.۶۸	۵۳.۲۳
خلیل آباد	۱۴	۲	۸	۱.۴۰	۵۸.۳۳	۸.۳۳	۳۳.۳۳
خواف	۳۵	۴	۲۱	۱.۴۰	۵۸.۳۳	۶.۶۷	۳۵.۰۰
خوشاب	۲۱	۰	۹	۲.۳۳	۷۰.۰۰	۰.۰۰	۳۰.۰۰
داورزن	۱۰	۰	۴	۲.۵۰	۷۱.۴۳	۰.۰۰	۲۸.۵۷
درگز	۲۶	۲	۲۷	۰.۹۰	۴۷.۲۷	۳.۶۴	۴۹.۰۹

شهرستان	تعداد اماکن ورزشی			نسبت اماکن ورزشی آقایان به اماکن مورد استفاده بانوان (بانوان و مشترک)	درصد اماکن ورزشی		
	آقایان	بانوان	مشترک		آقایان	بانوان	مشترک
رشتخوار	۹	۱	۱۰	۰.۸۲	۴۵.۰۰	۵.۰۰	۵۰.۰۰
زاوه	۱۳	۱	۹	۱.۳۰	۵۶.۵۲	۴.۳۵	۳۹.۱۳
زیرخان	۱۷	۰	۱۲	۱.۴۲	۵۸.۶۲	۰.۰۰	۴۱.۳۸
سبزوار	۶۶	۲۹	۹۷	۰.۵۲	۳۴.۳۸	۱۵.۱۰	۵۰.۵۲
سرخس	۲۶	۴	۲۵	۰.۹۰	۴۷.۲۷	۷.۲۷	۴۵.۴۵
ششتمد	۷	۰	۲	۳.۵۰	۷۷.۷۸	۰.۰۰	۲۲.۲۲
صالح آباد	۵	۰	۷	۰.۷۱	۴۱.۶۷	۰.۰۰	۵۸.۳۳
فریمان	۲۴	۲	۲۰	۱.۰۹	۵۲.۱۷	۴.۳۵	۴۳.۴۸
فیروزه	۸	۰	۴	۲.۰۰	۶۶.۶۷	۰.۰۰	۳۳.۳۳
قوچان	۶۵	۵	۵۰	۱.۱۸	۵۴.۱۷	۴.۱۷	۴۱.۶۷
کاشمر	۳۸	۱۴	۳۴	۰.۷۹	۴۴.۱۹	۱۶.۲۸	۳۹.۵۳
کوهسرخ	۷	۰	۳	۲.۳۳	۷۰.۰۰	۰.۰۰	۳۰.۰۰
کلات	۳۶	۲	۹	۳.۲۷	۷۶.۶۰	۴.۲۶	۱۹.۱۵
گلپهزار	۷	۲	۸	۰.۷۰	۴۱.۱۸	۱۱.۷۶	۴۷.۰۶
گناباد	۶۳	۲	۴۲	۱.۴۳	۵۸.۸۸	۱.۸۷	۳۹.۲۵
مشهد	۷۲۴	۲۴۲	۸۹۸	۰.۶۴	۳۸.۸۴	۱۲.۹۸	۴۸.۱۸
مه ولات	۳۸	۳	۹	۳.۱۷	۷۶.۰۰	۶.۰۰	۱۸.۰۰
نیشابور	۱۱۰	۲۳	۱۶۲	۰.۵۹	۳۷.۲۹	۷.۸۰	۵۴.۹۲

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۴۳. تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت

نقشه ۴. نسبت اماکن ورزشی آقایان به بانوان

○ تحلیل پراکندگی و عدم تعادل های موجود مراکز مختلف خدمات رسانی تربیت بدنی

سرانه کل ورزش استان خراسان رضوی ۰/۷۳۸ مترمربع است. در واقع، سرانه ورزشی در ایران بین ۱ تا ۲ مترمربع به ازای هر نفر است و این مقدار در سطح جهان به ازای هر نفر ۷ مترمربع است. در صورتی که سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی ۷۳ سانتی مترمربع است. بررسی سرانه ورزشی استان نشان می دهد که اگر چه بیشترین تعداد اماکن ورزشی کشور در استان خراسان رضوی قرار دارد اما سرانه ورزشی استان حتی به ازای هر نفر کمتر از یک مترمربع است.

جدول ۴۱. سرانه کاربری ورزشی در ایران و جهان

سرانه جهانی	ایران			
	شهرهای زیر ۵۰ هزار نفر	شهرهای بین ۵۰ هزار تا ۲۵۰ هزار نفر	شهرهای ۲۵۰ هزار تا یک میلیون نفر	شهرهای بیش از یک میلیون نفر
۷	سرانه $\leq 1/5$	سرانه $\leq 1/5$	سرانه $\leq 1/1$	سرانه ≤ 2

منبع: شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، ۱۳۸۹؛ سلیمی، ۱۳۹۵: ۸۷۸

سرانه ورزشی در بخش روستایی با ۸۱ سانتی مترمربع بیشتر از سرانه ورزشی در بخش شهری (۷۱ سانتی مترمربع) است. در بخش اماکن ورزشی روباز سرانه کل استان ۵۴ سانتی مترمربع و سرانه اماکن ورزشی سرپوشیده ۱۹ سانتی مترمربع به ازای هر نفر است.

همچنین تعداد ۴ شهرستان دارای سرانه ورزشی کمتر از ۰/۵ مترمربع، تعداد ۱۵ شهرستان دارای سرانه ورزشی بیشتر از ۰/۵ و کمتر از ۱ مترمربع و تعداد ۱۴ شهرستان دارای سرانه ورزشی بیشتر از ۱ مترمربع می باشند. همچنین شهرستان مه ولات با ۲/۵۳ مترمربع بیشترین و شهرستان گلپهار با ۰/۲ مترمربع کمترین سرانه ورزشی را دارا می باشند.

جدول ۴۲. سرانه ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک بخش و نوع

شهرستان	سرانه کل ورزش			
	شهری	روستایی	رو باز	سرپوشیده
باخزر	۱.۳۲۰	۰.۵۶۹	۰.۵۹۶	۰.۰۹۷
بجستان	۲.۰۵۸	۱.۵۱۲	۱.۵۵۷	۰.۲۲۰
بردسکن	۱.۶۰۶	۱.۷۵۵	۱.۴۹۹	۰.۱۸۴
طرقبه شاندیز	۴.۰۸۲	۰.۹۵۲	۲.۰۷۴	۰.۴۵۱
تایباد	۰.۷۵۱	۱.۱۹۰	۰.۷۸۴	۰.۱۱۵
تربت جام	۰.۵۸۹	۰.۴۸۸	۰.۴۱۹	۰.۱۲۴
تربت حیدریه	۰.۶۴۹	۰.۸۵۴	۰.۵۰۸	۰.۲۱۰
جغتای	۲.۲۱۰	۱.۹۲۸	۱.۸۶۶	۰.۱۱۵
جوین	۱.۶۱۹	۱.۳۸۴	۱.۳۴۱	۰.۱۰۷
چناران	۰.۹۳۰	۱.۸۸۰	۱.۰۸۲	۰.۲۲۱
خلیل آباد	۲.۶۱۰	۰.۶۳۵	۱.۲۲۳	۰.۱۴۶
خواف	۰.۷۶۸	۰.۷۱۹	۰.۶۱۷	۰.۱۲۶
خوشاب	۱.۴۳۲	۱.۴۹۱	۱.۳۲۶	۰.۱۵۵
داورزن	۳.۹۷۹	۱.۵۸۵	۱.۶۷۶	۰.۲۰۹
درگز	۱.۱۶۶	۱.۱۲۰	۰.۸۵۲	۰.۲۹۵
رشتخوار	۱.۹۸۹	۰.۶۷۴	۰.۸۲۷	۰.۱۵۴
زاوه	۲.۰۹۷	۰.۱۵۸	۰.۳۴۸	۰.۰۷۷
زبرخان	۳.۰۶۲	۱.۱۱۹	۱.۶۸۸	۰.۱۹۵
سبزوار	۰.۴۵۴	۰.۷۴۰	۰.۲۶۳	۰.۲۲۶
سرخس	۱.۱۹۲	۰.۴۶۴	۰.۵۳۷	۰.۲۵۱
ششتمد	۳.۲۱۵	۰.۶۶۲	۰.۹۰۹	۰.۰۸۰

سرانه کل ورزش					شهرستان
سرانه کل	سربوشیده	روپاز	روستایی	شهری	
۰.۵۲۰	۰.۱۴۰	۰.۳۸۰	۰.۲۴۳	۱.۶۴۲	صالح اباد
۰.۸۰۷	۰.۱۶۰	۰.۶۴۷	۰.۹۲۸	۰.۷۲۵	فریمان
۰.۴۶۴	۰.۰۹۸	۰.۳۶۶	۰.۲۹۲	۱.۱۹۴	فیروزه
۰.۵۶۳	۰.۲۳۰	۰.۳۳۳	۰.۳۹۴	۰.۶۸۳	قوچان
۰.۹۷۲	۰.۱۸۴	۰.۷۸۸	۰.۷۳۳	۱.۰۶۸	کاشمر
۰.۷۶۱	۰.۱۰۴	۰.۶۵۷	۰.۸۳۰	۰.۵۲۶	کوهسرخ
۱.۱۹۱	۰.۲۸۰	۰.۹۱۰	۱.۰۶۹	۱.۴۵۵	کلات
۲.۲۸۴	۰.۳۸۸	۱.۸۹۶	۱.۵۸۸	۲.۸۰۱	گناباد
۰.۲۰۲	۰.۰۶۰	۰.۱۴۲	۰.۴۶۴	۰.۰۸۰	گلبهار
۰.۵۱۲	۰.۱۸۵	۰.۳۲۷	۰.۱۶۲	۰.۵۵۴	مشهد
۲.۵۳۸	۰.۲۴۶	۲.۲۹۲	۳.۴۲۹	۱.۳۴۱	مه ولات
۰.۹۸۴	۰.۲۷۵	۰.۷۰۹	۱.۴۸۴	۰.۷۵۶	نیشابور
۰.۷۳۸	۰.۱۹۳	۰.۵۴۵	۰.۸۱۰	۰.۷۱۱	کل استان

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

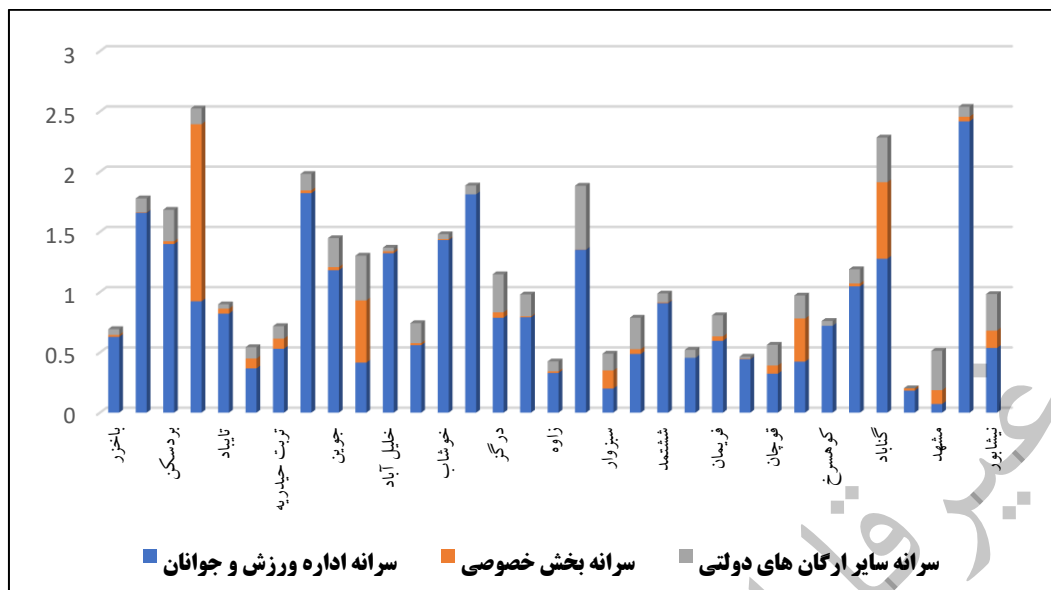
سرانه ورزشی اماکن متعلق به اداره ورزش و جوانان در استان ۳۵ سانتی مترمربع، سرانه ورزشی اماکن متعلق به بخش خصوصی ۱۲ سانتی مترمربع و سرانه ورزشی اماکن ورزشی متعلق به سایر ارگان ها ۲۵ سانتی مترمربع به ازای هر نفر است.

جدول ۴۳. سرانه ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها

شهرستان	سرانه اداره ورزش و جوانان	سرانه بخش خصوصی	سرانه سایر ارگان های دولتی
باخزر	۰.۶۲۹	۰.۰۱۶	۰.۰۴۸
بجستان	۱.۶۵۹	۰.۰۰۴	۰.۱۱۵
بردسکن	۱.۳۹۹	۰.۰۲۳	۰.۲۶۱
طرقبه شاندیز	۰.۹۲۴	۱.۴۷۰	۰.۱۳۰
تایباد	۰.۸۲۲	۰.۰۴۰	۰.۰۳۷
تربت جام	۰.۳۶۷	۰.۰۸۲	۰.۰۹۴
تربت حیدریه	۰.۵۳۰	۰.۰۸۴	۰.۱۰۴
جغتای	۱.۸۲۲	۰.۰۲۳	۰.۱۳۶
جوین	۱.۱۸۲	۰.۰۲۶	۰.۲۴۰
چناران	۰.۴۱۵	۰.۵۱۶	۰.۳۷۲

شهرستان	سرانه اداره ورزش و جوانان	سرانه بخش خصوصی	سرانه سایر ارگان های دولتی
خلیل آباد	۱.۳۲۴	۰.۰۱۶	۰.۰۲۹
خواف	۰.۵۶۰	۰.۰۱۷	۰.۱۶۶
خوشاب	۱.۴۳۲	۰.۰۰۷	۰.۰۴۲
داورزن	۱.۸۱۲	۰.۰۰۰	۰.۰۷۳
درگز	۰.۷۸۸	۰.۰۴۵	۰.۳۱۵
رشتخوار	۰.۷۹۲	۰.۰۰۸	۰.۱۸۱
زاوه	۰.۳۲۹	۰.۰۱۴	۰.۰۸۲
زبرخان	۱.۳۵۲	۰.۰۰۲	۰.۵۲۹
سبزوار	۰.۲۰۰	۰.۱۵۰	۰.۱۳۹
سرخس	۰.۴۸۷	۰.۰۳۹	۰.۲۶۲
ششتمد	۰.۹۰۹	۰.۰۰۶	۰.۰۷۴
صالح آباد	۰.۴۵۵	۰.۰۰۰	۰.۰۶۶
فریمان	۰.۵۹۶	۰.۰۳۷	۰.۱۷۵
فیروزه	۰.۴۴۴	۰.۰۰۴	۰.۰۱۶
قوچان	۰.۳۲۳	۰.۰۶۸	۰.۱۷۲
کاشمر	۰.۴۲۳	۰.۳۵۹	۰.۱۹۰
کوهسرخ	۰.۷۲۱	۰.۰۰۰	۰.۰۴۰
کلات	۱.۰۴۸	۰.۰۲۴	۰.۱۱۸
گناباد	۱.۲۷۷	۰.۶۳۶	۰.۳۷۰
گلبهار	۰.۱۸۳	۰.۰۱۹	۰.۰۰۰
مشهد	۰.۰۷۲	۰.۱۱۵	۰.۳۲۶
مه ولات	۲.۴۱۸	۰.۰۳۸	۰.۰۸۲
نیشابور	۰.۵۳۷	۰.۱۴۴	۰.۳۰۳
کل استان	۰.۳۵۵	۰.۱۲۸	۰.۲۵۵

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۴۴. سرانه ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها

در استان خراسان رضوی ۴۸.۱ درصد سرانه ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان، ۱۷.۳ درصد متعلق به بخش خصوصی و ۳۴.۵ درصد نیز مربوط به سایر ارگان های دولتی می باشد.

جدول ۴۴. درصد سرانه ورزشی سازمان ها در شهرستان های استان خراسان رضوی

شهرستان	درصد سرانه اداره ورزش و جوانان	درصد سرانه بخش خصوصی	درصد سرانه سایر ارگان های دولتی	جمع کل
باخزر	۹۰.۷۶	۲.۳۱	۶.۹۳	۱۰۰
بجستان	۹۳.۳۱	۰.۲۲	۶.۴۷	۱۰۰
بردسکن	۸۳.۱۳	۱.۳۷	۱۵.۵۱	۱۰۰
طرقبه شانديز	۳۶.۶۱	۵۸.۲۴	۵.۱۵	۱۰۰
تایباد	۹۱.۴۳	۴.۴۵	۴.۱۲	۱۰۰
تربت جام	۶۷.۵۹	۱۵.۱۰	۱۷.۳۱	۱۰۰
تربت حیدریه	۷۳.۸۲	۱۱.۷۰	۱۴.۴۸	۱۰۰
جغتای	۹۱.۹۷	۱.۱۶	۶.۸۷	۱۰۰
جویین	۸۱.۶۳	۱.۸۰	۱۶.۵۷	۱۰۰
چناران	۳۱.۸۵	۳۹.۶۰	۲۸.۵۵	۱۰۰
خلیل آباد	۹۶.۷۱	۱.۱۷	۲.۱۲	۱۰۰
خواف	۷۵.۳۷	۲.۲۹	۲۲.۳۴	۱۰۰
خوشاب	۹۶.۶۹	۰.۴۷	۲.۸۴	۱۰۰
داورزن	۹۶.۱۳	۰.۰۰	۳.۸۷	۱۰۰

شهرستان	درصد سرانه اداره ورزش و جوانان	درصد سرانه بخش خصوصی	درصد سرانه سایر ارگان های دولتی	جمع کل
درگز	۶۸.۶۴	۳.۹۲	۲۷.۴۴	۱۰۰
رشتخوار	۸۰.۷۳	۰.۸۲	۱۸.۴۵	۱۰۰
زاوه	۷۷.۴۱	۳.۲۹	۱۹.۲۹	۱۰۰
زبرخان	۷۱.۸۰	۰.۱۱	۲۸.۰۹	۱۰۰
سبزوار	۴۰.۹۰	۳۰.۶۷	۲۸.۴۳	۱۰۰
سرخس	۶۱.۸۰	۴.۹۵	۳۳.۲۵	۱۰۰
ششتمد	۹۱.۹۱	۰.۶۱	۷.۴۸	۱۰۰
صالح آباد	۸۷.۳۳	۰.۰۰	۱۲.۶۷	۱۰۰
فریمان	۷۳.۷۶	۴.۵۸	۲۱.۶۶	۱۰۰
فیروزه	۹۵.۶۹	۰.۸۶	۳.۴۵	۱۰۰
قوچان	۵۷.۳۷	۱۲.۰۸	۳۰.۵۵	۱۰۰
کاشمر	۴۳.۵۲	۳۶.۹۳	۱۹.۵۵	۱۰۰
کوهسرخ	۹۴.۷۴	۰.۰۰	۵.۲۶	۱۰۰
کلات	۸۸.۰۷	۲.۰۲	۹.۹۲	۱۰۰
گناباد	۵۵.۹۴	۲۷.۸۶	۱۶.۲۱	۱۰۰
گلبهار	۹۰.۵۹	۹.۴۱	۰.۰۰	۱۰۰
مشهد	۱۴.۰۴	۲۲.۴۲	۶۳.۵۵	۱۰۰
مه ولات	۹۵.۲۷	۱.۵۰	۳.۲۳	۱۰۰
نیشابور	۵۴.۵۷	۱۴.۶۳	۳۰.۷۹	۱۰۰
کل استان	۴۸.۱۰	۱۷.۳۴	۳۴.۵۵	۱۰۰

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

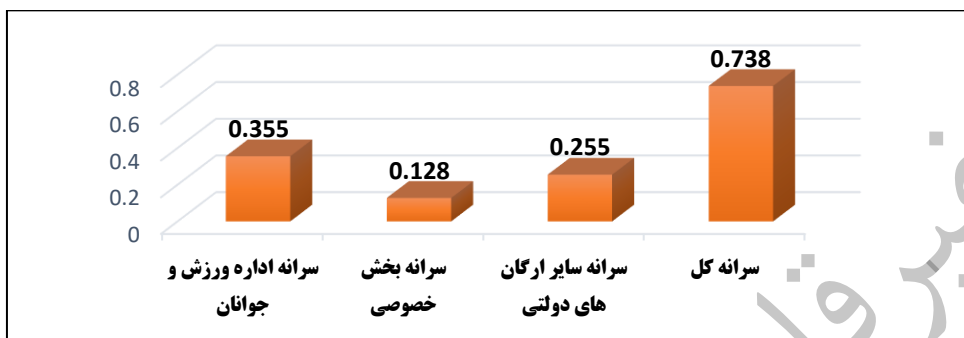
آمارها نشان می دهد که در شهرستان های استان خراسان رضوی بیشترین سهم سرانه ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان است. تنها در شهرستان مشهد سهم اداره ورزش و جوانان در سرانه ورزشی ۱۴ درصد است. کمترین سهم در سرانه ورزشی شهرستان ها نیز مربوط به بخش خصوصی است. در شهرستان های طرقله شانديز، چناران و کاشمر به ترتیب سهم بخش خصوصی در سرانه ورزشی ۵۸.۲ درصد، ۳۹.۶ درصد و ۳۶.۹ درصد می باشد. همچنین سهم سایر ارگان های دولتی در سرانه ورزشی در شهرستان های مشهد، سرخس، قوچان و نیشابور به ترتیب ۶۳ درصد، ۳۳ درصد و ۳۰ درصد است.

بر اساس اطلاعات سرانه ورزشی استان مربوط به اداره ورزش و جوانان ۳۵ سانتی مترمربع، بخش خصوصی ۱۲ سانتی مترمربع و سایر ارگان های دولتی ۲۵ سانتی مترمربع است. همچنین سرانه کل ورزشی در این استان ۷۳ سانتی مترمربع می باشد.

جدول ۴۵. سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها

سرانه اداره ورزش و جوانان	سرانه بخش خصوصی	سرانه سایر ارگان های دولتی	سرانه کل
۰.۳۵۵	۰.۱۲۸	۰.۲۵۵	۰.۷۳۸

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

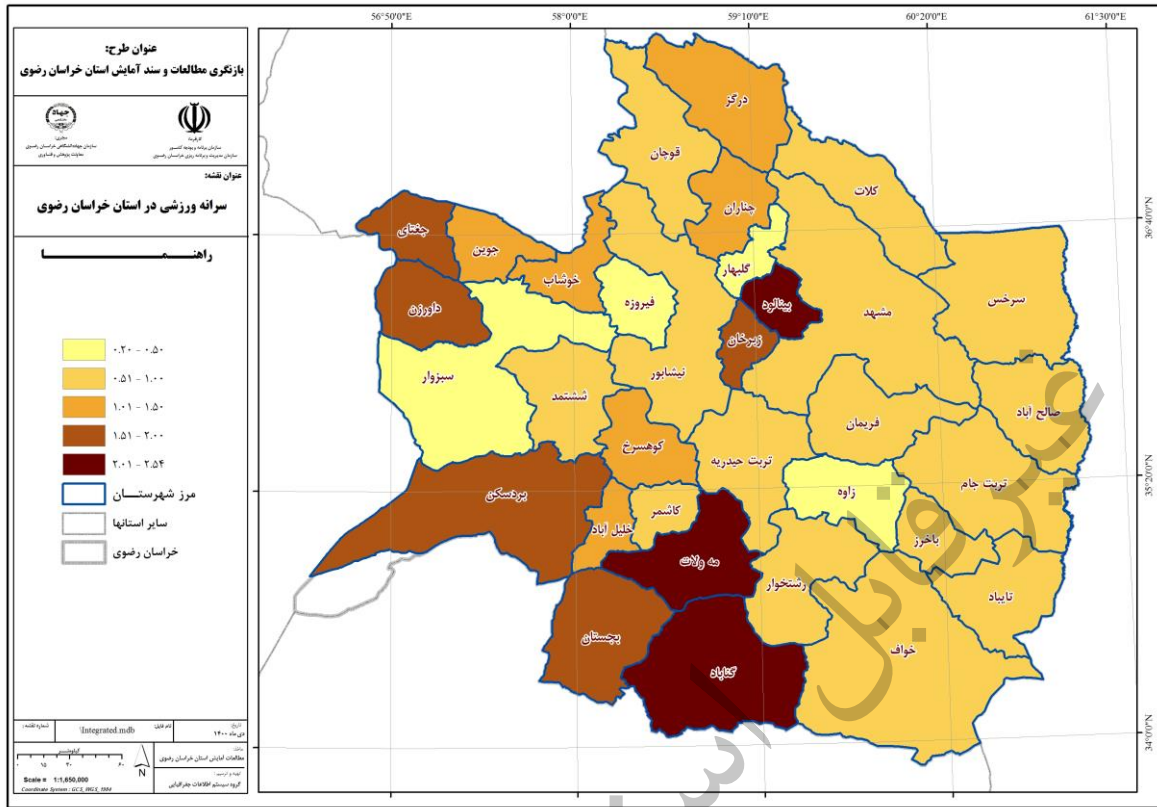
شکل ۴۵. سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها

میانگین سرانه ورزشی شهرستان ها ۱.۱ مترمربع است که بر این اساس ۱۹ شهرستان سرانه پایین تر از میانگین و ۱۴ شهرستان دارای سرانه ورزشی بیشتر از میانگین می باشند. همچنین در ۴ شهرستان سرانه ورزشی کمتر از ۰.۵ مترمربع، در ۱۵ شهرستان سرانه ورزشی بین ۰.۵ تا ۱ مترمربع، در ۶ شهرستان سرانه ورزشی بین ۱ تا ۱.۵ مترمربع، در ۵ شهرستان سرانه ورزشی بین ۱.۵ تا ۲ مترمربع و در ۳ شهرستان سرانه ورزشی بیشتر از ۲ مترمربع است.

جدول ۴۶. طبقه بندی شهرستان های استان خراسان رضوی بر اساس سرانه ورزشی

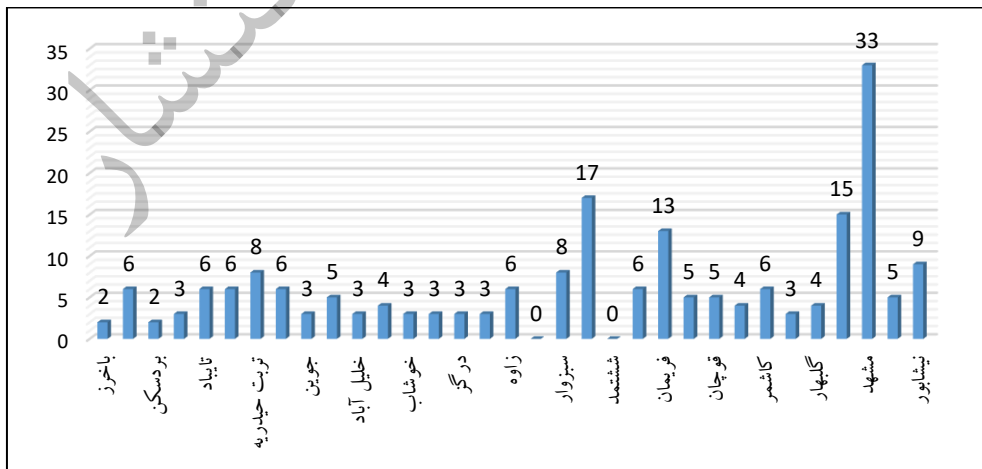
سرانه ورزشی (مترمربع)					میانگین سرانه ورزشی (۱/۱۳ مترمربع)	
بیش از ۲	۱/۵ تا ۲	۱ تا ۱/۵	۰/۵ تا ۱	کمتر از ۰/۵	بیشتر از میانگین	کمتر از میانگین
۳ شهرستان	۵ شهرستان	۶ شهرستان	۱۵ شهرستان	۴ شهرستان	۱۴ شهرستان	۱۹ شهرستان

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

نقشه ۵. سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی

در استان خراسان رضوی تعداد ۲۰۵ پروژه ورزشی ناتمام وجود دارد که به دلیل کمبود اعتبار عمرانی رها شده اند. بیشترین پروژه های ورزشی ناتمام مربوط به شهرستان های مشهد با ۳۳ پروژه (۱۶.۱ درصد)، سرخس با ۱۷ پروژه (۸.۲ درصد) و گناباد با ۱۵ پروژه (۷.۳ درصد) می باشد.

شکل ۴۶. تعداد پروژه های ورزشی نیمه تمام در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

جدول ۴۷. تعداد پروژه های نیمه تمام ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

شهرستان	تعداد پروژه های ورزشی نیمه تمام	درصد	شهرستان	تعداد پروژه های ورزشی نیمه تمام	درصد
باخرز	۲	۰.۹۸	زبرخان	۰	۰.۰۰
بجستان	۶	۲.۹۳	سبزوار	۸	۳.۹۰
بردسکن	۲	۰.۹۸	سرخس	۱۷	۸.۲۹
ترقبه شانديز	۳	۱.۴۶	ششتمد	۰	۰.۰۰
تایباد	۶	۲.۹۳	صالح آباد	۶	۲.۹۳
تربت جام	۶	۲.۹۳	فریمان	۱۳	۶.۳۴
تربت حیدریه	۸	۳.۹۰	فیروزه	۵	۲.۴۴
جغتای	۶	۲.۹۳	قوچان	۵	۲.۴۴
جوین	۳	۱.۴۶	کلات	۴	۱.۹۵
چناران	۵	۲.۴۴	کاشمر	۶	۲.۹۳
خلیل آباد	۳	۱.۴۶	کوهسرخ	۳	۱.۴۶
خواف	۴	۱.۹۵	گلبهار	۴	۱.۹۵
خوشاب	۳	۱.۴۶	گناباد	۱۵	۷.۳۲
داورزن	۳	۱.۴۶	مشهد	۳۳	۱۶.۱۰
درگز	۳	۱.۴۶	مه ولات	۵	۲.۴۴
رشتخوار	۳	۱.۴۶	نیشابور	۹	۴.۳۹
زاوه	۶	۲.۹۳	کل استان	۲۰۵	۱۰۰

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

۱۰.۲ درصد پروژه های ورزشی ناتمام استان دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۵ درصد دارند که با تکمیل آنها می تواند تاحدودی سرانه ورزشی افزایش یابد. پروژه های ورزشی ناتمام بر اساس وسعت، درصد پیشرفت فیزیکی و دستگاه اجرایی مربوطه در شهرستان های استان خراسان رضوی به شرح جدول زیر می باشد.

جدول ۴۸. پروژه های ورزشی ناتمام در استان خراسان رضوی به تفکیک دستگاه اجرایی، وسعت و درصد پیشرفت

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۱	تکمیل استادیوم ورزشی باخرز	ورزش و جوانان	باخرز	۸۰,۰۰۰	۶۵
۲	احداث چمن مصنوعی کوچک قلعه نو	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵۰
۳	احداث چمن مصنوعی در شهرستان روستا سردق	ورزش و جوانان	بجستان	۱۰۰۰	۵۰

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۴	مردیز احداث چمن مصنوعی (تمرینی) در سطح شهرستان بجنستان	ورزش و جوانان		۱۰۰۰	۵۰
۵	احداث چمن مصنوعی روستای فخر آباد	ورزش و جوانان		۱۰۰۰	۵۰
۶	احداث چمن مصنوعی روستای نوق	ورزش و جوانان		۱۰۰۰	۵۰
۷	زمین چمن مصنوعی بزرگ بجنستان	ورزش و جوانان		۶۰۰۰	۱۵
۸	سالن ورزشی فخر آباد	ورزش و جوانان		۱۲۰۰	۲۰
۹	احداث چمن مصنوعی (تمرینی) در سطح درونه	ورزش و جوانان	بردسکن	۱۰۰۰	۵۰
۱۰	احداث چمن مصنوعی (تمرینی) در سطح ظاهر آباد	ورزش و جوانان		۲۰۰۰	۵۰
۱۱	تکمیل زمین چمن کاریز	ورزش و جوانان	تایباد	۵,۵۰۰	۶۵
۱۲	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان تایباد (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۳	تکمیل زمین چمن مشهد ریزه	ورزش و جوانان		۵,۰۰۰	۶۵
۱۴	احداث و تکمیل جاده تندرستی تایباد	ورزش و جوانان		۲,۵۰۰	۶۰
۱۵	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان تایباد (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۶	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان تایباد (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۷	تکمیل زمین چمن تربت جام	ورزش و جوانان		۵,۰۰۰	۶۵
۱۸	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان تربت جام	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۹	مطالعه و احداث خانه جوان شهرستان تربت جام	ورزش و جوانان	تربت جام	۶۶۰	۶۵
۲۰	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان تربت جام	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۲۱	احداث استادیوم ورزشی ۵۰۰۰ نفری تربت جام	شرکت توسعه	تربت حیدریه		۲۰
۲۲	احداث سالن ورزشی سقف کوتاه تربت جام	ورزش و جوانان		۶۳۰	۲۰
۲۳	تکمیل استادیوم ورزشی تختی	ورزش و جوانان		۵,۵۰۰	۳۵
۲۴	تکمیل استادیوم ورزشی ۵۰۰۰ نفری تربت حیدریه	ورزش و جوانان		۱۴,۰۰۰	۹۰
۲۵	احداث سالن ورزشی طبقاتی در مجموعه تختی	ورزش و جوانان		۶۸۰	۳۵
۲۶	مطالعه و احداث خانه جوان شهرستان تربت حیدریه	ورزش و جوانان		۶۶۰	۷۰
۲۷	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان تربت حیدریه (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۲۸	دیوارکشی مجموعه ورزشی مجموعه ورزشی رباط سنگ تربت حیدریه	ورزش و جوانان			۰
۲۹	احداث چمن مصنوعی منظر	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵۰
۳۰	تکمیل استخر سرپوشیده تربت حیدریه	شرکت توسعه		۸۵۰	۳۰
۳۱	تکمیل استادیوم ورزشی جغتای	ورزش و جوانان		۶,۰۰۰	۶۵
۳۲	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان جغتای (تمرینی)	ورزش و جوانان	جغتای	۱,۰۰۰	۵۰
۳۳	تکمیل سالن ورزشی جغتای	ورزش و جوانان	جغتای	۱,۲۰۰	۱۰
۳۴	تکمیل سالن تنیس روی میز	ورزش و جوانان	جغتای	۴۰۰	۲۵
۳۵	احداث زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال جغتای	ورزش و جوانان	جغتای	۱,۰۰۰	۵۰
۳۶	تکمیل سالن ورزشی دستوران	ورزش و جوانان	جغتای	۱,۰۰۰	۵۵
۳۷	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان جوین (تمرینی)	ورزش و جوانان	جوین	۱,۰۰۰	۰
۳۸	سالن ورزشی غیر توپی	ورزش و جوانان	جوین	۵۰۰	۱۸
۳۹	چمن مصنوعی مینی فوتبال بداغ آباد	ورزش و جوانان	جوین	۱,۰۰۰	۰
۴۰	تکمیل زمین چمن چناران	ورزش و جوانان	چناران	۵,۰۰۰	۳۵
۴۱	احداث سالن ورزشی با گنجایش تماشاچی چناران	ورزش و جوانان	چناران	۲,۲۰۰	۳۰
۴۲	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان چناران(تمرینی)	ورزش و جوانان	چناران		۰
۴۳	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان چناران(تمرینی)	ورزش و جوانان	چناران	۲,۰۰۰	۰
۴۴	پناهگاه کوهنوردی اخلمد	ورزش و جوانان	چناران	۴۵۰	۷۰
۴۵	زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال گلپهار	ورزش و جوانان	گلپهار	۱,۰۰۰	۵۵
۴۶	دیوارکشی مجموعه ورزشی گلپهار	ورزش و جوانان	گلپهار	۸۰۰	۰
۴۷	تکمیل سالن ورزشی روستای اسجیل	ورزش و جوانان	گلپهار	۶۶۵	۷۰
۴۸	زمین چمن مصنوعی اسجیل	ورزش و جوانان	گلپهار	۱,۰۰۰	۵۰
۴۹	احداث سالن ورزشی محمد آباد خلیل آباد	ورزش و جوانان	خلیل آباد	۱,۱۵۰	۱۵
۵۰	احداث چمن مصنوعی درکندر (تمرینی)	ورزش و جوانان	خلیل آباد		۰
۵۱	احداث چمن مصنوعی در سطح جابوز(تمرینی)	ورزش و جوانان	خلیل آباد	۲,۰۰۰	۰
۵۲	احداث سالن ورزشی چاه گچی	ورزش و جوانان	خواف	۶۵۰	۹۵
۵۳	احداث چمن مصنوعی در چمن آباد (تمرینی)	ورزش و جوانان	خواف		۰
۵۴	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان خواف (تمرینی)	ورزش و جوانان	خواف	۲,۰۰۰	۰
۵۵	احداث سالن ورزشی سده	ورزش و جوانان	خواف	۱,۲۰۰	۵

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۵۶	دیوارکشی مجموعه ورزشی خوشاب	ورزش و جوانان	خوشاب	۸۰۰	۰
۵۷	زمین فوتبال خوشاب	ورزش و جوانان		۵,۰۰۰	۵
۵۸	زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال رباط جز	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵
۵۹	روستا مهر احداث چمن مصنوعی شهر داورزن (تمرینی)	ورزش و جوانان	داورزن	۱,۰۰۰	۵۰
۶۰	احداث چمن مصنوعی شهر داورزن (تمرینی)			۱,۰۰۰	۰
۶۱	چمن مصنوعی مین فوتبال چشم	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵۰
۶۲	مطالعه و احداث خانه جوان شهرستان سبزوار	ورزش و جوانان	سبزوار	۶۶۰	۶۰
۶۳	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان سبزوار (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۶۴	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان سبزوار (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۶۵	زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال ملوند	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵۰
۶۶	احداث زمین چمن مصنوعی روداب	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵۰
۶۷	اجرای ۱۰ کف پوش سالنهای شهرستان سبزوار	ورزش و جوانان		۸,۰۰۰	۵۰
۶۸	احداث استادیوم ورزشی ۱۵۰۰۰ نفری سبزوار	شرکت توسعه			۶۵
۶۹	تکمیل سالن ورزشی مشکانی	ورزش و جوانان		۱۱۴۵	۱۵
۷۰	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان سرخس (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۷۱	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان سرخس (تمرینی)	ورزش و جوانان		۲,۰۰۰	۰
۷۲	احداث سالن ورزشی شیر تپه	ورزش و جوانان		۱,۱۰۰	۳۵
۷۳	دیوار کشی مجموعه ورزشی سرخس	ورزش و جوانان		۸۰۰	۳۰
۷۴	جان پناه بزنگان	ورزش و جوانان	۲۴۰	۵۵	
۷۵	تکمیل کف پوش سرخس	ورزش و جوانان	۸۰۰	۵۰	
۷۶	کمک به تجهیز سالن ورزشی مزداوند	ورزش و جوانان		۶۰	
۷۷	احداث سالن ورزشی اسلام قلعه	ورزش و جوانان	۶۵۰	۵	
۷۸	احداث سالن ورزشی اسلام قوش سربزی	ورزش و جوانان	۶۵۰	۵	
۷۹	احداث چمن مصنوعی کوچک عباس آباد	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۳۰	
۸۰	احداث چمن مصنوعی کوچک شهر تپه	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۳۰	
۸۱	احداث چمن مصنوعی کوچک الله نظر	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۳۰	
۸۲	احداث چمن مصنوعی کوچک کچولی	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۳۰	
۸۳	احداث چمن مصنوعی کوچک کنبد لی	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۳۰	
۸۴	احداث چمن مصنوعی کوچک سرخس	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۳۰	

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۸۵	احداث چمن مصنوعی کوچک مزداوند	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۸۶	احداث چمن مصنوعی کوچک شهید رجایی	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۸۷	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان درگز (تمرینی)	ورزش و جوانان	درگز	۱,۰۰۰	۰
۸۸	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان درگز (تمرینی)	ورزش و جوانان	درگز	۱,۰۰۰	۰
۸۹	چمن مصنوعی مینی فوتبال قازان بیک	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۹۰	روستا جنگل (احداث زمین چمن مصنوعی (زمین مینی فوتبال)	ورزش و جوانان	رشتخوار	۱,۰۰۰	۰
۹۱	احداث چمن مصنوعی رشتخوار				۰
۹۲	سالن ورزشی غیر توپی	ورزش و جوانان		۵۰۰	۱۵
۹۳	تکمیل استادیوم ورزشی دولت آباد	ورزش و جوانان		۸,۰۰۰	۳۰
۹۴	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان زاوه (تمرینی)	ورزش و جوانان	زاوه	۱,۰۰۰	۰
۹۵	سالن ورزشی چخماغ	ورزش و جوانان	زاوه	۱,۲۰۰	۵
۹۶	احداث سالن ورزشی غیر توپی	ورزش و جوانان	زاوه	۵۰۰	۱۰
۹۷	احداث زمین چمن زاوه	ورزش و جوانان	زاوه		۵
۹۸	احداث زمین چمن مصنوعی چخماغ	ورزش و جوانان	زاوه	۱,۰۰۰	۵۰
۹۹	زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال	ورزش و جوانان	صالح آباد	۱,۰۰۰	۰
۱۰۰	زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال	ورزش و جوانان	صالح آباد	۱,۰۰۰	۰
۱۰۱	زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال	ورزش و جوانان	صالح آباد	۱,۰۰۰	۰
۱۰۲	زمین چمن مصنوعی مینی فوتبال	ورزش و جوانان	صالح آباد	۱,۰۰۰	۰
۱۰۳	سالن ورزشی غیر توپی صالح آباد	ورزش و جوانان	صالح آباد	۵۰۰	۵
۱۰۴	سالن ورزشی چند منظوره جنت آباد	ورزش و جوانان	صالح آباد	۱,۲۰۰	۵
۱۰۵	تکمیل سالن ورزشی حصار گلستان	ورزش و جوانان		۶۵۰	۳۵
۱۰۶	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان طرقبه شاندیز (تمرینی)	ورزش و جوانان	طرقبه شاندیز	۱,۰۰۰	۳۰
۱۰۷	مطالعه و احداث خانه جوان شهرستان طرقبه شاندیز	ورزش و جوانان	طرقبه شاندیز	۶۶۰	۵
۱۰۸	(طاغنکوه) دیوار کشی مجموعه گرماب	ورزش و جوانان		۶۰۰	۰
۱۰۹	احداث چمن مصنوعی در رشید آباد (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵۰
۱۱۰	احداث سالن شهر فیروزه با گنجایش تماشاچی	ورزش و جوانان	فیروزه	۱,۲۰۰	۹۹
۱۱۱	تکمیل استادیوم فیروزه	ورزش و جوانان	فیروزه	۸,۰۰۰	۵۰
۱۱۲	احداث چمن مصنوعی مرزان	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰

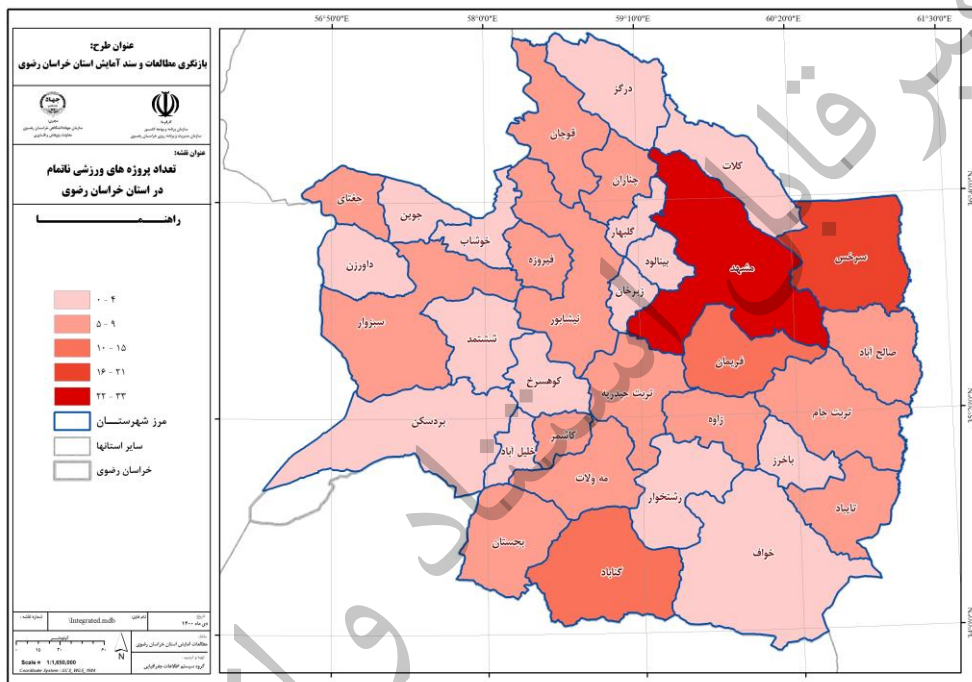
ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۱۱۳	احداث سالن ورزشی فریمان	ورزش و جوانان	فریمان	۱,۴۰۰	۸۰
۱۱۴	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان فریمان (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۱۵	کفیوش سالن فریمان	ورزش و جوانان		۱,۱۳۴	۹۰
۱۱۶	کفیوش سالن در سطح فریمان	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۱۷	محوطه استادیوم ورزشی فریمان	ورزش و جوانان		۲,۰۰۰	۰
۱۱۸	احداث چمن مصنوعی کوچک فریمان	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۱۱۹	احداث چمن مصنوعی کوچک سفید سنگ	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۱۲۰	احداث چمن مصنوعی کوچک میان دهی	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۱۲۱	احداث چمن مصنوعی کوچک احمد آباد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۱۲۲	احداث چمن مصنوعی کوچک فرهاد گرد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۱۲۳	احداث چمن مصنوعی کوچک سعد آباد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۱۲۴	احداث استخر فریمان	شرکت توسعه			۲۵
۱۲۵	احداث چمن مصنوعی کوچک تقی آباد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۳۰
۱۲۶	مطالعه و احداث خانه جوان شهرستان قوچان	ورزش و جوانان		۶۶۰	۷۰
۱۲۷	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان قوچان (تمرینی)	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۲۸	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان قوچان (تمرینی)	ورزش و جوانان	۲,۰۰۰	۰	
۱۲۹	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان قوچان (تمرینی)		۱,۰۰۰	۰	
۱۳۰	احداث گود چوخه قوچان	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۱۰	
۱۳۱	سالن ورزشی روستایی ایور	ورزش و جوانان	۶۳۰	۶۰	
۱۳۲	چمن مصنوعی در سطح شهرستان (تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۳۳	چمن مصنوعی در سطح شهرستان (تمرینی)	ورزش و جوانان	۲,۰۰۰	۰	
۱۳۴	چمن مصنوعی در اسحاق آباد (تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۳۵	چمن مصنوعی در عارف آباد (تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۳۶	چمن مصنوعی فرح آباد (تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۳۷	مطالعه واحداث خانه جوان	ورزش و جوانان	۶۶۰	۵۵	
۱۳۸	چمن مینی فوتبال عارف آباد	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۳۹	تکمیل سالن ورزشی قوژد	ورزش و جوانان	۱,۲۴۰	۰	
۱۴۰	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان کلات (تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۴۱	احداث چمن مصنوعی در احمد آباد		۱,۰۰۰	۷۰	

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۱۴۲	تکمیل سالن آبگرم	ورزش و جوانان		۶۰۰	۳۰
۱۴۳	احداث سالن ورزشی چنار	ورزش و جوانان		۶۶۵	۳۵
۱۴۴	احداث چمن مصنوعی روستای قنبر آباد	ورزش و جوانان	گناباد	۱,۰۰۰	۰
۱۴۵	احداث چمن مصنوعی روستای مند	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۴۶	احداث چمن مصنوعی روستای دلویی	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۴۷	احداث چمن مصنوعی روستای نوغاب	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۴۸	احداث چمن مصنوعی روستای خبیری	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۴۹	مطالعه و احداث خانه جوان شهرستان گناباد	ورزش و جوانان		۶۶۰	۸۹
۱۵۰	دیوار کشی مجموعه ورزشی بیدخت	ورزش و جوانان		۸۰۰	۰
۱۵۱	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۵۰
۱۵۲	احداث چمن مصنوعی در بیهود(تمرینی)	ورزش و جوانان		۲,۰۰۰	۰
۱۵۳	احداث چمن مصنوعی در روشناوند(تمرینی)				۰
۱۵۴	احداث و تکمیل جاده تندرستی گناباد	ورزش و جوانان		۲,۵۰۰	۵
۱۵۵	تکمیل سالن ورزشی باغ آسیا	ورزش و جوانان		۱,۱۰۰	۲۵
۱۵۶	چمن مصنوعی مینی فوتبال نوده پشنگ	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۵۷	تکمیل سالن باستانی بیلند	ورزش و جوانان		۵۰۰	۸۰
۱۵۸	تکمیل سالن ورزشی سنو	ورزش و جوانان		۱,۱۰۰	۳۵
۱۵۹	سالن مجموعه ورزشی بهشتی	ورزش و جوانان		۳,۷۰۰	۴۰
۱۶۰	زمین فوتبال شماره ۲ و ۱۱ استادیوم ثامن	ورزش و جوانان		۱۳,۰۰۰	۷۰
۱۶۱	سالن ورزشی اسکواش	ورزش و جوانان	۱,۶۱۰	۶۵	
۱۶۲	احداث استادیوم در مجموعه ورزشی کوثر	ورزش و جوانان	۷,۰۰۰	۴۵	
۱۶۳	احداث چمن مصنوعی آموزشی در مجموعه ورزشی شهید بهشتی	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۵۰	
۱۶۴	احداث چمن مصنوعی آموزشی در مجموعه ورزشی قدس	ورزش و جوانان	۳,۱۰۰	۵۰	
۱۶۵	احداث مجموعه ورزشی الهیه	ورزش و جوانان	۶,۴۰۰	۳۵	
۱۶۶	تکمیل مجموعه ورزشی گلشهر	ورزش و جوانان	۵,۵۰۰	۴۵	
۱۶۷	احداث و تکمیل جاده های تندرستی مشهد	ورزش و جوانان	۲,۵۰۰	۹۹	
۱۶۸	تکمیل پیست اتومبیل رانی مجموعه ثامن الائمة (ع)	ورزش و جوانان	۵۰,۰۰۰	۲۰	
۱۶۹	تکمیل و تجهیز مجموعه ورزشی ثامن الائمة		۴۲۰,۰۰۰	۵۰	
۱۷۰	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان مشهد (تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
			مشهد		

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
۱۷۱	تکمیل استخر سرپوشیده سجاد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۸۰
۱۷۲	تکمیل زمین اسکیت مجموعه سجاد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۷۳	احداث چمن مصنوعی شماره ۱ تختی	ورزش و جوانان		۶,۰۰۰	۶۵
۱۷۴	احداث گود با چوخه مشهد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۱۰
۱۷۵	احداث چمن مصنوعی کوچک بازه حور	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۷۶	احداث چمن مصنوعی کوچک رباط سفید	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۷۷	احداث چمن مصنوعی کوچک ملک آباد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۷۸	احداث چمن مصنوعی کوچک کلاته منار	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۷۹	احداث چمن مصنوعی کوچک آبمال	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۱۸۰	احداث سالن ۶۰۰۰ نفری ثامن الائمه	شرکت توسعه		۶,۰۰۰	۷۷
۱۸۱	احداث سالن های کشتی و رزمی ثامن الائمه	شرکت توسعه		۸۰۰	۶۵
۱۸۲	احداث گود چوخه مشهد	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۶
۱۸۳	احداث زمین تنیس مجموعه ثامن الائمه	شرکت توسعه		۱,۰۰۰	۶
۱۸۴	احداث استخر قهرمانی ثامن الائمه	شرکت توسعه		۲۰,۰۰۰	۳
۱۸۵	احداث فاز ۲ استادیوم فوتبال ثامن الائمه	شرکت توسعه		۱۵۰,۰۰۰	۰
۱۸۶	احداث دریاچه مجموعه ورزشی ثامن الائمه	شرکت توسعه		۳۰۰,۰۰۰	۰
۱۸۷	احداث پیست سوارکاری ثامن الائمه	شرکت توسعه		۱۸۰,۰۰۰	۲۰
۱۸۸	احداث زمینهای گلف ثامن الائمه	شرکت توسعه		۲۵۰,۰۰۰	۰
۱۸۹	سالن باستانی ثامن الائمه	شرکت توسعه		۵۰۰	۰
۱۹۰	مهمانسرای مجموعه ثامن الائمه	شرکت توسعه		۶۰۰	۰
۱۹۱	احداث چمن مصنوعی کوچک میامی	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۹۲	تکمیل استادیوم ورزشی تختی نیشابور	ورزش و جوانان	۴۰,۰۰۰	۸۵	
۱۹۳	احداث و تکمیل جاده های تندرستی نیشابور	ورزش و جوانان	۲,۵۰۰	۹۵	
۱۹۴	مطالعه و احداث خانه جوان شهرستان نیشابور	ورزش و جوانان	۶۶۰	۸۵	
۱۹۵	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان نیشابور(تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۹۶	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان نیشابور(تمرینی)	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۱۹۷	احداث سالن ورزشی بار	ورزش و جوانان	۱,۲۰۰	۵	
۱۹۸	احداث استادیوم ۵۰۰۰ نفری	شرکت توسعه		۵۰	
۱۹۹	احداث استخر سرپوشیده نیشابور	شرکت توسعه	۸۵۰	۲۵	
۲۰۰	چمن مصنوعی مینی فوتبال نیشابور	ورزش و جوانان	۱,۰۰۰	۰	
۲۰۱	احداث چمن مصنوعی در سطح شهرستان	ورزش و جوانان	مه ولات	۱,۰۰۰	۰

ردیف	عنوان پروژه	عنوان دستگاه اجرایی	شهرستان	وسعت (مترمربع)	درصد پیشرفت فیزیکی
	مه ولات (تمرینی)				
۲۰۲	تکمیل ورزشگاه ۱۲۰۰ نفره مه ولات	ورزش و جوانان		۶,۰۰۰	۲۰
۲۰۳	تکمیل سالن ۱۲۰۰ نفره مه ولات	ورزش و جوانان		۱,۴۰۰	۵
۲۰۴	احداث چمن مصنوعی مهنه	ورزش و جوانان		۱,۰۰۰	۰
۲۰۵	تکمیل سالن کشتی مه ولات	ورزش و جوانان		۴۵۰	۸۵

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

نقشه ۶. توزیع فضایی پروژه های ورزشی ناتمام در استان خراسان رضوی

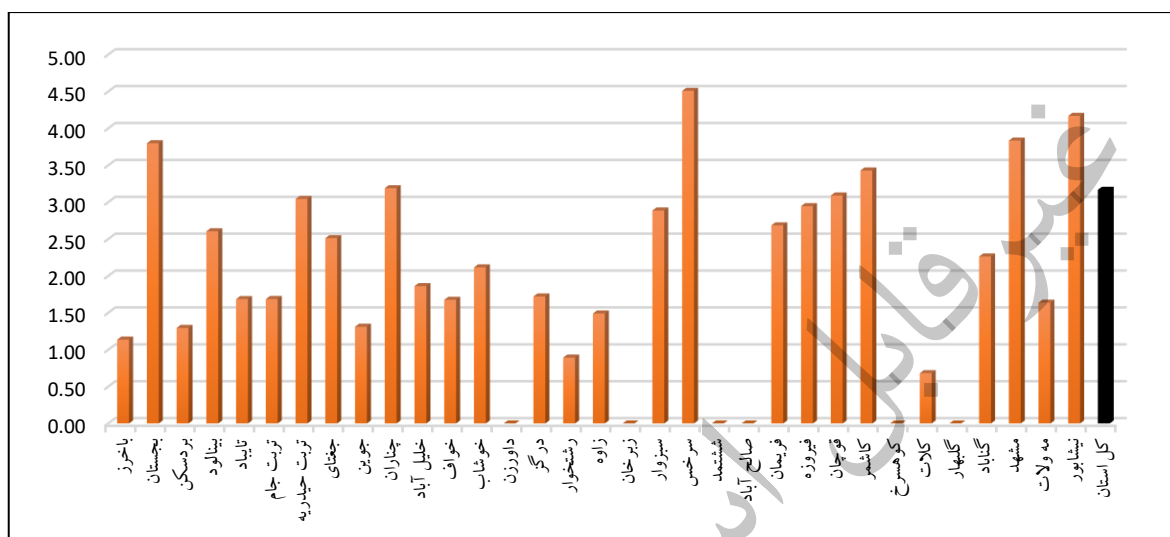
۳۱ درصد جمعیت استان خراسان رضوی را جمعیت ورزشکاران تشکیل می دهند که ۶ شهرستان (بجستان، چناران، سرخس، کاشمر، مشهد و نیشابور) درصد جمعیت ورزشکار بالاتری از میانگین استان را دارا می باشند. همچنین به ازای هر ۱۱ ورزشکار سازمان یافته یک مربی و به ازای هر ۴۲ ورزشکار سازمان یافته یک داور در استان وجود دارد. نسبت ورزشکار به مربی در شهرستان های سرخس (ورزشکار ۲۱۹)، قوچان (۱۹۹ ورزشکار)، درگز (ورزشکار ۱۲۴)، جوین (۱۰۱ ورزشکار) و فیروزه (۹۰ ورزشکار) و نسبت ورزشکار به داور در شهرستان های جوین (ورزشکار ۳۵۶)، سرخس و قوچان (۱۶۸ ورزشکار) و فیروزه (۹۸ ورزشکار) بسیار نامطلوب می باشد.

جدول ۴۹. نسبت ورزشکاران سازمان یافته به جمعیت ورزشکار، داور و مربی در استان خراسان رضوی

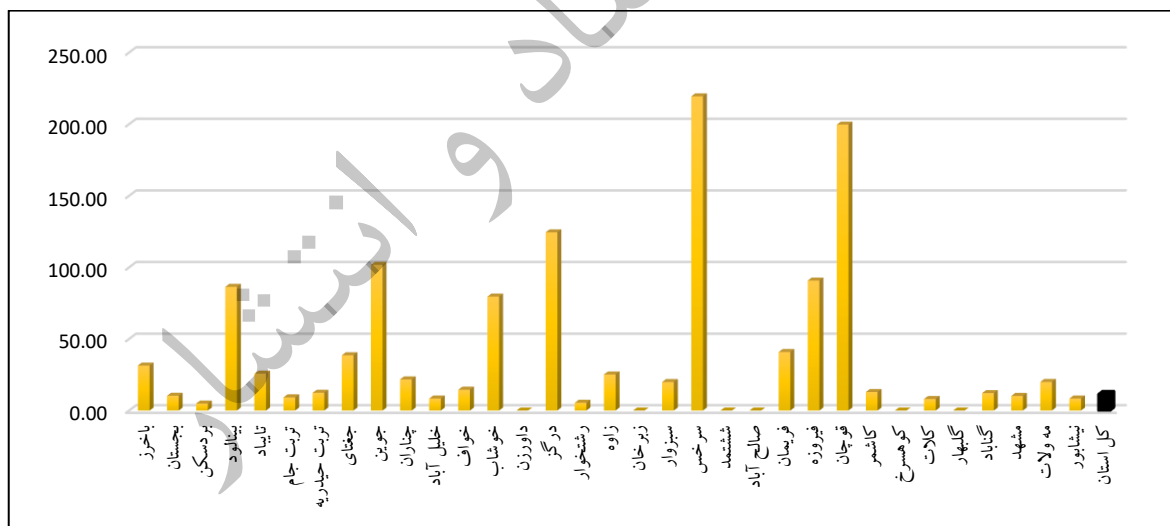
شهرستان	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)	تعداد مربی	تعداد داور	جمعیت	نسبت ورزشکار به مربی	نسبت ورزشکار به داور
باخرز	۵۳۴	۱۷	۱۲	۴۶۹۷۸	۳۱.۴۱	۴۴.۵۰
بجستان	۱۱۸۲	۱۱۵	۵۲	۳۱۱۱۵	۱۰.۲۸	۲۲.۷۳
بردسکن	۹۷۷	۲۰۰	۲۷۰	۷۵۴۷۰	۴.۸۹	۳.۶۲
طرقبه شاندیز	۱۸۱۴	۲۱	۶۰	۶۹۶۲۱	۸۶.۳۸	۳۰.۲۳
تایباد	۲۱۱۰	۸۲	۸۰	۱۲۵۰۹۹	۲۵.۷۳	۲۶.۳۸
تربت جام	۳۷۸۲	۴۱۲	۱۷۵	۲۲۴۲۱۰	۹.۱۸	۲۱.۶۱
تربت حیدریه	۶۸۳۶	۵۵۰	۴۰۰	۲۲۴۵۶۶	۱۲.۴۳	۱۷.۰۹
جغتای	۱۲۳۵	۳۲	۳۰	۴۹۱۷۲	۳۸.۵۹	۴۱.۱۷
جوین	۷۱۲	۷	۲	۵۴۲۹۰	۱۰۱.۷۱	۳۵۶.۰۰
چناران	۲۸۲۴	۱۳۰	۶۲	۸۸۴۹۴	۲۱.۷۱	۴۵.۵۲
خلیل آباد	۹۶۲	۱۱۵	۷۵	۵۱۶۷۸	۸.۳۷	۱۲.۸۳
خواف	۲۳۲۸	۱۶۰	۷۵	۱۳۸۸۶۰	۱۴.۵۵	۳۱.۰۴
خوشاب	۷۱۶	۹	۱۳	۳۳۸۳۲	۷۹.۵۶	۵۵.۰۸
داورزن	۰	۰	۰	۲۱۸۹۳	۰.۰۰	۰.۰۰
درگز	۱۲۴۴	۱۰	۱۳	۷۲۲۵۸	۱۲۴.۴۰	۹۵.۶۹
رشتخوار	۵۴۲	۱۰۰	۷۵	۶۰۶۸۶	۵.۴۲	۷.۲۳
زاوه	۱۰۰۸	۴۰	۲۱	۶۷۶۵۴	۲۵.۲۰	۴۸.۰۰
زبرخان	۰	۰	۰	۵۶۵۹۸	۰.۰۰	۰.۰۰
سبزوار	۸۱۶۲	۴۱۰	۲۰۵	۲۸۲۷۰۷	۱۹.۹۱	۳۹.۸۱
سرخس	۴۳۸۸	۲۰	۲۶	۹۷۳۲۳	۲۱۹.۴۰	۱۶۸.۷۷
ششتمد	۰	۰	۰	۲۴۲۴۹	۰.۰۰	۰.۰۰
صالح آباد	۰	۰	۰	۴۳۴۲۶	۰.۰۰	۰.۰۰
فریمان	۲۶۵۷	۶۵	۴۵	۹۸۹۳۶	۴۰.۸۸	۵۹.۰۴
فیروزه	۱۱۸۰	۱۳	۱۲	۴۰۰۷۰	۹۰.۷۷	۹۸.۳۳
قوچان	۵۳۹۱	۲۷	۳۲	۱۷۴۴۷۸	۱۹۹.۶۷	۱۶۸.۴۷
کاشمر	۳۵۰۷	۲۷۱	۱۴۸	۱۰۲۲۸۲	۱۲.۹۴	۲۳.۷۰
کوهسرخ	۰	۰	۰	۲۵۰۱۴	۰.۰۰	۰.۰۰
کلات	۴۰۴	۵۰	۵۸	۵۹۲۲۹	۸.۰۸	۶.۹۷
گلبهار	۰	۰	۰	۶۶۲۰۶	۰.۰۰	۰.۰۰
گناباد	۲۰۰۶	۱۶۵	۴۶	۸۸۶۲۵	۱۲.۱۶	۴۳.۶۱
مشهد	۱۲۹۳۳۱	۱۲۷۰۰	۲۵۰۱	۳۳۷۲۳۰۹	۱۰.۱۸	۵۱.۷۱
مه ولات	۸۴۰	۴۲	۲۷	۵۱۲۹۳	۲۰.۰۰	۳۱.۱۱

شهرستان	تعداد ورزشکاران فعال (سازمان یافته)	تعداد مربی	تعداد داور	جمعیت جمعیت	نسبت ورزشکار جمعیت ورزشکار	نسبت ورزشکار به مربی	نسبت ورزشکار به داور
نیشابور	۱۶۴۴۵	۱۹۶۹	۲۹۴	۳۹۴۴۶۷	۴.۱۷	۸.۳۵	۵۵.۹۴
کل استان	۲۰۳۱۱۵	۱۷۷۳۲	۴۸۰۹	۶۴۱۳۰۸۸	۳.۱۷	۱۱.۴۵	۴۲.۲۴

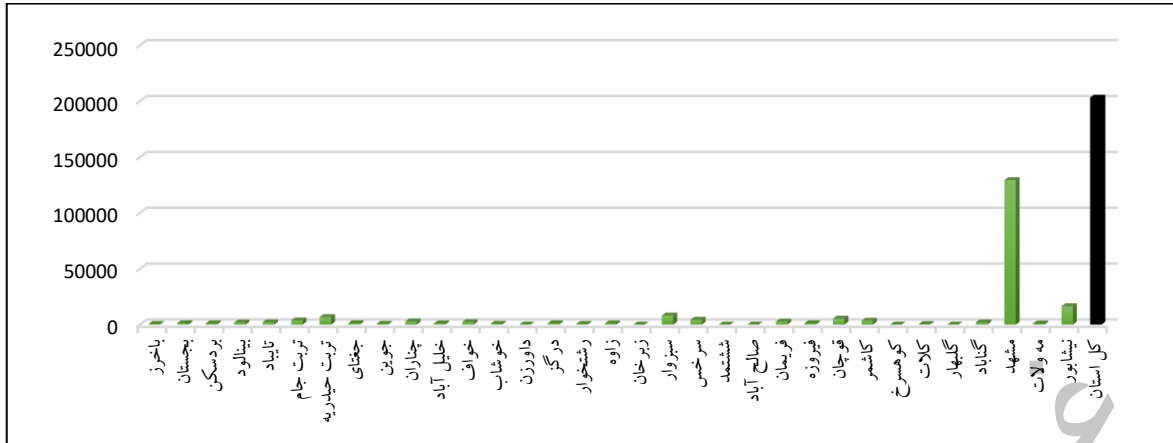
منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

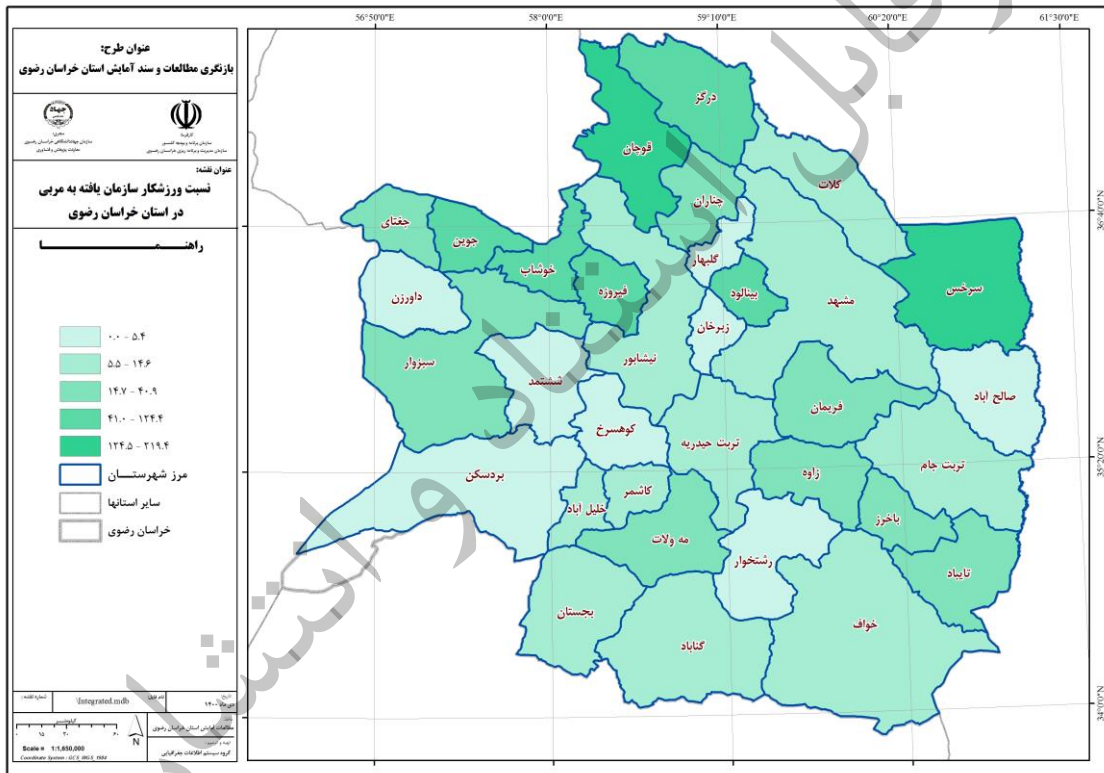
شکل ۴۷. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به جمعیت کل در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

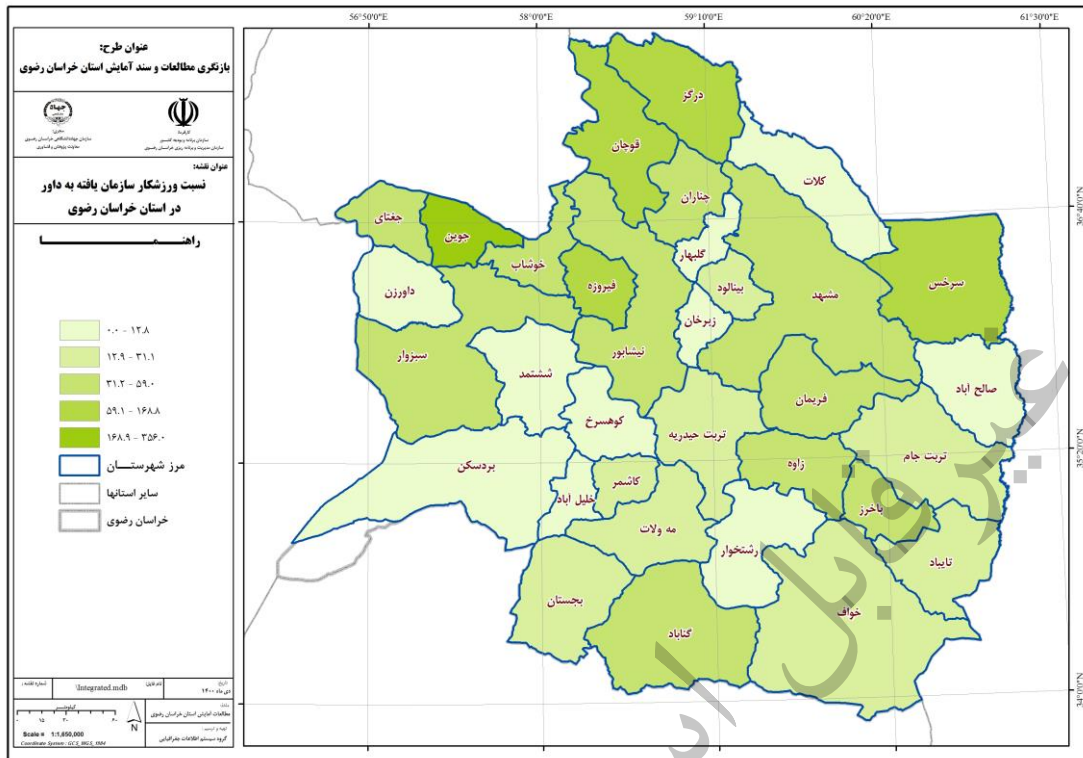
شکل ۴۸. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به مربی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

شکل ۴۹. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به داور در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

نقشه ۷. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به مربی در استان خراسان رضوی

نقشه ۸. نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به داور در استان خراسان رضوی

درصد جمعیت ورزشکار سازمان یافته در کشور ۳.۵ درصد است که این رقم در استان خراسان رضوی ۳.۱ درصد می باشد. در واقع می توان گفت که ورزشکاران سازمان یافته در استان از میانگین کشوری هم پایین تر است.

جدول ۵۰. مقایسه درصد جمعیت ورزشکار سازمان یافته در کشور و استان خراسان رضوی

کشور	درصد جمعیت ورزشکار سازمان یافته
کشور	۳/۵
استان خراسان رضوی	۳/۱

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

- شناسایی و مطالعه امکانات و ظرفیت های ورزشی سایر دستگاه های دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و بخش خصوصی
- دستگاه های دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و بخش خصوصیکه در بخش ورزش استان اثرگذار می باشند و می بایست مورد توجه ویژه قرار گیرند عبارتند از:

اداره کل ورزش و جوانان: به عنوان متولی اول ورزش استان و دستگاهی که بیشترین حجم امکان و فضاهای ورزشی، همچنین نیروهای انسانی را در اختیار دارد و به نوعی تمامی فرآیندهای بخش ورزش در حوزه های متعدد با هماهنگی این دستگاه انجام می شود.

آموزش و پرورش: با توجه به تقسیم بندی که در طرح جامع ورزش از ورزش کشور انجام شد، ورزش-پرورشی به عنوان یکی از پایه های ورزش کشور محسوب گردید و بر اساس تقسیم بندی انجام شده متولی اول ورزش-پرورشی در کشور آموزش و پرورش محسوب می شود. چرا که هم از حیث فضاهای سخت افزاری ورزشی در جایگاه خوبی نسب به سایر دستگاه ها قرار دارد و هم اکثر نیروهای کارشناسی که در بخش ورزش مشغول به کار می باشند در بدنه سازمانی آموزش و پرورش مشغول به خدمت می باشند. ضمن اینکه مهمترین فرآیندهای حوزه های ورزش همگانی و ورزش قهرمانی که ارتقای سطح آمادگی جسمانی نوجوانان و جوانان در کنار استعدادیابی ورزشی که ابتدایی ترین فرآیند ورزش قهرمانی می باشد در این سازمان صورت می گیرد.

مراکز آموزش عالی: دانشگاه ها نیز به عنوان متولی دوم حوزه ورزش-پرورشی محسوب می شوند، مهمتر از همه اینکه بدنه کارشناسی و خبرگان ورزشی بخش ورزش در این دستگاه پرورش می یابند.

نیروهای نظامی و انتظامی: بر اساس تحلیل هایی که در بخش مالکیت اماکن ورزشی انجام شد، مشخص گردید که در حدود ۴.۵ درصد از فضاها و اماکن ورزشی استان در اختیار نیروهای نظامی و انتظامی قرار دارد که در زمینه ورزش به خصوص حاشیه شهرها ارگان هایی مانند سپاه و بسیج می توانند بسیار اثرگذار باشند. اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی: از آنجا که یکی از مهمترین حوزه های سند توسعه بخش ورزش ارتقای سطح سلامتی و نشاط اجتماعی می باشد و جامعه کارگری کشور نیز زیرمجموعه این ارگان محسوب می شوند، لذا ورزش کارگری نیز از جمله بخش های اثرگذار در حوزه ورزش همگانی محسوب می شود. همچنین که نزدیک به ۵.۵ درصد اماکن و فضاهای ورزشی در استان در اختیار اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. شهرداری ها: بر اساس تقسیم بندی صورت گرفته در طرح جامع ورزش، ورزش همگانی به عنوان حوزه اصلی و پایه ورزش کشور در نظر گرفته شده است که در این بخش انتظار می رود با استراتژی های مختلف مردم به سمت ورزش سوق داده شوند. بر این اساس متولی اصلی ورزش همگانی شهرداری ها می باشند و مأموریتی که برای شهرداری ها در حوزه ورزش متصور شده احداث فضاها و اماکن ورزشی برای تمامی اقشار جامعه و برگزاری برنامه ها به منظور ترغیب مردم به ورزش در تمامی سنین می باشد.

بخش خصوصی: در حدود ۵۴ درصد از اماکن ورزشی استان متعلق به بخش خصوصی است که می تواند با سرمایه گذاری در بخش ورزش به جایگاه استان در کشور و نیز ورزش قهرمانی کمک بسزایی نماید.

در استان خراسان رضوی امکانات و ظرفیت های ورزشی اداره ورزش و جوانان ۲۳/۳۹ درصد، سایر ارگان ها ۲۲/۹۲ درصد و بخش خصوصی ۵۳/۶۹ درصد می باشد.

۶۰/۴۵ درصد ظرفیت ورزشی سایر ارگان ها، ۱۳/۹۵ درصد ظرفیت اداره ورزش و جوانان و ۵۷/۷۹ درصد بخش خصوصی استان خراسان رضوی تنها در شهرستان مشهد قرار دارد. همچنین ۴۸/۱۵ درصد از کل

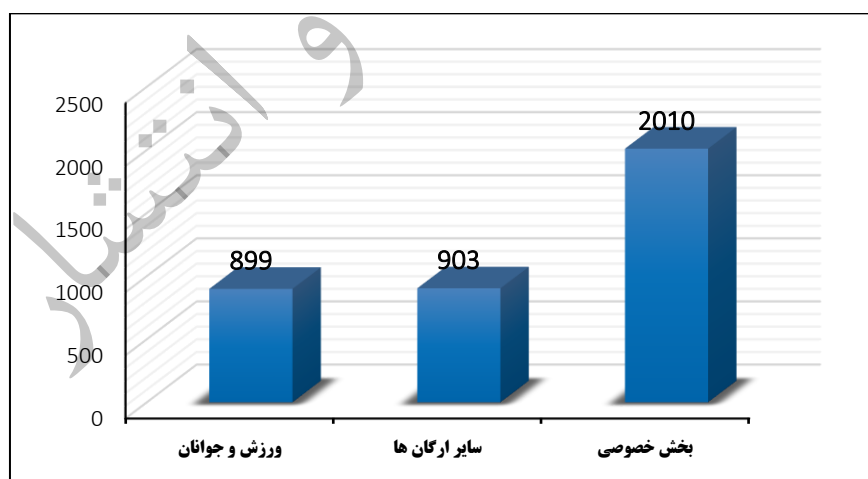
ظرفیت ورزشی استان تنها در شهرستان مشهد قرار گرفته است. در شهرستان های زبرخان، مشهد و نیشابور ظرفیت ورزشی سایر ارگان ها از اداره ورزش و جوانان بیشتر است. همچنین در شهرستان های بینالود، تربت جام، تربت حیدریه، چناران، سبزوار، قوچان، کاشمر، گلپهار، گناباد، مشهد و نیشابور ظرفیت ورزشی بخش خصوصی از اداره ورزش و جوانان بیشتر می باشد.

جدول ۵۱. ظرفیت های ورزشی سایر دستگاه های دولتی و بخش خصوصی در شهرستان های استان خراسان رضوی

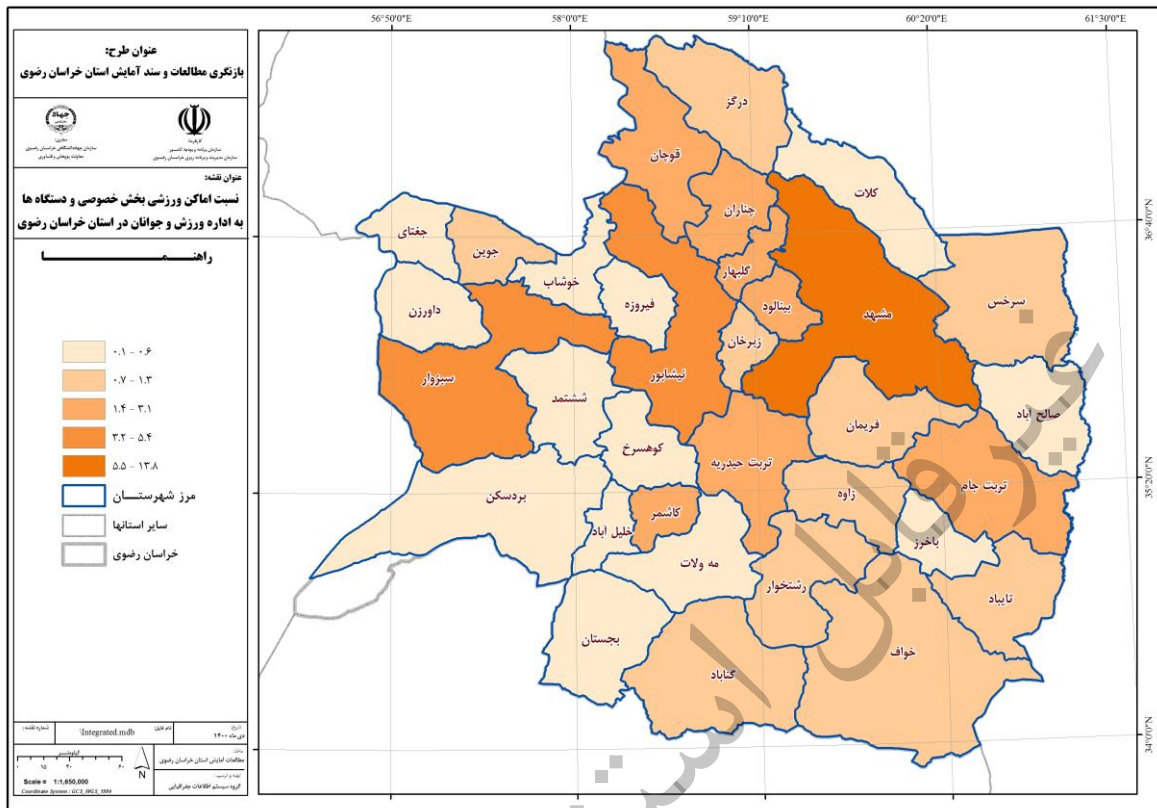
ظرفیت اماکن ورزشی سایر دستگاه ها و بخش خصوصی نسبت به اداره ورزش و جوانان	اماکن ورزشی						شهرستان	
	بخش خصوصی	سایر ارگان های دولتی		بخش خصوصی		ورزش و جوانان		
		درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		تعداد
۰.۹۸	۲.۳۰	۱۰۰	۸۸۵	۱۰۰	۲۰۷۳	۱۰۰	۹۰۳	کل استان
۰.۱۴	۰.۱۴	۰.۳۴	۳	۰.۱۴	۳	۲.۴۴	۲۲	باخرز
۰.۱۴	۰.۰۵	۰.۳۴	۳	۰.۰۵	۱	۲.۴۴	۲۲	بجستان
۰.۲۶	۰.۳۱	۱.۰۲	۹	۰.۵۳	۱۱	۳.۸۸	۳۵	بردسکن
۰.۴۳	۱.۷۰	۱.۱۳	۱۰	۱.۸۸	۳۹	۲.۵۵	۲۳	طرقبه شاندیز
۰.۲۳	۰.۹۶	۰.۶۸	۶	۱.۲۱	۲۵	۲.۸۸	۲۶	تایباد
۰.۵۰	۱.۶۴	۱.۵۸	۱۴	۲.۲۲	۴۶	۳.۱۰	۲۸	تربت جام
۰.۵۰	۱.۷۲	۳.۰۵	۲۷	۴.۴۹	۹۳	۵.۹۸	۵۴	تربت حیدریه
۰.۰۹	۰.۱۹	۰.۳۴	۳	۰.۲۹	۶	۳.۵۴	۳۲	جغتای
۰.۳۳	۰.۳۳	۰.۶۸	۶	۰.۲۹	۶	۱.۹۹	۱۸	جوین
۰.۶۸	۱.۴۲	۱.۴۷	۱۳	۱.۳۰	۲۷	۲.۱۰	۱۹	چناران
۰.۱۳	۰.۳۸	۰.۲۳	۲	۰.۲۹	۶	۱.۷۷	۱۶	خلیل آباد
۰.۳۳	۰.۳۳	۱.۳۶	۱۲	۰.۵۸	۱۲	۳.۹۹	۳۶	خواف
۰.۰۸	۰.۱۲	۰.۲۳	۲	۰.۱۴	۳	۲.۷۷	۲۵	خوشاب
۰.۱۷	۰.۰۰	۰.۲۳	۲	۰.۰۰	۰	۱.۳۳	۱۲	داورزن
۰.۵۰	۰.۶۲	۱.۴۷	۱۳	۰.۷۷	۱۶	۲.۸۸	۲۶	درگز
۰.۴۲	۰.۲۵	۰.۵۶	۵	۰.۱۴	۳	۱.۳۳	۱۲	رشتخوار
۰.۲۵	۰.۶۷	۰.۳۴	۳	۰.۳۹	۸	۱.۳۳	۱۲	زاوه
۱.۰۸	۰.۱۵	۱.۵۸	۱۴	۰.۱۰	۲	۱.۴۴	۱۳	زبرخان
۱.۰۷	۴.۳۳	۳.۶۲	۳۲	۶.۲۷	۱۳۰	۳.۳۲	۳۰	سبزوار
۰.۵۰	۰.۷۹	۱.۳۶	۱۲	۰.۹۲	۱۹	۲.۶۶	۲۴	سرخس

ظرفیت اماکن ورزشی سایر دستگاه ها و بخش خصوصی نسبت به اداره ورزش و جوانان	اماکن ورزشی						شهرستان	
	بخش خصوصی	سایر ارگان های دولتی		بخش خصوصی		ورزش و جوانان		
		درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		تعداد
۰.۳۳	۰.۱۷	۰.۲۳	۲	۰.۰۵	۱	۰.۶۶	۶	ششتمد
۰.۳۳	۰.۰۰	۰.۳۴	۳	۰.۰۰	۰	۱.۰۰	۹	صالح آباد
۰.۳۸	۰.۸۱	۰.۹۰	۸	۰.۸۲	۱۷	۲.۳۳	۲۱	فریمان
۰.۱۰	۰.۱۰	۰.۱۱	۱	۰.۰۵	۱	۱.۱۱	۱۰	فیروزه
۰.۳۰	۱.۳۰	۱.۵۸	۱۴	۲.۸۹	۶۰	۵.۰۹	۴۶	قوچان
۰.۷۶	۲.۳۳	۱.۸۱	۱۶	۲.۳۶	۴۹	۲.۳۳	۲۱	کاشمر
۰.۱۱	۰.۰۰	۰.۱۱	۱	۰.۰۰	۰	۱.۰۰	۹	کوهسرخ
۰.۲۱	۰.۱۸	۰.۷۹	۷	۰.۲۹	۶	۳.۷۷	۳۴	کلات
۰.۵۹	۱.۱۸	۲.۶۰	۲۳	۲.۲۲	۴۶	۴.۳۲	۳۹	گلبهار
۰.۰۰	۱.۱۳	۰.۰۰	۰	۰.۴۳	۹	۰.۸۹	۸	گناباد
۴.۲۵	۹.۵۱	۶۰.۴۵	۵۳۵	۵۷.۷۹	۱,۱۹۸	۱۳.۹۵	۱۲۶	مشهد
۰.۱۲	۰.۳۹	۰.۴۵	۴	۰.۶۳	۱۳	۳.۶۵	۳۳	مه ولات
۱.۴۳	۳.۸۸	۹.۰۴	۸۰	۱۰.۴۷	۲۱۷	۶.۲۰	۵۶	نیشابور

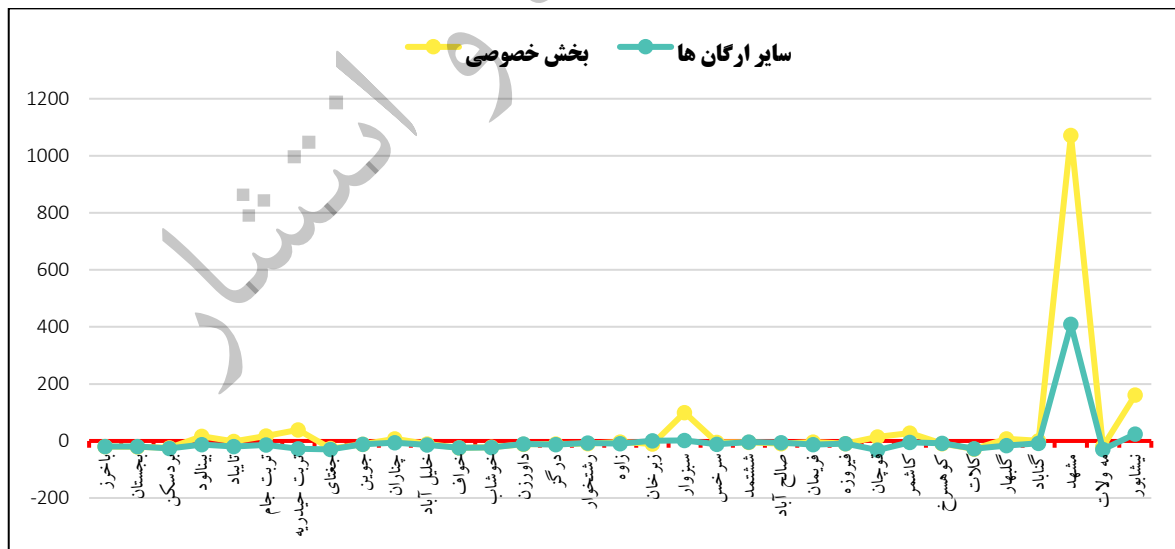
منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۵۰. تعداد اماکن ورزشی سایر دستگاه های دولتی و بخش خصوصی در استان خراسان رضوی

نقشه ۹. نسبت اماکن ورزشی خصوصی و سایر دستگاه های دولتی به اداره ورزش و جوانان در استان خراسان رضوی

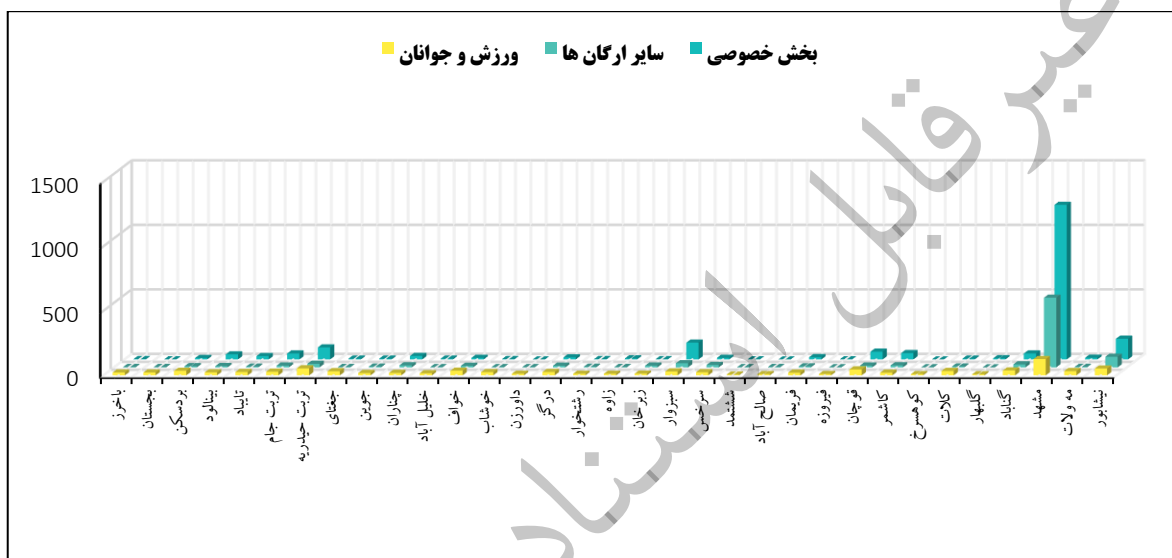

شکل ۵۱. میزان ظرفیت بخش خصوصی و سایر دستگاه نسبت به اداره ورزش و جوانان

جدول ۵۲. درصد ظرفیت های ورزشی دستگاه های مختلف در استان خراسان رضوی

درصد	وسعت (مترمربع)	درصد	تعداد	ارگان ها
۴۸.۱۶	۲۲۸۶۵۴۵	۲۳.۳۹	۹۰۳	اداره ورزش و جوانان
۱۷.۳۱	۸۲۱۹۷۴	۵۳.۶۹	۲۰۷۳	بخش خصوصی
۳۴.۵۲	۱۶۳۹۰۸۴	۲۲.۹۲	۸۸۵	سایر ارگان های دولتی
۱۰۰	۴۷۴۷۶۰۳	۱۰۰	۳۸۶۱	جمع کل

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

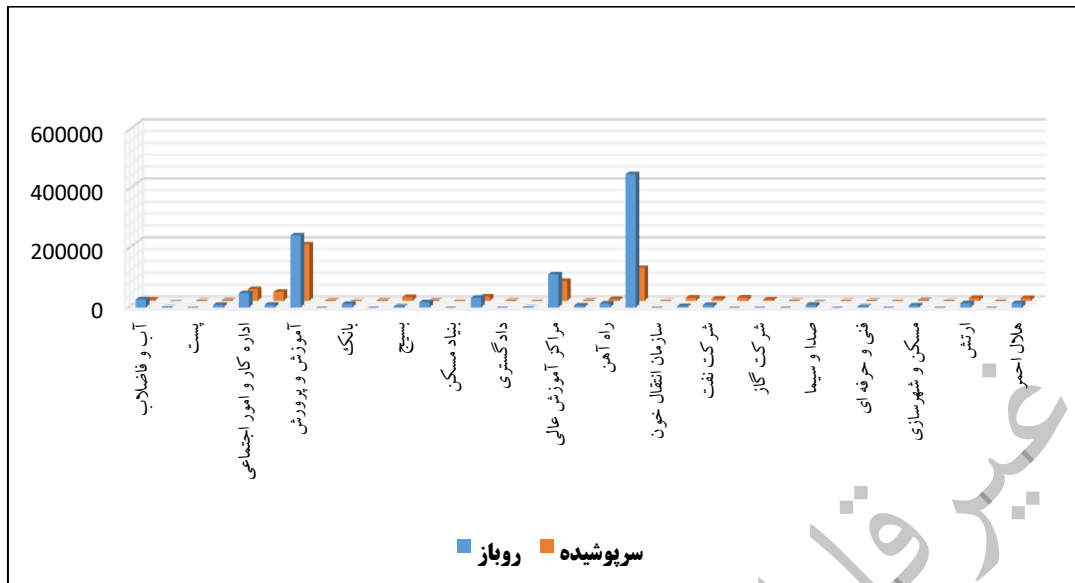
جدول ۵۳. تعداد اماکن ورزشی سایر دستگاه های دولتی و بخش خصوصی در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

جدول ۵۴. وسعت اماکن ورزشی (مترمربع) سایر ارگان های دولتی در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فضای ورزشی

درصد	کل فضای ورزشی	سرپوشیده	روپاز	ارگان ها
۱.۹۹	۳۲۲۶۶	۴۴۶۶	۲۷۸۰۰	آب و فاضلاب
۰.۰۶	۱۰۰۰	۰	۱۰۰۰	بهبیستی
۰.۰۷	۱۲۰۰	۱۲۰۰	۰	پست
۰.۷۱	۱۱۴۶۴	۲۴۶۴	۹۰۰۰	سازمان زندان ها
۵.۴۹	۸۸۸۷۶	۳۹۹۴۶	۴۸۹۳۰	اداره کار و امور اجتماعی
۲.۴۹	۴۰۲۵۳	۳۰۶۲۷	۹۶۲۶	آستان قدس رضوی
۲۶.۹۵	۴۳۶۱۸۰	۱۹۱۵۸۰	۲۴۴۶۰۰	آموزش و پرورش

درصد	کل فضای ورزشی	سرپوشیده	روباز	ارگان ها
۰.۱۲	۱۹۵۲	۱۹۵۲	۰	اداره اوقاف
۰.۸۱	۱۳۱۵۳	۶۵۰	۱۲۵۰۳	بانک ها
۰.۱۲	۱۸۸۶	۱۸۸۶	۰	بخشداری ها
۱.۰۴	۱۶۸۵۰	۱۳۱۵۰	۳۷۰۰	بسیج
۱.۲۴	۲۰۰۳۲	۱۸۷۲	۱۸۱۶۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران
۰.۰۳	۴۵۰	۴۵۰	۰	بنیاد مسکن
۲.۹۸	۴۸۱۶۵	۱۵۰۲۳	۳۳۱۴۲	جهاد کشاورزی
۰.۱۱	۱۷۰۰	۱۷۰۰	۰	دادگستری
۰.۰۸	۱۳۵۶	۳۰۰	۱۰۵۶	دامپزشکی
۱۱.۱۴	۱۸۰۳۷۲	۶۷۶۴۸	۱۱۲۷۲۴	مراکز آموزش عالی
۰.۵۴	۸۷۸۵	۱۷۸۵	۷۰۰۰	دهیاری ها
۱.۲۶	۲۰۴۵۶	۶۵۵۸	۱۳۸۹۸	راه آهن
۳۴.۸۴	۵۶۳۹۷۲	۱۱۱۶۸۲	۴۵۲۲۹۰	شهرداری ها
۰.۰۴	۷۰۰	۷۰۰	۰	سازمان انتقال خون
۰.۹۹	۱۶۱۰۱	۱۱۱۰۱	۵۰۰۰	سپاه
۱.۰۲	۱۶۵۰۴	۷۵۰۴	۹۰۰۰	شرکت نفت
۰.۷۲	۱۱۶۰۸	۱۱۶۰۸	۰	شرکت برق
۰.۳۰	۴۷۷۶	۴۷۷۶	۰	شرکت گاز
۰.۰۸	۱۳۵۶	۱۳۵۶	۰	شرکت مخابرات
۰.۶۰	۹۷۸۴	۰	۹۷۸۴	صدا و سیما
۰.۰۷	۱۰۸۰	۱۰۸۰	۰	فرمانداری ها
۰.۳۱	۵۰۴۰	۱۴۴۰	۳۶۰۰	فنی و حرفه ای
۰.۰۳	۴۵۰	۴۵۰	۰	کمیته امداد
۰.۶۱	۹۸۱۵	۲۶۱۵	۷۲۰۰	مسکن و شهرسازی
۰.۰۵	۸۵۰	۸۵۰	۰	سازمان نوسازی مدارس
۱.۵۴	۲۴۸۷۰	۱۰۰۷۰	۱۴۸۰۰	ارتش
۰.۰۵	۸۳۳	۸۳۳	۰	نیروی انتظامی
۱.۵۲	۲۴۵۶۵	۹۵۲۵	۱۵۰۴۰	هلال احمر
۱۰۰.۰۰	۱۶۱۸۷۰۰	۵۵۸۸۴۷	۱۰۵۹۸۵۳	جمع کل

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۴۰۰

شکل ۵۲. وسعت اماکن ورزشی سایر ارگان ها در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فضای ورزشی

○ تدوین ساختار فضایی بخش تربیت بدنی و ارائه نقشه ساختار فضایی فعالیت های تربیت بدنی در استان

▪ کانون های پیشنهادی فوتبال

بر اساس نواحی آمایشی در استان خراسان رضوی و نیز دسترسی سایر شهرستان ها ۳ شهر مشهد، سبزوار و تربت حیدریه به عنوان کانون های پیشنهادی فوتبال در استان شناسایی شدند. بر این اساس شهرستان های تحت پوشش خدمات رسانی کانون های پیشنهادی فوتبال در استان خراسان رضوی عبارتند از:

- شهر مشهد: شهرستان های سرخس، کلات، درگز، قوچان، چناران، طرقله شانديز، گلپههار، زبرخان، نیشابور، فیروزه، فریمان، صالح آباد، تربت جام، باخرز و تایباد
- شهر تربت حیدریه: شهرستان های خواف، زاوه، رشتخوار، کوهسرخ، کاشمر، خلیل آباد، بردسکن، گناباد، مه ولات و بجستان
- شهر سبزوار: شهرستان های ششتمد، داورزن، جوین، جغتای و خوشاب

شکل ۵۳. استادیوم ورزشی آزادی تربت حیدریه

شکل ۵۴. استادیوم ورزشی تختی مشهد

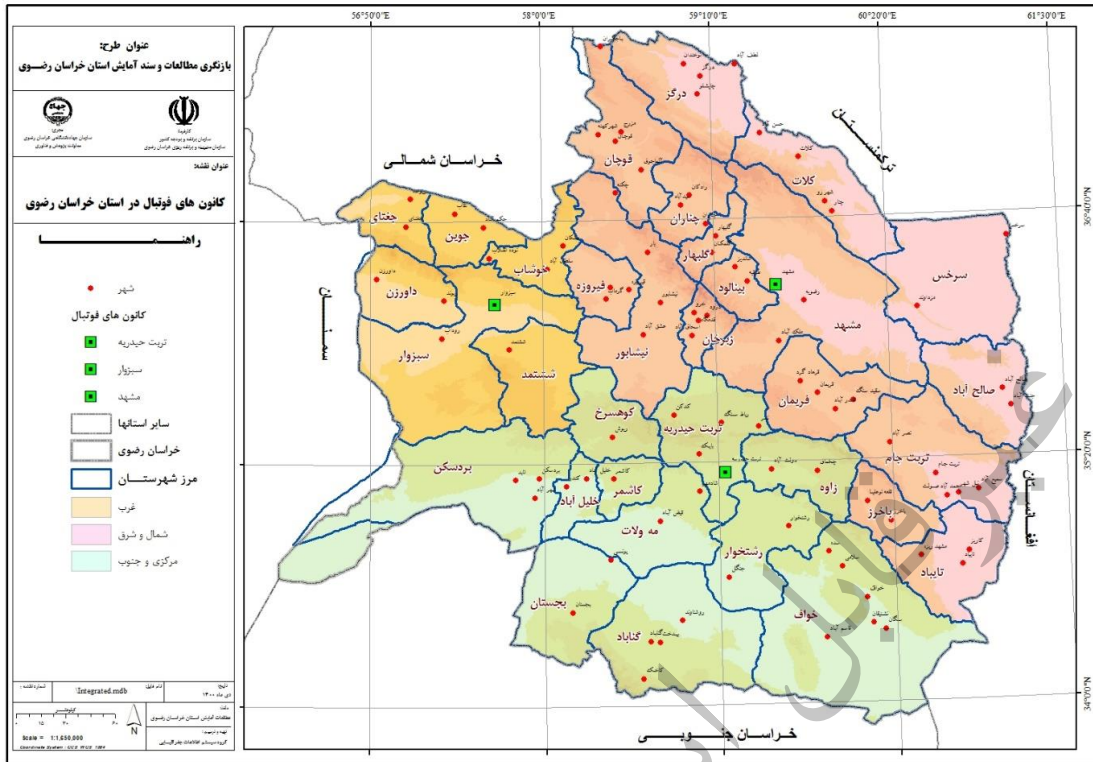
شکل ۵۵. استادیوم ورزشی ثامن الائمه مشهد

شکل ۵۶. استادیوم ورزشی امام رضا (ع) مشهد

شکل ۵۷. استادیوم ورزشی سبزوار

نقشه ۱۰. کانون های پیشنهادی فوتبال در استان خراسان رضوی

رشته های اولویت دار ورزشی پیشنهادی

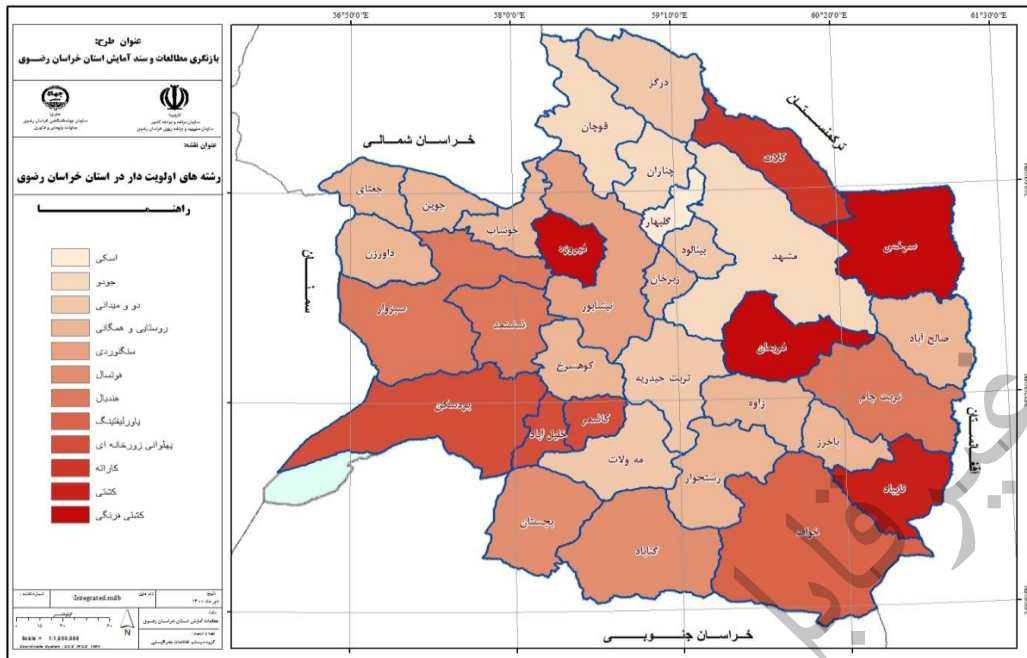
در استان خراسان رضوی بر اساس ظرفیت و پتانسیل ورزشی هر شهرستان رشته های ورزشی اولویت دار پیشنهادی احصاء گردید که به شرح جدول زیر می باشد.

جدول ۵۵. رشته های اولویت دار ورزشی پیشنهادی استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

شهرستان	اولویت اول	اولویت دوم	اولویت سوم	سایر رشته های ورزشی
باخرز	روستایی	همگانی	-	-
بجستان	فوتسال	فوتبال	شطرنج	-
بردسکن	پهلوانی زورخانه ای	بدمینتون	فوتبال	-
طرقبه شاندیز	دو و میدانی	سوار کاری	فوتسال	تیر و کمان
تایباد	کشتی	هندبال	فوتبال	-
تربت جام	هندبال	جودو	کشتی	کبدی
تربت حیدریه	دو و میدانی	کشتی	-	-
جغتای	روستایی	همگانی	-	-
جوین	روستایی	همگانی	-	-

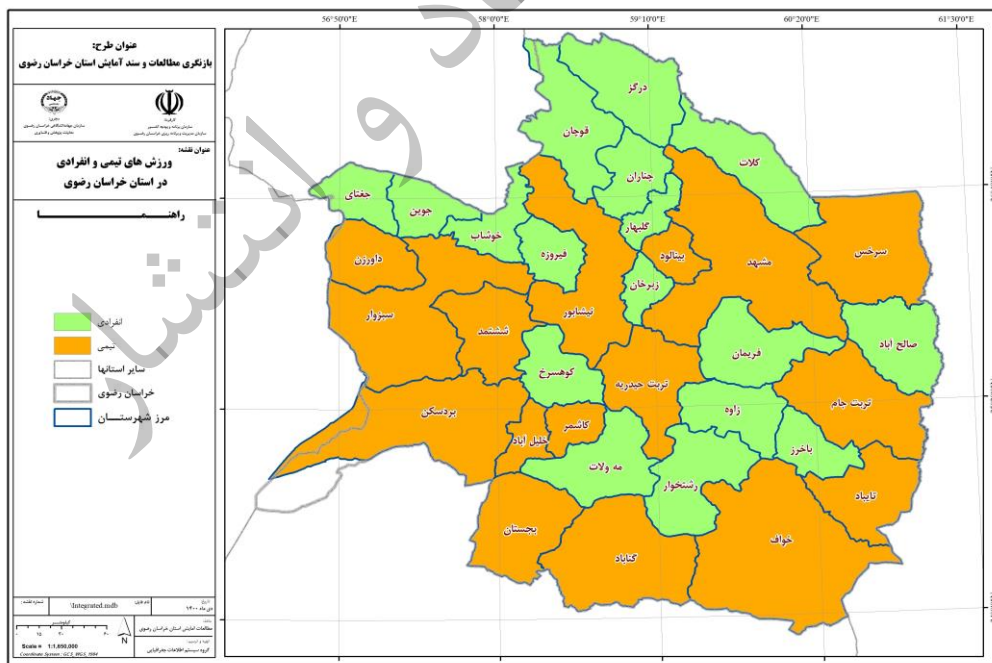
شهرستان	اولویت اول	اولویت دوم	اولویت سوم	سایر رشته های ورزشی
چناران	جودو	کشتی	دوچرخه سواری	-
خلیل آباد	پهلوانی زورخانه ای	بدمینتون	فوتبال	-
خواف	پاورلیفتینگ	فوتبال	همگانی	روستایی
خوشاب	روستایی	همگانی	-	-
داورزن	همگانی	روستایی	هندبال	-
درگز	دو و میدانی	کشتی	-	-
رشتخوار	روستایی	همگانی	-	-
زاوه	روستایی	بومی و محلی	-	-
زبرخان	روستایی	همگانی	-	-
سبزوار	هندبال	کبده	جودو	-
سرخس	کشتی فرنگی	فوتسال	جودو	تیراندازی با کمان
ششتمد	هندبال	روستایی	دو و میدانی	-
صالح آباد	روستایی	بومی و محلی	-	-
فریمان	کشتی فرنگی	دو و میدانی	پاورلیفتینگ	قایقرانی
فیروزه	کشتی فرنگی	-	-	-
قوچان	جودو	کشتی	دو و میدانی	شطرنج
کلات	کاراته	جودو	-	-
کاشمر	پهلوانی زورخانه ای	بدمینتون	فوتبال	-
کوهسرخ	روستایی	همگانی	-	-
گلبهار	اسکی	جودو	قایقرانی	-
گناباد	فوتسال	فوتبال	شطرنج	-
مشهد	جودو	کشتی	فوتسال	دو و میدانی، بسکتبال، دوچرخه سواری، هندبال، ورزش معلولان، ووشو، کبده، تیراندازی، تیر و کمان، والیبال، شطرنج، موتورسواری، ژیمناستیک
مه ولات	دو و میدانی	همگانی	-	-
نیشابور	سنگنوردی	بسکتبال	دوچرخه سواری	تیراندازی، تیراندازی با کمان، بدمینتون، والیبال

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

نقشه ۱۱. رشته های اولویت دار ورزشی پیشنهادی استان خراسان رضوی

اولویت اول رشته ورزشی پیشنهادی در ۱۷ شهرستان (۵۱.۱ درصد) استان خراسان رضوی به صورت انفرادی و در ۱۶ شهرستان (۴۸.۹ درصد) به صورت تیمی می باشد.

نقشه ۱۲. ورزش های تیمی و انفرادی اولویت اول در استان خراسان رضوی

▪ نماد پیشنهادی ورزش های تیمی و انفرادی

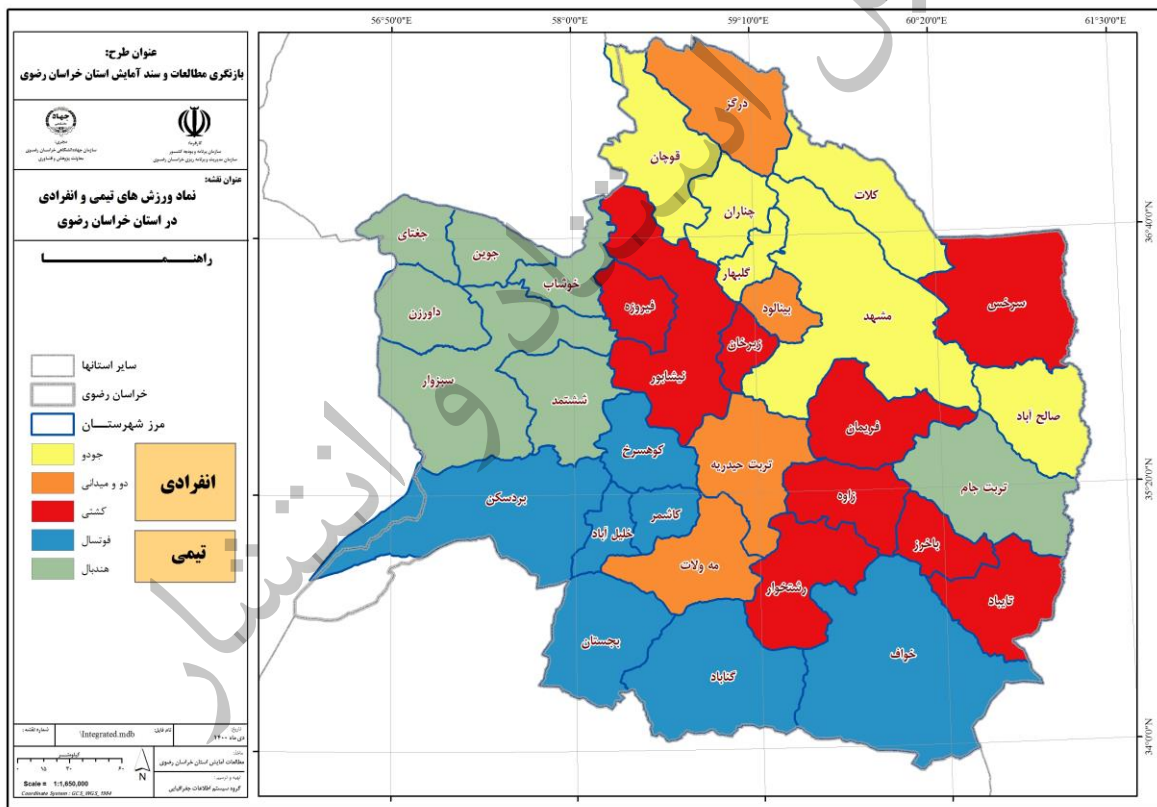
نماد پیشنهادی ورزش های تیمی و انفرادی در سطح شهرستان های استان خراسان رضوی به شرح زیر می باشد.

الف) ورزش های انفرادی

- جودو: شهرستان های صالح آباد، کلات، مشهد، گلپهار، چناران و قوچان
- دو و میدانی: شهرستان های درگز، طرqbه شانديز، تربت حیدریه و مه ولات
- کشتی: شهرستان های سرخس، فریمان، تایباد، باخرز، زاوه، رشتخوار، زبرخان، نیشابور و فیروزه

ب) ورزش های تیمی

- فوتبال: شهرستان های خواف، گناباد، بجستان، کوهسرخ، خلیل آباد، کاشمر و بردسکن
- هندبال: شهرستان های ششتمد، سبزوار، داورزن، جوین، خوشاب، جغتای و تربت جام

نقشه ۱۳. نماد ورزش های تیمی و انفرادی در استان خراسان رضوی

۷-۳-۷- بررسی و تحلیل تعارضها، عدم توازن ها و عدم تعادل های بین بخشی - بین منطقه ای در بخش تربیت بدنی از بعد چشم اندازها، راهبردها، آثار و پیامدها، پیوندهای پسین و پیشین، انتظارات متقابل و...

تعارض ها، عدم توازن ها و عدم تعادل های بین بخشی - بین منطقه ای در بخش تربیت بدنی استان خراسان رضوی عبارتند از:

- تمرکزگرایی شدید فضاهای ورزشی در شهر مشهد و عدم رعایت تعادل و توازن در توزیع اماکن ورزشی در استان بر اساس اسناد فرادستی؛
- کمبود فضاهای ورزشی ویژه بانوان و عدم رعایت فراهم آوردن زمینه دستیابی زنان به امکانات و تسهیلات و مکان های ورزشی بر اساس اسناد فرادستی؛
- سرانه بسیار پایین ورزش در استان و عدم رعایت توسعه و احداث فضاهای ورزشی در اسناد فرادستی؛
- وجود ۲۰۵ فضای ورزشی نیمه تمام از سال های گذشته و عدم رعایت احداث، تکمیل و تجهیز فضاها، اماکن ورزشی بر اساس اسناد فرادستی؛
- عدم وجود نماد ورزشی در استان و عدم رعایت احیاء و تقویت نمادها و رویدادها در اسناد فرادستی؛
- عدم رایگان بودن تربیت بدنی بر خلاف قانون اساسی کشور.
- استان خراسان رضوی با ۸۷۹ فضای ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان (۸/۷۱ درصد) بیشترین تعداد اماکن ورزشی را در کشور دارا می باشد. از مجموع کل اماکن ورزشی (تعداد ۳۸۶۱ فضای ورزشی) ۲۳/۳۹ درصد از اماکن ورزشی موجود در این استان متعلق به اداره ورزش و جوانان، ۵۳/۶۹ درصد متعلق به بخش خصوصی و ۲۲/۹۲ درصد هم متعلق به سایر ارگان ها است. ۶۰/۴۵ درصد ظرفیت ورزشی سایر ارگان ها، ۱۳/۹۵ درصد ظرفیت اداره ورزش و جوانان و ۵۷/۷۹ درصد بخش خصوصی استان خراسان رضوی تنها در شهرستان مشهد قرار دارد. همچنین ۴۸/۱۵ درصد از کل ظرفیت ورزشی استان تنها در شهرستان مشهد قرار گرفته است. ۳۴/۴ درصد از اماکن ورزشی استان روبات و ۶۵/۶ درصد آنها سرپوشیده است. ۳/۰۷ درصد از اماکن ورزشی استان را استادیوم های ورزشی، ۲/۹۶ درصد استخر، ۲/۱۶ درصد پیست، ۵۷/۲۲ درصد زمین ورزشی، ۲/۶۲ درصد زورخانه و ۳۱/۹۷ درصد را هم سالن های ورزشی تشکیل می دهند.
- سرانه کل ورزش استان خراسان رضوی ۰/۷۳۸ مترمربع است. شهرستان مه ولات با ۲/۵۳ مترمربع بیشترین و شهرستان گلبهار با ۰/۲ مترمربع کمترین سرانه ورزش را دارند.
- سهم بخش روستایی در استان خراسان رضوی از اماکن ورزشی ۵۵/۶۳ درصد و سهم بخش شهری ۴۴/۳۷ است. از اماکن ورزشی موجود در استان خراسان رضوی تعداد ۳۶۷ فضای ورزشی (۴۱/۷۵ درصد) غیرفعال است که عمدتاً در بخش روستایی قرار دارند و ۵۱۲ فضای ورزشی (۵۸/۲۵ درصد) فعال می باشد.

- در سال ۱۳۸۰ تعداد ۲۳ زمین ورزشی در استان خراسان رضوی فعال بوده که این تعداد در سال ۱۴۰۰ به ۵۰۳ زمین رسیده است. تعداد سالن ورزشی از ۱۲۰ سالن در سال ۸۰ به ۲۸۱ سالن در سال ۱۴۰۰، تعداد میدان از ۲۸ تا به ۴۲ میدان، استخر از ۲ به ۲۵ استخر، پیست از ۶ به ۲۰ پیست، زورخانه از ۱۱ به ۲۳ زورخانه و استادیوم ورزشی در سال ۱۳۸۰ در استان خراسان رضوی وجود نداشته که در سال ۱۴۰۰ این استان دارای ۲۷ استادیوم ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان می باشد.
- بیشترین تعداد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی مربوط به شهرستان مشهد با ۱۳/۸۸ درصد و کمترین آن مربوط به شهرستان فیروزه با ۱/۰۲ درصد است.
- سرانه روزانه ورزش در افراد ورزش کرده در کشور ۲۹ دقیقه می باشد که این میزان در استان خراسان رضوی ۳۲ دقیقه است. همچنین متوسط هزینه ورزش خانوار در استان خراسان رضوی در ماه ۳۰۰۰۰۰ ریال در سال ۱۳۹۶ بوده است که این میزان از متوسط کل کشور (۴۰۰۰۰۰ ریال) پایین تر است.
- استان خراسان رضوی در زمینه ابعاد مختلف توسعه ورزش قهرمانی کشور در بعد منابع انسانی جایگاه ۲۸، بعد منابع مالی جایگاه ۸، بعد زیرساخت ها جایگاه ۱۰، بعد موفقیت ها جایگاه ۷، بعد توان رقابتی جایگاه ۱۶، بعد میزبانی جایگاه ۷ و در بعد آموزش جایگاه ۲۸ را در میان استان های کشور به خود اختصاص داده است.
- در زمینه زیرساخت های انسانی و تخصصی تربیت بدنی استان خراسان رضوی دارای تعداد ۱۰۴۵۲ مربی و ۸۳۰۵ داور در رشته های مختلف ورزشی می باشد که ۵۱/۰۶ درصد از مربیان و ۴۶/۷۷ درصد از داوران را آقایان و ۴۸/۹۴ درصد از مربیان و ۵۳/۲۳ درصد از داوران را بانوان تشکیل می دهند. بیشترین تعداد مربیان مرد با ۶۱۹ مربی مربوط به رشته ورزشی سه گانه و بیشترین تعداد مربیان زن با ۱۲۱۳ مربی مربوط به رشته ورزشی همگانی است. همچنین رشته ورزشی سه گانه با ۴۴۵ داور مرد و رشته ورزشی همگانی با ۷۶۳ داور زن، بیشترین تعداد داور را دارا می باشند.
- در کشور برای تعداد ۷۹۰۵ نفر و همچنین تعداد ۹۳۱۷ گواهی ورزش صادر شده که سهم استان خراسان رضوی به ترتیب ۴۱۱ نفر (۵/۲ درصد) و ۵۰۵ گواهی (۵/۴ درصد) می باشد که شهرستان مشهد با ۷۵/۶۷ درصد نفرات دارای گواهی ورزش و ۷۲/۸۷ درصد گواهی های صادره در ورزش جایگاه نخست را در زمینه گواهی ورزشی به خود اختصاص داده است. همچنین ۴۸/۱۸ درصد گواهی های صادره ورزش در استان خراسان رضوی مربوط به آقایان و ۵۱/۸۲ درصد مربوط به بانوان است.
- در این استان تعداد ۲۰۳۱۱۵ ورزشکار سازمان یافته در رشته های مختلف ورزشی مشغول به فعالیت اند که ۵۸/۵ درصد از آنها (۱۱۸۸۲۴ ورزشکار) را آقایان و ۴۱/۵ درصد (۸۴۲۹۱ ورزشکار) را بانوان تشکیل می دهند.

- در استان خراسان رضوی ۴۴/۹۴ درصد امکانات و ظرفیت های ورزشی ویژه آقایان، ۹/۹۹ درصد ویژه بانوان و بخش خصوصی ۴۵/۰۷ درصد هم بصورت استفاده مشترک می باشد. همچنین شهرستان های باخرز، بجستان، خوشاب، داورزن، زبرخان، ششتمد، صالح آباد، فیروزه و کوهسرخ فاقد اماکن ورزشی ویژه بانوان هستند (۲۷/۲ درصد).

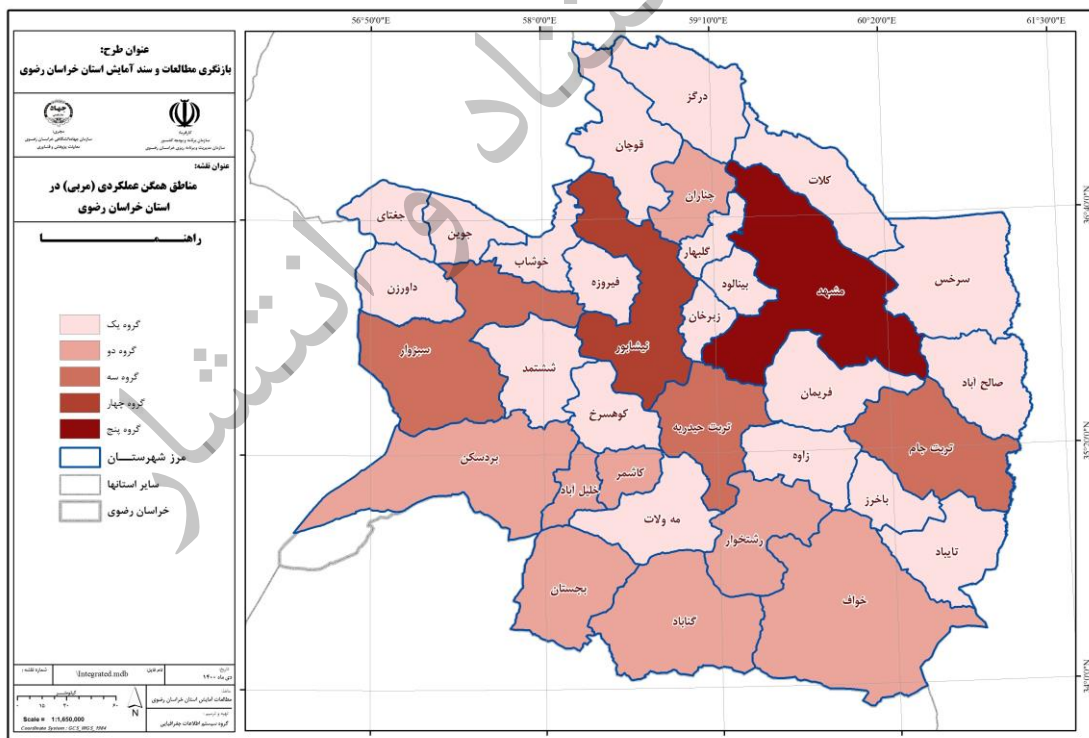
۷-۳-۸- ارائه مناطق همگن عملکردی بخش تربیت بدنی

مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد مربی ورزش در استان خراسان رضوی به شرح جدول زیر می باشد:

جدول ۵۶. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد مربی ورزش در استان خراسان رضوی

درجه مطلوبیت	گروه	شهرستان	تعداد	درصد
بسیار مطلوب	پنج	مشهد	۱	۳.۰۳
مطلوب	چهار	نیشابور	۱	۳.۰۳
متوسط	سه	تربت جام، تربت حیدریه و سبزوار	۳	۹.۰۹
نامطلوب	دو	بردسکن، بجستان، رشتخوار، خواف، گناباد، کاشمر، خلیل آباد، چناران	۸	۲۴.۲۴
بسیار نامطلوب	یک	جغتای، فریمان، سرخس، تایباد، باخرز، زاوه، مه ولات، کوهسرخ، ششتمد، صالح آباد، زبرخان، گلپهار، فیروزه، خوشاب، جوین، داورزن، کلات، درگز و طرقبه شاندیز	۲۰	۶۰.۶۱

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

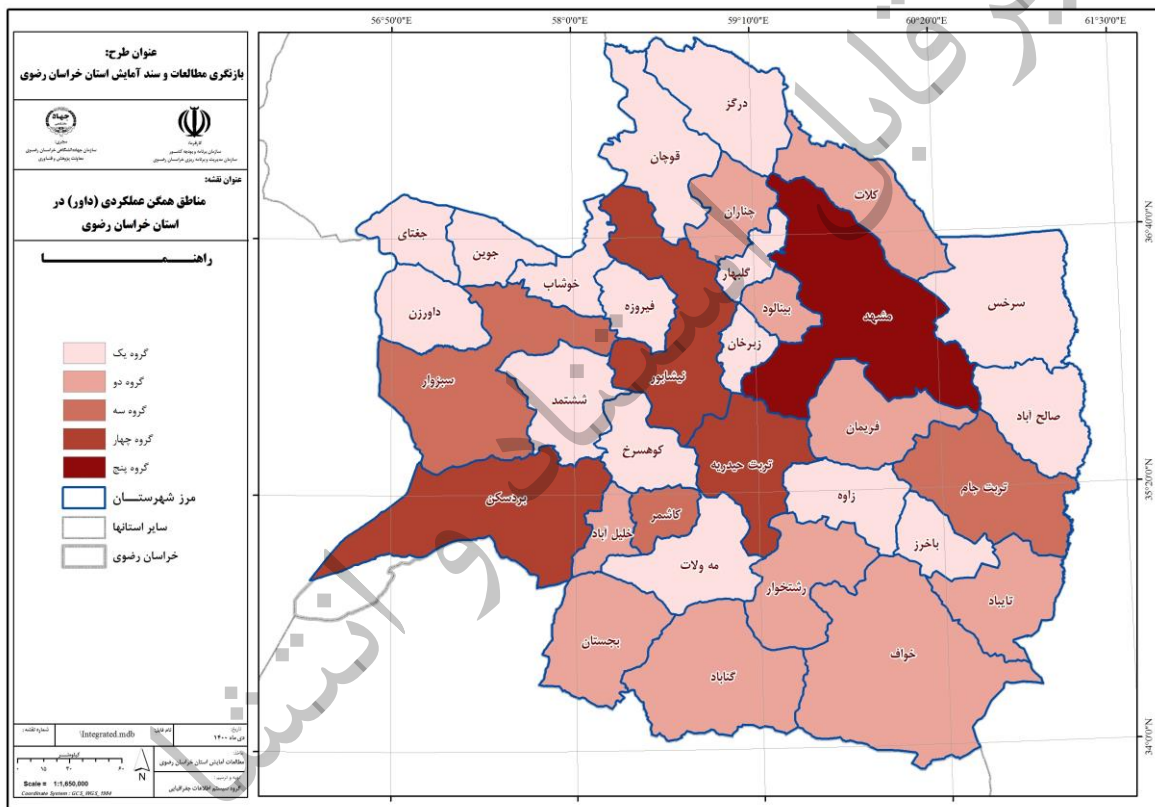

نقشه ۱۴. مناطق همگن عملکردی (تعداد مربی) در استان خراسان رضوی

جدول ۵۷. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد داور در استان خراسان رضوی

درجه مطلوبیت	گروه	شهرستان	تعداد	درصد
بسیار مطلوب	پنج	مشهد	۱	۳.۰۳
مطلوب	چهار	نیشابور، تربت حیدریه و بردسکن	۳	۹.۰۹
متوسط	سه	ترت جام، کاشمر و سبزوار	۳	۹.۰۹
نامطلوب	دو	کلات، طرقبه شاندیز، چناران، فریمان، تایباد، خواف، رشتخوار، گناباد، بجستان و خلیل آباد	۱۰	۳۰.۳۰
بسیار نامطلوب	یک	سرخس، صالح آباد، درگز، قوچان، گلپهار، زبرخان، فیروزه، خوشاب، جویین، جغتای، داورزن، ششتمد، کوهسرخ، مه ولات، باخرز و زاوه	۱۶	۴۸.۴۸

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

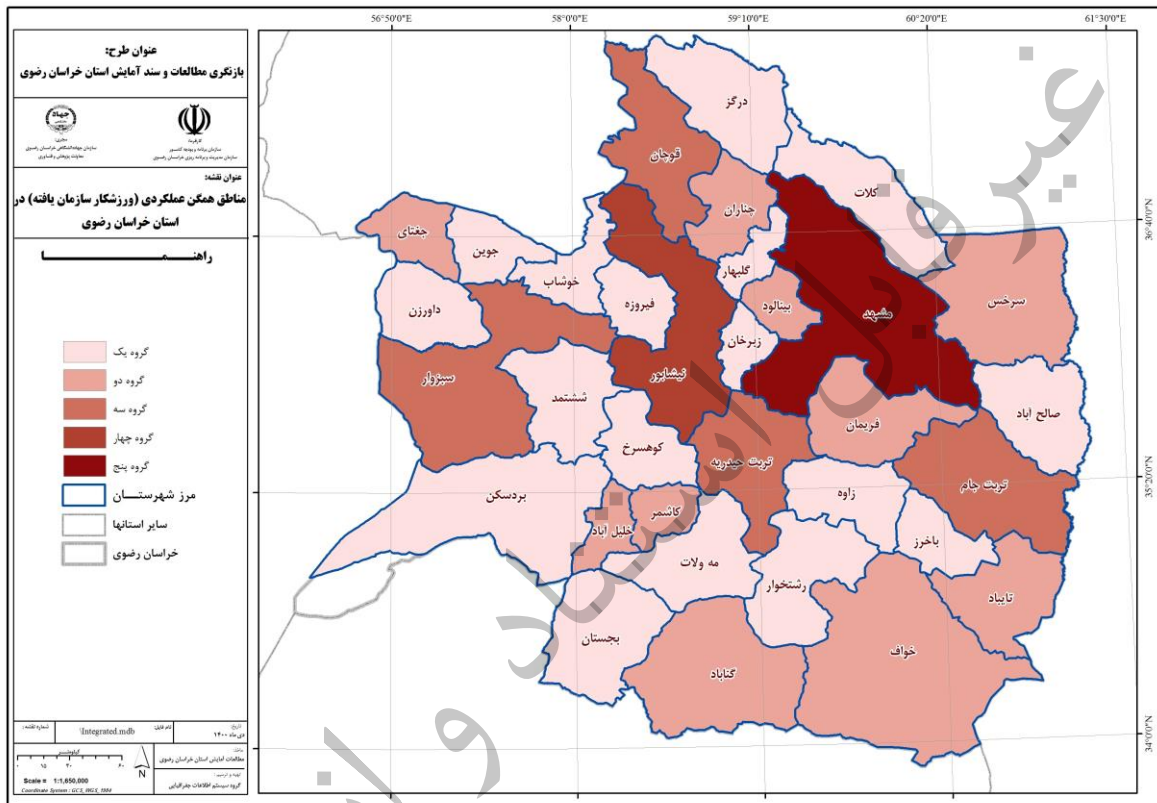
نقشه ۱۵. مناطق همگن عملکردی (تعداد داور) در استان خراسان رضوی

جدول ۵۸. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد ورزشکار سازمان یافته در استان خراسان رضوی

درجه مطلوبیت	گروه	شهرستان	تعداد	درصد
بسیار مطلوب	پنج	مشهد	۱	۳.۰۳
مطلوب	چهار	نیشابور	۱	۳.۰۳
متوسط	سه	ترت جام، تربت حیدریه، قوچان و سبزوار	۴	۱۲.۱۲

درصد	تعداد	شهرستان	گروه	درجه مطلوبیت
۳۰.۳۰	۱۰	تایباد، خواف، گناباد، سرخس، فریمان، کاشمر، خلیل آباد، جغتای، چناران و طرقله شانديز	دو	نامطلوب
۵۱.۵۲	۱۷	باخرز، رشتخوار، زاوه، مه ولات، بجستان، کوهسرخ، ششتمد، بردسکن، صالح آباد، زیرخان، گلپهار، فیروزه، خوشاب، جوين، داورزن، کلات و درگز	یک	بسیار نامطلوب

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

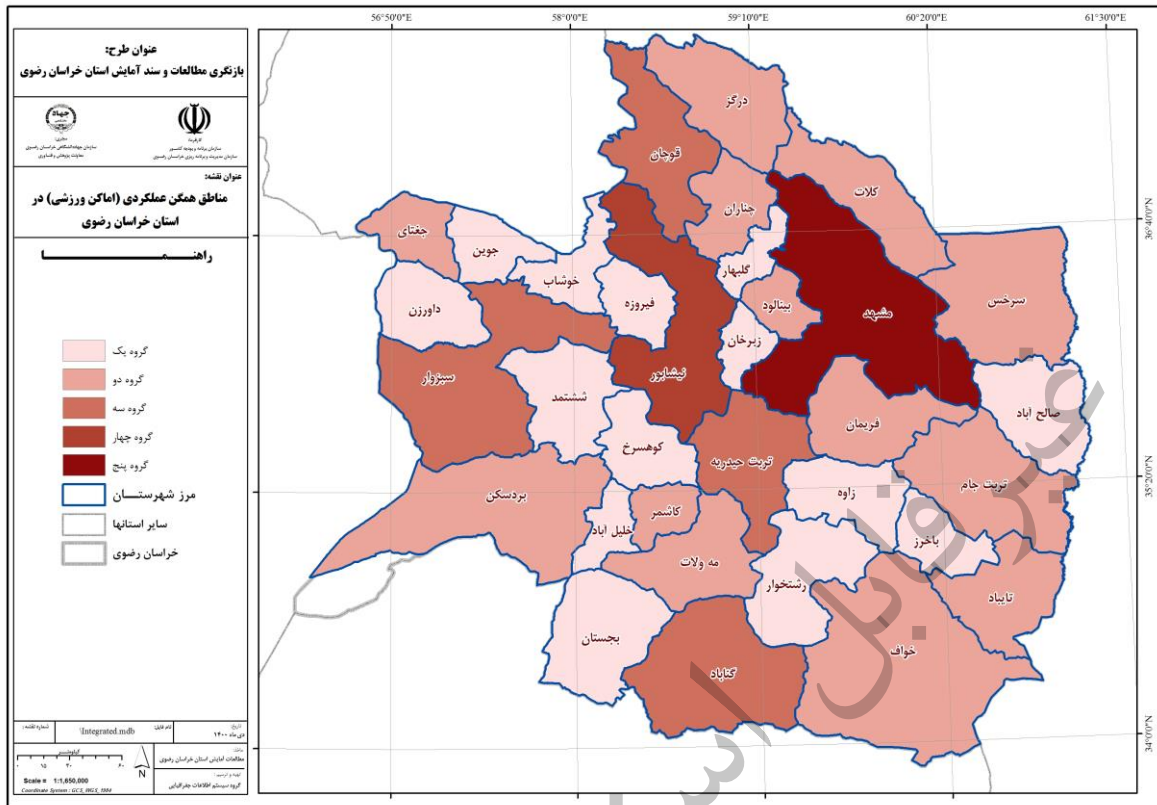

نقشه ۱۶. مناطق همگن عملکردی (تعداد ورزشکار سازمان یافته) در استان خراسان رضوی

جدول ۵۹. مناطق همگن عملکردی بر اساس تعداد اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی

درصد	تعداد	شهرستان	گروه	درجه مطلوبیت
۳.۰۳	۱	مشهد	پنج	بسیار مطلوب
۳.۰۳	۱	نیشابور	چهار	مطلوب
۱۲.۱۲	۴	قوچان، تربت حیدریه، گناباد و سبزوار	سه	متوسط
۳۹.۳۹	۱۳	سرخس، کلات، درگز، چناران، طرقله شانديز، فریمان، تربت جام، جغتای، بردسکن، کاشمر، مه ولات، تایباد و خواف	دو	نامطلوب
۴۲.۴۲	۱۴	صالح آباد، باخرز، زاوه، رشتخوار، گلپهار، زیرخان، فیروزه، خوشاب، جوين، داورزن، ششتمد، کوهسرخ، خلیل آباد و بجستان	یک	بسیار نامطلوب

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

نقشه ۱۷. مناطق همگن عملکردی (تعداد اماکن ورزشی) در استان خراسان رضوی

۷-۳-۹- شناسایی، واکاوی و تحلیل راهبردی بخش (نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای فرارو) و ریشه یابی بحران های فعلی و احتمالی در حوزه های ورزش قهرمانی، همگانی و حرفه ای

جدول ۶۰. ماتریس ارزیابی عوامل داخلی (نقاط ضعف و قوت) در حوزه ورزش استان خراسان رضوی

ضریب رتبه	رتبه	ضریب اهمیت	نقاط ضعف و قوت
			نقاط قوت
۰.۲	۴	۰.۰۵	وجود زیرساخت های مناسب ورزشی در شهر مشهد
۰.۲۱	۳	۰.۰۷	وجود استعدادهای فراوان و نخبگان ورزشی در میان ورزشکاران، داوران و مربیان
۰.۰۴	۱	۰.۰۴	وجود کارمندان باتجربه و آکادمیک در ورزش
۰.۱	۲	۰.۰۵	وجود اماکن ورزشی سایر دستگاه ها (نظیر اماکن ورزشی آستان قدس رضوی، شهرداری)
۰.۰۶	۱	۰.۰۶	پیشینه و سوابق میزبانی متعدد در ورزش به ویژه در شهر مشهد
۰.۰۸	۲	۰.۰۴	وجود رشته ورزشی در مراکز دانشگاهی استان (دانشگاه فردوسی، آزاد اسلامی و...)
۰.۰۴	۲	۰.۰۲	وجود هیات های ورزشی فعال استانی و شهرستانی

ضریب رتبه	رتبه	ضریب اهمیت	نقاط ضعف و قوت
			نقاط قوت
۰.۰۵	۱	۰.۰۵	تنوع ورزش های بومی و محلی استان
نقاط ضعف			
۰.۱۵	۳	۰.۰۵	ضعف در بازاریابی و جذب حامیان مالی
۰.۰۴	۱	۰.۰۴	عدم پوشش بیمه ای مناسب در ورزش
۰.۱۲	۲	۰.۰۶	عدم وجود منابع مالی جهت توسعه ورزش حرفه ای و قهرمانی
۰.۲۸	۴	۰.۰۷	پایین بودن سرانه ورزشی استان و عدم توجه به عدالت فضایی و تعادل در توزیع امکانات در استان
۰.۰۹	۳	۰.۰۳	تحول و جابجایی سریع مدیران ورزشی استان
۰.۲۱	۳	۰.۰۷	عدم وجود برنامه راهبردی در ورزش استان
۰.۳۲	۴	۰.۰۸	استهلاک و ضعف نگهداری اماکن و تجهیزات ورزشی
۰.۳۶	۴	۰.۰۹	کمبود امکانات و فضای مناسب ورزشی بانوان
۰.۲۸	۴	۰.۰۷	غیرفعال بودن تعداد بسیار زیادی از اماکن ورزشی در استان
۰.۲۴	۴	۰.۰۶	وجود تعداد بسیار زیادی از پروژه های ورزشی نیمه تمام
۲.۸۷	-	۱	جمع

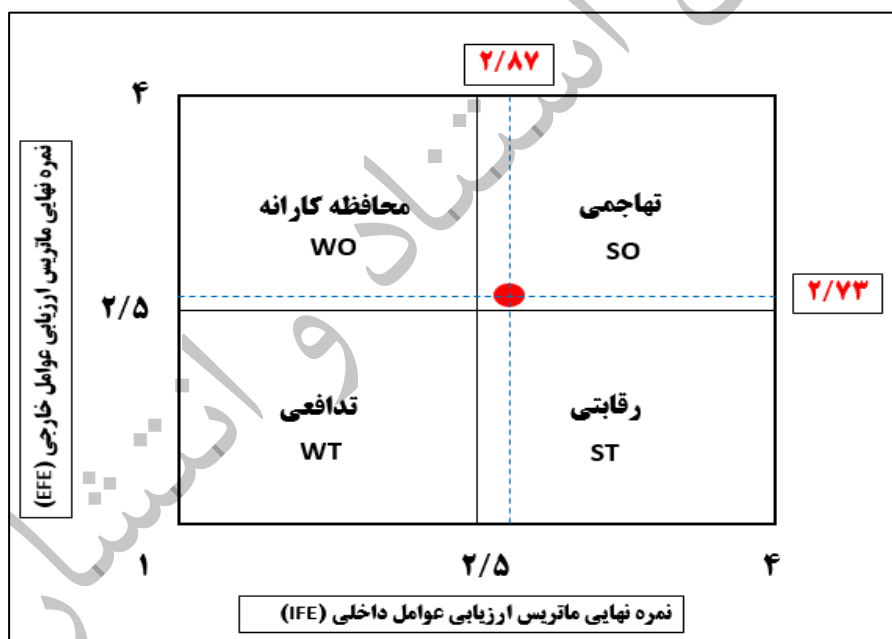
منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

جدول ۶۱. ماتریس ارزیابی عوامل خارجی (فرصت ها و تهدیدها) در حوزه ورزش استان خراسان رضوی

ضریب رتبه	رتبه	ضریب اهمیت	فرصت ها و تهدیدها
			فرصت ها
۰.۱۴	۲	۰.۰۷	استقبال بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در ورزش و احداث فضاهای ورزشی
۰.۰۶	۲	۰.۰۵	وجود تشکیلات ورزشی در بدنه سازمان های آموزش و پرورش، دانشگاه ها و شهرداری و...
۰.۰۶	۱	۰.۰۶	کم هزینه بودن ورزش همگانی و استقبال خانواده ها از این ورزش
۰.۰۴	۱	۰.۰۴	افزایش سهم ورزش در غنی سازی اوقات فراغت بانوان
۰.۰۴	۲	۰.۰۲	وجود جاذبه های طبیعی و استفاده در جهت توسعه گردشگری ورزشی
۰.۱۸	۳	۰.۰۶	وجود بارگاه ملکوتی امام هشتم در استان خراسان رضوی
۰.۰۸	۲	۰.۰۴	مهاجرپذیر بودن استان فرصتی در جهت استعدادیابی در ورزش
۰.۰۱	۱	۰.۰۱	توصیه به ورزش در فرهنگ ملی و تعالیم دینی
۰.۰۲	۱	۰.۰۲	حضور مؤثر بخش خصوصی در ورزش قهرمانی و حرفه ای
تهدیدها			
۰.۰۳	۱	۰.۰۳	وجود جاذبه های سایر استان ها (بالا تر بودن دستمزدها و...) در ورزش و مهاجرت نخبگان ورزشی
۰.۱۴	۲	۰.۰۷	عدم حمایت مالی و ارائه تسهیلات به بخش خصوصی در ورزش
۰.۰۱	۲	۰.۰۵	متمرکز بودن ساختار ورزشی کشور (قرارگیری وزارتخانه و فدراسیون ها در تهران)

ضریب رتبه	رتبه	ضریب اهمیت	فرصت ها و تهدیدها
			فرصت ها
۰.۱۸	۳	۰.۰۶	دیدگاه و شناخت غیر تخصصی برخی از مسئولان به ماموریت های حوزه ورزش
۰.۳۲	۴	۰.۰۸	افزایش تورم و کاهش قدرت اقتصادی خانوارها (حذف هزینه های ورزش در سبد خانوار)
۰.۱۵	۳	۰.۰۵	بیماری کووید-۱۹ و تعطیلی اماکن ورزشی و حذف ورزشکاران از مسابقات در صورت تست مثبت کرونا
۰.۱۸	۳	۰.۰۶	موانع فرهنگی و اجتماعی بانوان برای شرکت در ورزش
۰.۲۸	۴	۰.۰۷	استخدام افراد غیرمتخصص در ورزش و همچنین عدم توجه به شایسته سالاری در انتخاب مدیران ورزشی
۰.۳۲	۴	۰.۰۸	حرکت جمعیت به سمت سالمندی (پیری جمعیت)
۰.۳۶	۴	۰.۰۹	کم تحرکی و علاقه مندی کودکان و نوجوانان به بازی های رایانه ای به جای فعالیت های ورزشی
۲.۷۳	-	۱	جمع

منبع: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

شکل ۵۸. ماتریس عوامل داخلی و خارجی حوزه تربیت بدنی در استان خراسان رضوی

جمع بندی

توسعه ورزش و تربیت بدنی بخش مهمی از توسعه اقتصادی- اجتماعی در هر جامعه است و ارائه برنامه های راهبردی در بخش های مختلف آن اهمیت خاصی دارد. دستاوردهای توسعه ورزش حوزه گسترده

دارد و موجب رونق اقتصادی و شکوفایی اجتماعی می شود، بر این مبناست که پیروزی پیوسته ملت ها در عرصه رقابت های ورزشی، موضوعی اساسی است. سالانه بخش چشمگیری از منابع در ورزش صرف می شود، اما متأسفانه اولویت بندی مشخصی در زمینه توزیع منابع در ورزش کشور وجود ندارد. موقعیت مکانی یکی از مهمترین ملاحظات برنامه ریزی برای هر مکان ورزشی است. باید توجه داشت امروزه دسترسی عادلانه به فضاهای ورزشی و استفاده بهینه از آن و ساماندهی مکان های ورزشی از مؤلفه های اساسی توسعه پایدار است. بی شک مدیریت و اجرای مطلوب برنامه های راهبردی در حوزه ورزش، مستلزم فراهم آوردن مجموعه ای از شرایط و امکانات است. از جمله مهمترین این شرایط، ایجاد، توسعه و بهره برداری مطلوب از اماکن و تأسیسات ورزشی و فراهم آوردن تسهیلات لازم برای دسترسی آسان افراد به این فضاهاست؛ این موضوع یکی از ارکان مهم تعیین مکان بهینه فضاهای ورزشی است. ضمن اینکه پراکنش فضاهای ورزشی در سطح بخش در الگوی مطلوب و کارایی عملکردی تأثیر مستقیم خواهد داشت. از سوی دیگر، تنوع و توزیع مناسب و کامل کاربری ورزشی سبب افزایش اختیار و قدرت انتخاب و استفاده از فضاهای ورزشی و در نتیجه افزایش مطلوبیت زندگی می شود. برنامه ریزی و ایجاد تأسیسات، تجهیزات و نهادهای ورزشی نیازمند درجه خاصی از تراکم جمعیت است. بنابراین از نظر دسترسی، در مکان هایی با تراکم جمعیت بیشتر، ارائه خدمات و استفاده از آنها آسان تر خواهد بود. این نکته حائز اهمیت است که فضاهای ورزشی جدید باید در مکانهایی ساخته شوند که همگان بتوانند از آن استفاده کنند. یکی از مهمترین مشکلات کنونی، استقرار نامناسب فضاهای ورزشی است، به نحوی که بسیاری از افراد جامعه به علت دسترسی نداشتن به آنها نمی توانند از مکان های ورزشی به صورت مطلوب استفاده کنند و حل آنها به برنامه ریزی و مدیریت در زمینه مکانیابی و ساماندهی فضاهای ورزشی نیاز دارد.

استان خراسان رضوی با برخورداری از بیشترین تعداد اماکن ورزشی دولتی (در اختیار اداره ورزش و جوانان) در کشور به دلیل عدم توجه به هدف آمایش سرزمین (ایجاد تعادل در توزیع خدمات و زیرساخت ها) موجب شده تا مردم در برخی از شهرستان های استان نظیر ششتمد، رشتخوار، زاوه و داورزن دسترسی مناسبی به زیرساخت های ورزشی نداشته باشند.

همچنین غیرفعال بودن تعداد ۳۶۷ فضای ورزشی (۴۱/۷۵ درصد) در بخش روستایی (زمین های فوتبال) به دلیل عدم وجود اعتبار لازم جهت تجهیز این فضاهای ورزشی موجب عدم دسترسی ساکنین بخش روستایی به اماکن ورزشی شده است.

یکی از مهمترین مباحث در حوزه ورزش برخورداری مردم از فضاها و تجهیزات ورزشی به صورت رایگان است که در قانون اساسی کشور نیز بیان شده است. در استان خراسان رضوی ۵۳.۶ درصد اماکن ورزشی مربوط به بخش خصوصی است و تنها ۲۳.۳ درصد فضاهای ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان و ۲۲.۹ درصد هم در اختیار سایر ارگان های دولتی است که همین عامل موجب شده تا عموم مردم نتوانند از این فضاهای ورزشی دولتی (مانند اماکن ورزشی نهادهای انتظامی، نظامی و...) استفاده کنند. لذا باید برای دسترسی مردم به فضاهای ورزشی رایگان از ظرفیت شهرداری ها استفاده شود.

همچنین یکی دیگر از موضوعات آمایشی در استان خراسان رضوی در حوزه ورزش، نابرابری جنسیتی در توزیع امکانات و تجهیزات ورزشی است. بطوریکه شهرستان های باخزر، بجستان، خوشاب، داورزن، زبرخان، ششتمد، صالح آباد، فیروزه و کوهسرخ فاقد اماکن ورزشی ویژه بانوان هستند.

غیر قابل استناد و انتشار